Den uforbederlige bibliotekar
Niels Jensen

https://uforbederlig.dk
Skanning / foto af tekst.

Tidsskrifters skønlitterære indhold indekseret på https://danskforfatterleksikon.dk/1850p/skperiodicum.htm

Flere oplysninger om bøger på: https://danskforfatterleksikon.dk

---

Udarbejdet af Niels Jensen

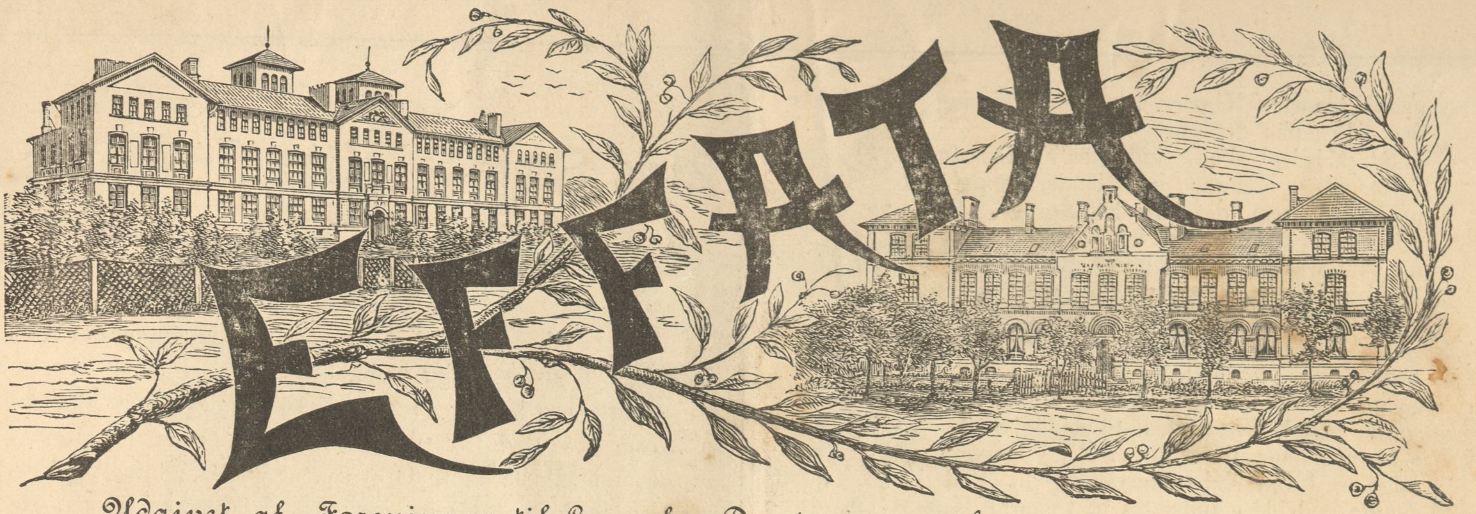

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr 1. | **Oktober 1896.** | **4. Aarg.**

Lidt finsk Døvstummehistorie.

Døvstummeskolen i Borgå i Finland fejrede d. 1ste Oktober d. A. sit 50-Aars Jubilæum. Skolens nuværende Forstander er Magister O. Wichmann, der vil være en Del af Fredericiainstituttets og Nyborganstaltens tidligere Elever bekendt fra et Par Besøg, han har aflagt paa disse Anstalter.

* * *

Et Par Ord om Døvstummeforholdene i Finland turde maaske gøre Regning paa Interesse hos en og anden af »Effata«s Læsere.

Som saa mange andre Lande kan ogsaa Finland paavise enkeltstaaende Tilfælde af Døvstummeundervisning meget langt tilbage i Tiden. I Aarene omkring 1760 har saaledes en Direktør i Østerbotten, Abraham Argillander, undervist sin døvstumme Svoger. Han benyttede morsomt nok en lignende Metode som den, Samuel Heinicke omtrent samtidig fremstod med i Tyskland. Argillander fik lært sin Elev at tale nogenlunde tydeligt og klart og at aflæse og forstaa andre Menneskers Tale. Døvstummeundervisning af nogen videre Betydning træffe vi dog først saa langt fremme i Tiden, at Borgå Døvstummeskoles før nævnte 50 Aars Jubilæum egentlig er at betragte som finsk Døvstummeundervisnings 50 Aars Jubilæum i det hele taget.

Den første finske Døvstummeskole aabnedes som Privatskole i Borgå af Karl Oskar Malm d. 1ste Oktober 1846. Malm var selv døvstum, men var udmærket oplært paa Døvstummeinstitutet i Manilla ved Stockholm. Efter sin Hjemkomst til Borgå 1845 var han besjælet af glødende Iver efter at komme sine Lidelsesfæller i Finland til Hjælp. En Undersøgelse i 1848 viste, at der paa dette Tidspunkt fandtes 1466 døvstumme i Finland. Skønt man paa mange Maader søgte at vække Interesse for Malms Gerning, var det dog kun smaat med Tilgangen af Elever til hans Skole. I Tidsrummet 1846—56 besøgtes Skolen kun af ialt 13 Elever. I 1857 dannedes derfor en Bestyrelse, der søgte Offentlighedens Hjælp for at kunne skaffe Skolen en fuldkomnere Organisation, og snart indkom der saa betydelige Gaver, at Bestyrelsen blev sat i Stand til at tilbyde et større Lokale til Skole, et mindre Honorar til Læreren og nogen Understøttelse til ubemidlede Elever. Opmuntret herved indgik Bestyrelsen nu til Kejseren med Bøn om, at der maatte blive oprettet en offentlig Læreanstalt for døvstumme i Finland. Resultatet af denne Henvendelse blev Oprettelsen af en offentlig Døvstummeskole i Åbo. Da Malm blev kaldet til Lærer ved denne Anstalt, opløstes hans private Skole i Borgå i Midten af Aaret 1859. Imidlertid lykkedes det den før nævnte Bestyrelse i Borgå, hvis virksomste Medlem var Provst A. F. Borenius, at formaa Vicepastor C. H. Alopæus til at overtage Malms tidligere Virksomhed i Borgå, og den 1ste November 1859 aabnedes atter den private Døvstummeskole i Borgå under Ledelse af Alopæus. Allerede Aaret efter udnævntes Alopæus imidlertid til Forstander for Skolen i Åbo, og Borgåanstalten overtoges da af Frk. Åkerstedt. I Aaret 1863 blev Skolen i Borgå Statsanstalt, og Ledelsen af samme overtoges samtidig af Pastor Akilles Sirén. Samme Aar døde Skolens Grundlægger Malm. Ved Alopæus's energiske Virksomhed for at vække Interesse for Finlands døvstumme var det, allerede før Borgå Skole blev Statsanstalt, lykkedes at faa oprettet endnu to Døvstummeanstalter nemlig en i Kuopio med Frk. Kjällerfeldt som Forstanderinde og en i Pedersøre ved Jakobstad med Pastor Heikel som Forstander.

Undervisningsmetoden var overalt Tegn-Skriftmetoden; men da Kuopioanstalten i 1874 overtoges af Forstander Hendell, indførte han Talemetoden ved denne Anstalt.

I de følgende Aar gik nu alt sin rolige Gang. Interessen for videre Udvikling vedligeholdtes dog stadig, og dette skyldtes i første Linie den overordentlig store Kærlighed til Sagen, Alopæus besad. Denne Mand steg selv efterhaanden til en mere og mere indflydelsesrig Stilling i Landet. Foruden at være Inspector over Finlands Abnormskoler, blev han i 1881 Domprovst og 1887 Biskop over Borgå Stift. En Undersøgelse i 1881 havde vist, at over 200 døvstumme i Undervisningsalderen ikke nøde nogen som helst Undervisning. Oprettelsen af et Par private Skoler havde vel søgt at raade nogen Bod paa dette Forhold, men det blev dog først en i 18 9 nedsat Komité — bestaaende af Abnormskolelærere og Abnormskolevenner med Biskop Alopæus som Ordfører —, der kom til at give Stødet til den ligesaa overraskende som glædelige Organisation af Døvstummeskolen, Finland fik ved Forordningen af 30te Juni 1892.

Det maa her erindres, at Finland rummer saavel finsktalende som svensktalende Indbyggere. Ved Forordningen af 1892 bestemtes nu bl. a. følgende:

1) Døvstummeskolen i Kuopio skulde omdannes og udvides til at omfatte 8 Klasser, hver med etaarigt Kursus. Undervisningen skulde foregaa efter Talemetoden paa det finske Sprog.
2) I Åbo skulde ligeledes indrettes en finsk Taleskole for døvstumme, ordnet paa lignende Maade som i Kuopio.
3) Borgå Døvstummeskole skulde omdannes til en Skole

paa 4 toaarige Klasser med Undervisning efter Talemetoden paa det svenske Sprog.

4) I St. Michel skulde indrettes en Døvstummeskole paa 7 etaarige Klasser med Undervisning efter Skriftmetoden paa det finske Sprog. Eleverne skulde rekrutteres fra Kuopio- og Åboanstalternes 1ste Klasser og skulde omfatte saadanne Børn, som efter et Aars Forsøg paa nævnte Anstalter viste sig ikke med Held at kunne oplæres efter Talemetoden.

5) Skolen i Jakobstad (indtil 1887 i Pedersøre) skulde ordnes paa lignende Maade som Skolen i St. Michel men med Undervisning paa det svenske Sprog. Eleverne skulde overflyttes til denne Skole fra Anstalten i Borgå, naar de efter et Aars Prøve her ikke kunde følge med ved Taleundervisningen. Ved denne Anstalt skulde endvidere indrettes et treaarigt Kursus for overaarige døvstumme fra svensktalende Hjem.

6) I Jyväskylä skulde endelig indrettes en Skole for overaarige døvstumme fra finsktalende Hjem med treaarigt Kursus efter Skrift- og Tegnmetoden.

Ved denne Ordning er Finlands Døvstummeskole med ét Spring kommen paa Højde med Døvstummeforholdenes Stilling i Skandinavien. Det samlede Elevantal ved Finlands Døvstummeskoler er for Tiden 339. Statsunderstøttelsen til samme andrager for Tiden ca. 180,000 Mark, medens den for kun 40 Aar siden ikke var mere end — 200 Rubler *), et Forhold, der er vel egnet til at illustrere Fremgangen af Interessen for Døvstummesagen i Landet i Løbet af disse Aar. Lærerne ved Landets Døvstummeanstalter have taget Initiativet til Dannelsen af en Forening til Fremme af de døvstummes Vel, som omfatter hele Landet. I Abo har man begyndt at indsamle Bidrag til Understøttelse for konfirmerede døvstumme. Saavel i Åbo som i Helsingfors er der oprettet lokale Døvstummeforeninger. I St. Michel udgives et paa det finske Sprog affattet Blad for døvstumme, og der er Planer oppe om ogsaa at starte et lignende Blad paa det svenske Sprog.

Efter Biskop Alopæus's Død 1892 er Magister Valter Forsius — fra 1890—93 Forstander for Døvstummeskolen i Borgå — bleven Inspector for de finske Abnormskoler. Den nye Ordning vil sikkert under denne dygtige og energiske Mands Styrelse vokse sig fast og stærk og modne til yderligere Udvikling til Gavn for Finlands døvstumme.

* * *

I Borgåanstaltens Festsal samledes paa Jubilæumsdagen ca. 50 indbudne med Skolens Lærere og Elever. Salen var i Dagens Anledning prægtigt smykket. Forstander Wichmann holdt Festalen, og et Par af Eleverne aflagde Prøve paa deres Talefærdighed. Til Festen indløb talrige Telegrammer og Breve med Lykønskninger. Ogsaa fra Fredericiainstituttet, hvis Forstander var indbudt til at overvære Jubilæumsfestligheden, sendtes en Hilsen og Lykønskning til Jubilaren. Efter at den officielle Del af Festen var afsluttet med Sang, deltoge Festdeltagerne efter Indbydelse af Skolens Lærere i en Festmiddag, hvor der herskede en livlig Stemning. Malms, Borenius's, Siréns og Alopæus's Grave vare af forhenværende Elever af Borgåskolen smukt prydede med Blomsterkranse.

Fredericia, den 11te Oktober 1896.

Ludvig Polke.

---

*) = ca. 800 Mark.

21de Søndag efter Trinitatis.

»Vorder stærke i Herren og i hans Vældes Kraft.«

Spørg Dig selv, hvad Dagens Evangelium om den kongelige Tjener egentlig indeholder?

Svaret er: Der er to Hovedting, nemlig Guds Skaberord, som giver nyt Liv til en døende Dreng, og et Menneske, som modtager dette Ord, saa at det kan blive til Velsignelse for ham. Begge disse Ting, Ordet og Troen, ere nødvendige, naar vi skulle komme fra Døden til Livet, fra Verden til Gud.

Den kongelige Tjener opsøgte først Jesus. Han gik bort fra Hjemmet og fra sin syge Søn, som maaske kunde dø, før han atter vendte tilbage, men han forstod, at det var nødvendigt. Uden Jesus var der ingen Hjælp! Dødens Engel bankede paa Døren, og kun Jesus var stærkere end Døden. Han gik ud og søgte efter Jesus, fordi han troede paa hans Magt og Godhed. Han fandt ham derfor ogsaa og bad ham af ganske Hjerte om Hjælp i sin store Sorg og Nød. Jesus kunde jo altid se ind i Menneskenes Hjerter, og han saa derfor ogsaa, at den Mand, der stod foran ham, havde en fast Tillid til ham og bestemt troede, at han baade kunde og vilde hjælpe ham. Jesus sagde da: »Din Søn lever!« Det var et Guddomsord og derfor ogsaa et Almagtsord, et Skaberord. Ligesom Gud ved Skabelsen »talede, saa skete det« og »bød, saa stod det der«, saaledes indblæste han nu ved sit Ord ny Livskraft i et døende Menneske. Og saa staar der igen om Manden, at han troede Jesu Ord og gik bort. Straks efter fik den kongelige Tjener at se, at hans Tro ikke havde været forgæves, thi hvad Jesus havde lovet ham, var samtidig gaaet i Opfyldelse Han vidste nu meget mere om Jesus end før. Han havde været nær ved ham, han havde set hans Ansigt og hørt hans Røst. Han havde set hans Gerninger og forstaaet, at intet kunde modstaa hans Magt og Vælde. Alle Ting maatte adlyde hans Bud. Saa staar der igen, at han troede, og hans hele Hus troede ogsaa. Naar der saaledes flere Gange staar, at han troede, saa vil det jo sige, at hans Tro voksede, blev stærkere og kraftigere.

Det gaar ogsaa saaledes med os, kære Venner, at jo mere vi lære at kende Vorherre, og jo nærmere vi komme ham, desto mere lærer vort eget Liv os daglig om hans Almagt, Visdom og Godhed.

Han har altid elsket os fra vor første Time paa denne Jord og giver os hver Dag alt, hvad der er fornødent til Opholdelse af Sjæl og Legeme.

Han har henlagt Retfærdiggørelsens hvide Klædning til enhver af os, da han bragte det store Forsoningsoffer for alle Menneskers Synd paa Golgatha, og han vil aabne Himlen for os, naar vi skulle dø. Jo mere vi se paa alt dette, desto mere elske vi ham, og saaledes er det hans Kærlighed, der drager os nærmere og nærmere til ham. Vi føle, at hans Øje ser kærligt paa os, og vi høre hans

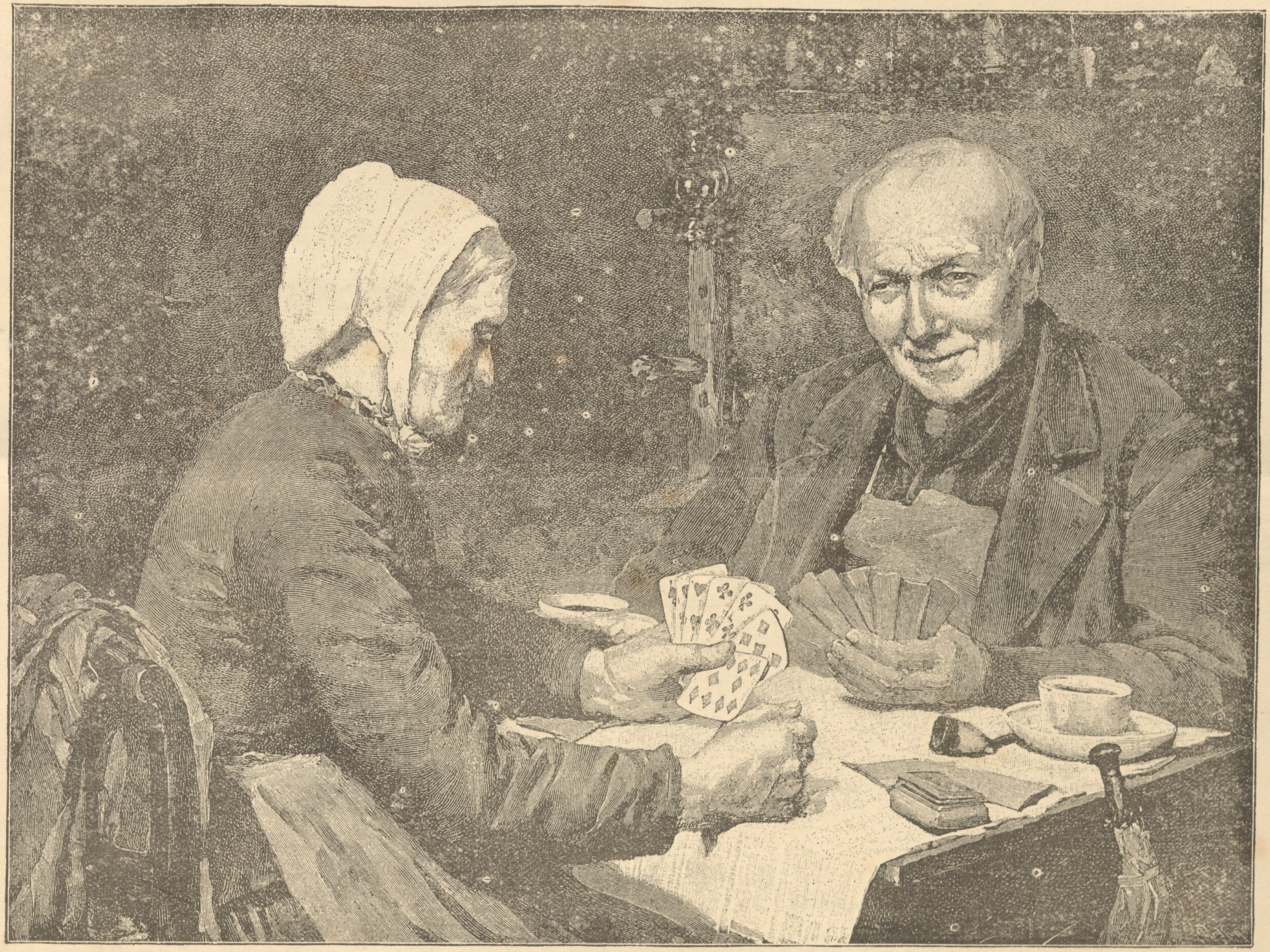

Efter Fyraften.

Røst, som taler til os gennem hans Ord og gennem alle hans Førelser med os. Saa skulle vi ogsaa føle, at der kommer nyt Liv i os, ny Lyst og ny Kraft til at gøre hans Vilje.

Vi se hver Dag, at vi ere meget svage til at gøre det gode og modstaa det onde af os selv, og derfor skulle vi være ydmyge i vore Hjerter og forstaa, at vi ere Syndere for Gud. Men naar vi ret kende den almægtige Gud og vide, at al hans Væsen mod os er Kærlighed, saa vide vi ogsaa, at intet er umuligt for Gud, og at han kan skabe nye og rene Hjerter i os og fylde os med sin Aand. Ved Troen og Bønnen til Gud blive vi, lige som Manden i Evangeliet, stærkere og bedre ved Guds Kraft og kunne ved hans Hjælp overvinde baade Synden, Døden og Djævelens Magt. Bønnen henter Guds Kraft ned til vor Skrøbelighed, vi laane hans Styrke, saa at vi kunne sejre paa Fristelsens Dag.

Ved hans Kraft, hans Vælde kunne vi overvinde Verden — den Verden, som er inden i os, og den Verden, som er uden om os.

Stevns.

Paa Sjællands Østkyst mellem Køge Bugt og Præstø Bugt skyder Halvøen Stevns sig ud i Østersøen. Kysten falder brat og stejlt af mod Vandel, og naar man sejler der forbi, ser man den gulhvide Klint, der i en Højde af 140 Fod strækker sig i et Par Miles Længde rundt om Halvøen. Med sine mange Udskæringer og fremspringende Punkter, lige som Forbjærge, ser den meget vild og malerisk ud.

Paa den yderste Spids af Halvøen ligger Højerup Kirke. Kirkegaardsmuren gaar langs med Klintens yderste Rand, saaledes at dersom noget af Klinten styrtede ned, vilde den rive et stort Stykke af Kirkegaarden med sig. Allerede flere Gange er der faldet store Stykker Jord og Sten ned, saa at man 3 Gange i dette Aarhundrede har maattet flytte Kirkegaardsmuren længere ind i Landet, og det nederste af Klinten har Havet udhulet lige ind under selve Kirken. Man kan ikke forstaa, at den er forbleven uskadt i saa mange hundrede Aar, og Sagnet fortæller derfor ogsaa, at Gud bevarer den ved at flytte den hver Julenat et Hanefjed ind i Landet. Om denne Kirke fortæller Sagnet videre, at en Ridder en Gang var i Havsnød her ud for Stevns, og han gjorde da Gud det Løfte, at han vilde bygge ham en Kirke oppe paa Klinten, dersom han kom frelst i Land. Dette gjorde han da ogsaa, og senere er denne bleven gjort større, men endnu findes der inde i den et meget grimt gammelt Madonnabillede fra Kirkens første Tid. Om Stevns Herred gaar der i det hele taget mange Slags Sagn fra gamle Dage, da Folk var mere overtroske end nu til Dags. Man troede saaledes ikke, en Konge i Danmark nogen Sinde turde gaa over Aaen, der skiller Stevns fra Tryggevælde Herred, fordi Klintekongen ikke vilde taale nogen anden end sig selv i Stevns.

Klintekongen tænkte man sig som et Væsen, der herskede og boede i den vilde Klint, hvor man endnu viser »Klintekongens Hule«, ikke langt fra Kirken. Der er et stort hvælvet Rum omtrent midt oppe i Klintens Side, saa det er meget besværligt at klatre op til den. Det er rimeligvis Vikingerne, som have lavet den i gamle Dage, for at have et Tilflugtssted der paa den stejle utilgængelige Kyst. Den eneste Maade, hvorpaa man kan komme op og ned ad Klintens lodrette Sider er ved Hjælp af de lange Stiger, som ere fastgjorte til Klintevæggen for oven, og ikke har noget Rækværk, man kan støtte sig til. Da man igjennem de aabne Trin hele Tiden kan se ned i Afgrunden dybt under sig, kan man let blive svimmel og styrte ned fra en stor Højde, thi det er næsten, som om man svæver mellem Himmel og Jord. Beboerne selv ere dog saa vante til at klatre op og ned ad disse Stiger, at de ikke bryde sig om at hugge en bekvemmere Trappe i selve Klinten, hvad der ikke vilde være vanskeligt. Selv om Vinteren, naar Stigernes Trin ere ganske glatte af Sne og Is, løbe Fiskernes Koner op og ned ad dem med deres smaa Børn paa Armen, ligesom Mændene maa bære deres Fiskefangst og alle andre Slags Byrder paa samme Maade. Befolkningen er nemlig for Størstedelen Fiskere og Sømænd, og naar Sildefiskeriet begynder, bliver der Liv og Røre paa Stranden udenfor Klinten. Baade fare frem og tilbage paa Havet, og inde paa Land staa alle Konerne og Pigerne i deres brogede Dragter, travlt beskæftigede med at gøre Sildene rene og salte dem ned.

Naar der ikke fiskes, saa ere Mændene beskæftigede med at save Kalksten ud af Klinten. Denne bestaar nemlig af flere forskellige Jordarter. Nederst er der Ler og Sand, saa Kridt og Kalksten, hvor imellem der er faste, haarde Lag af Flintesten. Øverst er den dækket af Ler og Muldjord, som er meget frugtbar, især trives Træer udmærket godt og vokse meget hurtigt op. Først maa Flinten sprænges fra hinanden med Krudt, og derefter saves Kalkstenen ud i store firkantede Stykker, 3 Alen paa hver Kant. Disse bringes derpaa ad lange smalle Broer om Bord i Dampskibe, eller de hejses op til Klintens Rand for at saves i mindre Dele og bringes ind i Landet til Opførelse af forskellige Bygninger. De ere mere egnede til at bygge Kirker og Udhuse af end Beboelseshuse, da de ere let modtagelige for Fugtighed. De holde sig godt, og baade Højerup og Storeheddinge Kirker, der høre til de ældste i Landet, ere byggede af dem. Stenene ere hvide, og Klinten vilde ogsaa se ligesaa hvid ud som Møens Klint, hvis ikke Regnen stadig skyllede Leret fra det øverste Jordlag ned ad dens Sider. Den gør derfor snarere Indtrykket af at være lysegul eller graalig. Det højeste Punkt paa Klinten kaldes »Mandehoved«, og det ligger der, hvor Kysten drejer ind i Køge Bugt. Omtrent 1/4 Mil nord for Højerup Kirke ligger Fyrtaarnet, og lige over for paa den svenske Kyst ligger Falsterbo Fyr, og det er smukt om Aftenen at se de to Fyr blinke over imod hinanden og straale gennem Mørket. Baade fra Fyrtaarnet og »Mandehoved« kan man i klart Vejr opdage Københavns Taarne og Spir. Mod Syd ser man altid tydeligt Møen med sin høje, hvide Klint lyse stolt ud over Havet, naar Solen skinner paa den. Det er den Del af den, som kaldes »Taleren«, og Sagnet fortæller, at de to Klintekonger paa Møen og Stevns i maaneklare Nætter sidde og se over til hinanden. Det er maaske ogsaa dem, der lokke Skibene for nær til Kysten, naar de undertiden staa fast paa Grundene under Vandet. Det hænder i alt Fald stundom, at der sker Strandinger ud for Højerup, og saa myldre Beboerne ved Dag eller Nat ned ad Stigerne og sætte Baadene ud i de skummende Bølger for at komme de skibbrudne til Hjælp.

Det er heller ikke let for disse stakkels Mennesker, naar de forkomne og halv døde bringes i Land, at bestige de stejle Skrænter i Mulm og Mørke.

Storartet er Naturen der ved Vintertid, naar Elementerne rase, og ved Sommertid, naar Himlen hvælver sig blaa og ren over Hav og Klint, er der skønt ved Stevns.

Til Billedet.

De to gamle ere færdige med Dagens Arbejde. Teen er drukket og Aftensmaden spist, og nu fordrive de en Times Tid med et lille Slag Kort. For dem er det sikkert en uskyldig Fornøjelse. De spille ikke om mange Penge, men kun for Morskab. Der er imidlertid mange, for hvem Kortspil er bleven en Lidenskab. Mange Nætter have de tilbragt paa Værtshusene med Kortene i Hænderne. Næste Dag vare deres Penge borte, og de selv vare trætte og duede ikke til at arbejde. Lidt efter lidt bleve de fattigere og til sidst endte deres Liv i Nød og Elendighed. For saadanne stakkels Mennesker er Kortspil en stor Ulykke, og vi maa selv vogte os vel for denne slemme Lidenskab.

Indvielsen af det nye Døvstummeinstitut i Venersborg.

Med Hensyn til Ordningen af Døvstummeskolevæsenet er Sverrig delt i 7 Distrikter, der hver for sig bestaar af flere Län (Länene ere noget større end vore danske Amter). Fjerde Døvstummeskoledistrikt bestaar saaledes af Elfsborgs, Skaraborgs, Bohus og Hallands Län, samt Staden Göteborg.

Ved Loven af 1889 indførtes nemlig Skoletvang for alle døvstumme i Undervisningsalderen. Virkningen af denne Lov har nu vist sig saaledes, at der i Aar er indviet ikke mindre end 3 Døvstummeinstitutter, et i Vexiø, et i Hernøsand og nu i Venersborg. Til Opførelsen af disse Bygninger er der medgaaet en Sum af omtrent 1 Million Kroner.

Hvert af disse Distrikter har en vis Frihed til selv at ordne sin Døvstummeskole, dog saaledes, at samtlige Distriktets døvstumme Børn faa den fornødne Opdragelse og Undervisning. Som Regeringens Tilsynshavende med de forskellige Døvstummeskoler, er der ansat en Inspektør. I Göteborg og Venersborg var der tidligere et Par Smaaskoler, men da den nye Lov for nogle Aar siden traadte i Kraft, fandt man det nødvendigt at foretage en fuldstændig og gennemgribende Omordning af Døvstummeskolen i 4de Distrikt. Hele dette vigtige Spørgsmaal blev Genstand for livlige Meningsytringer og Forhandlinger inden for den svenske Døvstummelærerstand. Især var Spørgsmaalet Storskolen eller Smaaskolen meget omstridt. I denne Strid fremkom Dir. Blomkvist fra Ørebro med et Indlæg, hvori han tog Ordet for at dele Distriktet i to Dele og bygge to mindre Skoler af lignende Art, som den i Ørebro, hvor Eleverne straks eksterneres fra den første Dag, de betræde Skolens Grund. Dette Skridt fra Dir. Blomkvists Side fremkaldte et Modtræk fra Styrelsen for 4de Døvstummeskoledistrikt, der i en Skrivelse henvendte sig til Forstander Jørgensen i Fredericia og udbad sig hans Anskuelse om Spørgsmaalet: en stor Skole eller flere smaa Skoler.

I sin Svarskrivelse anbefalede Forstander Jørgensen en stor Skole som det bedste, idet han paaviste de Fordele en saadan havde fremfor flere smaa Skoler, baade med Hensyn til Elevernes rette Fordeling og Besparelse af Penge. Forstander Jørgensen hævdede, at det, ved at samle alle døvstumme Børn indenfor et Distrikt, vilde vise sig nødvendigt at dele disse i flere mindre Afdelinger efter deres større eller mindre Modtagelighed for Undervisningen. Alle Eleverne burde derfor ikke samles i en stor Bygning, men Anstalten burde rettest bestaa af flere særskilte Bygninger, hver for sig indrettede for sin særskilte Afdeling. Paa den Maade vilde man kunne bevare alle Storskolens Fordele og dog tage behørigt Hensyn til Elevernes rette Fordeling. Styrelsen for 4de Døvstummeskoledistrikt sluttede sig til Forstander Jørgensens Betragtning af Sagen, og da Striden indankedes for Kongens Dom, sluttede Hs. Majestæt sig til Styrelsens Anskuelser, og det bestemtes nu at samle alle Distriktets døvstumme i en stor Anstalt, under én Forstander.

Der herskede ligeledes en Del Meningsforskel om Pladsen for Anstaltens Beliggenhed, idet et Parti kæmpede for at faa den i Gøteborg, et andet for, at Venersborg var den heldigste Plads. Den 10de Januar 1894 vandt det sidste Parti Sejr, og med 19 Stemmer mod 10 vedtoges det at bygge den nye Anstalt i Venersborg.

Til Støtte for at foretrække den mindre By frem for den store, fremførtes der forskellige Grunde. Bygningerne vilde saaledes blive billigere at opføre, og Udgifterne til Børnenes Underhold mindre end i den store Handelsby Gøteborg. Ligeledes vilde det være lettere at skaffe gode Plejehjem i en mindre By, som ogsaa i det hele taget Lærerne her vare i Stand til at føre bedre Opsyn med disse Plejehjem og med de eksternerede Elever.

Med Hensyn til Elevernes Fordeling har man lagt deres Begavelse til Grund, hvorimod der ikke tages Hensyn til, om de ere egentlige eller uegentlige.

Efter at først de idiotiske eller aandssvage døvstumme ere udskilte og overflyttede til en Skole i Hjorted der i Følge kgl. Anordning af 7de Oktober 1895 er berettiget til at modtage den Slags Elever fra Sverrigs forskellige Distrikter, deles Resten i 3 Hovedafdelinger: A, B og C, saaledes at i A-Afdelingen ere de bedst begavede og i C-Afdelingen de mindst begavede Elever.

For Øjeblikket undervises der efter den rene Talemetode, og der gøres altsaa her et Forsøg paa ogsaa at undervise C-Eleverne efter denne Metode.

For dog at kunne møde alle Muligheder besluttede den Komite, der havde med Bygningernes Opførelse at gøre, at lægge C-Afdelingen et godt Stykke fra de andre af Anstaltens Bygninger. Denne Afdeling fik desuden eget Gymnastikhus, egen Økonomi, egne Sygestuer, egne Haandværks- og Sløjdlokaler, saa at den, saafremt det var nødvendigt, fuldstændig kunde udsondres og danne en selvstændig Skole for sig.

Selve Indvielsesfesten foregik Lørdag den 12te Septbr. i C-Afdelingens Gymnastiksal, som var pragtfuldt smykket med Blomster og Flag. Lige over for Talerstolen var Byen Venersborgs Vaaben anbragt. En stor og glimrende Forsamling havde givet Møde.

Den eneste Fagmand, som var indbudt, var Forstander Jørgensen fra Fredericia.

Festen aabnedes med Afsyngelsen af en Salme, og derefter forrettede Præsten en Bøn. Forstander Nordin besteg derpaa Talerstolen og gav en kort Fremstilling af Døvstummeundervisningens Historie. Han udtalte sig omtrent saaledes:

Om de døvstummes Kaar iblandt Oldtidens Folk, ved vi kun lidt; men vi kunne dog slutte os til, at disse stakkels Mennesker have maattet henslæbe deres Liv i Vankundighed og Mørke. For en stor Del havde dette sin Grund i, at man ansaa den døvstumme for uimodtagelig for Sjæledannelse. Ja, selv Mænd som Aristoteles og Augustinus vare af saadanne Anskuelser. Selv efter at Kristendommen var indført i vor Verdensdel, varede det længe, inden der blev gjort noget Forsøg paa at undervise og opdrage døvstumme. Først i Slutningen af det 15de Aarhundrede forekomme disse Forsøg noget hyppigere. Der gjordes saaledes Forsøg ved at undervise døvstumme baade i Spanien, Holland og England; men det er først med de l'Epée i Paris (1770) og Samuel Heinicke i Leipzig (1778), at der bliver Tale om egentlig Døvstummeundervisning.

Vende vi nu Blikket til vort eget Land, finde vi her, at det første Forsøg paa at undervise døvstumme blev gjort i det med Sverige den Gang forbundne Finland af Abraham Argillander omkring ved Aaret 1752. I Aaret 1807 be-

gyndte P. A. Borg at sysselsætte sig med de døvstummes Undervisning, og i Aaret 1812 oprettede han den første svenske Døvstummeskole paa Manilla ved Stockholm. — Fra denne Anstalt spredte Interessen for de døvstummes Undervisning og Opdragelse sig ud over Landet, og der oprettedes Tid efter anden smaa Skoler rundt omkring i Landet. En af de ældste var saaledes Skolen i Gøteborg. Det viste sig dog snart, at Skolen trængte til kraftig Støtte fra Statens Side.

Saa kom Loven af 1889 om Døvstummeundervisningen, hvilken paabød Skolepligt for alle døvstumme i Undervisningsalderen, samt Landets Inddeling i visse Distrikter, hvorved Sverrig med Hensyn til denne Undervisningsmaade stilledes i første Række blandt de evropæiske Stater.

Efter endnu at have omtalt de forskellige Arkitekter, Firmaer og Haandværkere, som havde virket sammen ved Anstaltens Opførelse, berørte Forstanderen kortelig Grunden til Bygningernes Fordeling i tvende Grupper. Man havde derved villet undgaa at bringe for mange Børn sammen indenfor samme Bygning og paa samme Legeplads for derved at lette Tilsynet med Eleverne.

Ved Indretningen af større Undervisningsanstalter spiller som bekendt Korridorsystemet en stor Rolle. Styrelsen har søgt at undgaa de lange gennemgaaende Korridorer og i Stedet derfor anvendt sidegaaende Korridorer. Dels skaffes derved en lettere Luftfornyelse til Veje, dels mere Lys, hvilket er meget nødvendigt i en Døvstummeskole.

Hvad Sovesalene angaar, da har man undgaaet de store kasserneagtige Sovesale og indrettet flere mindre, hvilket maa anses for et stort Gode.

Et andet vigtigt Spørgsmaal ved Indretningen af en Døvstummeanstalt er Internats- og Eksternatsspørgsmaalet. Denne Skole er en Blanding af begge. Efter nogle Aars Undervisning i Forskolens Internat sendes C-Eleverne til C-Afdelingens Internat, hvor de forblive indtil Udgangen af Anstalten. De bedre begavede A- og B-Elever sendes til Eksternat-Skolebygningen, hvor de undervises, medens de ellers bo i Byen hos Plejeforældre.«

Efter at der derpaa var afsunget en Kantate, besteg Landshøvding Grev Snoilsky Talerstolen. Han udtalte en Tak til alle, som havde bistaaet Styrelsen ved Udførelsen af dette store Foretagende, samt Haabet om, at mange Slægters døvstumme Børn her maatte faa ikke blot en god Undervisning, men at det ogsaa maatte lykkes at nedlægge i dem den sædelige Grund, hvorpaa alene et lykkeligt Liv kunde føres. Hermed erklærede han Instituttet for aabnet og overgav det til dem, der skulle arbejde der.

Hele denne smukke Højtidelighed sluttede med en inderlig Bøn af Pastor Hellgren.

Efter Indvielsen toges Bygningerne i Øjesyn, og derefter samledes de indbudne med Styrelsen til en Middag. Lige som der ogsaa om Aftenen var Fest for alle Eleverne, der beværtedes med Kaffe, Kager, Frugt og andre Forfriskninger.

Alle Bygninger, der altsaa falde i to Hovedgrupper (C-Afdelingen og A- og B-Afdelingen med Forskolen) ere opførte paa et Areal, der er $14^1/_2$ Tdr. Land (svensk Maal) stort, og som er skænket af Staden Venersborg. De ere opførte af røde Sten i engelsk Gotik. Al Opvarmning sker fra Centralvarmeapparater, lige som der ogsaa koges ved Damp. Over alt er der indlagt elektrisk Belysning. At se disse store og smukke Bygninger oplyste paa Indvielsesaftenen, gjorde et ligefremt feagtigt Indtryk.

Foruden de allerede nævnte Bygninger skal endnu kun nævnes, at der er et særligt Maskinhus, og at en særlig Villa afgiver Beboelseslejlighed for Forstanderen. Endnu er hele Arealet ubeplantet, men det er Hensigten at anlægge det som Park. Naar denne Tilplantning om nogle Aar er vokset til, vil Døvstumme-Instituttet i Venersborg sikkert blive en af de smukkeste Anstalter i Verden. Lige som det allerede nu, hvad Indretning og Udstyrelse angaar, efter Fagmænds Udtalelser staar i første Række, saa at man for Fremtiden maa til Venersborg for at se, hvorledes en Døvstummeskole skal indrettes. Der er intet sparet hverken i den ene eller den anden Henseende. Hele Anstalten har kostet 520,000 Kr.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Cand. jur. Emil Keller, der afgik ved Døden i Begyndelsen af Oktober, var i flere Aar Forstander for den af hans Broder Professor Keller oprettede »Døvstummeskole, grundet paa Talemetoden«. Da Broderen døde i 1884 blev han Direktør for begge de Kellerske Døvstummeanstalter. Men da Staten i 1891 overtog Omsorgen for alle Landets døvstumme Børn, ophævedes denne Stilling. I sine yngre og kraftige Aar virkede Emil Keller med stor Flid og Dygtighed i Abnormskolens Tjeneste; dog maatte hans Navn ganske naturligt træde i Baggrunden ved Siden af Broderens.

Paa Finansloven for 1897—98 søges der et Beløb af 396 Kr. til en Assistent for Snedkerlærer O. Andersen ved Instituttet i København.

Efter Andragende fra Overkirkeraadet har det prøjssiske Kultusministerium ved Døvstummeskolen i Berlin indrettet et Uddannelseskursus for Præster. Dette Kursus er især beregnet for saadanne Præster, der have døvstumme i deres Menigheder. Til Bestridelse af Udgifterne ved Opholdet i Berlin kunne Deltagerne erholde en Statsunderstøttelse af 250 Mark (ca. 225 Kr.). Det sidste Kursus af den Art afholdtes ved samme Anstalt 1883.

Forstander Forchhammer begyndte med ministeriel Tilladelse Lørdag den 17de Oktober en Række ugentlige Foredrag om Fonetik paa Instituttet i Fredericia. Som Afslutning paa disse vil senere et Besøg af Professor Jespersen finde Sted.

Helbredelseskursus for stammende. For nogen Tid siden holdtes der i det kgl. Døvstummeinstitut Optagelsesprøve paa Elever til et nyt Stamme-Kursus med en efterfølgende Prøve af de københavnske Elever fra de tidligere Kursus. Hs. Eksellence Kultusministeren, Medlemmer af de sidste Finansudvalg for Folketing og Landsting, Repræsentanter for et Par af de københavnske Dagblade, en Berlinerspecialist Dr. Gudtzmann, Professor Wulff fra Lund, Dr. med., Tandlæge Haderup, Forstander Jørgensen fra Fredericia samt Tilsynskommissionen: Gehejmeetatsraad Goos, Forstander, Pastor Heiberg og Dr. med. H. Mygind overværede Prøven, som væsentligst lededes af Kommissionen.

79 stammende have gennemgaaet de tidligere 8 Kursus, men 11 af Eleverne ere faldne fuldstændigt eller næsten fuldstændigt tilbage. Ved at lempe Metoden mener man dog at kunne naa et endnu gunstigere Resultat.

Kultusministeren rettede efter Prøvens Slutning en Tak til Kommissionen for det smukke Arbejde, der var udført. Ogsaa Rigsdagens Medlemmer udtalte deres Tilfredshed med, hvad de havde hørt og set. (Nat. Tidende.)

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden“.

Nr. 2. | November 1896. | 4 Aarg.

Jubilæum.

Den 1ste April 1860 ansattes Frk. Caroline Mathisen som Lærerinde ved »Døvstumme-Skolen grundet paa Talemetoden«. Ved denne Tid flyttedes Skolen fra Østergade Nr. 72 til St. Kongensgade Nr. 59, og omtrent samtidig knyttedes ligeledes til Anstalten Inspektør Octavius Andersen og Frk. Madsen. Disse i Forbindelse med Skolens Forstander Johan Keller og hans Broder Emil Keller dannede hele Lærerpersonalet, og nu skulde det i Praksis bevises, at Talemetoden ikke alene var en Undervisningsmetode, der fortjente at finde Indpas her i Landet, men tillige en Undervisningsmetode, der burde foretrækkes for andre tidligere anvendte Metoder.

Skolen var delt i 4 Klasser, og hver Klasse havde sin bestemte Klasselærer. Den Klasse, som Frk. Mathisen maatte overtage, var Optagelsesklassen, og af denne Grund kom Frk. Mathisen hovedsagelig til at virke som Artikulationslærerinde ved Anstalten.

Mange Aar ere forløbne, siden Frk. Caroline Mathisen første Gang traadte inden for Døvstumme-Skolens Vægge, og dog maa jeg — foranlediget ved hosstaaende Billede, aftaget mange Aar senere — udtale, at samme Billede minder i høj Grad om den unge Pige, der i 1860 begyndte sin besværlige Gerning som Døvstumme-Lærerinde. Man kommer derved uvilkaarligt til at erindre svundne Tider, hvorledes enhver, der kom indenfor Skolens Enemærker, absolut maatte lægge Mærke til hende. Hendes Venlighed mod alle, hendes Iver, hendes Begejstring for Døvstummesagen og hendes Arbejdsdygtighed maatte nødvendigvis vække de besøgendes Opmærksomhed. Saa man den Kærlighed, hvormed hun omgikkes Børnene, da maatte man uvilkaarlig selv føle Kærlighed til de Børn, som fra Naturens Haand vare saa stedmoderligt udstyrede. Derfor tør jeg her roligt udtale, at afdøde Johan Keller ikke har haft nogen Medarbejder, der mere end Frk. Caroline Mathisen har hjulpet ham til blandt udenfor staaende at vinde Venner for Talemetoden og Talemetodens Betydning.

Frk. C. A. Mathisen,
Forstanderinde for Døvstummeskolen i Rosenvænget.

Ved den Kellerske Døvstummeskole virkede hun i 11 Aar. Tager man i Betragtning hvor stort et Antal Børn, der den Gang var i Optagelsesklassen, og hvor uensartede disse Børn vare i aandelig og legemlig Henseende, maa man uvilkaarlig undre sig over, at hun havde Kraft nok til i saa lang en Tid at være den eneste Artikulationslærerinde ved Anstalten.

Som oven for er omtalt, følte og levede Frk. Mathisen for sine døvstumme Elever. Underligt var det derfor ikke, at der opstod hos hende den Tanke selv at oprette et Skole-Hjem. Der kunde hun ikke alene være Bestyrerinde, men tillige Plejemoder, der kunde hun Dag ud og Dag ind fra Morgen til Aften leve sammen med de hende betroede Børn og over for dem paatage sig en Moders Pligter og Forpligtelser.

Et saadant Hjem lykkedes det hende at oprette den 1ste November 1871. Først fandt hun en Lejlighed i Stengade, derefter flyttede hun til Fælledvejen, og senere lykkedes det hende i Rosenvænget at finde en Beliggenhed for Skolen, der i enhver Henseende tilfredsstillede Nutidens Fordringer.

Kort efter at Frk. Mathisen havde begyndt denne sin Virksomhed, fik hun i Frk. Anna Thorup en trofast og

dygtig Medhjælp, og til Skolen knyttedes senere som Lærerinde Frk. Therese Madsen.

Den 1ste November d. A. har Frk. Caroline Mathisen virket i 25 Aar som Skolebestyrerinde. Det er ikke faa Elever, der i dette Tidsrum have nyt godt af hendes Undervisning og Pleje, men det, som særligt her skal fremhæves, er, at alle disse Elever neppe nogensinde have følt, at de have forladt deres Fædrenehjem. Den Kærlighed, der mødte dem i de nye Omgivelser, har hurtigt erstattet, hvad de havde mistet. Fremdeles skal det fremhæves, at de afgaaede Elever efter deres Konfirmation bestandig i Frk. Mathisen beholdt en Plejemoder, som ikke glemte dem.

Vi, der arbejde i Abnormskolens Tjeneste, føle derfor Trang til paa denne Frk. Mathisens 25-aarige Jubilæumsdag at bringe hende en Tak for de forløbne Aar, og samtidigt udtale vi Ønsket om, at hun endnu i mange Aar maa kunne virke til Velsignelse for sin Skole og til Velsignelse for de afgaaede Elever, der altid i hendes Hjem have et Tilflugtssted, hvortil de i Sorg og Glæde kunne ty hen.

Det kgl. Døvstumme-Institut i Fredericia, den 1ste November 1896.

Georg Jørgensen.

„Natten er fremrykket, og Dagen er kommen nær."

(Rom. 13, 12.)

Om Natten er alt omkring os mørkt og stille. Al Naturen sover. Maaske lyse Stjærnerne paa Himlen, men de lyse kun lidt for os. Om mange af Stjærnerne vide vi, at de have intet Lys i sig selv, de lyse kun, fordi Solen, som om Natten er paa den anden Side af Jorden, skinner paa dem. Men naar Natten rykker frem, og det begynder at dæmre i den østlige Horisont, da vide vi, at Dagen er nær. Undertiden se vi midt i Morgendæmringen en ualmindelig stor og klar Stjærne, der lyser, som var den en lille Sol. Denne Stjærne kaldes Morgenstjærnen. Ogsaa denne faar sit Lys fra Solen, og naar vi se den, vide vi, at Solen snart vil staa op. Der begynder at blive Længsel i Naturen efter atter at se den kære Sol, som bringer Lys, Varme og Liv overalt. Og naar saa endelig Solen — stor og majestætisk — hæver sig op over Horisonten, da høre vi ligesom Jubelrøster af Tak og Lov fra hele den vaagnende Natur.

Apostelen Paulus, som har skrevet de Ord, der danne Overskriften til dette Stykke, mener dog noget andet og mere dermed, end hvad der ligger i selve Ordene. Han bruger kun disse Ord som et Billede, en Lignelse, for at vi derved bedre skulle kunne forstaa de Ting, som høre Guds Rige til. Naar Apostelen taler om Nat og Dag, saa mener han dermed Synd og Naade. Synden ligner den mørke Nat, og Guds Naade er i Modsætning hertil som den lyse Dag.

Se vi først paa Bibelhistorien, da viser den os, at Menneskene i lange Tider levede i Syndens Mørke, borte fra alt Samfund med Gud. Det gamle Testamentes Tid var ligesom en mørk Nat. Kun for Jødefolket, som jo var Guds udvalgte Folk, lyste Tid efter anden Stjærner: Profeterne. Disse bragte Jøderne Oplysning om Gud. Men ligesom Stjærnerne faa deres Lys fra Solen, saaledes fik Profeterne al deres Kundskab fra Gud; af sig selv vidste de intet om Gud. Jødefolket fik ved Profeternes Visdom og Magt Bevis for, at Gud var til, og dette styrkede dem og gav dem Haab og Længsel efter en Gang at se Gud. Og som vi om Natten godt vide, at Solen atter vil staa op, saaledes vidste ogsaa Jøderne fra Profeternes Forjættelser, at Gud en Gang vilde aabenbare sig for dem i sin enbaarne Søns Skikkelse. Da det saa endelig begyndte at dæmre paa det gamle Testamentes Nattehimmel, saa viste sig ogsaa der en ualmindelig stor og klar Stjærne — en Morgenstjærne. Denne Morgenstjærne var Døberen Johannes, som jo fremstod kort før Jesus og tydeligt og klart forkyndte Jøderne, at nu var »Himmeriges Rige« nær. At Længselen efter Frelseren paa denne Tid var stor, vide vi fra Fortællingen om Simeon og Anna. Julenat udsendte Gud saa sin Søn, født af Jomfru Maria i Bethlehem. Han var som Solen, der bringer Lys og Liv. Nu var det gamle Testamentes Tid — Natten — forbi, og det ny Testamentes Tid begyndte som en lys og klar Dag. Jesus har jo selv sagt: »Jeg er Verdens Lys, hvo, som følger mig, skal ikke vandre i Mørket, men have Livets Lys«. Jesus tog Syndens Mørke bort fra Menneskene og lod sit Naadelys skinne for dem. Naar Menneskene vilde følge Jesus ɔ: tro paa ham og leve efter hans Ord, saa vilde Gud slette deres Synder ud og give dem det evige Liv.

Og vende vi os derefter til os selv, saa maa vi jo desværre sige, at det ofte hos os endnu er Nat, hvor vi leve i Synd, borte fra Gud. Men ere vi troende Mennesker, saa tør vi vel ogsaa sige, at vi ofte kunne glæde os over at leve i Samfund med Gud, i Lyset fra Frelseren, og saa føle vi, at det ogsaa i vort Hjerte er blevet Dag. Vel lever Jesus ikke mere legemligt iblandt Menneskene; men i sin Aand, som vi jo fik i vor Daab, og i sit Ord, som stadig forkyndes for os, er han usynlig til Stede. Guds Ord skal lyse for os paa vor Vandring gennem Livet, som Stjærnen lyste for Vismændene paa deres Vandring til Bethlehem. Dersom vi lade Guds Ord lyse for os ɔ: dersom vi altid stræbe efter at leve, som Guds Ord lærer os at leve, saa skulle ogsaa vi en Gang ligesom Vismændene komme til Jesus.

Vi staa nu foran et nyt Kirkeaar. Ogsaa paa dette kan Apostelens Ord anvendes. Endnu dæmrer det kun i Horisonten; men Dagen er nær. Julenat vil Solen — vor Frelser Jesus Kristus — vise sig for os paany, og Jubelrøster af Tak og Lov ville da fra alle Guds Børn atter hæve sig op mod Himlen. I Frelserens Lys maa vi vandre Kirkeaaret igennem, Julen, Paasken, Pinsen og de andre Helligdage ville da blive for os som Kilder, hvorfra vi hente Næring til Livet i Gud Saa vil jeg da slutte disse Betragtninger med Ønsket om, at ogsaa du, kære Ven, rigtig maa komme til

at føle Længsel efter atter at skulle se den kære Sol: Jesus Kristus, saa kan du paa Kirkeaarets første Søndag i dit Hjerte synge med hele Guds Menighed: »Vær velkommen Herrens Aar!«

Ludvig Polke.

Tunghørighed.

Forstanderen for »Skolen for tunghøre« i Jena i Tyskland har for nylig udgivet en Bog: »Den i den barnlige Alder opstaaende Tunghørighed«. Skønt hans Bog er skrevet paa Grundlag af tyske Forhold, have enkelte Afsnit af den ogsaa almen Interesse, og vi skulle derfor gengive Hovedindholdet af et og andet.

Tunghørighed er en baade blandt voksne og Børn meget udbredt Lidelse. Professor v. Tröltsch i Würzburg, troede saaledes at turde antage, at der mellem 3 Mennesker i en Alder mellem 20 og 50 fandtes et, som i det mindste paa det ene Øre ikke hørte godt og normalt. De Undersøgelser, som Ørelæger have foretaget i Skoler. have udvist, at Forholdet blandt Børnene ikke er synderligt bedre.

Saadanne Resultater overraske os. Men Forbavselsen stiger, naar man erfarer, at for de fleste af de som tunghøre betegnede Børn, vidste hverken de selv, deres Forældre eller Lærere noget om deres Tunghørighed. I god Overensstemmelse hermed er den blandt Ørelæger velkendte Kendsgerning, at ogsaa mange voksne, der ere behæftede med Ørelidelser, ingen Anelse have herom, og først søge Lægehjælp, naar de begynde at føle Smerter i Øret, eller det bliver besværligt for dem at udføre deres daglige Gerning. Mest paafaldende er det imidlertid, at Skolen — hvor Hørelsen spiller en saa fremtrædende Rolle -- saa lidt er kommen til Klarhed over, hvorvidt den vigtigste Betingelse for et godt Udbytte af Undervisningen er til Stede. Men desværre er det en Kendsgerning, at Øresygdomme indtil vore Dage ikke have fundet den fornødne Opmærksomhed. Selv blandt dannede finder man endnu en Uklarhed og Ukendskab til disse Sygdomme, der er rent forbavsende. Og dog høre Ørelidelser til de alvorligste og hyppigste Sygeligheder, det menneskelige Legeme overhovedet er udsat for. Øresygdomme høre til de Sygdomme, der formaa at udøve den mest indgribende og skadeligste Indflydelse, og deres Betydning for hele den aandelige Udvikling, for det almene Velbefindende, for det enkelte Menneskes Levedygtighed, strækker sig langt videre end det f. Eks. er Tilfældet med Øjensygdomme.

Med disse Kendsgerninger for Øje maa en Undersøgelse af Skolebørn ved en Ørelæge, anses for en Nødvendighed. Desværre er det for Tiden ikke muligt overalt. Saa meget mere ønskeligt synes det os da, at Læreren selv er i Stand til at kunne prøve sine Elevers Høreevne. Heldigvis har der ud af de mange Fremgangsmaader, Ørelæger have benyttet ved Prøvelse af Høreevnen, dannet sig en, som paa Grund af sin lette Anvendelighed, ogsaa tillader Læreren med Lethed at danne sig en almindelig Mening om sine Elevers Høreevne. Det er Prøven ved Hjælp af »hviskende Tale«. Man har valgt denne Maade, fordi Vokalerne ved almindelig Tale træde uforholdsmæssigt stærkt frem, medens Konsonanterne ikke i væsentlig Grad lade sig forstærke.

Som Normalhørelse ved hviskende Tale sætte Lægerne en Afstand af 20—25 M. Afstanden retter sig noget efter den større eller mindre Ro, der hersker i Undersøgelseslokalet. Om egentlig Tunghørighed tale Lægerne dog først, naar Hørevidden ved hviskende Tale indsnevres til 6 à 8 M. Ved Prøven anvender man bedst vore Talord. Fra Siden nærmer man sig den, som skal prøves, mere og mere, indtil selv de Tal, som ere vanskelige at opfatte, tydelig kunne adskilles i tozifrede Tal. Man prøver med forskelligeTal f. Eks. 57, 76, 69, 95 o. s. v. Den saaledes udfundne Afstand gælder for Hørevidde. Hvert Øre maa prøves for sig, og det andet tilstoppes med en Finger. Endnu skal kun tilføjes, at tunghøre have ofte en vis Færdighed i at aflæse Talen fra Læberne. Den, som skal undersøges, maa derfor ikke se den talendes Mund.

Hvor en Undersøgelse af en Ørelæge ikke er mulig, er det i høj Grad tilraadeligt, at Læreren selv foretager en Prøve, som den her beskrevne. Paa den Maade vil han selv kunne værne sig mod en uretfærdig Bedømmelse og Behandling af sine tunghøre Elever, lige som han ogsaa derigennem vil være i Stand til at øve et Tryk paa Forældre og bevæge dem til i Tide at søge Lægehjælp.

Hos mange Børn kunde da en Normalhørelse genvindes, medens Forsømmelighed, om denne ikke fører til noget værre, saa dog i de fleste Tilfælde vil have varig Tunghørighed til Følge.

Efter derpaa at have givet en kort Beskrivelse af vort Øres ydre og indre Bygning, fortsætter Forfatteren:

Bortset fra vort ydre Øre, Øremuskel og Øregang, synes vort Høreorgan at have et godt beskyttet Leje. Alligevel trues det fra forskellige Sider af slemme Farer. Først kan uden fra igennem Øregangen en Beskadigelse af Trommehinden finde Sted, der endogsaa kan angribe Mellemøret. Endvidere frembyder det eustagiske Rør en gunstig Vej, ad hvilken Sygdomme i Næsens og Svælgets Slimhinder kunne forplante sig til den mellemste Del af Øret. Forskellige Hjernesygdomme ere meget farlige for Hørelsen; og endelig kunne selvstændige Sygdomme udvikle sig saavel i den mellemste Del som i det indre Øre (den saa kaldte Labyrint).

Paa Grund af sin frie Stilling er Øremusklen meget udsat for Beskadigelser, der vel ikke berøre Høreevnen, men hyppig føre til Vansiring.

Ørenringene synes nu at være gaaede af Mode, og dermed vil vel ogsaa de Beskadigelser og Vansiringer, som denne Smagløshed har foraarsaget, vel snart ophøre. Forhaabentlig gaar den som Straf eller Spøg ofte benyttede Rusken og Riven i Øret vel ogsaa snart af Brug.

Hyppig forekommer det, at Øremusklen fryser paa Børn. Ved streng Kulde maa man derfor være betænkt paa passende Beskyttelse. De saa hyppig forekommende Udslet og Betændelser paa Øremusklen bør altid behandles af en Læge. Ved smaa Børn binder man for udstaaende Øremuskler fast ind til Hovedet. Men denne Forholdsregel, der kun har sin Grund i tom Forfængelighed, kan føre til en Indsnevring af Øregangen, og maa derfor undgaas.

Langt farligere for Høreevnen ere Beskadigelser og Sygelighed i Høregangen, til hvilke ofte barnlig Uforsigtighed og den ellers saa rosværdige Renlighedssans giver Anledning.

Børn begaa ofte den Uforsigtighed at føre Smaasten, Perler, Kirsebærkærner, Bomuld o. s. v. ind i Høregangen; en Uforsigtighed, der ved aandssvage Børn endogsaa let kan udarte til Vane. Ligeledes puttes allehaande forskellige Sager ind i Øregangen for at stille Tandpine.

Mange af disse fremmede Legemer, f. Eks. Frøkærner, svulme op inde i Høregangen og kunne derefter kun fjernes med den største Møje og Besvær. Andre af dem, der naa at komme helt ind i det inderste af Øregangen, blive forglemte og kunne saa, efter at have ligget der i aarevis, blive den ubekendte Aarsag til den desværre ogsaa ofte ubekendte Tunghørighed. Saaledes fandt en Ørelæge hos en Dreng i hvert Øre to store Vatpropper. Saa snart de bleve fjernede, steg Hørevidden straks fra 1—2 til 17 M.

Der gives mange lignende Tilfælde.

Ofte foraarsage disse fremmede Legemer Betændelse i

Høregangen, der ofte — naar de blive forsømte — let angribe Mellemøret og kunne anrette en Skade, der ikke er let at helbrede.

(Fortsættes.)

De døvstumme og den offentlige Gudstjeneste.

I foregaaende Nr. af »Effata« omtalte vi blandt »Meddelelser fra Døvstummeverdenen« ogsaa en Forespørgsel fra en konfirmeret tysk døvstum, der ønskede Svar paa, om han, der boede paa Landet, kunde gaa til Alters sammen med hørende Mennesker, eller om han maatte vente, indtil han kunde nyde den hellige Nadvere ved en særlig for døvstumme indrettet Gudstjeneste.

Da der blandt vore døvstumme Venner maaske kunde opstaa en lignende Tvivl, ville vi, ligesom Redaktionen af det tyske Blad, oplyse dem om, at konfirmerede døvstumme ligesaa fuldt som enhver hørende kunne deltage i Altergangen, saa ofte de maatte føle Trang dertil. Vi ere overbeviste om, at enhver Præst gerne vil tage dem til Alters, saa snart de gaa op til ham og fremsætte Ønsket derom. I Skolen have de døvstumme, lige saa vel som ethvert hørende Barn, faaet Religionsundervisning. Alle døvstumme vide derfor, hvad den hellige Nadvere betyder. De vide, at det er Hovedsagen at angre sine Synder, at bede Gud om Tilgivelse og Kraft til Omvendelse, og at tro paa Jesus Kristus vor Frelser. Men der kan lige saa godt i de døvstummes, som i de hørendes Hjerte være oprigtig Anger og Bedrøvelse over Synden, og oprigtig Tro paa Guds Naade i Jesus Kristus. De døvstumme bør derfor lige saa vel som hørende gaa til Alters, saa ofte de føle Trang dertil, og de behøve ingenlunde at vente, til særlig Lejlighed tilbyder sig. Af Breve fra gamle Elever har det været os en Glæde at se, at mange af dem gaa til Alters sammen med Forældre og Søskende.

Vore kære døvstumme Venner ville vi oprigtig raade til og bede om aldrig at forsømme Kirken. Gaa i Guds Hus saa ofte som muligt. Vi vide jo nok, at døvstumme ikke kunne forstaa alt, hvad der tales og bedes i Kirken. Vi vide jo godt, at Menighedens Sang, Orgelets Toner gaa den døvstumme forbi, fordi disse Ting kun kunne opfattes gennem Øret; men vi vide ogsaa, at Vorherre Jesus Kristus, der er til Stede i sin Kirke og i sin Menighed, ikke gaar noget Menneske forbi, der for Alvor søger ham. Frelseren kommer til enhver, der søger ham. I vor daglige Gerning, i Værksteder, i Mark, i Lo og Lade, hvor vi nu færdes og arbejde, ere Tankerne ganske naturligt ved de jordiske Ting. Vi maa derfor ikke forsømme mindst en Gang om Ugen at vende Tankerne op ad mod Himlen. Men der er intet Sted, hvor man bedre samler sine Tanker om Gud og hans Rige end netop i Kirken. Der er en stor Velsignelse ved at være sammen med Menigheden, og sammen med den sende sine Tanker og Bønner op for Guds Trone. Heller intet Sted vækkes vort Sind saa let til Andagt som i Kirken, hvor andre Ting, Verdens Støj og Larm, ikke forstyrre.

Medens Menigheden synger, kunne I, kære Venner, læse Salmerne og Evangeliet flere Gange igennem og tænke over Ordene, saa vil der ogsaa nok findes et lille Ord, som I kunne tage med hjem til Trøst og Opbyggelse.

C. Joh.

Døvstummeskolen grundet paa Talemetoden (1. Hæfte 1845-67).

af Hj. Keller, Insp. og Lærer ved den kgl. Døvstummeskole i Nyborg.

Det er ganske naturligt, at Inspektør Keller, efterat den Kellerske Døvstummeskole i Baldersgade er gaaet over til at blive en Statsanstalt, har følt Trang til at give en historisk Fremstilling af denne Skoles Tilblivelse og Udvikling. Det forstaaes saa meget mere, som denne Skoles Historie jo ogsaa for en Del bliver Prof. J. Kellers Livshistorie.

Navnet J. Keller har en saa udmærket Klang indenfor den nordiske Abnormskole, at en Fremstilling af hans vigtigste Livsgerning altid vil kunne gøre Regning paa interesserede Læsere.

Bogen indledes med de Ord: »Min kære Fader, Joh. Kellers Minde — som Menneske og som Døvstummelærer — tilegnes disse Blade i sønlig Kærlighed.«

Hver Side i det foreliggende Hæfte bærer da ogsaa Vidnesbyrd om den inderlige Kærlighed og Ærbødighed for Faderen, der besjæler Sønnen.

Paa de første Sider omtales kortelig de Forsøg, der foretoges af cand. theol. Dahlerup — Lærer ved Institutte i København — med at undervise døvstumme efter Talemetoden. Da Dahlerup imidlertid ikke mente at finde den rette Forstaaelse af og den fornødne Støtte ved disse Forsøg, tog han sin Afsked og begyndte selv en lille privat Døvstummeskole i Sølvgade 19. Senere gik Dahlerup over i præstelig Virksomhed, og den lille Skole bestyredes nu i 6 Aar af den senere Professor Duurloo, indtil endelig Joh. Keller den 1. April 1856 tog fat. Nu begynder en ny Tid. Joh. Keller er ikke blot selv overbevist om Metodens Fortrin, men han er tillige Manden, der kan indgive andre den samme Begejstring og Tillid til Metoden, som besjælede ham selv. I 1860 fik Skolen den første Statsunderstøttelse, og i 1867 naaede Professor Keller endelig at se den anerkendt som et Led i Statens Forsorg for de døvstumme. I dette Aar blev det nemlig bestemt, at alle uegentlige døvstumme skulde overflyttes til den Kellerske Skole.

Før end Skolen kom saa vidt, maatte der udføres et stort og udholdende Arbejde. Metoden var ganske ukendt her hjemme. Ved en Mængde Artikler, snart i Dagblade, snart i Tidsskrifter, søgte Joh. Keller at udbrede Kendskab til Metoden, og at fremholde dens mange Fortrin frem for den gamle Tegnmetode. Det lykkedes ham da ogsaa at interessere bekendte Skolemænd, som Monrad, for den ny Metode, og Skolen fandt nu den Støtte, den saa haardt trængte til. Ved Siden heraf maatte Skolens daglige Gerning ikke forsømmes; Joh. Keller underviste 36 Timer om Ugen, samtidig med, at han besørgede hele Brevvekslingen med Elevernes Forældre og førte hele Tilsynet med Skolens Plejehjem. Professor Joh. Kellers hele Virksomhed indenfor Døvstummeverdenen, som den skildres i det foreliggende Hæfte, er et godt Vidnesbyrd om Sandheden af det gamle Ord: »Hvor der er Vilje, findes der ogsaa en Vej«. Bogen er udkommen i Kommission hos Schønemann i Nyborg.

C. Joh.

Ord til Kantaten*)

ved Indvielsen af det nye Institut i Venersborg.

Stumme vare længe Brødre arme,
Deres Læber kunde ej med Ord,

*) Ovenstaaende Oversættelse er holdt saa nær til den svenske Tekst som muligt.

Ej med Salmer, ej med Sange varme
Prise, takke ham, paa hvem vi tror.

Fuglens smukke Sang de ikke hørte,
Ikke Skovens sagte, tyste Sus,
Moderstemmens Klang dem ikke rørte,
Ikke Havets stærke, dybe Brus.

Hvem forstod vel deres dybe Sukke
Efter Sandhed, efter Kundskabs Dag.
Og hvo saa vel Trangen til at lukke
Hjertedøren op for Jesu Sag.

Recitativ:

Da fra Himlen til os kommer
Jesusbarnet, Guds enbaarne,
Frelse vil han jo berede
For de rige, smaa og store.

Ved det Hav, hvis Strand han ofte
Søger for en Stund at hvile,
Møder han en Dag en Yngling,
I hvis Blik en Bøn han skuer.

Ej han støder bort den stumme,
Som man kærlig til ham leder,
Lægger Fingren paa hans Tunge,
Rører ved hans syge Øren.

Og det »Effata«, han siger,
Gav den stumme Yngling atter
Sprogets underfulde Gave,
Lægte straks hans døve Øren.

Dette Ord blev saa det Løsen,
Under hvilket Kærligheden
Rejste Kampen for de stumme
Og af Lænken ud dem løste.

Kor:

Rede staar nu Bygningen at give
Fristed for den unge tavse Trop,
Ej blot Skole, Hjem den og skal blive,
Tage Hjemmets Gerning blandt dem op.

Hegn da Du, o Gud, hvad her bli'r øvet,
Læg din Aand og Kraft i Værket ind,
At vi løfte maa de smaa af Støvet
Og berede dem for Glæden din.

Skænk de styrende din Aand og Naade,
Trofasthed læg i vort Arbejd ind,
Glædens, Fredens Aand iblandt os raade,
Giv enhver et godt og kærligt Sind.

C. Joh.

Lidt om Paris.

(Af A. Hansen.)

I susende Fart for jeg med Eksprestoget hen gennem det skønne Frankrig mod Paris, 10 danske Mil i Timen. Udenfor Kupévinduet dansede alting omkring i broget Forvirring. Det gik mellem Bjærge og over Sletter, over Floder og Aaer, gennem Købstæder og Landsbyer, forbi ensomme Smaahytter ude paa Landet, hvori Fattigdom boede, eller forbi Herregaarde bagved høje Havemure, op ad hvilke Vinrankerne slyngede sig, snart gennem Skove eller over Markerne, hvor Høsten var i fuld Gang. Solen stod op og forgyldte Landskabet, og Høstarbejderne begyndte paa Dagens Arbejde i den tidlige Morgenstund. De brugte nogle underlige korte og brede Leer at meje med, somme Tider brugte de en stor krum Kniv dertil (en Segl). I det hele synes Landbrugsredskaberne ikke at være saa gode, som vore Landmænd have dem. Efterhaanden som Toget nærmede sig Paris, omdannedes Markerne til uhyre Køkkenhaver, Landsbyerne laa tættere, saa at det snart blev til sammenhængende Byer af mindre Huse. En hvislende Fløjten fra Lokomotivet forkyndte, at nu vare vi snart i den store Verdensstad Paris, og ved at se ud ad Vinduet vil man bemærke en tyk blaalig Røg hvile over den uhyre Stad. Allerede langt borte fra saas Eiffeltaarnet rage op, og ligner da paa den Afstand en Kæmpeskorsten. I den tidlige Morgenstund rullede vi ind under Nordbanegaardens Tag. Der findes i Paris 7—8 Banegaarde, hvoraf denne er en af de største, fra den udgaar der 16 Hovedbanelinjer.

Saa tidligt paa Dagen gjorde Paris just ikke noget propert Indtryk. Overalt paa Fortove stode Skarnbøtter udenfor hver Ejendom, og deres Indhold blev snart spredt over den halve Gade af de saakaldte Kludesamlere. Med en Kurv paa Ryggen og en Kæp i Haanden gaa de omkring og rode i Snavset, samlende det Affald, de kunne bruge, f. Eks. gamle Propper, Papirsstumper, smaa Klude, Frugtaffald o. lign.

Skønt Paris er en stor By, mange Gange større end København, er den dog ikke saa vanskelig at finde omkring i, dersom man blot har et godt Kort over Byen.

Afstandene ere meget store, selv om man er en god Fodgænger, bliver man for tidlig træt, dersom man ikke benytter enten Drosker, Omnibusser eller Sporvogne. Færdselen paa Hovedgaderne er overordentlig stor. Droske ruller forbi Droske. Omnibusser og Sporvogne mødes, næsten altid stuvende fulde af Folk, baade inden i og oven paa. Oven paa køre baade Damer og Herrer, baade velhavende og fattige. Sporvogne og Omnibusser benyttes ogsaa meget af de fattige, naar de skulle til og fra deres Arbejde. Paa Gaden er stærk Larm, dels fra de mange Vogne, dels fra Kuskenes Raab til Hestene og Lyden af Seletøjets Bjælder, samt Omnibusserne, fra hvilke Kuskene næsten uafbrudt tude i deres Horn for at advare Fodgængere og Vogne. I den tidlige Morgenstund begynder den stærke Færdsel, og den vedvarer til Kl. 2—3 om Natten. Om Morgenen ile Forretningsfolk og Kontorister og mange Damer til deres Arbejde, mange af dem gnavende paa et Stykke tørt Franskbrød, og næsten alle Herrerne læsende deres kære Morgenavis, medens de trave af Sted hen ad Fortovet. Næsten hele Dagen om Somren kan man paa de Bænke, der ofte findes ved Fortovene, finde sovende Personer, baade gamle og unge, hvor de kunne sidde i timevis uden at blive forstyrrede i deres Søvn. Af flere forskellige Aarsager, mindes man stadig om, at man ikke gaar hjemme i Danmarks Hovedstad. Folkene have et noget andet Udseende, næsten alle have et dejligt sort Haar og mørke Øjne, og de ere langt livligere, end vi ere. Dersom de blive ivrige i Samtalen, slaa de ud med baade Arme og Ben, det kan næsten se ud, som om de tale med Tegn. Vi gaa roligt og tale kun med Munden, de derimod tale med hele Legemet.

Naar man gaar omkring paa Gaderne, maa man beundre de store, flotte Butikker, som findes alle Vegne.

Købmændene flytte hver Morgen de halve Varer ud paa Fortovene for lettere at friste Køberne. Der handles ogsaa om Søndagen, særlig i de mindre Butikker, og det hele Dagen. Der findes især tre uhyre store Forretninger, hvor man i det samme Hus kan faa al Ting, og hvor Butikspersonalet bestaar af flere Hundrede Mennesker.

Der findes saa mange Seværdigheder i Paris, at hver enkelt ikke kan omtales saa udførligt.

De vigtigste Samlinger ere i Slottene Louvre og Luxembourg og bestaar af Malerier og Billedhuggerarbejder. Louvre

har den største Samling. Den er saa stor, at det vilde vare 2 Timer for blot at gaa igennem Salene uden at standse. Midt i Festsalen vil man lægge Mærke til et Glasskab, hvor en Opsynsmand altid staar paa Vagt. I Glasskabet findes da ogsaa Verdens største og smukkeste Diamant, der har en Værdi af 15 Mill. Kroner, og Kejser Napoleons Krone og Sværd, dette sidste besat med Diamanter for 2 Mill. Kr.

Man maa heller ikke glemme et Besøg i Paris's Hovedkirke, Notre Dame (vor Frue). Ude fra Verdensstadens Støj og forvirrede Larm kommer man ind under den stille Kirkes dejlige Hvælvinger, hvor der er halvmørkt hele Dagen, idet Lyset kun dæmpet kan trænge gennem alle Vinduernes dejlige Glasmalerier. Stille lister en enkelt sorgfuld ind ude fra den travle Stad, op ad de tæppebelagte Fliser, for at knæle ned foran det store Madonnabillede, hvor to, tre Lys altid brænde; Franskmændene ere jo nemlig Katolikker. Langs Kirkens Ydermure findes vel ca. en Snes mindre Kapeller med Altere og Krucifikser (Kors med Frelseren paa) for mange forskellige Helgener. Men inde i en Krog ved Indgangen findes et mægtigt Krucifiks for Frelseren selv; men det er kun de færreste, der søge hen til det for at bede. I Kirken opbevares mange hellige Sager (Relikvier), baade Ben af Helgener samt Tøj og Haar o. s. v., ja der findes en Tornekrone, som siges at være Frelserens.

Den fremmede maa ogsaa hen i Invalidekirken for at se den store Kejser Napoleons Grav. Kirkens Indre er rigt prydet med Marmor, der skinner i underligt blaat Lys. Vinduerne have nemlig matblaa Ruder. Nede i en stor rund Fordybning staar Kejserens Kiste, en mægtig stor Sarkofag af rød Granit.

Folk liste sig stille hen til Rundingen og skue ned paa den store Kejsers Grav, alt medens de tænke paa den store Mands store Bedrifter, og dog maatte han dø paa den lille fjerne Ø St. Helena. Nu hviler altsaa hans Støv i hans kære Frankrig. I et Kapel, der støder op til Hovedkirken, hænge alle de Faner, som erobredes fra Fjenden i Napoleons sejrrige Krige. Uden for Kirken hinker en Invalid om paa sit Træben, en anden køres om i en Rullestol, en tredje har kun én Arm o. s. v., alle have de ofret et og andet af deres Legeme eller Sundhed ude paa Valpladsen; nu sørger ogsaa Fædrelandet for dem bag efter, at de ikke skulle lide Nød. Indtil for nogle faa Aar siden fandtes endnu et Par Stykker, som havde gjort Tjeneste under, og som kunde huske den »store Kejser«.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Frk. Andersen, Plejemoder og Lærerinde ved Døvstummeskolen i Nyborg, har aflagt et Besøg paa nogle Dage her ved Instituttet i Fredericia, nærmest for at gøre sig bekendt med Sygeplejen.

I Tyskland synes man ogsaa nu at begynde at forstaa den store Forskel, der er paa egentlige og uegentlige døvstumme. Enkelte Fagmænd hæve Røsten for, at alle uegentlige døvstumme bør undervises i særlig for dem indrettede Anstalter.

Vilhelm Andersen — fra Kellers Skole — aflagde Svendeprøve d. 30te Oktober. Som Svendestykke lavede han en Panelsofa af Nøddetræ og erholdt derfor Broncemedalje.

Anna Buchwald og **Dortea Harboe,** begge af Nyborg ophold sig i Vinter paa Nyborg Døvstummeskoles Systue hvor de lære at sy.

Inspektør Keller i Nyborg har nylig udgivet en Bog om sin Faders Virksomhed i Døvstummeskolen. Bogen hedder: »Døvstummeskolen grundet paa Talemetoden« og handler om Tiden fra 1845—67. Den koster kun 1 Kr. 50 Øre.

I Juni Maaned næste Aar kan Dronningen af England fejre sit 60-aarige Regeringsjubilæum. I de engelske Døvstummekredse tænker man derfor paa at samle de døvstumme og alle, som ere knyttede til Døvstummeskolen, til et stort Møde paa et eller andet heldigt beliggende Sted. Alle Deltagerne i Mødet ville saa enes om en Adresse, hvori de udtale deres Taknemmelighed og Ærbødighed for Hds. Majestæt.

Forstander Schibel, der i 60 Aar var Forstander for Døvstummeinstituttet i Zürich i Schweitz, fyldte den 4de April sit 90de Aar. I Aaret 1892 trak han sig tilbage fra sin Gerning, men han bor endnu i Nærheden af Anstalten, og alt, hvad der foregaar indenfor dens Mure, følger han med stor Interesse.

En døvstum Landmand i Frankrig har ved forskellige Landbrugsudstillinger faaet Sølvmedalje for Biavl og sin Indretning af Bikuber.

I Følge en Statistik, udgivet af »Volta Bureauet« i Amerika, findes der paa hele Jorden 474 Døvstummeinstitutter med et Elevantal af 32,483 og et Lærerpersonale af 3,855.

Fru »Sydsvenske Døvstummeforening« (Lund og Landskrona) have vi modtaget Beretning fra 1895—96. Af Beretningen fremgaar det, at Foreningens Kapital for Øjeblikket udgør 2,758 Kr.

Fru Prawitz, der omkom ved Ulykken i Bollnäs den 22de August, omtales i det svenske Døvstummeblad som en sjelden elskværdig Kvinde, der med utrættelig Kærlighed og Troskab tog sig af de døvstumme. Fru Prawitz var selv døvstum og født 1854. Efter at hun var konfirmeret paa Manilla i Stokholm, opholdt hun sig nogle Aar i Hjemmet, blev saa Lærerinde ved forskellige Døvstummeskoler. I Firserne indgik hun Ægteskab med Forstander Prawitz.

Fru Jeanette Berglind, som har stiftet Tegnskolen for døvstumma i Stokholm, fyldte den 21de August sit 80de Aar, i hvilken Anledning hun var Genstand for megen Opmærksomhed og Hyldest saa vel fra Skolens Bestyrelse som fra tidligere Elever.

Den 25de Oktbr. havde Lærer ved Døvstummeskolen i Karlskrone Hr. G. Titze været ansat i 20 Aar i Døvstummeskolens Tjeneste. Det er ligeledes i Aar 20 Aar, siden Forstander Kyhlberg tiltraadte Pladsen som Forstander for Anstalten paa Manilla.

Direktøren for Norges Abnormanstalter Guldberg, har i denne Maaned besøgt Instituterne i Fredericia og Nyborg

---

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

EFFATA

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden“.

Nr. 8. | December 1896. | 4. Aarg.

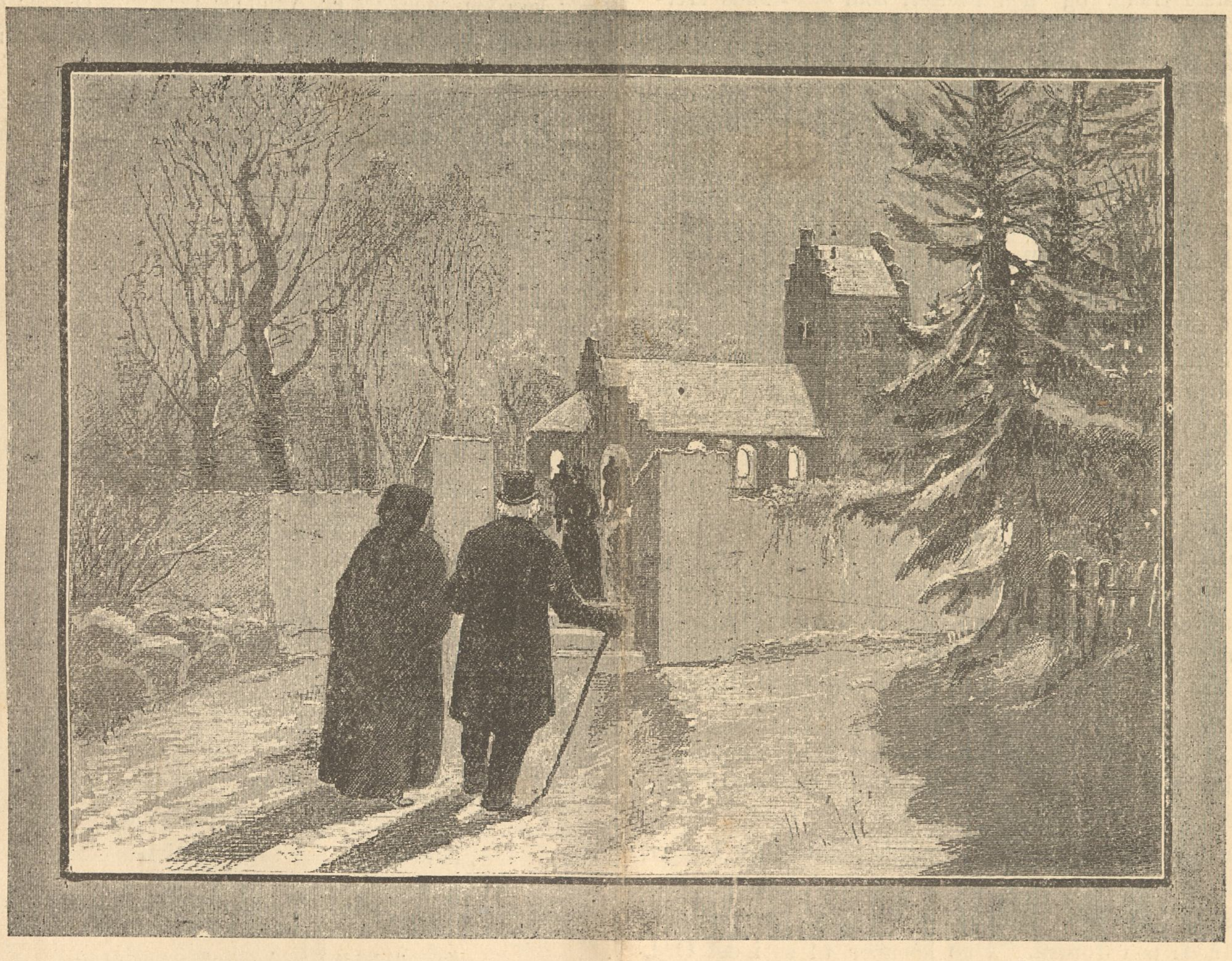

I Kirken samles nu store og smaa
At prise ham, som i Krybben laa.

Eder er i Dag en Frelser født, som er den Herre Kristus i Davids Stad!

»Englene sang det
Først for Markens Hyrder,
Skønt fra Slægt til Slægt det lød:
Fred over Jorden!
Menneske fryd dig,
Os er en evig Frelser født!«

Tidens Fylde var kommen! Mørket maatte vige for det evige Livs Lys, som gennemtrængte alt, lyste op i hver en Krog og bragte Klarhed og Varme med sig.

Der kom ny Forstaaelse af alt i den gamle Pagt, nyt Liv voksede frem paa Jorden, og der kom nyt Mod i Menneskenes bange Hjerter, da Englene bragte det Budskab, at Fred og Glæde nu holdt sit Indtog paa Jorden med Guds enbaarne Søn!

Det er nu snart 1900 Aar, siden Himlen aabnedes Julenat første Gang, og den Frelser, som er »Guds Herligheds Afglans og hans Væsens udtrykte Billede«, steg ned og tog Skikkelse som et Menneske og boede blandt Menneskene. Hvor ofte har dette Budskab ikke lydt for os i Kirken og i Skolen, men stærkest lyder det til os, hver Gang Julen paany vender tilbage, naar vi tænde Lysene paa Juletræets Grene, og naar Fader og Moder i Højtidsklæder tager Børnene med sig op til Guds Hus for at takke og prise ham for »Miskundhed og Julebud«.

Før var der et Svælg, en dyb Afgrund mellem Himlen og Jorden, som ingen kunde komme over af sig selv. Menneskenes Synd og Uretfærdighed adskilte dem fra den hellige og retfærdige Gud. Da kom Jesus. Han byggede en Bro og banede en Vej over Svælget fra Himlen til Jorden, og det er Begyndelsen. Dette, at han kom til os, det var det første og det største.

Men det andet er dette, hvorledes vi paa denne Vej skulle komme til at stige op til Gud i Himlen. Gud har elsket os saa højt, at han har givet sin Søn til en Frelser for os; men det kommer nu an paa, hvorledes vi modtage denne Frelser. Det kommer an paa, hvorledes vi, hver især har den Tro paa ham, som holder fast ved ham i onde og gode Dage, i Medgang og Modgang.

Det er jo nødvendigt at holde fast og aldrig slippe ham, dersom han skal kunne føre os med sig op i sin Faders lyse Rige.

I den nye Pagt, som han har stiftet med sine Tjenere og Venner, kommer han daglig til os i sit Ord, som vi kunne læse i den hellige Skrift, og som han talede, da han vandrede hernede paa Jorden. Han kommer til os i det Ord, han endnu selv taler til os i sine Sakramenter, naar han mødes med os i dem og siger: »Dine Synder ere dig forladne!« Han taler til os i vort Hjerte og vor Samvittighed, naar han endnu vandrer usynlig med os paa Vejen gennem Livet og fører os paa saa mange forskellige Maader fremad mod det Maal, som er vor Sjæls Frelse.

Han er os altid nær, og han har os altid kær, men vi skulle modtage ham med Kærlighed og Tak, og vi skulle holde os nær til ham i Trofasthed. Vi skulle høre hans Røst, vi skulle spørge om hans Vilje i alle Ting, vi skulle bede ham om at oplyse os derom, vi skulle stræbe efter hans Velbehag og Velsignelse i alle Ting. Dette er at elske ham af vort ganske Hjerte.

Naar dette sker, saa er Guds Rige inden i os. Saa er den rette Fred og Juleglæde ikke blot uden om os, men den er født i vort Hjerte og vokser sig stor og stærk derinde. Saa føle vi, at vi ere Guds Børn og Arvinger til hans Rige.

Guds Søn fornedrede sig og blev Menneskenes Søn, for at han kunde ophøje os med sig og gøre Menneskenes Børn til Guds kære Børn!

Mange af hans sande Børn ere allerede ved Frelseren komne hjem til ham og holder Jul i Himmelbyen i evig Glæde og Salighed! Lad os bede inderligt til Gud, at ogsaa vi en Gang maa komme hjem til Faderens Hus og finde en Plads beredt for os deroppe!

Selv den mindste og ringeste Plads er jo langt mere, end vi have fortjent. Det er en Naadegave, som ingen af sig selv kan faa, men det er Aandens Gave. Det er en Julegave, som kun han gives os for Jesu Skyld og i vor Herres Jesu Navn!

Ja lovet være hans dyrebare Frelsernavn i denne Juletid, lovet være det nu og i al Evighed! Amen!

Jul i Hytten.

Der blinker et Lys bag Rudens Glar,
Blinker og vinker og kalder;
Straaler omkap med Stjernen klar,
Mens Fred over Jorden falder.
Nu spredes de Skygger, som true,
Thi Julen har tændt sin Lue.

Der stiger en Røg fra Hyttens Tag,
Stiger og viger og svinder.
Der kommer en Mand over Bakkens Drag
Med frostrøde, vejrbidte Kinder.
Hans Øjne saa søgende skue
Mod Hjemmets fattige Tue.

Der inde ligger hans Hustru svag,
Skygger med Haanden for Lyset;
Hun har kun Smerter den hele Dag,
Om Nætterne Kuldegyset.
Dog, Tankerne gaa mod det fjerne,
Hvor Herren har tændt sin Stjerne.

Der daler en Engel fra Himlens Blaa,
Daler paa Vinger hvide.
Han flyver hen over Slot og Vraa
Med Trøst til alle, som lide.
Han ser paa de syge og svage,
Da stilles saa mildt deres Klage.

Han svæver hen over Hyttens Tag,
Straaler i Røgens Skygge;
Nu mindes den syge sin gladeste Dag,
Da Livet var Sollys og Lykke.
Hun ser nu i Mindets Glæde
Sin Mand over Tærsklen træde.

Saa sagte han gaar over Gulvets Ler,
Ser sin Hustru i Øjet,
Finder ej Graad eller Taarer mer,
Hun smiler saa glad og fornøjet.
Da fyldes hans Hjerte med Glæden,
Som spredes af Englekæden.

C. S.

Juleaften.

Der var mørkt i Dagligstuen, hvor Bedstefader sad med de tre Børn. Kun Kakkelovnsilden kastede sit flakkende Skær ud i Stuen. Børnene sade forventningsfulde; thi inde i Storstuen var Fader og Moder i Færd med at arrangere Gaver og lave Juletræet færdigt. Det var rigtig Jul, baade ude og inde, let Frostvejr med et lille Lag Sne, som et fint Tæppe over Hus og Mark. Maanen straalede fuld og rund ned til Jorden og syntes at raabe: »Glædelig Jul«! Og inde i Stuerne laa der ogsaa Festglans over det hele, og alle Ansigterne vare saa glade og lykkelige. Denne Julefred og Juleglæde holdt ligesom sit Indtog sammen med den gamle ærværdige Bedstefader i Gaar, lille Juleaften. Før havde den ikke ret kunnet faa Plads for al Travlheden. Og Freden skinnede i Bedstefaders Ansigt og bredte sig til andre, som vare sammen med ham.

Kl. 12 var Frokosten spist, en rigtig solid Julefrokost med »alt hvad et Svin kan gi'«, og Bedstefader og Fa'r drak Snaps til deres Mad; thi som Bedstefader sagde: »Sylte er godt; men der maa en Snaps til«; derefter fik de varme Æbleskiver og Kaffe. Mætte og glade rejste de sig. Fa'r gik i sit Studereværelse; men Bedstefader og Børnene gik Landsbyen rundt og hilste paa Folk. Først paa Klokkeren, der sagde: »God Dau, Hr. Pastor, Tak skal De ha', mange Tak«, og paa Skomageren, der bemærkede: »Det bli'r s'men en sørgelig Jul for mig, kan man næsten sige, Hr. Pastor, min Kone er jo død«. De hilste paa Per Larsen, Knud Olsen, Niels Peter og dem alle, og alle vare glade og vilde traktere dem med Æbleskiver; men de maatte sige: »Nej Tak«. De vare saa mætte. Saa gik de hjem til Præstegaarden og saa Lars sætte et Neg op til Fuglene, hvorpaa de gik ind, da det nærmede sig Tiden, at Solen sank, og Gudstjenesten skulde begynde. Bedstefader hvilte sig nu lidt i Lænestolen; men vaagnede, da Klokken lød, og langt ud gennem den klare Luft meldte, at Solen var borte, men at det lille Barn, Jesus, var født, og nu, her i sit Hus vilde lade det glade Budskab forkynde for Menigheden. Og Bedeslagene rungede, og mange Mennesker trampede Sneen af sig ved Vaabenhuset og gik ind i den oplyste Kirke, hvor Fa'r fra Prædikestolen talte om Barnet i Krybben, om Josef og Maria, om Julen, som Hjemmets Fest, den Fest, hvor Børnene søge hjem, og hvor Forældrene nødig se nogen Plads tom. Talte om den Fred, der i Julen uvilkaarligt trænger sig ind, selv i de mest halsstarrige Hjerter. De sang med Inderlighed den dejlige, gamle Salme: »Et Barn er født i Bethlehem«. Børnene havde siddet hos Bedstefader, og Mo'r havde nikket over til dem og til Bedstefader med Glædestaarer i Øjnene. Saa vare de gaaet hjem, og nu sade de og ventede. Men de kedede sig ikke; thi dels spekulerede de, saa de bleve helt øre i Hovedet, paa, hvad de mon kunde faa til Jul, og desuden fortalte Bedstefader dem nu den lovede Historie om »Stjernen«:

»Der gik det Sagn i Østerland, at der skulde engang fødes en mægtig Konge, som skulde erobre den ganske Verden. Han skulde bringe Fred og løse de bundne af deres Baand og Lænker. Naar han blev født, skulde der tændes den dejligste Stjærne paa Himlen. Den skulde lyse stærkere og klarere end alle de andre, og den skulde lyse ned netop over det Sted, hvor Kongen var født. Slægt efter Slægt blev født, Længselen var stor hos Folk; men mange sank i deres Grav, uden at Stjernen havde meldt Kongens Komme. Saa blev Jesus født i Stalden, og Stjernen sendte sine Straaler ned over Huset.

»Samme Nat laa der Hyrder ude paa Marken ved Bethlehem og vogtede deres Hjord«, staar der i Bibelen. I vide nok, kære Børn, at der er varmt og mildt i Jødeland ved Juletid. Nu kunne vi tænke os, at Hyrderne laa der og stirrede op paa den underlige klare Stjerne. Maaske én eller anden af dem kendte Historien om den mægtige Konge, der skulde fødes, og nu laa de saa i stor Længsel efter at se ham og komme til at tjene ham. Da aabnedes Himlen og en Engel for ned mod dem og Guds hellige Lys skinnede om dem. De bleve først bange; men da Englen sagde: »I skulle ikke blive bange. Jeg fortæller Eder jo den store Glæde, at Kongen er født, ham, I længtes efter. Gaa ind i Bethlehem og søg der efter et Barn, som er svøbt i Klude og ligger i en Krybbe. Det er den Herre Kristus«. Da Englen havde sagt disse Ord, kom der pludselig en Mængde andre Engle, som lovede og priste Gud. Derpaa for de igen op mod Himlen, som lukkede sig; men Hyrderne gik jublende glade fra deres Hjord og fandt Jesus og tilbade ham.

Samme Aften gik 3 Vismænd, Astronomer (ligesom Tygo Brahe) op i deres Stjærnetaarn. De boede langt inde i Asien; men havde ogsaa hørt Sagnet om Stjærnen og længtes meget efter at tjene Kongen. Da de kom op i Taarnet, syntes de nok, der var en underlig Lysning over Himlen, og de opdagede snart den store Stjerne mod Vest. Da betænkte de sig ikke længe. De samlede deres Skatte, deres Guld og deres Stene (Ædelstene), sadlede deres Kameler og begave sig paa Rejsen. De kendte ikke Vejen, men de rede lige mod Vest efter Stjernen. De naaede efter en lang, møjsommelig Tur Jerusalem og spurgte efter »Jødernes Konge« De bleve da viste op til Kong Herodes, der blev meget forskrækket over at høre, at en ny Jødernes Konge var født. Efter at have spurgt de skriftkloge, sendte han Vismændene til Bethlehem, og her fandt de ham, deres Længslers Maal, Kongen den mægtige, som skulde frigøre alle, han laa som nyfødt Barn og sov, iført Pjalter og Laser, i en Krybbe. Men de tvivlede ikke paa, at det var ham, de følte deres Længsel stillet, de faldt ned og ofrede Guld, Røgelse og Myrrah.

Saadan skulle vi ogsaa tro, kære smaa Drenge, vi skulle lægge al vor Sorg paa Jesus, saa kunne vi ret glæde os, ikke?

»Jo«, sagde den lille Johannes, »men tror du, Bedstefader, jeg faar den Gyngehest i Aften«?

Inden Bedstefader kunde svare, sprang Døren til Storstuen op, og et Lyshav, saa stærkt saa stærkt, vældede ud. Moder kaldte alle Folkene ind sammen med Bedstefader og Børnene. De toge alle hinanden i Hænderne, gik uden om Træet, hvor Stjernen straalede i Toppen, og sang:

Hellig Juleaften samler
Glade os i Hjemmets Ly,
Maatte vore Julesalmer
Ligne Englenes i Sky.
Maatte vi kun ret forstaa
Kun at være Jesu Smaa.
Gamle, unge, kom at sjunge
Nu med Juleglædens Tunge.

Det gør dine Børn saa glade,
Øger deres Kærlighed,
Fjerner alt, hvad der kan skade
Julefryd og Enighed.
Være da din Fred vor Borg,
Værge os mod Synd og Sorg.
Lad dit Lys iblandt os skinne,
At vi Vejen til dig finde.

Vilh. Larsen.

Ja, som Børn vi vil os glæde,
At du Frelser, blev Barnlil!
At du vilde dig iklæde
Støvet, som os hører til!
For os ret at komme nær,
Blev du os en Broder kær.
Du forlod din Himmeltrone,
For med Sejer os at krone.

Kom til Slottet, kom til Hytten
Med dit Julebud i Løn!
Fattig Mand, da ej vil bytte
Med en Verden, ny og skøn.
Det gør som et Underværk
Sjælen rig og fri og stærk.
Vi, som Hyrderne da sjunger,
Lover Gud med Engletunger.

Tunghørighed.

Farligst bliver dog fremmede Legemer i Øret derved, at uøvede Hænder gøre Forsøg paa at fjerne dem ved alle Slags Instrumenter. Det sker da ikke sjeldent, at de stødes længere ind i Øret, og derved blive Aarsag til endnu værre Følge. Sønderrivelse af Trommehinden og andre af de indre Dele i Øret kan indtræffe ved slige ubehjælpsomme Forsøg. Ja, man har endogsaa Eksempler paa, at saadanne Tilfælde have foraarsaget Døden. Hvor det derfor er muligt, bør man overlade den kyndige Læge at fjerne fremmede Legemer af Høregangen.

Børn stikke undertiden Grifler, Penneskafter, Halmstraa ind i Høregangen, ja selv voksne ser man ofte benytte Haar-

Fra Søerne i København.

naale og lignende til Rensning af Øret. Paa den Maade kan man let komme til at beskadige ikke blot den fine Hud, som beklæder Høregangens Vægge, men endogsaa selve Trommehinden, og derved give Anledning til en ondartet Betændelse. Man maa tilraade den største Forsigtighed ved Fjernelse af Ørevoks, især hos smaa Børn. Desuden maa det ikke glemmes, at ogsaa Ørevokset har sin store Betydning, idet det tjener til Beskyttelse af den fine Hud, der beklæder Høregangen, og f. Eks. kan hindre, at Insekter trænge ind i Øret. Mødre bør ved Rensningen af Øregangen ikke gaa altfor grundig til Værks. Det skal bemærkes, hvad der synes at være mindre bekendt, at Ørevokset ved en vis Varmegrad, som fremkommer, naar man sover paa det ene Øre, smelter og flyder ud, og at Naturen saaledes i Almindelighed selv sørger for at fjerne det overflødige. For ringe Afsondring af Ørevoks mærkes ogsaa. Efter en for grundig Fjernelse af det, opstaar der en Følelse af Tørhed og Spændthed eller Kløe i Høregangen, hvorved man fristes til at stikke forskellige Genstande ind i Øret.

Det kan ogsaa forekomme, at en for rigelig Afsondring af Ørevoks kan forstyrre Hørelsen. Det Lag, som bedækker Øregangen, bliver da tykkere og tykkere, selve Øregangen stadig snevrere, indtil endelig en formlig Prop af Ørevoks udfylder hele Øregangen. Vedbliver denne Tilstand i længere Tid, saa kan ikke alene Høregangsvæggen, men endogsaa selve Trommehinden tage Skade. I sidste Tilfælde kan der endogsaa indtræde en Betændelse af Mellemøret. I hvert Fald opstaar der en større eller mindre Grad af Tunghørighed, der, netop fordi den har udviklet sig lidt efter lidt, for det meste ikke bemærkes. Tyske Ørelæger have fundet saadanne Propper af Ørevoks hos mellem 11—17 p. Ct. af de tunghøre Børn.

I foranstaaende er løseligt berørt de Farer, der true Trommehinden. Foruden Beskadigelse ved fremmede Legemer og omsiggribende Betændelser af de ydre Dele af Høregangen, maa hertil endnu regnes: Pludselige Luftfortætninger i det ydre Øre, hvilke enten opstaa ved Eksplosion eller Ørefigner, og som ofte bevirke en Sprængning af Trommehinden. Den samme Fare truer ved Rystelser af Hovedskallens Knokler, fremkaldte ved Slag eller Fald. I og for sig er Sønderrivelse af Trommehinden ikke videre farlig. For det meste fremkalder det ikke nogen videre mærkelig Forringelse af Høreevnen og helbredes ogsaa hurtig igen. Altfor let finde imidlertid Spirer til Betændelse Vej til Saarranden og fremkalde langvarige Lidelser, hvorved vedblivende Tunghørighed erhverves. At alt, hvad der hedder Slag paa Hovedet og da navnlig de fra gammel Tid nedarvede Ørefigener maa undgaas, siger sig af sig selv. Fald paa Hovedet kan, foruden Sprængning af Trommehinden ogsaa ved den medfølgende Rystelse af de indre Høreorganer fremkalde Tunghørighed, ja endog fuldstændig Døvhed. Læreren bør aldrig forsømme ved Gymnastikken at lægge de fornødne Madratser under Apparaterne, og sørge for den nødvendige Hjælp til at tage imod.

Prøv det en Gang.

»Vor Inspektør er en dygtig Karl, det maa man lade ham. Først oppe om Morgenen og sidst i Seng om Aftenen. Han ser selv efter alting — jo, han er en af den Slags, som kan høre Græsset gro«.

»Og han forstaar sig paa Arbejdet og véd, hvad enhver formaar at udføre, baade Mennesker og Dyr. Man maa sige, at han forlanger meget, men ikke for meget«.

Saaledes talte to Arbejdere, Volf og Tide, sammen om deres gamle Inspektør, Hermann. Ja, han holdt streng Tugt og taalte ingen Ulydighed; men alle maatte dog holde af ham, og enhver hørte gerne paa hans Ord.

Tide fortsatte: »Der sidder han nu igen og har den blaa Arbejdsbluse paa, ligesom vi andre, men inden for den er han saa proper, at han med det samme kan tale med Greven — der sidder han nu igen og læser. Og det er mærkværdigt, det gør han altid, medens vi andre spise Frokost og Mellemmad. Jeg gad nok vide, hvad det er for en Bog«.

»Deri staar vist nok al hans Visdom og Klogskab,« mente Volf, »thi jeg har ofte lagt Mærke til, at han ser mere tilfreds ud efter Læsningen, end han gjorde i Forvejen; der har han vist hentet sig gode Raad«.

»Saadan en Bog gad jeg nok have,« sagde Tide, »thi selv om Hr. Inspektøren viser os alting først, var det dog rart at vide noget mere, og selv kunne læse det ud af en saadan Bog«.

»Ja,« udbrød Tide, »det er noget ganske besynderligt med den Bog, det tror jeg da; thi da Schultz i Gaar var grov (uforskammet) og sagde imod, blev Inspektøren vred — jeg saa det godt, selv om han ikke skændte; efter Frokosten var han ganske anderledes, og jeg hørte, hvordan han sagde til Schultz: »Jeg har tænkt over Sagen og ser, at jeg ikke havde ganske Ret«. Men saa blev Schultz meget forlegen og sagde: »Nej, det var mig alene, der havde Uret, Hr. Inspektør«.

Pludselig blev der kaldt paa Hr. Hermann, og hans Bog blev liggende opslaaet. Begge Arbejderne kunde ikke lade være, de maatte hen og se, hvad den Underbog hed, hvorfra deres Inspektør hver Dag hentede Visdom og Kraft. Deres Øjne faldt da først paa de Ord: »Jeg er den almægtige Gud, vandrer for mit Aasyn og vær from«.

Saa sloge de Titelbladet op.

»Naa, det er Bibelen!« raabte de begge forundrede, de saa paa hinanden, og kunde ikke forstaa det.

»Jeg troede ellers,« sagde Tide, »at det kun var Skolebørnene eller i hvert Fald kun Kvinderne, som læste i den Bog, men en saa dygtig Mand, som Inspektøren«!?«

»Naa, dersom man ved at læse deri kan blive lige saa god og dygtig som han, tror jeg dog, jeg vil prøve det.«

(Oversat fra »Hephata«.)

Afholdssagen.

Fra en af mine døvstumme Venner fik jeg for nogen Tid siden et Brev, hvori han skrev: »Jeg er bleven Afholdsmand, vil De sige mig, om det er godt«

Jeg kan svare: Jo, det er meget godt!

Alt Drikkeri er Aarsag i mange Ulykker. Den Mand, som er tilbøjelig til Drik, søger som oftest offentlige Steder. Aften efter Aften og maaske ogsaa Dagen med sidder han i Værtshuse eller i en eller anden Forening for at nyde sine Drikkevarer.

Naar han endelig sent om Aftenen gaar hjem ad, saa har han som oftest drukket for meget, han er beruset, og han bliver Genstand for andre Menneskers Haan, Foragt og Spot

Næste Dag er Drankeren træt og uduelig til sit Arbejde og sin Gerning. Ja tilsidst duer han slet ikke til at udrette noget som helst. Hans Legeme svækkes, han bliver svagere og tilsidst et stakkels Menneske, der intet duer til.

Det kan gaa Drankeren endnu værre. Han kommer som oftest i slet Selskab, og Omgang med daarlige Mennesker kan fordærve selv de bedste. Mangen Tyv og Morder har begyndt med at drikke, og mange af de stakkels Mennesker, der nu sidde i Fængsel, kunne takke Brændevinen derfor.

Men nu Drankerens Familie, hans Hustru og Børn. Hver Aften, naar han er borte paa Værtshuset, sidde de alene hjemme, bedrøvede og sorgfulde. Lidt efter lidt bliver der Fattigdom i Hjemmet, fordi Manden bruger Pengene paa Værtshuset.

Drukkenskab er en Ulykke for Drankeren og hans Familie.

Der er Fristelser nok, saa det gælder at være stærk og modstaa alt, som drager og lokker hen imod Drikkeri. I hver By, ja i hver Gade er der et Værtshus, og glad staar Værten i Døren for hver, der vil komme ind og smage paa hans Drikkevarer.

En Mængde Foreninger stiftes overalt. Mange Mennesker mene, at de i hvert Fald bør være Medlem af et Par Foreninger. Selvfølgelig kan der dannes Foreninger med gode Formaal, Foreninger, der hjælpe en god Sag frem, og hvor man bør være med for at hjælpe og støtte en god Sag. Men mange af de saakaldte selskabelige Foreninger, der kun sætte sig som Maal at samle deres Medlemmer til Dans, Kortspil og Drikkeri, ere en Ulykke for unge Mennesker. De begynde i Foreningen og ende i Værtshuset.

De døvstumme bør ligesom alle vi andre passe paa. Bliv borte fra Værtshusene, der læres intet godt. Afsky alt Drikkeri, thi det fører kun i Ulykke.

Det er en gammel Overtro, at en Snaps til Maden er nødvendig. Vort Legeme er bedst tjent med sund og nærende Føde uden alle Pirringsmidler. Har man først vænnet sig til at skulle have den første Snaps, kan man maaske ikke modstaa Fristelsen til at drikke flere.

C. Joh.

Netop da »Effata« var under Trykning, modtoge vi et Brev om samme Sag fra en af vore tidligere Elever, Christian Christensen i Mariager, der er en ivrig Afholdsmand. Af hans Brev anføre vi:

I »Effata« for Oktober ser jeg, at Kortspil er en Lidenskab, som man skal vogte sig for. Men Lysten til Spiritus (Brændevin) er en endnu værre Lidenskab, den nedstyrter Folk i Ulykker og river Velstand fra mange Hjem og Familier. Nydelsen af Alkohol er Aarsag i megen Fattigdom, Sygdom, Nød og Elendighed. Ligeledes ere de berusende Drikke Skyld i mange Forbrydelser. Jeg beder Eder, døvstumme Læsere, at gaa fra alt, som er daarligt og støtte og hjælpe Afholdssagen. I kunne jo tænke, at Spiritus ikke er en Gave oven fra. Kartofler og Korn ere gode Næringsmidler, men naar der laves Sprit af dem, blive de Tæringsmidler.

Vi vide jo, at Alkohol ødelægger Samfundet, ødelægger mange Hjem, opløser mange lykkelige Ægteskaber, lægger mange drikfældige Mænd og Kvinder i en tidlig Grav, gør mange røde Barnekinder blege og skaffer mange Barne- og Kvindetaarer. Desuden fylder Alkoholen Tugthusene, Fængslerne og Sindssygeanstalterne. Vi maa huske, at vi skulle bruge vore Penge til at leve for og ikke bruge dem til Spiritus og Kortspil. For sin egen, sine Børns og sin Families Skyld, er der intet at tabe ved, men meget at vinde, naar vi holde os fra slet Selskab og Alkohol. Spiritus er en Gift. Naar den tages ublandet og i tilstrækkelig Mængde, fremkalder den Døden ligesaa sikkert og ligesaa hurtig, som anden Gift. Den er skadelig og bedøvende, foraarsager kronisk Katarrh i Maven, slapper Nerverne, svækker Sanseorganerne, Musklerne og Livskræfterne, opløser Blodlegemerne, forvandler Hjertemusklerne til Fedt, skader Lever og Nyrer, volder slet Fordøjelse, fremkalder Sindssygdom o. s. v. Alkoholen er, slutter jeg, til ingen Nytte i det menneskelige Samfund.

Nu er Julen nær, og der drikkes paa mange Steder berusende Drikke netop i Julen. Vi skulle holde Jul til Minde om vor Frelsers Komme til Verden, og ikke til Minde om Drikkeguden Bachus. Det er en Skam at lave Julen til Drikkeriets frodigste Tid. Se, her er en Hovedopgave for os alle, som have Ædrueligheden kær. Vi maa fjerne Drikkeriet fra Juleselskaberne, saa langt vor Indflydelse rækker. Men først skulle vi lægge Mærke til, hvad der af den Slags gaar i Svang omkring os, og naar vi derefter tale om, at det er galt, da vil den sunde Sans sejre over den nedbrydende og fordærvelige Alkohol. Hvem der ønsker en sand Juleglæde, maa holde sig borte fra Drikkegilderne, thi der lyder Raahed og Banden, som klinger ilde i Juletiden, da Fred og Glæde ellers skal bo i Hjerterne. Nej, lad os, døvstumme Læsere, samles som ædru Mennesker uden Spiritus og fejre Julen paa en værdig Maade, idet vi sige: »Ære være Gud for sit glædelige Julebud«. Til Slut en venlig Hilsen og Ønsket om en glædelig og velsignet Jul fra Eders døvstumme Kammerat,

---

Til Konfirmanderne fra Nyborg

1894—95—96.

Kære Venner!

Snart have vi Jul igen; vi skulle standse vort Arbejde og holde Julefest. Naar I sidde ved Risengrøden Juleaften, tænke I vist allesammen paa Juletræerne her paa Skolen og paa Kammeraterne, og hvordan de vel have det nu. Jeg skal prøve at svare paa dette Spørgsmaal.

Sine Kristensen opholder sig i sit Hjem, hvor hun hjælper sin svagelige Moder med Husholdningen.

Maren Madsen er Sypige; lærte i 15 Maaneder hos Fru Poulsen i Humlum og syer nu ude paa Gaardene i Omegnen, eller hun syer Kjoler for Tjenestepigerne hjemme hos sig selv. Hun bor sammen med sin Moder og sin 76-aarige Bedstefader, der er Strandfoged. I Fjor Jul spadserede hun til Lemvig (2 Mil) for at besøge Fru Poulsen, der var flyttet bort fra Humlum, og hun blev hos hende i 4 Dage.

Ane Marie Frandsen lærte i et halvt Aar Modepynt (at sy Hatte og Kyser) i Herning. Hun er nu hjemme og har nok at bestille med sine Hatte.

Kristen Anton Simonsen opholder sig stadig hjemme i Ulstrup og lærer Skrædersyning hos sin Fader.

Marie Vest har lært at sy i Silkeborg, men kan ikke faa noget at bestille; hun klager altid over Mangel paa Arbejde og vil gerne have en Stuepigeplads.

Peter Artur Petersen er i Snedkerlære i København. Han skal staa i Lære i 5 Aar og faar Kost og Logis hjemme. Kræfterne begynde at komme, og Mesteren er vel fornøjet med ham.

Jens Sørensen bliver oplært i Landvæsenet hjemme hos sin Broder, der har overtaget Faderens Gaard. I Sommer maatte Jens trække den store Tyr til Dyrskue i Viborg, og der talte han med Jens Andreasen.

Anna Buchwald var kommen i Lære paa en stor Systue paa Nørrebro i København; men da Moderen den 1ste Novbr. flyttede over ved Glorup paa Fyn, maatte hun desværre forlade sin Plads og syr nu her paa Skolen.

Marie Rasmussen har lært at sy hjemme hos sin stumme Søster Karen. De komme sommetider ud at sy i Omegnen.

Karen Marie Mikkelsen har nok faaet Plads som Tjenestepige i Lemvig.

Rasmus Rasmussen skal til Nytaar i Snedkerlære i Nykøbing paa Falster. Han skal have Kost og Logis hos Mesteren og skal have udlært om 4 Aar. En Velgører har lovet at betale den Sum, som Mesteren har forlangt for at tage ham i Lære.

Marius Christensen er i Skomagerlære her i Byen. Han kører næsten hver Dag forbi Skolen paa sin Bicykle, naar han skal til og fra Værkstedet.

* * *

Nu har jeg ikke flere Nyheder. Tak for Brevene, jeg har faaet; jeg haaber, at der vil komme mange Breve til mig i det nye Aar.

En glædelig Jul og et godt Nytaar ønskes Eder af os alle her.

N. K. Larsen.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Døvstummeforeningen i København har udsendt Beretning for Aaret 1895—96. Foreningens Formue er i Aarets Løb forøget med 1602 Kr. 26 Øre. I September blev der stiftet en Filial af Foreningen i Odense. I Syge og Begravelseshjælp er der i Aarets Løb udbetalt 1401 Kr. 50 Øre. Til Understøttelser, Leje af Lokale, Bladhold m. m. er medgaaet 1070 Kr. 77 Øre.

Efter Kieler-Zeitung bringer »Hephata« for 5te Septbr. en kort Levnetsbeskrivelse af Grundlæggeren af Døvstummeinstituttet i Slesvig, Georg Vilh. Pfingsten. Da denne Mands Gerning indenfor Døvstummeskolen falder i den Tid, hvor Skolen i Slesvig stod under den danske Regering, skulle vi kortelig gengive Hovedindholdet af Artiklen.

Georg Vilhelm Pfingsten fødtes den 3dje Maj 1746 i Kiel, hvor hans Fader var Trommeslager i Hæren. Da han var bleven konfirmeret, lærte han Frisørkunsten samtidig med, at han uddannede sig som Trommeslager. Efter at han i nogle Aar havde rejst en Del i forskellige Lande, nedsatte han sig som Frisør i Lübeck. Kort efter gik imidlertid de store Parykker af Mode, han opgav derfor Frisørkunsten og forsøgte at ernære sig og sin Familje ved Musik- og Danseundervisning.

Allerede som Barn omgikkes han meget med to smaa døvstumme Børn fra et af Nabohusene. Ogsaa paa sine Rejser søgte han Omgang med døvstumme, og han havde stort Kendskab til deres Karakter og stor Færdighed i at bruge deres Tegnsprog. Da han nu stod uden Erhverv, besluttede han at blive Lærer for døvstumme. I Aaret 1787 fik han sin første Elev, en lille døvstum Dreng. Kronprins Frederik, den senere Frederik VI, fik snart at høre om ham, og Kronprinsen formaaede ham til at flytte sin lille Anstalt til Kiel, hvortil han ankom med 3 Elever i Maj 1799. Hans Løn blev den Gang ansat til 2—300 Kr. Han fandt en udmærket Hjælper i sin Datter. I Aaret 1802 fik han endelig et længe næret Ønske opfyldt, idet han fik Lejlighed til at besøge Institutterne i Berlin og Leipzig.

Paa Grund af Elevernes gode Fremgang blev Anstalten allerede i Aaret 1805 udvidet til en Statsanstalt, hvor alle døvstumme Børn i Slesvig og Holsten, der vare i en Alder af 7—15 Aar, skulde oplæres og opdrages paa Statens Bekostning.

Da Anstalten i Kiel imidlertid baade manglede Have og Gaardsplads, flyttedes den 1810 til Byen Slesvig. Den havde nu et Elevantal af 35, der underviste af 4 Lærere.

I Slesvig virkede Professor Pfingsten endnu i 16 Aar, indtil han i 1826 trak sig tilbage for at nyde en vel fortjent Hvile. Den 28de Januar 1809 var Professor Pfingsten udnævnt til Rd. af Dbg., og den 27de November 1827 indgik han til den evige Hvile. Ære være hans Minde!

Med Tak have vi modtaget et Nr. af det svenske Blad »Elfsborgs Läns Annonceblad«, hvori der findes en Meddelelse om en døvstum Skomager, der har vidnet for Domstolen. Bladet skriver omtrent saaledes:

Det maa anses for højst usædvanligt og sjældent, at en døvstum tilkaldes af Retten som Vidne; men dette skete Lørdag den 14. Nov. indenfor Väne Herredsret i Venersborg. En Forbryder, ved Navn Klas Johansson Hurtig, var anklaget for Indbrud og livsfarlig Mishandling. Der var halvvejs tilvejebragt Bevis for, at han havde begaaet Indbrud, men videre kunde Dommeren ikke komme. Videre Oplysning i Sagen kunde kun faaes igennem en døvstum Skomager, Lars Johannesson fra Trollhättan. Dommeren — Herredshøfding Strandmark — ønskede da ogsaa at høre hans Vidnesbyrd. Den døvstumme blev stillet for Retten, men da han var oplært ved Hjælp af Tegn- og Fingeralfabetet, kunde Dommeren ikke selv tale med ham. Forstanderen for Døvtsummeskolen i Venersborg, Nordin, maatte af den Grund ogsaa møde i Retten for at være Tolk (en Mand, som forklarer et fremmed Sprog).

Den døvstummes Vidnesbyrd stemte i alt overens med, hvad der tidligere var udtalt og sagt af de andre Vidner. Det var mærkeligt at se, med hvilken Lethed den døvstumme udtalte sig i Tegnsproget. Alle lagde Mærke til den dybe Alvor, der prægede (kom frem i) hans Ansigt, da Edens Vigtighed og Betydning blev ham forklaret, og da han med den ene Haand paa Bibelen fremsagde Eden i Fingersproget.

Herredshøfding Strandmark ytrede (sagde) efter Retssagens Afslutning: »Her have vi haft Lejlighed til at se et Eksempel paa Døvstummeundervisningens Nytte og Betydning.«

Vi kunne oplyse, at Ordene til den Kantate, der blev afsungen ved Indvielsen af Instituttet i Venersborg, vare af Forst. Nordin, Musikken af Organist og Stadsmusiker L. Hjort.

Frk. Thorup fra Frk Mathisens Skole har i November aflagt et Besøg i Fredericia og Nyborg.

Skolen i Nyborg har Juletræ Tirsdag den 22de ds., her i Fredericia tændes Juletræet som sædvanlig først Juleaften.

Ulykkestilfælde. En 37-aarig døvstum Snedkersvend blev for nogen Tid siden under sit Arbejde paa et Værksted i Studiestræde i København ramt af et heftigt Krampetilfælde, hvilket foraarsagede, at han styrtede om ved en Høvlebænk. Et paa Høvlebænken liggende Stemmejern faldt derved ned og ramte den syge Mands ene Øje, hvorfor en tilkaldt Politibetjent maatte køre den haardt saarede til Kommunehospitalet, hvor der blev ydet ham den fornødne Pleje. Den syge er hjemmehørende paa Amager.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen. Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 4. | **Januar 1897.** | **4. Aarg.**

Love

for

Foreningen til Gavn for døvst., opl. eft. Talemetoden.

(Vedtagne den 28de Juni 1893.)

---

§ 1.

Foreningens Hovedopgave er at vedligeholde og udvikle de paa Taleskolerne for døvstumme opnaaede Resultater, særlig i Tale og Aflæsning. Dens Virksomhed gaar derfor ud paa:

1) Ved Samvirken med Forældre og Kommuner at hjælpe de fra Landets Taleinstitutter udgaaede, konfirmerede Elever til enkeltvis at blive anbragte i Lære, helst i Nærheden af deres Hjem, for at oplæres til senere at kunne ernære sig selv;
2) i de Sogne, hvor der findes døvstumme, oplærte efter Talemetoden, at søge Forbindelse med Sognepræsterne for ved Vejledning at bringe disse i Stand til at være de døvstummes Sjælesørgere;
3) gennem et Medlemsblad at arbejde paa de fra Taleinstitutterne udgaaede døvstummes religiøse og aandelige Udvikling;
4) i de døvstummes Hjemstavn at finde Mænd eller Kvinder, der ville staa de døvstumme bi med Raad og Daad, samt danne Forbindelsesleddet mellem Anstalterne og de fra disse udgaaede Elever, og endelig
5) saa vidt muligt at støtte ethvert Foretagende, som maatte være til Gavn for Talemetoden og dens Elever.

§ 2.

Bestyrelsen bestaar af de ved Døvstummeskolerne i Fredericia og Nyborg ansatte Forstandere og Præster samt 5 andre Medlemmer, der vælges paa Generalforsamlingen. Indtil den første ordinære Generalforsamling supplere de 4 faste Bestyrelsesmedlemmer sig med 5 andre Medlemmer. Bestyrelsen vælger selv sin Formand, Viceformand og Kasserer, samt bestemmer Forretningsordenen i alle Foreningens Anliggender.

§ 3.

Lærerpersonalerne ved Døvstummeskolerne i Fredericia og Nyborg danne hver sit Forretningsudvalg, der henholdsvis varetage de fra Fredericia og de fra Nyborg afgaaede Elevers Interesser. Saavel i Fredericia som i Nyborg nedsættes et Ekspeditionsudvalg, hvoraf Inspektørerne og Plejemødrene altid ere faste Medlemmer.

§ 4.

Medlemsbladet er Foreningens Organ. Redaktionen bestaar af 5 Medlemmer, 3 valgte blandt Lærerpersonalet i Fredericia og 2 valgte blandt Lærerpersonalet i Nyborg.

§ 5.

Det aarlige Kontingent er mindst 2 Kr. Medlemsbladet tilsendes Foreningens Medlemmer gratis. Ikke-Medlemmer kunne erholde Bladet for 2 Kr. aarlig. Døvstumme faa Bladet tilsendt for 1 Kr. aarlig.

§ 6.

Der udgives aarlig en Beretning om Foreningens Virksomhed, heri optages Redegørelse for Foreningens Udgifter og Indtægter. Den første Beretning udsendes 2 Aar efter, at Foreningen er traadt i Virksomhed.

§ 7.

Ekstraordinære Generalforsamlinger kunne af Bestyrelsen sammenkaldes afvekslende i Fredericia og Nyborg. Den første ordinære Generalforsamling skal først afholdes to Aar efter, at Foreningen er traadt i Virksomhed, og vil der paa denne være at foretage Revision af Lovene.

Paa Generalforsamlingen d. 9. Februar 1896 var Spørgsmaalet om Lovenes Revision paa Dagsordenen, men Generalforsamlingen vedtog at udsætte Revisionen til næste Generalforsamling.

Ved Aarsskiftet.

»Gud være os naadig og velsigne os; han lade sit Ansigt lyse for os!« Ps. 67, 2.

Et nyt Aar er oprundet for os, et nyt »Naadeaar« fra Gud. Hvert Aar kommer Jesus atter til os igennem det livsalige Budskab om, hvorledes han fødtes her til Jorden, hvorledes han led og døde for os, ofrede sig selv, for at vi skulde gaa fri, og sendte os sin Helligaand for at drage os alle til sig og minde os om alt, hvad han havde sagt og lært os, medens han var her nede paa vor Jord. Men hver Gang Gud lader et nyt Naadeaar oprinde for os, saa lad os ikke

glemme, at et af vore Naadeaar ogsaa er gaaet til Ende, og lad os alvorligt spørge os selv om, hvorledes vi have brugt det. Blev det for dig et Naadeaar, i hvilket du kom til din Frelser? Eller hvis du havde fundet ham, blev det da et Aar, i hvilket du voksede i Naaden, voksede fra Syndens Lyst og Magt i dig, voksede i Ydmyghed, Selvfornægtelse, Kærlighed og Tro, voksede op til at blive Jesus mere lig og til at have det samme Sind, som der var i ham? Ja, hvorledes nu end det gamle Aar er gaaet for hver især af os, saa tænker jeg alligevel, at vi alle, naar vi prøve os selv, maa slaa os for vort Bryst og sige: »Gud, vær mig arme Synder naadig!« Og det er netop det samme Suk og den samme Bøn, vi høre her fra Kong David, da han saa tilbage paa sit Liv. Det havde været stormfuldt og omskiftende fra den Tid af, da han gik som en lille Hyrdedreng derhjemme og vogtede Kvæg, og indtil nu, da han sad paa den mægtige Kongetrone i Jerusalem. Ondt havde han prøvet som faa, var bleven jaget af Saul som et vildt Dyr, og havde staaet overfor Døden mange Gange og i mange Skikkelser, men naar han nu saa tilbage paa alle sit Livs Kampe og Prøvelser, saa saa han, det var Guds Magt, Guds Trofasthed og Kærlighed, der havde friet ham ud af det altsammen, vaaget over ham og ført ham saaledes, at det altsammen blev til Velsignelse for ham. Naar vi nu se tilbage paa vort Liv — hvad enten det har været kort eller langt — maa vi da ikke sige med David: »Det var Gud, der gjorde det alt; det var ham, der friede mig ud af Fare, ham, der vogtede mig, at jeg ikke skulde falde dybere, end at hans frelsende Haand kunde drage mig op af Dybet — ham, der revsede mig og atter førte mig tilbage, hver Gang jeg vilde bort fra ham, ud til alt det, der lokkede og drog mig. Hver Gang jeg vilde gaa paa egen Haand, saa gik det galt, men han blev aldrig træt af at drage mig til sig igen, tilgive mig og rette, hvad jeg havde forbrudt!« Jo, sandelig, enhver af os, der hører Gud til, maa med Tak bekende, naar vi se tilbage paa vort Liv: »Han har været os naadig!«

Men David saa ikke blot tilbage; han stod midt i sin Livsgerning, og med den for Øje beder han: »Gud velsigne os!« Vi staa jo alle midt i vor Livsgerning, og travlt nok kunne vi have med vore forskellige Arbejder; men lad os ikke glemme, at den egentlige Livsgerning, vi fik af Gud, det var at leve vort Liv saaledes, som det var hans Tanke med os, da han satte os her i Verden, hver især i sine Kaar, sin Stand, sine Prøvelser og sine Kampe. Og hver især af os gav han Ansvaret for, om vi leve vort Liv til hans Ære, om vi naa det Maal, han i sin Kærlighed satte for enhver af os, og til hvilket alle hans Førelser og Styrelser lede os. Og kun naar vi leve vort indre Liv, vort Hjerteliv ved, med og i ham, kun da kan Velsignelsen ogsaa strømme ned over hele vort Liv udadtil, saa det virkelig kan kendes: her er et Guds Barn, et Fredens Barn, over hvis Hjem Guds Velsignelse hviler. Hver Dag maa vi i Bønnen hente hans Velsignelse ned over vore Kære, vort Hjem, vort Arbejde og vor Stræben, og over vort daglige Brød, at vi maa mættes af hans Haand. Og naar vi tabe Modet, fordi vore egne Kræfter ere saa smaa og vort eget Arbejde saa ringe, saa skulle vi huske paa, at det mindste Arbejde i Guds Navn og i hans Tjeneste har Guds Velsignelse i og over sig, og derfor er det aldrig forgæves, men dets Frugt skal kendes, om ikke før, saa naar vi engang mødes histoppe.

Ligesom Livet i Jesus er det evige Liv, saaledes har den ringeste Gerning i hans Navn og for hans Skyld Værd og Betydning for Evigheden.

Saa ser David fremad og siger: »Gud lade sit Ansigt lyse for os!«

Ja, ingen af os vide, hvad det nye Aar skal bringe os, ingen af os vide, om det er det sidste Naadeaar, der er givet over os, men det vide vi, at naar Guds Ansigt maa lyse for os, saa kunne vi trøstigt gaa vore Tilskikkelser i Møde, ja gaa igennem Dødens Dal; thi hvor Guds Ansigt lyser, der er ikke Mørke eller Død, men Liv og evig Salighed. Nylig have vi jo fejret Julen, og er der nogen Tid, hvor vi ligesom kunne føle Guds Ansigt lyse over os, saa er det jo den med al sin Glæde og Lovsang. Det er ikke saa underligt; thi da Guds Søn Julenat var født her paa Jorden, da »lyste« Guds Ansigt for første Gang efter Syndefaldet af Glæde ved at se herned, thi i ham saa Gud sit Billede rent og ufordunklet af Synden, saaledes som det fra Begyndelsen af havde været hans Tanke med Mennesket, og fra det Øjeblik af »lyser« Guds Ansigt over hvert Menneske, i hvem han ser sin Søns Billede. Naar vi engang staa for Himlens Dør, saa vil den blive aabnet for dem, i hvem han ser sin Søns Billede.

Lad os derfor bede Gud hjælpe os til at bruge det nye Naadeaar saaledes, at Kristus mere og mere kan tage Bolig i os og drive alt det ud af vort Hjerte, som ikke kan bo i Hus sammen med ham. Kun paa den Maade kan Gud ret komme til at lyse for os, ogsaa i vore jordiske Forhold, som han gerne vilde, saa vi mere og mere lære at skønne, hvad der er hans Villie med os, og hvilken Vej det er han vil, at vi skulle gaa, som da han gik foran Israels Børn i Ørkenen og lyste for dem i Ildstøtten. Paa den Maade er det, at vort Liv i ham ogsaa bliver lykkeligt hernede, fordi alt maa tjene dem tilgode, der elske Gud og lade sig lede af ham.

Ja, lad os bede vor Fader i Himlen om at lede os paa hans Veje igennem dette nye Aar, at lyse for os igennem de mørke og de glade Dage, lyse for os i sit Ord, at det maa blive en Lygte for vor Fod, og et Lys paa vor Sti, at vi ikke skulle fortabes i Mørket, men naa til det evige Lys og den evige Glæde, som han har beredt for os, før Verdens Grundvold blev lagt. Amen.

†

Harald Clausen.

Over Slutningen af det gamle Aar kastede Døden sin Skygge, idet den borttog et Led af Kæden, en elskelig og velbegavet lille Dreng, Harald Clausen, af 4de Klasse A, som netop naaede at fylde sit 13de Aar, omtrent en Uge før han døde. Døden kom ved denne Lejlighed ikke uforudset, da han allerede kort efter Sommerferien gik til Sengs af en Lungesygdom, som synligt nedbrød Legemets Kraft og afmagrede det.

Først laa han syg i Plejehjemmet, men flyttedes derpaa ud til Instituttets Sygestue, og sluttelig blev han, af Hensyn til de andre syge Børn, indlagt paa Sygehuset.

Da han var meget afholdt af alle, hengik der ikke mange Dage, paa hvilke han ikke modtog Besøg af Kammerater, en eller anden af Lærerpersonalet eller Plejemoder. Alle bragte med, hvad de troede kunde fornøje eller opmuntre ham. Ogsaa hans Fader besøgte ham nogle Dage.

Særlig var han paa sin sidste Fødselsdag Genstand for Opmærksomhed og modtog flere Besøg og Gaver. Hans Klassekammerater havde den Glæde at overbringe ham et Fotografi i Kabinetsformat af hele Klassen, hvilket de selv havde skillinget sammen til, og som fornøjede ham meget. Skønt han ofte følte Smerter i Brystet og havde stærke Hosteanfald, var det dog hans store Bekymring hele Tiden, at han ikke maatte komme op og i Skole igen, og han mente, at han kom altfor langt tilbage for de andre Børn i Klassen. En Blodbrækning endte hans Liv Søndag Morgen den 13de December, og nu er hans Hvilested blandt de andre smaa Grave paa Trinitatis Kirkegaard.

Det var ved Solens Nedgang paa den korte Vinterdag, og Sneen faldt tæt og blødt, da det lange Ligtog af Instituttets Børn og Personale efter Faderens Ankomst bragte lille Haralds Kiste fra Kapellet til Kirkegaarden. Mange smukke Kranse dækkede den, og Instituttets Præst, Pastor Valeur, talte hjertelige Ord ved Graven. Vi ville alle glæde os i Troen paa, at den Herre, som befalede, at de smaa Børn skulde komme til ham, ogsaa har taget vor kære lille Dreng i sin trofaste Favn og baaret ham ind i sit Rige, for der at holde Jul med Guds Engle.

Til Billedet.

Da vore Soldater i den ulykkelige Krig 1864 maatte forlade Dannevirke, forfulgt af de preussiske og østerrigske Hære, var det en haard og streng Vinter. Vejene vare overalt bedækkede med Sne og Is. Under den megen Færdsel bleve de saa glatte, at Hestene ikke kunde staa fast. Soldaterne, der i Forvejen vare medtagne af Kulde og Træthed, maatte ofte spænde sig selv for Vogne og Kanoner og slæbe dem med sig, for at de ikke skulde falde i Tyskernes Hænder. Efter store Anstrengelser og mange Lidelser, baade for Mennesker og Dyr, naaede vor Hær dog til sidst lykkelig Dybbøl og Als.

Tunghørighed.

Efter forskellige Ørelægers Beretninger falde 67 p. C. af alle Øresygdomme paa Mellemøret eller Trommehulen, 25 p. C. paa det ydre Øre (Ørebrusken, Øregangen og Trommehinden), men derimod kun 8 p. C. paa det indre Øre (Labyrinten og Hørenerverne). Sygelighed i Trommehulen fremkommer ofte derved, at Betændelse og Katarr i Næsens og Svælgets Slimhinde forplanter sig gennem det eustachiske Rør til Mellemøret. Ligeledes have de, særlig i Barnealderen, optrædende Sygdomme (Mæslinger, Kighoste, Skarlagensfeber, Kopper og Difteritis) i mange Tilfælde svære Former af Betændelse i Mellemøret til Følge. Meget ofte vise Øresygdommene sig først, naar man allerede anser Barnet for helbredet. Tages saadanne Betændelser ikke straks under Behandling af en Læge, udvikler der sig en kronisk Mellemørekatarr, som let kendes paa en udflydende materielignende Vædske, der tillige viser, at der allerede er fremkommen et Hul eller en Aabning i Trommehinden. Mærkelig nok er

der mange, og det ikke blot udannede Personer, som tro, at dette Øreflod endogsaa er sundt, idet de mene, at der derved føres usunde Vædsker ud af Legemet. I Virkeligheden anretter dette Flod den største Ødelæggelse. Det ødelægger Tid efter anden ikke alene Trommehinden, de smaa Øreknogler, Trommehulens Vægge, men angriber ogsaa det indre Øre og selve Hjernen, saa Livet endogsaa er udsat for Fare. I heldigste Tilfælde slutter det med vedvarende Tunghørighed eller fuldstændig Døvhed.

En tysk Læge har sagt: »Overfor den store Fare, som Øreflod medfører, er det en Pligt at gøre Folk opmærksomme paa, at de øjeblikkelig bør søge Lægehjælp, og ikke Aar ud og Aar ind slæbe om med Bullenskab i Hovedet, ubekymrede om den væmmelige Stank, eller om den uappetitlige Materie, der gennem det eustachiske Rør flyder ned i Svælget. De samme Personer vilde sikkert søge Lægehjælp, saa snart der viste sig Bullenskab i en Finger eller en Taa. Men Bullenskab i Hovedet, der endog kan være livsfarlig, generer dem ikke det mindste. Saadanne Mennesker ligne letsindige Minearbejdere, der Aar efter Aar gaa omkring med en Dynamitpatron i Buksélommen: »Den eksploderer jo ikke, jeg har jo baaret den paa mig i Aar og Dag.«

I Virkeligheden paatager den, der véd hvilken Fare Betændelse i Mellemøret medfører og desuagtet ikke søger Lægehjælp, sig et stort Ansvar. Desværre findes der nu for Tiden Børn — ikke alene i vore Almueskoler, men ogsaa i Døvstummeinstitutterne — som lide af Øreflod og alligevel ikke underkastes Lægebehandling. *)

For at bevare Børn mod Betændelse i Mellemøret, maa man have Opmærksomheden henvendt paa Uregelmæssigheder i Næsesvælget. Dette er som bekendt ved det eustachiske Rør forbundet med Mellemøret. Dette Rør maa man ikke tænke sig som særlig langt, det er vel 24 m. m. For oven er det benagtigt og forneden bruskagtigt og indvendig ganske beklædt med en Slimhinde. Igennem det eustachiske Rør foregaar der en Fornyelse af Luften inde i Trommehulen, ligesom det ogsaa tjener til at føre de Stoffer, som udskilles i Trommehulen, ud i Svælget. I dette Øjemed kunne disse Rør aabnes og lukkes af dertil skikkede Muskler. Det er nu let forstaaeligt, at enhver Uregelmæssighed og Sygelighed, som udvikler sig i Næsesvælget, ogsaa udsætter Mellemøret for Fare. Saaledes kunne Næsepolypper og Kirtelsvulster i Svælget udøve et Tryk paa Rørets Munding, som lukkes, hvorved Luftfornyelsen i Mellemøret forhindres, og sygelige Forandringer fremkaldes. Saadanne Sygeligheder i Næsesvælget hindre tillige en fri Udaanding igennem Næsen og tvinge Barnet til at aande med aaben Mund, hvorved det ikke alene udsættes for akute og kroniske Katarrer, men hvorved ogsaa alle Slags Bakterier let faa Adgang til at sætte sig fast i Slimhinden. Læreren bør derfor have et vaagent Øje med de af hans Elever, der aande med aaben Mund. De maa straks undersøges af en Læge, og det samme er Tilfældet med de, som vise Tilbøjelighed til at sove med aaben Mund.

For at værne Børn mod Næse- og Svælgkartarr er det nødvendigt at vogte dem godt mod Forkølelse. En fornuftig Hærden paa den ene Side og en til Vejrliget passende Beklædning paa den anden i Forening med regelmæssig Spise, Drikke og Søvn giver Legemet Modstandsevne mod skadelig Indflydelse. Stærkt krydrede Spiser og spirituøse Drikke ere under alle Omstændigheder skadelige for Barnet. Mange Børn faa altfor lidt Søvn, de skulle have Lov til at sove ud. I Stedet for at forlange, at de skulle staa tidlig op, bør Forældrene vaage over, at de komme tidlig og til bestemt Tid i Seng. Naar de skulle staa op, kommer da af sig selv. Dette gælder ikke alene, medens Børnene ere smaa, men ogsaa i Skoletiden. Enhver, som iagttager Børn paa Skolevejen om Morgenen, ser mange søvndrukne Ansigter, og det er neppe blot et Tilfælde, at mange Lærere klage over deres Elevers Søvnighed.

Af største Vigtighed for Svælgets Slimhinder og Muskler er daglig Gurglen med koldt Vand. Allerede smaa Børn i to Aars Alderen kunne vænne sig hertil; man fjerner derved mange Sygdomsspirer og forebygger mange Sygdomme. Ligeledes kan man heller ikke for tidlig lære Børn at snuse Vand op gennem Næsen. I det hele er Renselse af Luftvejen gennem Mund og Næse af den største Betydning. Tænderne bør heller ikke forsømmes. Mange Børn have daarlige, angrebne Tænder, som ikke alene ere Aarsag i ildelugtende Aande, men ogsaa ligefrem skadelige for Fordøjelsen og Mundens Slimhinde.

I Skolen bør der sørges for rigelig Udluftning af Lokalerne, saa at ikke Støv og overhedet Luft skal virke altfor skadelig. Hatte, Overtøj, saa lidt som Smørrebrød bør taales i Skolestuen. Jo mere man iagttager de skolehygiejniske Fordringer, desto mere forebygger man ogsaa Øresygdomme.

Det forekommer ikke sjeldent, at Sygdom i Mellemøret efterlader en Aabning i Trommehinden. Hvor det er Tilfældet, bør man altid gaa med en Vatprop i Øregangen, for at forhindre forskellige Sygdomsspirer i at trænge ind i Mellemøret. Særlig Forsigtighed bliver i saadanne Tilfælde at iagttage under Badning, da indtrængende Vand let kan fremkalde heftig Betændelse i Mellemøret. Ligeledes bør man altid beskytte syge Øren i regnfuldt og ustadigt Vejr.

C. Joh.

*) For Danmarks Vedkommende maa vi dog gøre opmærksom paa, at hvert af Institutterne har sin fast ansatte Læge, der tilser Eleverne og i enhver Henseende vaager over Sundhedstilstanden.

Foreningen til Gavn for døvst. oplærte efter Talemetoden.

I Slutningen af Aaret 1896 udsendte Foreningen sin første Beretning, omfattende Aarene 93—95.

Før 1881 blev det store Flertal af vort Lands døvstumme underviste ved Tegn og Fingeralfabet. Kun de uegentlige henvistes til Professor Johannes Kellers Skole i Baldersgade, for at undervises efter Talemetoden. Efter at Staten havde oprettet Anstalterne i Fredericia og Nyborg, er Forholdet nu dette, at ca. $^{3}/_{4}$ af alle døvstumme i Undervisningsalderen oplæres efter Talemetoden, idet de lære ikke alene at gøre sig forstaaelig ved mundtlig Tale, men ogsaa at aflæse mundtlig Tale fra andres Mund. Imidtertid er det let forstaaeligt, at de døvstummes Omgivelser ikke saadan med et Slag tilegnede sig Forstaaelse af, hvorledes man bedst omgaas døvstumme, der i Skolen have lært at tale og aflæse.

Uagtet Professor Kellers ihærdige Arbejde for Talemetoden, var denne Metode dog kun lidet kendt ude i Landet. Lige fra den Tid, man begyndte at undervise døvstumme her i vort Fædreland, havde man været vant til at tænke sig, at deres Undervisning og Opdragelse kun kunde foregaa ved Hjælp af Tegn, Skrift og Fingeralfabet. »Foreningen til Gavn for døstumme, oplærte efter Talemetoden« maatte derfor begynde med igennem Skrifter at slaa til Lyd for denne Metodes Fortrin.

Taleskolens Lærerpersonale indsaa, at skulde Arbejdet i Skolen bære de rette Frugter, da maatte Virksomheden udstrækkes ogsaa til de konfirmerede Elever. De maatte støttes ved Udtrædelse fra Anstalterne i den praktiske Livsgerning. Deres Omgivelser maatte ligesom opdrages til at omgaas dem og forstaa dem. Enhver, som den talende døvstumme kom til at leve sammen med, maatte lære at indse, at Tale- og Aflæsningsfærdighed vare Goder, som det gjaldt om at bevare og udvikle. Med dette for Øje stiftede

Taleskolens Forstandere, Lærere og Lærerinder den 28de Juni 1893 »Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden«.

Det nærmere vedrørende Foreningens Love og Formaal vil enhver kunne gøre sig bekendt med paa Bladets første Side.

I de nu forløbne Aar, siden Foreningens Stiftelse, har der været arbejdet ivrigt paa at løse Opgaven.

Ved den døvstummes 8-aarige Ophold paa en Anstalt, kan Baandet mellem ham og hans Hjemstavn let løsnes. I den Overbevisning, at den døvstumme Mand eller Kvinde intet Steds finder sig saa let til Rette, som i sit Hjem, intet Steds bliver modtaget med større Velvilje, end der, intet Steds saa let kan skabe sig en selvstændig Livsstilling, som blandt de kendte Omgivelser, ere Bestræbelserne gaaede ud paa at skaffe de konfirmerede døvstumme i Lære, saa nær deres Forældre og Hjem som muligt. Hvor det har været nødvendigt, har Foreningen ydet Pengehjælp. Der er i saa Henseende anvendt af dens Midler et Beløb af 1073 Kr. 60 Øre.

Ved stadig at staa i Brevveksling med konfirmerede Elever, har det været os let at følge dem paa deres Vej, og hvor vi syntes, at der var særlige Vanskeligheder til Stede, har den ene eller den anden af Taleskolens Lærere, enten i Ferierne eller til andre Tider, aflagt de døvstumme et Besøg, for at hjælpe dem ud over Besværlighederne. Det er os en Glæde at udtale, at vi overalt ere blevne modtagne med den største Hjertelighed, ikke alene af vore gamle Elever, men ogsaa af Præst, Forældre og andre af den døvstummes hørende Omgangskreds, saa det har været en let Sag at tjerne de Vanskeligheder, der netop i den første Tid kunne forekomme den døvstumme uovervindelige ved egne Kræfter. Som vi kom, uden anden Bagtanke end Hjertets Trang til at støtte, hjælpe og vejlede, saaledes bleve vi ogsaa modtagne med aabne Arme over alt.

Gennem Foreningens Blad »Effata«, der udgaar en Gang hver Maaned, have vi ved Læsning, særlig afpasset efter de døvstummes Evner, søgt at udvikle de konfirmerede døvstumme videre baade i religiøs og aandelig Henseende. Ved Siden af anden Læsning have vi bestræbt os for at bringe Meddelelser vedrørende Døvstummeforhold baade her hjemme og i andre Lande. Derimod have vi med fuldt Overlæg holdt alle Stridsspørgsmaal om Metoder m. m. ude fra Bladet, fordi vi mene, at den Slags Ting nærmest høre hjemme i Fagskrifter og ofte kun ere egnede til at skabe Misfornøjelse og vrange Forestillinger hos de døvstumme. »Effata« har væsentlig sat sig som Maal at udvikle og underholde den døvstumme og derigennem skabe i ham Fred og Tilfredshed med Tilværelsen. Den Glæde, vore konfirmerede Elever saa jevnlig ytre over Bladet, er ikke alene den bedste Tak, vi kunne faa, men lader os haabe, at vort Arbejde i saa Henseende ikke har været forgæves.

Idet vi til Slutning bringe alle, der have hjulpet og støttet os i vort Arbejde, vor hjerteligste og bedste Tak, kunne vi ikke andet end bede enhver af Foreningens Medlemmer fremdeles bevare Interessen for Foreningen og virke for, at stadig flere og flere maatte faa Lyst til at slutte sig til og melde sig ind i Foreningen. Kontingentet er 2 Kr. aarlig for hørende og 1 Kr. for døvstumme, saa det er ikke uoverkommeligt, og det er en god Sag, der her arbejdes for.

Ved Generalforsamlingen i Fredericia den 9de Februar 1896 genvalgtes den gamle Bestyrelse. Til Formand genvalgtes Provst Hjort i Nyborg og til Kasserer Dr. med. L. W. Salomonsen, Nørregade 31, København. Indmeldelser modtages af Kassereren og Institutterne i Fredericia og Nyborg.

Medlemsantallet var i 1895 764; den samlede Indtægt 7448 Kr. 42 Øre. Bidrag en Gang for alle beløb sig til 483 Kr. 36 Øre.

Breve fra døvstumme.

1.

Jeg læste iaften i et Blad om en »Forening til Gavn for døvstumme«, som jeg ikke anede eksisterede, men som naturligvis maatte interessere mig, som talende døvstum, og jeg synes ret at en saadan Forening maatte kunne udrette meget til Gavn og Nytte for disse uheldigt stillede og fra Naturens Side stedmoderligt behandlede Mennesker. Da det muligt kan interessere Nogen vil jeg gerne give et lille Bidrag til Oplysning af min egen og Families Stilling under disse fra de Hørende forskjellige Livsvilkaar.

Jeg blev døvstum som 11 Aars Dreng for 30 Aar siden og min Hustru som 6 Aars Barn, begge efter Skarlagensfeber. Vi stiftede Bekendtskab i Prof. Johan Kellers Anstalt som vi frekventerede, og bleve confirmerede paa samme Dag og i samme Kirke. Saa skiltes vore Veje, jeg kom i Snedkerlære, og min Hustru paa de døvstumme Pigers Anstalt, hvor hun blev i 4 Aar, senere fornyedes vort Børnevenskab og blev til Kærlighed, vi forlovede os og bleve gifte i en Alder af 25 og 27 Aar. Jeg fik Plads i Oxelbergs Etablissement og har været der i 18 Aar, 2 Gange var jeg udenlands (i Norge). Jeg arbejder stadig som Svend, men bliver brugt nu i mere ansvarlige Stillinger, for Tiden er jeg Formand for 4 Mand, i Sommer var jeg 6 Uger om Bord paa Keiserskibet Standart og for 2 Aar siden 3 Maaneder selvanden i Holbæk og restavrerede Merløse Kirke, jeg er desuden bleven anvendt til Overslagsudregning paa Contoret. Vi have haft 5 Børn og mistet et, de ere i en Alder nu af 15—12—7—2½ Aar. Nr. 2 og 3, 2 Drenge, gaa i Gregersens Skole, Nr. 1 en Datter er udskreven af Paludan Müllers Skole og confirmeret i Efteraaret. Min aarlige Indtægt er 2400 Kr., men jeg søger Fritidsarbejde, da mine Udgifter ere store, skønt vi ophørte med at holde fast Pige for 2½ Aar siden.

Min ældste Datter lader jeg gennemgaa et Kursus i Gymnastik, da hun vil uddannes til Lærerinde i det Fag. Min ene Søn har Talent til Tegning og er særdeles flink (efter Skoleforstanderens Opgivende) i Skrivning og Tegning og skal mulig være Dekorationsmaler eller, hvad han kan drive det til.

Min Hustru og jeg maa altsaa i Hjemmet opdrage Børnene uden at have hørende Hjælp, og det gaar ellers godt, da vor ældste Datter baade er selvstændig og fornuftig, mere end de unge Piger ellers, da hun er vant til at sige og modtage Besked, besørge Ærinder og saa videre. Det vilde glæde os, om Nogen vilde gøre os et Besøg af Interesse, men det maa jo helst være os bekjendt forud, at vi kunne være alle i Hjemmet, jeg er ude hele Dagen 7—5, undtagen 12—1. Men om Søndagen træffes vi bedst, NB. naar vi vide, man vil træffe os, og Tiden. Med de bedste Ønsker om Held og Fremgang for den føromtalte Forening tegner jeg mig som deres

ærbødige

. . . .

2.

Det glæder os, at min Skrivelse interesserede Dem, De kan gøre, som De vil, med den, selvfølgelig ønske vi ikke vort Navn nævnet. Jeg tror, at naar enhver døvstum, efter Evne sendte Bestyrelsen for Deres Forening og lignende Bidrag til Oplysning af deres Livsvilkaar, vilde Samfundet have et værdifuldt Materiale til Bedømmelsen og Ordningen af Døvstummesagen og da navnlig dens Fremtidsudsigter. I den almindelige Kamp for Tilværelsen er de døvstummes Stilling saare sørgelig, jeg ved af Erfaring, at der er Principaler, der spekulerer i at tage døvstumme i Arbejde for at faa billigere Arbejdskraft, det er ikke saa let for dem at gøre deres Fordringer gældende.

Det at bevare sin Plads i en stor Forretning, som F. Oxelbergs, er saare vanskeligt. De hørende ane det neppe. Der er ikke Tid til vidtløftige Forklaringer om Arbejdet, man maa have en fuldstændig selvstændig Karakter og ligefrem kunne gætte, hvad Formanden eller Mesteren siger og mener. Det er herpaa, at de fleste døvstumme strande, de kunne have godt Haandelag og god Forstand, men de kunne ikke finde ud af Mesterens eller hans Folks Forklaringer, og Enden bliver den, at Mesteren bliver utaalmodig og ked af Vedkommende, som saa maa søge Plads paa mindre og daarligere betalte Pladser. Jeg vil paa ingen Maade rose mig af at være bedre end de fleste, jeg er overbevist om, at der er mange, der er dygtigere, men et er der, som er Hovedsagen, og det er Selvstændigheden. Den, der kun kan lade sig lede af andre, kommer ingen Vegne.

Hermed følger en Anbefaling fra afdøde Prof. Keller, som De vel er saa venlig at tilbagesende. Jeg benytter den kun som en Erindring om min og Hustrus gode, gamle Lærer, som vi i Sandhed have æret og elsket.

Jeg søgte i sin Tid det Reiersenske Fond, men fik det ikke, selvfølgelig af den Aarsag — døvstum.

. . . .

En af Fredericia-Instituttets Elever, Kirstine Mejer fra Sønderjylland, har sidste Aar gjort sig særlig bemærket ved sine fortrinlige Haandarbejder, som hun udstillede i Kiel. Af hendes Brev anføre vi:

Jeg tænker, De gerne vil høre, hvorledes jeg har det. Jeg er Gud ske Lov rask og har det godt. Mine kære Forældre og Søskende har det ogsaa godt. Jeg kan meddele Dem, at jeg har haft meget travlt hele Sommeren. Jeg har lavet mange smukke Ting til Kiel, og mit Arbejde har faaet Præmie. Jeg har faaet mange Breve fra fornemme Folk. Jeg har solgt 6 færdige Servietter af dyrt Lærred og en lang Bordløber, som kaldes Hedebosyning. Hver Serviet kostede 10 Mark og 15 Mk. for Bordløberen. Jeg har faaet ialt 75 Mark fra Kiel paa Udstillingen. I denne Tid har jeg syet 4 smukke Stolesløjfer, som kaldes Hardanger, og mange Servietter til Haderslev. Jeg har ogsaa solgt dem mange andre Steder, i Flensborg, Tønder, Aabenraa og i mange smaa Byer. Til Julen lavede jeg to smukke Servietter til Doktorens Frue og Doktoren i Gram. Jeg skal hilse Dem samt Deres Familie mange Gange fra min Svigerinde Laurine. Hun og hendes lille Plejesøn vare i Besøg hos os i Julen. Hun har det meget godt og er meget godt tilfreds med at bo i Aabenraa. Hun er meget glad ved, at lille Vilhelm kan forstaa at tale med hende. Da lille Vilhelm var 3 Aar gl., var han hjemme hos mine Forældre et Aar. Han kan ogsaa nok godt forstaa, hvad jeg taler om.

. . . .

En anden af vore Elever, Marius Bondesen, har med sin Kæreste, der ogsaa er konfirmeret her fra Instituttet, foretaget en Tur til Fanø. Han fortæller i sit Brev:

. . . . Nu vil jeg gerne skrive noget til »Effata« til Fornøjelse for mine kære Kammerater. I lang Tid har jeg haft Lyst til at arbejde for »Effata« ved at sende Meddelelser og Artikler. Saaledes maa jeg bede Dem eller rettere det ærede Redaktionsudvalg om at optage min Artikel i »Effata«, da jeg gerne vil glæde alle døvstumme Læsere og Læserinder. Hvad Turen til Fanø angaar, vil jeg begynde med, at Fanø, som bekendt, er et udmærket Badested, og sidste Sommer havde Badesæsonen begyndt sin Virksomhed. Der kommer mange Gæster til Fanø i den Hensigt at faa et udmærket og friskt Bad. En Lørdag rejste min Kæreste og jeg med Toget fra Varde til Esbjerg, og Vejret var meget tørt og varmt. Det var en behagelig Rejse for os, men med Ynk saa vi store Strækninger og Marker, hvor Sæden og Græsset gulnede af den stærke Tørke, som antagelig varede i to Maaneder. Vi ankom til Esbjerg Kl. 4 og spaserede ned gennem Byen. Vi stode foran de store Bygninger og betragtede disse. Der laa lange Rækker Huse i den fremskridende By. Der var travl Virksomhed til Forberedelse til den store Fest den følgende Dag paa Tivoli, som blev anlagt i Fjor. Bagefter gik vi ned til Havnen i den Hensigt at komme over til Fanø; vi stege ned i Dampbaaden, og denne dampede af Sted fra Havnen Kl. 6. Undervejs ude i det blaa Vand fæstede vort Syn sig paa Esbjerg, der har et meget stort Omfang. Ved Nordby Havn sagtnedes Farten, og vi stege i Land og bleve modtagne af to døvstumme Ægtefolk, hos hvem vi bleve godt beværtede. Den følgende Dag oprandt med varmt og smukt Vejr. Paa den blaa Himmel saas ikke en eneste Sky. Ved Morgengry blæste Hyrden paa sit Horn for at kalde Kvæget ned til Stranden. Den ene efter den anden kom trækkende med sine Køer, og til sidst flokkedes Hjorden ved Stranden, og Hyrden drev den langs med Stranden ud til den græsbevoksede store Slette, mens Trækkerne gik hver til sit Hjem og ventede til Hornet om Aftenen signaliserede, at Hyrden havde drevet Køern tilbage fra Sletten. Det samme er Tilfældet hver Dag, naar det er Ebbetid. Om Eftermiddagen marscherede vi alle 10 døvstumme hen ad Landevejen til Fanø Nordsøbad. Undervejs fór mange Vogne stærkt belæssede med lystrejsende fra Havnen forbi os, og Vejen var derfor meget støvet. Mange gik ned til Stranden, hvor adskillige fik sig et forfriskende Bad, medens de andre spaserede mellem Hotellerne, og der var en smuk Udsigt. Der findes ogsaa Villaer, hvor Grever og Baroner har Sommerophold, saa længe Badesæsonen vedvarer. Men naar Efteraaret kommer, stilnes al Virksomhed efterhaanden, og alt paa Hotellerne og Villaerne staar helt øde og tomt hele Vinteren. Før Aftenen stege vi 10 døvstumme i Vognen, og denne rullede af Sted til Nordby. Kl. 8 sejlede vi med Dampbaaden — fulgt af et viftende Farvel — med Tak til de døvstumme Ægtefolk, som stode paa Færgebroen. Den følgende Dag vare vi hjemme, og vi vare dygtig trætte, men vi havde haft gode Dage paa Fanø. Til Slutning ønsker jeg mine døvstumme Venner den Fornøjelse at rejse over til Fanø, I vil ikke fortryde det. Ligeledes beder jeg alle døvstumme Venner om at være flittige til at sende Meddelelser til Bladet.

. . .

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Hs. Maj. Kongen har benaadet Sognepræst i Fredericia L. M. Valeur, der tillige er Præst ved Instituttet, med Dannebrogsordenens Ridderkors.

Finansudvalget er gaaet ind paa at bevilge 300 Kr. som Tilskud til »Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden«.

Professor Jespersen holdt i Ugen før Jul en Række interessante fonetiske Foredrag for Instituttets Lærerpersonale.

Juleaften paa Instituttet i Fredericia fejredes paa sædvanlig Maade. Juletræet tændtes i Kirkesalen, og Forstanderen talte om Julens glade Budskab. — Karoline Marg. Andersen fra Grenaa aflagde Instituttet et kort Besøg.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

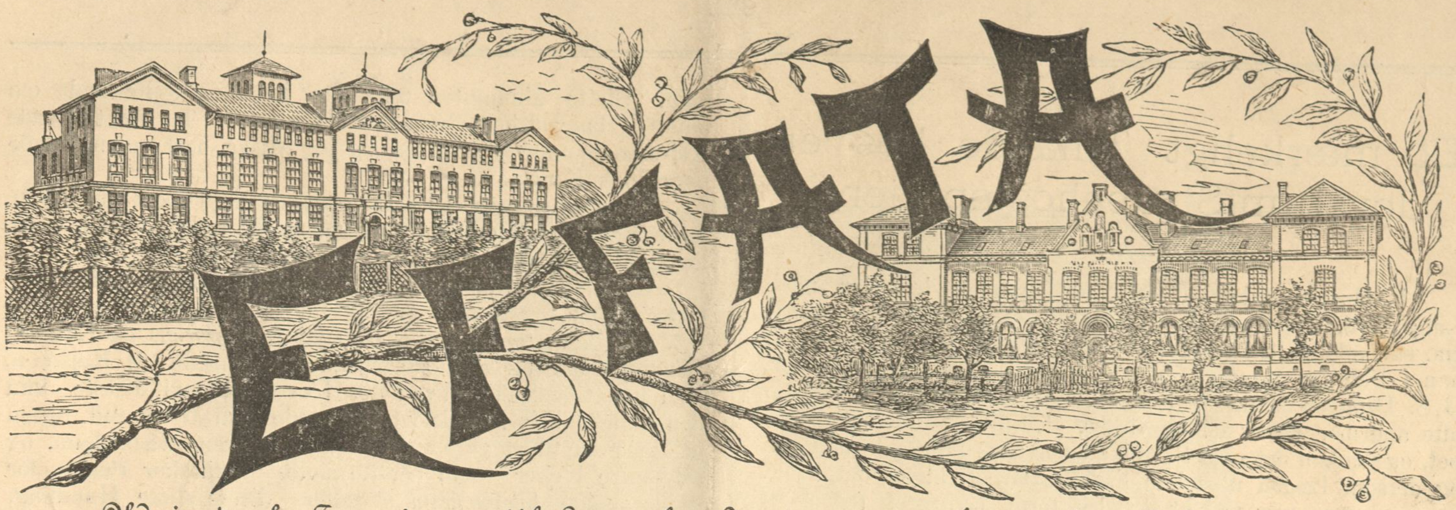

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 5. | **Februar 1897.** | **4. Aarg.**

5te Søndag efter Helligtre-kønger.

»Alt, hvad I gøre i Ord eller Handling, det gører alt i vor Herres Jesu Navn, takkende Faderen formedelst ham.«
Epistl. Colos. Kap. 3, V. 17.

»Alt hvad I gøre« — Gud taler ikke her som i Loven om en bestemt Gerning, vi skulle gøre eller ikke maa gøre, men han siger, at al vor Tale og alle vore Gerninger skulle være saaledes, at de kunne siges og gøres i vor Herres Jesu Navn. Hermed mener han jo, at vi altid og i alle Ting skulle huske paa, at den hellige og alvidende Guds Øre hører, og hans Øje ser alt, selv de mest skjulte Ting. Vi skulle altid spørge os selv ved alt, hvad vi foretage os, om Gud nu er glad ved os, om han kan høre og se paa os med Velbehag, og om vi stræbe efter at gøre hans Vilje, saaledes som han vil have den gjort; thi saaledes gjorde Jesus altid. Han levede saaledes, at han i alle Ting kunde sige, at det var hans Mad at gøre Faderens Vilje og udføre hans Befalinger.

Menneskenes Ord ere ikke altid gode, sande og kærlige, men de ere ofte saaledes, at de bedrøve Gud. Vi skulle vogte os for at tale de ukærlige, misundelige Ord, der kunne skade vor Næste, eller de selvretfærdige Ord for at rose os selv. Vi skulle vogte os for de onde og ugudelige Ord med Banden og Sværgen og for at misbruge Guds hellige Navn; thi alt dette er vederstyggeligt for Herren, og om alt dette siger Guds Ord, at det ikke er glemt, men vi skulle gøre Regnskab for hvert af disse Ord paa Dommens Dag.

Al Løgn og Bagtalelse er Djævelens Væsen, og derfor advarer Gud os imod det og forlanger, at vi skulle forsage det og aflægge det ved Jesu Kraft.

Det gaar med vore Gerninger som med vore Ord. Vi kunne hverken stjæle, bedrage, slaa ihjel eller bedrive Hor i Jesu Navn; thi »han er ikke en Gud, som har Lyst til Ugudelighed, og den onde skal ikke bo hos ham«.

Men saa er der saa mange andre Ord og Gerninger, der kunne se smukke og gode ud for Mennesker, men derfor ere de ikke altid gode for Gud eller gjorte i Jesu Navn. Mange Mennesker kunne tale smukt om Guds Bud og huske mange Skriftsteder, de kunne tale om Guds Retfærdighed og Vrede over Synden, men de tænke maaske selv kun lidt paa al Guds Kærlighed og Naade imod dem. De takke ham maaske kun lidt for Syndernes Forladelse og Frelsen i Jesus Kristus, og derfor ere deres Ord tomme og slet ikke talte i Jesu Navn. Nogle Mennesker ere flittige og sparsommelige og forøde intet, fordi de ere gerrige, eller de leve maaske ordentlig uden Fraadseri og Drukkenskab, fordi de ikke have Penge dertil eller ikke kunne taale det, fordi de ere svage. Andre gaa ikke til Fornøjelser, fordi de ere dovne og holde mere af Magelighed, eller de give Gaver til fattige for at æres af Mennesker. Ingen af disse gøre det gode for Jesu Skyld eller i hans Navn, og de skulle vogte sig for at blive hovmodige og tro, at de ere bedre end andre; thi saaledes vare Farisæerne.

Vi føre kun vor Tale og vort Liv i Jesu Navn, naar vi af Hjertet elske ham, thi saa føle vi altid hans Røst i vor Samvittighed, saa tale vi med ham i Bønnen, og saa er det vor største Sorg at bedrøve hans Aand.

Epistlen viser os, at naar vi have Lyst til at tale og gøre ondt, saa er det fordi vi mangle Jesu Kærlighed; thi den gør os gode, ydmyge, sagtmodige og langmodige. Derfor kalder Apostlen ogsaa Kærligheden »Fuldkommenhedens Baand«, som giver Guds Fred i vore Hjerter.

Det er Kærlighed, som binder os til Gud, og det er ogsaa den, som forbinder Menneskene med hverandre. Uden Kærlighed er Livet tomt og øde, men jo mere Kærlighed vi kunne vise imod vor Næste, desto gladere blive vi; thi saa skinner Guds Kærlighed i vore Hjerter. Gud er Kærlighed, og jo mere han tager Bolig i os, desto mindre bliver der Plads til det onde. Lad os da takke ham for den Kærlighed, han har aabenbaret i sin elskelige Søn Jesus Kristus, som ofrede sig selv for os en Gang paa Korset, og som giver os sit Legeme og Blod, hver Gang vi komme til ham ved Nadverbordet, for at vi skulle blive et med ham i fuldkommen Kærlighed. — Amen!

Et mærkeligt Tilfælde hos en døvstum Strubehostepatient.

I »Hospitalstidende« for 21de Oktober har Dr. med. Langgaard, Læge ved det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia. skrevet en interessant Artikel om en Operation, som han i Februar Maaned foretog paa en af Instituttets Elever, G.S. Drengen havde Strubehoste, en meget farlig Sygdom, som ofte angriber Børn; den bevirker, at Luftrøret bliver tilstoppet, og saa kan det syge Barn ikke faa Luft (kan ikke aande), og dersom Lægen ikke kan hjælpe Barnet, bliver det kvalt. G. var ogsaa nær ved at kvæles, fordi Luftrøret (Struben) var tilstoppet, og det blev nødvendigt at operere ham. Dr. Langgaard skar et Hul paa Halsen ind i Struben og satte en Kanyle (et tyndt Sølvrør) ned i Luftrøret; nu kunde Luften strømme igennem Kanylen ned i Lungerne, og igen fra Lungerne ud; G. aandede igennem Kanylen, ligesom vi trække Vejret igennem Munden og Næsen.

Paa samme Maade maa Lægerne ofte operere Børn, som have Strubehoste; men det mærkelige ved denne Operation var, at G. efter Operationen kunde tale med kraftig Stemme, medens hørende Børn slet ikke kunne tale med Kanyle i Luftrøret.

Hvorfor kunde nu den døvstumme Dreng tale, skønt han aandede igennem Sølvrøret?

Doktoren forklarer det, men for at forstaa Forklaringen, maa vi huske paa, hvorledes vi bære os ad, naar vi tale. Vi lade da Luften strømme fra Lungerne igennem Luftrøret op i Strubehovedet, og derpaa ud af Munden og Næsen. I Strubehovedet findes Stemmebaandene, som Luften støder imod, de sættes i Bevægelse (svinger frem og tilbage) af Luften, og derved fremkommer Lyden.

Hørende Børn udaande svagt, og naar de have Kanyle i Halsen, saa strømmer al Luften ud af Kanylen, som sidder under Strubehovedet. Der kommer altsaa ingen Luft op til Stemmebaandene. disse sættes ikke i Bevægelse, og altsaa fremkommer der ingen Lyd, Børnene kunne ikke tale

G. havde ved Artikulationen lært at udstøde Luften med Kraft. Naar han vilde tale, saa udaandede han kraftigt, al Luften kunde ikke komme ud af Kanylen, men en lille Smule trængte op til Stemmebaandene i Strubehovedet og satte dem i Bevægelse, han kunde tale.

Doktor Langgaard mener, at hørende Børn ogsaa kunne tale med Sølvrøret i Halsen, naar de havde lært at udstøde Luften med Kraft, ligesom G. Da Luftrøret var saa stærkt tilstoppet, at han ikke kunde aande der igennem, kan man tænke, at kun meget lidt Luft kom op i Strubehovedet, man behøver altsaa kun en lille Smule Luft for at tale.

G. laa med Kanyle i Halsen i 3 Uger. Da Strubehosten var forbi, saa blev Sølvrøret taget ud, Saaret blev hurtig lægt, og efter nogle Dages Forløb kunde han igen begynde at gaa i Skole.

Du skal tilgive din Næste.

Kære, tilgiv dog dine Brødres Misgærning og Synd.
1 Mos. 50, 17.

Langt borte herfra i Kina levede der en Gang en Embedsmand, som hed Misag. Han var en retskaffen Mand, der med Troskab opfyldte alle sine Pligter. Af den Grund havde Kejseren stor Tillid til ham, og hele Folket elskede ham. Slette Mennesker misundte ham og talte ondt om ham, de bagvadskede ham hos Kejseren. Til sidst troede Kejseren de onde Mennesker, og jog Misag bort, uden at ville høre hans Forsvar.

Uden at knurre eller klage rejste han bort fra Byen. Alle gode og ærlige Mennesker vare bedrøvede, men de onde lo og glædede sig.

Kejseren fik nu daarlige og slette Raadgivere eller Ministre. Den værste af dem hed Onkelos. Han plagede Folket, paalagde store Skatter og stjal af Kejserens og Landets Penge. Folk bleve misfornøjede og klagede til Kejseren. men han troede ikke, hvad der blev sagt, han troede kun den onde Onkelos. Tilsidst besluttede Ministeren end ogsaa at faa Folk til at gøre Oprør mod Kejseren, dræbe ham, og selv blive Kejser. Han betalte slette Mennesker Penge, for at de skulde hjælpe ham at udføre denne slette Handling, og bestemte en Dag, da Oprøret skulde finde Sted.

Men Misag fik det at vide. Han tænkte ikke mere paa, at Kejseren havde været uretfærdig imod ham. Straks besluttede han at samle nogle trofaste Mænd for at hjælpe og frelse Kejseren. Det lykkedes ham at faa samlet 400 Mand. Om Aftenen listede de sig stille ind i Byen, og da Oprørerne begyndte at raabe: »Kejseren skal dø, Onkelos skal være Kejser«, saa ilede Misag og hans Mænd til Kejserens Slot, for at hjælpe Livvagten med at forsvare Slottet mod Oprørerne. De kæmpede længe tappert mod Oprørerne, og til sidst lykkedes det at vinde Sejer over dem og at fange den onde Onkelos.

Da Kejseren hørte, hvem der havde hjulpet ham, blev han dybt bevæget. Han indsaa, hvor uretfærdig han havde været. Misag blev atter indsat i alle sine Embeder, han blev igen Kejserens første Minister. Men Kejseren befalede, at straffe Onkelos strengt. Da gik Misag ind til Kejseren og bad for ham, han bad inderlig Kejseren om at benaade og tilgive ham; thi han var en ung Mand, som ikke rigtig havde forstaaet, hvor ond han havde været. Kejseren lyttede til det gode Raad. Nede i Fængslet sad imidlertid Onkelos og ventede, at han skulde dø. Stor blev hans Glæde, da Misag fortalte ham, at Kejseren havde benaadet ham, for at han kunde blive et bedre Menneske.

Svendborg

(se Billedet).

Det sydlige Fyn er en af de smukkeste Egne i Danmark, og Svendborg en af vore smukkeste Provinsbyer. Byen er temmelig gammel; den omtales allerede i det 10de Aarhundrede som en af de mere vigtige Byer i Landet. I Middelalderen led den meget under Ildebrande, idet den flere Gange blev afbrændt, saaledes af Kong Erik Plovpenning 1247, og siden af Marsk Stigs Tilhængere 1289. Nu er Svendborg en By med 9000 Indbyggere og med mange smukke Bygninger.

Medens de fleste andre Byer ere byggede paa en jævn Plads, saa ligger Svendborg paa flere Høje, og mange af Gaderne ere derfor stærkt bakkede. en enkelt af dem er end ogsaa saa stejl, at den næsten ikke kan befærdes med Vogne.

Det, som især gør Svendborg til en smuk By, er dens Beliggenhed ved det dejlige Svendborgsund, og den smukke Omegn, der veksler med Bakker og Dale, med Skove og frugtbare Marker. Om Sommeren kommer der mange Fremmede til Svendborg for at se Byen, og for at gøre Udflugter til de mange smukke Steder i Omegnen.

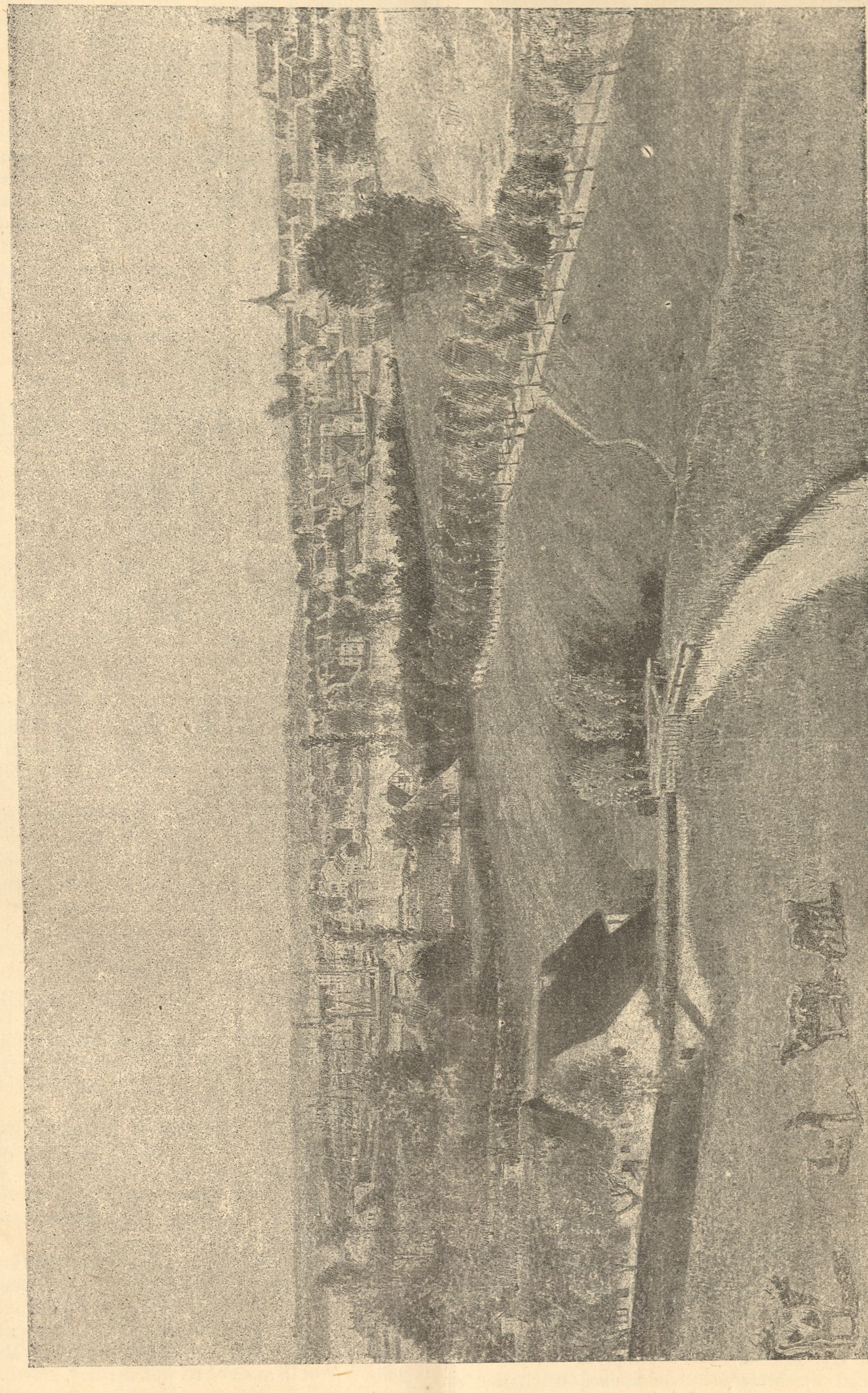

Italiens første Døvstummeinstitut.

I Italien grundlagdes Døvstummeundervisningen, ligesom i Frankrig, af en gejstlig Mand, Octavius Assarotti. Han er født 1753 og udmærkede sig allerede i en ung Alder som en meget dygtig Lærer. Ved at læse Beretningen om de l'Epée's og Sicards Virksomhed i Frankrig, besluttede han at begynde en lignende Gerning, til Gavn for døvstumme i Italien.

I Aaret 1801 bemærkede han en Dag i Kirken en lille Dreng, som var døvstum. Denne Dreng blev hans første Elev. Ved Hjælp af Fingeralfabetet og Tegn begyndte han at undervise ham. Han fik snart flere Elever, og allerede den 11te Maj 1802 kunde han afholde en offentlig Prøve med 6 Elever.

Ved at træde i Forbindelse med Abbè Sicard i Frankrig, uddannede han sig selv videre i sin Gerning, og hurtig flokkedes Venner og Beundrere om ham.

Da Napoleon i 1805 kom til Genua, hvor Assarotti virkede, blev han bekendt med dennes Virksomhed, og ved en kejserlig Befaling af 4de Juli, oprettedes i Genua Italiens første Døvstummeinstitut. Til Anstalten knyttedes et Fond, der skulde bestride 12 Elevers Ophold ved Anstalten. Udførelsen af denne Befaling trak imidlertid i Langdrag, og der opstod straks Strid om, hvem der skulde føre det øverste Tilsyn med Anstalten.

Det nye Institut fik dog først i 1820 sit eget Hus, skønt Napoleon allerede 1811 ved et nyt Dekret havde overdraget det Brigitiner-Nonnernes tidligere Kloster.

Assarotti var endnu langt fra tilfredsstillet, det var hans inderligste Ønske, at alle døvstumme i hele Italien skulde undervises og opdrages. Han havde da ogsaa den Glæde, at hans Disciple og Medarbejdere oprettede lignende Skoler i andre af Norditaliens Byer. Nye Døvstummeskoler rejste sig i Milano, Pisa, Siena, Leghorn og Turin.

Assarottis strænge Arbejde, hans store Anstrengelse ved Grundlæggelsen af Døvstummeundervisningen i Italien, havde imidlertid nedbrudt hans Kræfter, og han døde den 24de Januar 1829 i sit 76de Aar.

Assarotti var en Banebryder, og gik i mangt og meget sine egne Vegne. Nogen egentlig Metode brugte han ikke. Skrift, Fingeralfabet, Tegn og Tale benyttedes ved Undervisningen, eftersom han ansaa det for bedst. Hans daglige Virksomhed indenfor Skolen optog ham saa aldeles, saa han ikke fik Tid til skriftlige Arbejder.

Hans Arvtager, som Bestyrer af Instituttet i Genua, blev Boselli. I flere Aar havde han været en Discipel af Assarotti, og vist sig som en dygtig og flittig Medarbejder. Som Direktør stod han i Spidsen for Anstalten i 57 Aar, indtil sin Død i 1886; men det var strenge Tider, han virkede under. Flere end én Sky samlede sig truende over hans Gerning og hans Institut, der stadig led under Mangel paa Penge. I 1871 nægtede det den Gang nye italienske Parlament al videre Bevilling, og først efter 14 Aars idelig Ansøgen lykkedes det Boselli atter at opnaa Statsunderstøttelse. Disse Sorger for selve Skolens Bestaaen, hindrede ham i at følge med i Døvstummeundervisningens raske Udvikling, saa han blev for meget staaende paa samme Standpunkt som Assarotti. Skønt han ikke var begejstret for den rene Talemetode, benægtede han ikke dens Fordele, han mente kun, at den behøvede Hjælp. baade af Fingersproget og Tegn. Han mente, man i den nye Metode kunde finde Idealer, der aldrig fuldt ud kunde virkeliggøres.

1887 fulgte Panario efter Boselli, født 1812. Han var da allerede en gammel Mand, der i næsten 50 Aar havde virket trofast som Døvstummelærer. Til Hjælp og Støtte i Gerningen fik han Aaret efter Silvio Monaci, en ung energisk Mand til Vicedirektør. Han var kun 37 Aar gammel. Sin første Vejledning i Døvstummeundervisningen havde han modtaget i Siena, hvor Skolens Forstander var en fremragende Discipel af Assarotti og Grundlæggeren af Skolen i Siena. Ved hans Anstrengelser er den rene Talemetode bleven indført i Skolen i Genua, ligesom ogsaa forskellige andre Reformer ere gennemførte. De hygieiniske Forhold ere blevne meget forbedrede, ligesom han ogsaa har lagt megen Vægt paa Undervisningen i Haandgerning og Gymnastik.

Skolen er delt i to Afdelinger, en for de mandlige, og en for de kvindelige Elever. I begge Afdelinger undervises der i Artikulation, Modersmaal og almindelige Skolefag samt Tegning.

Hver Maaned holde Lærerne Sammenkomster, hvor de forskellige Forhold, Skolen og Undervisningen vedrørende, blive drøftede.

(Efter det engelske.)

Hvorledes benyttes de lange Vinteraftener?

Vinteren er den mørke Tid. I November, December, Januar og Februar ere Dagene korte. Klokken gaar til 9 om Morgenen, før det er lyst, og Kl. 4—5 om Eftermiddagen er det atter mørkt. Om Vinteren er Arbejdstiden derfor ogsaa kort. Men hvorledes bruges nu de mange Timer fra 4—5 om Eftermiddagen indtil Sengetid?

Mange mene, naar Dagen er forbi, saa maa Arbejdet holde op, og saa skal man hvile. De tænde Piben, lægge sig paa en Bænk eller sætte sig mageligt til Rette i en Stol for at døse og halvsove indtil Sengetid. Det er sandt, at ethvert Menneske trænger til Hvile; men at dovne, døse eller halvsove er ikke Hvile, hverken for Sjæl eller Legeme. Medens man føler sig styrket og oplivet efter en god, naturlig Søvn, saa virker alt Dvaskeri sløvende og gør utilpas.

Lediggangen sætter snart sin onde Frugt. Tiden skal fordrives med noget. Er der en Kro eller et Værtshus i Nærheden, saa er Fristelsen stor til at søge der hen. Men man kan jo ogsaa skaffe sig alt, hvad Værtshus byder paa — Kortspil og Drik — hjemme hos sig selv. I Stedet for at benytte Aftentimerne paa en god og nyttig Maade, saa forfalde mange til Spil og Drik eller andre Laster, blot fordi de have kastet sig i Armene paa Lediggangen.

Hvilen bestaar ikke i Lediggang. Meget ofte er der sand Hvile i at tage fat paa et andet Arbejde end det, man Dagen igennem har været opfyldt af. En Bonde, der har arbejdet strengt paa Marken, i Lo og i Lade om Dagen, kan meget godt finde Hvile i at læse om Aftenen.

Nu er der maaske mange, der ville spørge, ja, hvad skulle vi da bestille? Men det er egentlig et dumt Spørgsmaal; thi enhver, som har Lyst til at tage sig noget for, kan ogsaa let finde et Arbejde.

Et skal jeg dog pege paa, og det er Husflid. En Kniv og et Stykke Træ kan man altid faa, og saa er man i Stand til at lave mange Ting. Hvor mange nydelige Smaating kunne der f. Eks. ikke laves ud af en gammel Cigarkasse: smaa Syæsker, Fotografirammer o. s. v. Man har ikke blot Glæde ved at faa sit Arbejde færdigt, men man kan ogsaa ofte glæde baade Slægt og Venner med en selvlavet Genstand. Et smukt Pibebræt, en Syæske er velkommen hos alle. Ofte kunne unge Mennesker, ved at anvende Vinteraftnerne paa en rigtig Maade, tjene lidt Penge; men først og fremmest skulle vi huske paa, at Flid og Arbejdsomhed er et godt Middel mod mange Fristelser og Laster.

C. Joh.

Om Foreningen til Gavn for døvstumme, opl. efter Talemetoden.

Som Medlem af Foreningen fik jeg i Julen Beretningen for Aarene 1893—95, og glædede mig over at se de mange Navne paa Medlemmer, som give Bidrag til Foreningen. Den Liste kan maaske ogsaa være til Nytte for de døvstumme, da den ógsaa angiver Medlemmernes Postadresse, thi man kan vel tro, at de, som have Lyst til at give Pengebidrag til Foreningen, ogsaa ville hjælpe med gode Raad og paa andre Maader, hvis en døvstum henvendte sig til dem. Men jeg synes, at det kunde ogsaa være nyttigt, hvis Foreningen i sine Aarsberetninger vilde sætte en Liste over de døvstumme, med Opholdssted og Postadresse tilføjet for hver af dem. Mange døvstumme ere jo Haandværkere eller Sypiger, og for dem var det meget nyttigt, at der hvert Aar blev mindet om dem. Det vilde gøre samme Nytte, som det gør at sætte Bekendtgørelser i Avisen; thi Listen vilde jo blive sendt ud til Folk, der ere bidragydende Medlemmer af Foreningen, altsaa til Folk, der gerne ville komme de døvstumme til Hjælp.

Dersom Foreningens Bestyrelse synes, at det kunde være nyttigt at trykke en saadan Liste, vilde vel ingen af de døvstumme have noget imod det. Og de enkelte, der ikke ville tages med paa Listen, kunne jo blot skrive det til Bestyrelsen eller til en af »Effata«s Redaktionsudvalg.

A. P.

* * *

Da det forekommer os at være en meget rigtig og smuk Tanke, der gennem disse Linier kommer til Orde, skulle vi, med Tak for Vinket, fremtidig tilføje Adressen paa vore døvstumme Medlemmer af Foreningen, saa vidt den er os bekendt, og udtale dertil det Ønske, at det maa bidrage til, at ret mange af Foreningens hørende Medlemmer ville benytte det som Hjælpemiddel til at sætte sig i Forbindelse med dem, hvad jo ofte vil kunne være dem til stor Gavn og Nytte.

Redaktionen.

Det truer med Krig.

I Middelhavet, sydøst for Grækenland, ligger en bjærgrig Ø, som hedder Kreta. Den er noget større end Sjælland. Af Form er den lang og smal. Fra Vest mod Øst har den en Længde af omtrent 35 Mile, derimod er den kun 7 Mile bred paa det bredeste Sted. Bjærgene, der strække sig paa langs gennem hele Øen, have en betydelig Højde. Ligesom Alperne falde de brat af mod Syd, medens de skraane jævnt nedad mod Nordkysten. Denne er meget bugtet, den har mange udmærkede Havne, den er særdeles godt befolket, og den er meget frugtbar. Dejlige Platanskove, frodige Kornmarker, yppige Frugt- og Blomsterhaver findes her i Mængde. Men Klimaet er da ogsaa ganske udmærket; der hersker næsten en evig Sommer paa Kretas Nordside. Paa Grund af den yndige, rige Natur, har man for lang Tid tilbage givet Øens Beboere Navnet »de lykkelige«, og hele Øen er blevet kaldet »de saliges Ø«. I Modsætning til Nordkysten er Sydkysten gold og øde. Hvoraf kommer vel denne Forskel? Ja, du véd jo, at Afrika med sine store Ørkener ikke er saa langt borte, og du har hørt om Ørkenvindene, som Karavanerne i saa høj Grad frygte. Disse hede, tørre Ørkenvinde finde tit Vej over til Kreta; men medens de ikke paa Grund af Bjergene kunne komme i Berøring med Nordkysten, rase de uhindret syd for Bjærgkæden, hvor alt Planteliv dræbes, og Klimaet til Tider bliver utaalelig hedt

Paa Grund af sin Beliggenhed blev Kreta allerede i Oldtiden godt bekendt. Naar græske Købmænd paa deres Rejser til Ægypten og Syrien bleve overfaldne af Storm og Uveir, søgte de ofte Sikkerhed i Kretas Havne, og det samme var Tilfældet med Folk, der gjorde den modsatte Rejse til Grækenland eller Italien. Vi vide jo saaledes, at Apostelen Paulus paa sin Rejse til Rom maatte anløbe Kreta og forblive der i nogen Tid paa Grund af ugunstigt Vejr. Kreta ligger altsaa mellem tre Verdensdele, men dog nærmere Evropa.

Den Havarm af Middelhavet, der adskiller Øen fra Grækenland, er kun en god halv Snes Mile bred. Det er da let at forstaa, at Kreta tidligt kom under Grækenland, og at det græske Talesprog og senere Kristendommen bleve indførte paa den.

Da det græske Rige gik under, kom Kreta under Romerne, men ogsaa deres Herredømme fik en Ende, og saa skiftede Øen flere Gange Besidder. Der var altid nok, der gerne vilde have den, baade paa Grund af dens Beliggenhed og dens Frugtbarhed.

I det 17de Aarhundrede satte Tyrkerne sig fast paa Øen. De erobrede Hovedstaden og flere andre Stæder. Rimeligvis for at tækkes Erobrerne gik mange af Øens Beboere over til den muhamedanske Lære; de bibeholdt dog deres gamle græske Sprog. Muhamedanerne have siden holdt sig paa Øen — af dens nuværende Befolkning er en god Tredjedel Muhamedanere, Resten, altsaa omtrent de to Tredjedele, ere Kristne.

Det tyrkiske Herredømme har ikke været til Glæde for de Kristne. Tyrkerne foragte »de vantro«, som de kalde de Kristne, og disse have i lange Tider maattet sukke under Tyrkernes Mishandlinger. De have flere Gange gjort Oprør for at fri sig ud af Tyrkernes Vold, men det er lige saa lidt lykkedes for dem, som at komme tilbage under Grækenland, hvilket de længe have ønsket. Den tyrkiske Sultan har vel lovet dem en bedre, roligere og retfærdigere Tilværelse, men enten det nu er, fordi han ikke kan, eller han i Virkeligheden ikke vil, lide de Kristne dog bestandig under Muhamedanernes Mishandlinger eg Grusomheder.

I den senere Tid har det været rent galt; mangfoldige Kristne ere blevne lemlæstede og dræbte, mange have faaet al deres Ejendom ødelagt, og ingen véd sig sikker paa sit Liv.

I de sidste Dage har dette ført til Borgerkrig og Oprør paa Kreta. De Kristne ville atter prøve paa at løsrive sig fra Tyrkerne, og de have bønfaldet Grækerne, der med Sorg have været Vidne til Tyrkernes Voldshandlinger, om at hjælpe dem. Kong Georg har givet efter for sit Folks inderlige Ønske: En græsk Krigsflaade under Prins Georg er sendt af Sted for at hjælpe de Kristne paa Kreta. Den tyrkiske Sultan vil temmelig sikkert betragte dette som en Krigserklæring. Det truer altsaa med Krig mellem Grækenland og Tyrkiet. Det er dog ikke afgjort, at det bliver til Alvor med Krigen. Det ser ud, som om de evropæiske Stormagter ville forhindre den. Men kan Krigen ikke undgaas, ønske og haabe vi, at Grækenland maa bære Sejren hjem. Kong Georg er vor Konges Søn, og vi finde det desuden uretfærdigt, at Tyrkere og Muhamedanere skulle kunne mishandle en Befolkning, der i Følge sin Oprindelse, sit Sprog og sin Religion hører til Grækenland.

O.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Guldbryllup. Døvstum forhenværende Skomagermester P. Petersen og Hustru i Aalborg fejrede forleden deres Guldbryllup. I Dagens Anledning blev der paa forskellig Maade vist det hæderlige gamle Ægtepar stor Opmærksomhed saa vel fra hørende som fra døvstumme Medborgeres Side. Saaledes blev Guldbrudgommen optaget som Æresmedlem saavel af Haandværker- som Skomagerforeningen i Aalborg, og fra Døvstummeforeningen i København samt det herv. kgl. Døvstummeinstitut, hvorfra Skomager Petersen er udgaaet, sendtes Lykønskningsskrivelser og Telegrammer; endelig var der blandt døvstumme Venner i Aalborg og København indsamlet en efter Omstændighederne ret betydelig Pengesum, der ved en Deputation overraktes Guldbrudeparret. (Natt)

Det kgl. Døvstummeinstitut i København har udsendt Beretning for Aaret 1895—96. Elevantallet har været 76 fordelt i 7 Klasser samt en Klasse for aandssløve. Udgiften til hver enkelt Elev har været 882 Kr. 73 Øre. — Instituttet bringer Borgmester Øllgaard og Inspektør ved Brolægningsvæsenet, Justitsraad Meyer, en Tak, fordi de i disse ofte arbejdsløse Tider have aabnet Adgang for døvstumme Arbejdere.

En offentlig Prøve af døvstumme i Aaret 1805. Præsidenten for Over-Apellationsretten i Wolfenbüttel foretog i Aaret 1805 en Rejse til Frankrig og opholdt sig i længere Tid i Paris. Om en Prøve, som Abbé Sicard foretog med sine døvstumme Elever, fortæller han følgende:

Den 12de Maj fra Kl. 10—3 overværede jeg en Prøve af døvstumme Elever hos Abbé l'Epées berømte Efterfølger Abbé Sicard. Den største Del af Instituttets Elever opdrages paa Statens Bekostning. De enkelte, som selv betale for Kost og Undervisning, betale aarlig 600 Franc (4—500 Kr.). I den Sal, hvor Prøven atholdtes, var der opstillet en Buste af de l'Epèe.

Salen var ikke meget stor, og den var fyldt indtil Trængsel, især af Damer, saa at en af dem endog besvimede paa Grund af Hede og daarlig Luft. Sicard holdt egentlig mere et Foredrag, hvori han udviklede sin Metode og Fremgangsmaade ved Undervisningen af døvstumme, end han prøvede disse. En egentlig Prøve blev kun foretaget med to døvstumme, hvoraf den ene syntes omtrent 20 den anden 12 Aar gl. Begge skrev ikke alene, hvad Sicard ved Tegn dikterede dem, korrekt og smukt paa Tavlen, men den ældste læste ogsaa ved Tegn op af en Bog, medens den yngste skrev det læste op paa Tavlen. Blandt andet forekom der i det læste Ordet Papa (et Kælenavn for Fader) og lidt senere i samme Stykke Ordet »père« (Fader). En af Tilhørerne ønskede, at den døvstumme skulde ved Hjælp af Tegn vise, hvilken Forskel der er i disse to Ords Betydning. Dette gjorde den døvstumme ved først at give det Tegn, der i Almindelighed betød Fader, og derpaa viste han, hvorledes Sønnen ved »papa« omfavnede og kyssede Faderen, men ved Ordet »père« saa alvorlig ud. Tilhørerne gave deres Bifald tilkende ved at klappe.

Efter Sicards 4 Timer lange Foredrag kom endelig det interessanteste: En nydelig, smukt klædt, ung, døvstum Pige i 14—15 Aars Alderen traadte ind i Salen. Ingen kunde se paa hende, at hun var døvstum. Hun var af Sicard bragt saa vidt, at hun kunde læse og tale med Munden. Da hun imidlertid aldrig havde hørt den menneskelige Stemme og heller ikke kunde høre sine egne Ord, maa man ikke undres over, at hendes Tale var noget ufuldkommen. Enkelte Lyde, f. Eks. Nasallydene, kunde hun slet ikke udtale. Ved Hjælp af Tegn fortalte hun, at hun var meget ulykkelig over at være født døv, de fleste af Tilhørerinderne græd. Ganske vist var hendes Skønhed og nydelige Fremtræden ved denne rørende Scene hende til stor Hjælp. Tilsidst fremstilledes en lille nydelig Pige paa 8 Aar og hendes Broder, der kun var 5 Aar gl. (Bl. f. Taubst.)

I engelske Blade omtales for Tiden to nye Opfindelser, nemlig »det elektriske Øje« og »det elektriske Øre«. Om »det elektriske Øre« fortælles, at det er lykkedes Professor Mac. Kendrick i Glasgow at lave et Apparat, ved hvis Hjælp døvstumme kunne opfatte Musik. En Forsamling af døvstumme kunde — i Overværelse af et stort Antal Læger — saaledes nyde Musikken til Operaen »Lohengrin«. Professor Mac. Kendrick anvender følgende Fremgangsmaade. Fra en Række Telefoner, som ere opstillede langs med Scenen, fører Ledningstraade hen til et Kar, der indeholder en Saltopløsning. Enhver af de døvstumme maatte stikke sin Haand i dette elektriske Bad, og straks straalede Ansigterne af Glæde over den smukke Musik og Sang, som de hørte.

Vi skulle kun tilføje, at det desværre er en sørgelig Sandhed, at Døvhed som oftest er uhelbredelig, og hvorledes kan da den døvstumme høre Musik og Sang blot ved at holde Hænderne i et elektrisk Bad? Vi ere nærmest tilbøjelige til at anse det hele for Humbug.

Hr. Felix Faure, Frankrigs Præsident, besøgte den 13de Januar Døvstummeinstituttet i Paris. Ledsaget af et stort Følge foretog Præsidenten en Vandring igennem Anstaltens Skolestuer, Værksteder og Sygestuer m. m. og besaa alt med stor Interesse. I Klasserne tiltalte Præsidenten enkelte af Eleverne, som meget tilfredsstillende mundtlig besvarede alle hans Spørgsmaal. I de forskellige Værksteder beundrede han de udmærket smukke Arbejder, som Eleverne udførte, og han takkede Lærerne for den store Flid, Omhu og Taalmodighed, de udviste hver i sit Fag.

Under Besøget gav Anstaltens Direktør Præsidenten nogle Oplysninger om Døvstummeforholdene i Frankrig og særlig da om Instituttet i Paris. Anstalten talte 250 Elever. Ingen Elev maa opholde sig ved Anstalten mindre end 9 Aar og ingen længere end 12. De inddeles i 3 Klasser, de internerede Elever, Halvpensionærer og de eksternerede Elever. Betalingen for disse 3 Klasser er henholdsvis 1800, 800 og 600 Franc.

Sidste Foraar oversvømmedes Budapest — Hovedstaden i Ungarn — af døvstumme. De vare alle i Besiddelse af et Dokument (et Papir eller Brev), der skildrede de stakkels døvstummes Nød og Elendighed og gav dem Ret til at tigge. Sagen blev endelig Politiet paafaldende. En af de tiggende døvstumme førtes for Retten, og efter et langt Forhør blev det endelig opdaget, at det hele var Bedrageri. Et Par Slyngler lavede de falske Papirer og solgte dem for en billig Pris. Enhver, som købte et saadant falskt Dokument, fik endogsaa Undervisning i, hvorledes han skulde tale og bære sig ad, for at hørende Mennesker skulle tro, at han var døvstum.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 6 | Marts 1897 | 4. Aarg.

3. Søndag i Fasten.

»Og han uddrev en Djævel, og den var stum; men det skete, der Djævelen var udfaren, da talede den stumme.« Luc 11, 14.

To Gange se vi i de hellige Evangelier, at Jesus forbarmer sig over en stum og helbreder ham. Det viser os jo, at Jesus, som ynkedes over al menneskelig Nød, ogsaa særlig gerne vilde hjælpe de døve og stumme, skøndt de manglede Stemme til at raabe og kalde paa ham. Det maa jo være en Trøst for alle døvstumme, I, som vel ofte ønske at I kunde høre og tale ligesom andre Mennesker, at hans Øje endnu følger Eder med Kærlighed og vaager over Eder, ligesom da han levede paa Jorden og gjorde sine Undergerninger. Og det vide I jo, kære Venner, at med Gud kunne I tale ligesaa godt som alle andre Mennesker i Bønnen og Hjærtets Længsel efter ham og Frelseren, og I kunne ligesaa godt høre Guds Stemme i Eders Samvittighed og i hans naaderige Evangelium som de hørende Mennesker. Hans Ord ere ikke skjulte for Eder, og hans Kraft kan lige saa godt virke i Eder ved hans Aand og Sakramenter. Det kommer kun an paa at Hjertets Øre er aabent, det vil sige, at vi længes efter ham og gerne ville lytte til hans Tale, for at leve efter hans Bud og gøre hans Vilje.

Det er lige nødvendigt for den døve og den hørende, og vi bede derfor: »Tilkomme Dit Rige!« Guds Rige maa være inden i os, naar vi skulle kunne tale rigtig med Gud i Bøn, takke og prise ham af vort ganske Hjerte!

Undertiden kan det være, som om vi ere saa kolde og haarde, at vi ikke ret kunne føle Kærlighedens Varme til Gud og vor Næste, men kun tænke paa os selv og alt vort eget. Da er det lige som om en ond Aand eller Djævel hersker over os og gør os stumme, saa at vi ikke kunne tale med Gud om noget. Denne Djævel kan have forskellige Navne. Undertiden kan det være Egenkærlighedens Djævel, der hersker i os og gør, at vi glemme Gud og alle hans Velgerninger, saa at vi ikke takke ham for al hans Godhed imod os og vore kære. Stundom kan det være Gerrighedens Djævel, som hvisker til os, at vi ikke skulle give noget til de fattige eller til Guds Riges Udbredelse blandt Hedningerne, men selv beholde vor Ejendom. Begærlighedens Djævel kan ogsaa gøre os misfornøjede overfor Gud, naar han ikke straks giver os alt, hvad vi bede ham om. Ofte er det Hovmodsdjævelen, der frister os til Selvretfærdighed og forhindrer os i at bekende vore Synder for Gud og bede ham ydmygt om Tilgivelse derfor.

Mange forskellige Djævle kunne tage Plads i vore Hjerter, men saa blive vi stumme, tale hverken til Gud eller om Gud til vore Medmennesker!

Der er da kun et for os at gøre, nemlig at forstaa, at det er ikke godt saaledes og maa blive anderledes med os.

Vi maa længes efter Gud og sige ligesom Disciplene sagde til Jesus: »Mester, lær os at bede!

Vi behøve Guds Helligaand i vore Hjerter; thi han kaldes »Bønnens Aand«, fordi han lærer os at bede om alle Ting i vor Herres Jesu Navn!«

Saa bede vi da Dig, vor kære himmelske Fader, at Du vil uddrive af os alle onde Aander, som ville herske over os og gøre os stumme og fylde os med Din gode Helligaand. Lad Mørkets Aander flygte for Din Magt og Dit Lys, og lær os at tale til Din Ære, naar vi prise Dit Navn, Din Naade og Din Kærlighed!

Lær os Herre at bede om det ene fornødne, at vi maa faa den evige Salighed i Dit Rige for vor Herres Jesu Skyld! Amen!

Lidt om Stjernerne.

Ved at betragte Stjernehimlen paa en klar Aften ser man jo utallige Stjerner. Men dersom man ser i en stor Kikkert, saa vil man faa Øje paa mange flere, og dog er det ikke dem alle sammen, man saaledes kan se igennem en Kikkert. Selv om man vedbliver at se i Kikkerten en hel Time, vil man ikke opdage stort flere end i det første Øjeblik, man begyndte at iagttage Stjernehimlen. Hvorledes kan man da vide, at der findes endnu mange, mange Tusinde Stjerner, naar man ikke kan se dem i Kikkerten? Svaret bliver: ved Hjælp af et Fotografiapparat. Inde i et Fotografiapparat sidder en Glasplade, hvorpaa der findes en tynd Hinde. Naar denne Plade udsættes for Lysets Indvirkning, vil der paa Pladens Hinde danne sig et Billede, svarende til de Ting og Genstande, som findes foran Fotografiapparatet. Udsætter man da en fotografisk Plade for Stjernernes Lys, vil der komme flere og flere Stjerner frem paa den, jo længere man lader den blive udsat for Lyset. Man har gjort mange forskellige Forsøg paa saaledes at fotografere Stjernehimlen. Blandt de Astronomer, som nylig have opnaaet mærkelige Resultater, kan nævnes David Gille. Han har prøvet at tage 5 Fotografier af et bestemt Parti af Stjernehimlen, det samme Parti naturligvis hver Gang; men han udsatte hver Gang Pladen i forskellig Længde af Tiden. Den første Plade var kun udsat i 6 Minutter, og paa den fremkom intet Billede af den Stjernetaage, som i Virkeligheden fandtes paa det vedkommende Sted af Himlen. Den næste Plade udsatte han for Lyset (det kaldes eksponerede) i en Time, og nu kom de kraftigste Dele af Stjernetaagen frem. Den tredje Plade eksponerede han i 3 Timer, og nu kunde han paa en Kvardratgrad tælle 10,000 Stjerner i Stjernetaagen (Stjernetaagen kaldes en saa tæt Samling af Stjerner, der næsten gaa ud i ét). Saa udsatte (eksponerede) han en ny Plade tre Gange saa meget, idet han i tre Døgn i Træk hver Gang udsatte den i 3 Timer for Stjernelyset, ialt 9 Timer, og Resultatet blev, at der nu paa den samme Flade kunde tælles 50,000 Stjerner. Endelig blev der forsøgt en femte Plade, der ialt blev eksponeret i 24 Timer, og nu steg det Antal Stjerner, som kunde tælles paa en Kvardratgrad, til ca. 100,000.

Astronomerne have ogsaa tænkt at benytte Fotografering for at udføre en storslaaet Plan: Fremstilling af et fotografisk Kort over hele Stjernehimlen. Det er ikke længe siden, at Udsendinge fra Observatorier fra hele Verden have haft en Sammenkomst i Paris for at overveje denne store Plan og blive enige om, hvordan man skal bære sig ad dermed. Paa dette Stjernekort vil der findes 30 Millioner Stjerner; men da mange af dem ere meget lyssvage, kunne de ikke allesammen aftegne sig paa den fotografiske Plade. Der skal tages ialt 22,000 Plader, og 18 Observatorier paa forskellige Steder af Jorden, have fordelt Arbejdet mellem sig, saa at hver tager ca. 1200. En Vanskelighed fremkommer derved, at Eksponeringstiden for Pladerne ofte er meget lang, for at faa de svagere Stjerner med, der ikke kunne tegne sig paa Pladen saa hurtig som de kraftige lysstærke Stjerner. Baade for Nutidens som for Fremtidens Astronomer, vil et saadant Kort have sin store Betydning. Engang i Fremtiden kan man altsaa se, hvordan Stjernernes indbyrdes Stilling var i vort Aarhundrede.

A. H.

Breve fra døvstumme.

Megen Tak for Deres venlige Brev, og de tilsendte Nr. af »Effata«. Det glæder os, at vi fik dem at se og læse, og tillige, at vi fik Foreningens Love og Formaal at kende. Vi agte selv at indtræde i Foreningen, og tillige virke for nye Medlemmer. Vi ere fuldkommen enige i dens Formaal, og det er jo ogsaa naturligt at henvise de døvstumme til deres Hjemstavn, hvor de da altid have nogen at holde sig til i vanskelige Tider, og hvor de træffe Slægtninge og Venner, der kunne være dem til Glæde og Nytte. Jeg beklager, at mine Breve vare saa kortfattede og ufuldstændige, og vil gerne supplere mine Udtalelser ved den Lejlighed.

Jeg maa jo som gammel Københavner tage nærmest Hensyn til Forholdene her i Byen, og de ere efter min Mening ikke saa gode for døvstumme, der ere fremmede her i Byen, i alt Fald ej i alle Fag. De træffe meget lettere Venner og Andre, der vil støtte dem, i deres Hjemstavn end som her, hvor Kampen for det daglige Brød er mere tilspidset.

Jeg arbejder selv ved Bygningsfaget, som Bygningssnedker, det betaler sig godt; men er vanskeligere, især ved bedre Arbejde efter Arkitekternes Tegninger og ved Opstilling, end som Møbelarbejde, og navnlig ved Specialiteter, der ej heller betales højt. Der er ogsaa en anden Vanskelighed for den døvstumme paa de store Værksteder, og ikke den mindste, og det er Forholdet til Kammeraterne, de hørende, og naar man véd, hvilken Rolle Socialdemokraterne og Fagforeningerne spille her i Byen, kan man tænke sig, at det kan være svært nok for en hørende, og endnu mere for en døvstum, at finde sig i al den Tvang, som Fagforeningerne have faaet lavet for os. Jeg staar mig i det hele godt med mine Kammerater, maaske af de mange Aars Vane, de have genvalgt mig som Revisor i Sygekassen, og ifjor var jeg Kasserer ved den aarlige Skovtur, og havde ca. 200 Kr. i min Varetægt, som jeg indsamlede efterhaanden. Og som jeg skrev, er jeg Formand ved den og den Lejlighed, det lyder underligt nok, at den døvstumme skal være Formand for den hørende. Jeg fortæller dette kun for mine unge Fæller, at de skulle se at stræbe efter at staa paa Højde med de hørende, og de bør vide, at man respekterer Mennesket, enten han er døvstum eller hørende, blot han er hæderlig og flittig, og lad os stræbe herefter, og sætte som den døvstummes Maal at naa op til at være den hørendes Ligemand, og ethvert godt Eksempel hen imod dette Maal bør fremhæves til Efterfølgelse for de unge. Og vi døvstumme kunne blive fuldt saa lykkelige som de hørende. Vi have Ro til at tænke og Ro til at læse, og der er saa meget smukt og godt, vi kunne opfatte ved Læsning af gode Bøger eller ved Synet af Naturens Skønheder. De hørende tro ofte, vi føle os ulykkelige, men det er en stor Vildfarelse. Vi ere tilfredse med vor Lod her i Verden. Det bedste, vi bør ønske, er Sundhed og et godt Hjem. Ja, et godt Hjem er det bedste, vi kunne skaffe os, men naar vi ere stræbsomme, kommer det nok, og naar Herren lægger sin Velsignelse til, bliver Hjemmet ogsaa lykkeligt, enten det er stort eller lille, rigt eller fattigt. Lykken boer ikke altid i et Slot, men ogsaa i Hytten.

J. M.

Bæveren.

Bæveren.

Bæveren er en af de største Gnavere. En fuldt udvokset Han kan blive mellem 3 og 4 Fod lang Halen medregnet, og veje indtil 40—50 Pd. Kroppen er plump og stærk, Halen kort, tyk og fladtrykt samt bedækket med Skæl. Benene ere korte og kraftige, Baglemmerne ere kraftigere end Forlemmerne, og paa Bagfødderne ere Tæerne forbundne ved en Svømmehud. Farven er paa Rygsiden mørkebrun, under Bugen noget lysere. Fortænderne ere store og stærke Gnavetænder. Bæverne leve som oftest parvis, kun i stille og ubeboede Egne leve de i Kolonier eller Flokke, flere samlede paa et Sted. Saaledes findes der Bæverkolonier ved de siberiske og nordamerikanske Floder. De opholde sig altid i Nærheden af Vand, Floder, Aaer og Søer. Hvor de leve enkeltvis, bestaar deres Bolig kun af en lang Gang eller Hule med Udgang lige i Vandkanten. Paa ensomme Steder, hvor de leve i Kolonier, opføre de en Samling mærkelige Boliger, som mest ligne store Bagerovne. Efter at de ved en større eller mindre Bæk have fundet en Plads, hvor der er rigelig Næring, begynde de med at bygge en Dæmning tværs over Vandløbet for at stemme Vandet op. Til Dæmningen benytte de Træstammer saa tykke som en Arm, som de afgnave med deres stærke Fortænder. Ved Hjælp af Forbenene bringe de Stammerne hen til Dæmningen, medens de svømme med Baglemmerne og styre med Halen. Stammerne sænkes med den ene Ende dybt ned i Bunden, den ene tæt ved Siden af den anden, derpaa flettes der tyndere, bøjelige Grene imellem, hvorefter alle Mellemrummene udfyldes med Ler. Bæverne forhøje Dæmningen efterhaanden som Vandet stiger, og de holde først op, naar Vandet har samme Højde som Gulvet i deres Bolig. Den Side af Dæmningen, der vender mod Strømmen er skraa, og den anden lodret, og den er saa stærk, at man sikkert kan gaa over den.

Lige over for Dæmningen, helst paa Sydsiden af Smaaøer, men ogsaa undertiden midt ude i Strømmen, anlægge Bæverne deres Kolonier. Boligerne ere 4—7 Fod høje og 10—12 Fod i Tværmaal, og have samme Form som en Bagerovn. Væggene ere tykke og stærke, og de ere dannede af Træstammer, der ere kastede paa Kryds og Tvers mellem hverandre, alle Mellemrummene ere udfyldte med Sand, Ler og Dynd. En saadan Bolig bestaar kun af et Kammer, hvis Gulv er bestrøet med Spaaner. Ved Siden af Udgangshullet ligger et Forraadskammer, hvor de opbevare Rødder, Bark og lignende, der tjene dem til Føde.

C. Joh.

En blind og døvstum Piges Opdragelse og Undervisning.

Theresa Exner fødtes i Louisville, Kentucky (Stat i Nordamerika). Ved Fødselen var hun fuldstændig sund og kunde baade se og høre.

Hendes Fader var Slagter, og foruden Theresa var der fire Døtre, der alle ere fuldstændig raske og leve endnu.

Forældrene vare ligeledes begge legemlig raske; Sygdom var i det hele ukendt i Familien.

I sit 4de Aar blev Theresa syg af Skarlagensfeber. Uagtet hun blev behandlet af en meget dygtig Læge, tabte hun i denne Sygdom fuldstændig Hørelsen. Sygdommen havde tillige slaaet sig paa Synet, der blev svagere og svagere, indtil hun i sit 8de Aar blev blind. Endnu kunde hun i nogen Tid mærke Forskel paa Lys og Mørke, ligesom hun ogsaa kunde skelne mellem enkelte af Farverne, f. Eks. mellem grønt og blaat. Senere var hun dog kun i Stand til at skelne den røde Farve. En Operation, der blev foretaget paa det højre Øje i hendes 8de Aar, faldt uheldig ud, og det gik ikke bedre med det venstre, som man forsøgte at operere, da hun var 13 Aar gammel.

Der blev imidlertid intet gjort for hendes Opdragelse og Undervisning. Maaske fordi Forældrene hang med altfor stor Ømhed og Kærlighed ved deres stakkels svage Barn, og maaske ogsaa som en Følge af, at ingen overhovedet tænkte sig Muligheden af, at hun kunde lære noget.

Da hun var 11 Aar gammel, døde hendes Moder, og Faderen, der ikke vidste, hvad han skulde gøre med sit ulykkelige Barn, satte hende i et Kloster. Selv her blev der intet gjort for hende.

Først da hun efter Faderens Død, der indtraf i hendes 13de Aar, kom til Tyskland, modtog hun Undervisning i Døvstummeskolen i Würtzburg.

I den første Tid prøvede man sig frem, hvor vidt en Undervisning overhovedet var mulig Man blev snart klar over, at skulde det lykkes, maatte der anvendes en ganske særegen Metode. Paa den ene Side indrettede Blindelæreren sin Undervisning efter Øret, medens Døvstummeundervisningen efter Talemetoden forudsætter et godt Syn hos Eleven. Da den lille Pige imidlertid ikke var i Stand til at lære noget som helst gennem Syn og Hørelse, saa fandt man paa som det eneste Middel, der var tilbage, at benytte en Række af naturlige Tegn, der lignede dem, som bruges af de døvstumme, men ændrede saaledes, at den lille Pige kunde opfatte dem ved Hjælp af Følelsen. Forsøget lykkedes. Der kom en Forbindelse mellem Lærer og Elev i Stand, og der skabtes et Grundlag for hendes videre Opdragelse og Undervisning.

De forskellige Bogstaver fremstilledes paa Papir med ophøjet Tryk ved Hjælp af det Brailleske*) Apparat. Denne Skrift har den Fordel, at de blinde let kunne læse den ved Hjælp af Følelsen. Det var nødvendigt for Eleven, medens hun lærte at udtale de forskellige Lyde, at holde sine Hænder paa Lærerens Kinder, Læber og Hals, for at hun saaledes kunde lære at efterligne Taleorganernes forskellige Stillinger og Bevægelser, der ere nødvendige til at frembringe Lydene. Ved Hjælp af Følelsen lærte hun lidt efter lidt at efterligne Aandedrættet, Muskelbevægelserne, Stemmen o. s. v. Store Vanskeligheder voldte det hende imidlertid at udtale de forskellige Lyde. For det første var hun altid uvillig til at anstrenge sig, da hun ikke forstod, hvorfor man krævede dette strenge Arbejde af hende. Heller ikke var man i Begyndelsen altid i Stand til at rette Taleorganernes fejlagtige Stillinger, eftersom Forbindelsen mellem Lærer og Elev var meget ufuldkommen. Ofte var det derfor nødvendigt at holde op med Indøvelsen af en Lyd, som hun fandt for vanskelig, for senere at komme tilbage til den igen.

De forskellige Lyde lærte hun paa følgende Maade. Ved Bogstavet a satte hun Pegefingeren paa Lærerens Overlæbe og Langemand paa hans Underlæbe og følte saaledes, at hans Mund var aaben. Ved at føle paa hans Hals, mærkede hun, at den vibrerede eller sattes i Svingninger. Ved at efterligne disse to Ting, frembragte hun selv a-Lyden. Ved p, v og m lagde hun sin Pegefinger tværs over Lærerens Mund, saaledes at hun kunde iagttage, at p frembringes alene ved at udstøde et stærkt Pust, medens Taleorganerne vibrere eller sættes i Svingninger baade ved v og m.; ved den første i Forbindelse med en Udstrømning af Luften, men ved den sidste med fuldstændig lukkede Læber, idet Luften baner sig Vej gennem Næsen.

Saaledes indøvedes lidt efter lidt alle Vokaler og Konsonanter først enkeltvis og senere flere Lyde i Forbindelse med hinanden, altsaa en lignende Fremgangsmaade som i enhver Taleskole for døvstumme. (Fortsættes)

*) Braille var en blind Blindelærer, Opfinder af Punkterskriften, der benyttes i Bøger for blinde.

Urolighederne paa Kreta.

Du husker, at Tyrkernes Grusomheder mod den kristne Befolkning paa Kreta havde til Følge, at der i Begyndelsen af Februar Maaned udbrød Oprør paa Øen: Kretenserne vilde paany kæmpe for at frigøre sig for Tyrkernes Voldsherredømme og for at blive forenede med det Folk, med hvilket de ere i nær Slægt, og som de desuden ere forbundne med gennem fælles Sprog og Religion. Og du husker endvidere, at Kong Georg af Grækenland gav efter for sit Folks Ønske og sendte Tropper til Kreta, der skulde hjælpe de stakkels mishandlede Kretensere under deres Kamp for Friheden, og at der blev fortalt, at dette sandsynligvis vilde medføre en Krig mellem Tyrkiet og Grækenland.

Du maa nu ogsaa erindre vel, at det tyrkiske Rige er langt større end det græske, og det har langt flere Soldater til sin Raadighed end Grækenland, at den tyrkiske Soldat er dygtig, tapper og godt bevæbnet, men tillige at Tyrkerne ere Muhamedanere, og at mange evropæiske Kristne af den Grund synes, at det er en Skam, at de faa Lov til at forblive i Evropa, og at de burde fordrives over til Asien; thi du vil da kunne forstaa, at der var mange Mennesker — ikke blot i Danmark, men rundt om i hele Evropa, ja selv helt ovre i Amerika — der jublede, da de hørte om den græske Konges Beslutning; de syntes, at den var meget modig, og de ønskede, at Grækerne maatte have Held og Lykke med sig.

Krig er imidlertid et meget farligt Onde. Begynder man først at kæmpe for at komme til Ret og Enighed, saa breder Kampen sig let meget længere ud, end man havde tænkt sig, og ofte flyder der langt mere Blod, end man forud havde villet tro. Af den Grund mente de, der havde Magten her i Evropa, at Krigen maatte forhindres. Saa snart det derfor rygtedes, at Grækerne vilde hjælpe Kretenserne, lod de evropæiske Stormagter flere af deres vældige Krigsskibe samle sig ved Kreta, og Meningen var vel, at Skibene skulde forhindre de græske Soldater i at komme i Land paa Øen.

Landsætningen af den græske Hjælpehær lykkedes imidlertid alligevel. Midt i Februar Maaned stod den græske Oberst Vassos tilligemed en hel Del Fodfolk og noget Artilleri paa Kreta. Den kristne Befolkning strømmede til ham, han dannede flere ny Afdelinger Soldater, der hovedsagelig kom under Anførsel af græske Officerer, og i Forbindelse med de kretensiske Afdelinger begyndte han saa Kampen. Hidindtil havde denne mest bestaaet i smaa Træfninger, f. Eks. Gadekampe i Byerne; nu kunde den drives med større Kraft. Det varede ikke længe, før et Par tyrkiske Forter vare erobrede, hvorved flere Hundrede Tyrkere bleve tagne til Fange, og paa flere Steder bleve de kristne nu deres Fjender overlegne.

Alt dette saa Stormagterne meget skævt til; de mente ikke, at Freden kunde bevares paa den Maade, og de udfoldede en rastløs Virksomhed for at hindre Grækerne i at fuldføre deres Værk.

For at tvinge Grækenland til at kalde sine Tropper tilbage fra Kreta, tilraadede den tyske Kejser, at man skulde spærre alle Grækenlands Havne, hvorved al Skibsfart maatte ophøre og Handelen blive standset; men det syntes England dog var for galt, og der blev derfor intet af Kejser Vilhelms Plan. Derimod bleve Stormagterne for en Tid enige om at forhindre Tilførselen af Levnetsmidler og Krigsfornødenheder til de græske Tropper paa Øen. De mente maaske derved at kunne udhungre Soldaterne og saaledes bringe dem til at forlade Øen. Men det hjalp slet ikke; de græske Soldater bleve trods Stormagternes Forbud forsynede med alt, hvad de trængte til.

Paa samme Tid som Oberst Vassos gik i Land paa Kreta, besatte Stormagterne med den tyrkiske Sultans Tilladelse flere Byer paa Øen, og de forbøde Grækerne at angribe disse Byer. Imidlertid blede de fremmede Admiraler, der for hver Dag saa, at deres Anstrengelser mislykkedes, helt forbitrede paa Grækerne, og da Kampen mellem Grækerne og Muhamedanerne en Dag kom vel nær en af de Byer, som Admiralerne holdt besat, lode de derfor deres Krigsskibe bombardere den græske Lejr, som var beliggende et Stykke Vej fra Byen. Bombardementet, der kun varede kort, anrettede imidlertid ikke megen Skade, og det bevirkede, at en Mængde Mennesker hele Verden over bleve mere grækervenlige. Kong Georg modtog fra nu af daglig mange Telegrammer, der fortalte ham om Deltagelse, og hvori der ønskedes Fremgang for den græske Sag; en Mængde frivillige fra forskellige Lande strømmede til Grækenland for at at kæmpe under den græske Fane, og endelig modtog Kongen Tilbud om Penge til Hjælp til at naa sit Maal: Kretas Indlemmelse i det græske Rige.

Stormagterne bleve saa endelig efter mange Forhandlinger enige om Kretas Skæbne. Øen skulde have en mere selvstændig indre Regering, men den skulde vedblive at høre under Tyrkiet. Det var den eneste Maade, hvorpaa Freden kunde bevares. Denne Besked have de sendt til Kong Georg, og de have truet med at anvende Magt mod Grækenland, dersom Kongen ikke inden 6 Dages Forløb kalder de græske Tropper tilbage fra Kreta.

Hvad vil Kong Georg nu gøre? Ja, man mener, at dersom Stormagterne gøre Alvor af deres Trudsel, saa erklærer Kongen Tyrkiet Krig. Den græske Hær staar i Nordgrækenland, og lige over for den, paa den anden Side af Grænsen, have Tyrkerne samlet store Troppemasser. Begge disse Hære tørste efter at komme til at prøve Kræfter. Det tiner altsaa endnu med Krig.

O.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Professor Otto Jespersen har med Ministeriets Understøttelse i Slutningen af Januar og Begyndelsen af Februar holdt en Række interessante fonetiske Foredrag for Lærerpersonalet ved Døvstummeskolen i Nyborg. Foredragene vare de samme, som Professoren holdt her paa Fredericia Institutet i December f. A.

Baade i Fredericia og Nyborg morede Eleverne sig Fastelavns Mandag paa sædvanlig Maade med forskellige Løjer. De sloge Katten af Tønden, Jydepotter itu o. s. fr. I Fredericia blev Cathrine Hansen af 6 Kl B. Kattekonge, og alle hendes Kammerater raabte Hurra for hende.

Karl Jørgensen, konfirmeret fra Skolen i Nyborg, er bleven anbragt i Snedkerlære hos en Mester der i Byen.

»Tidning för döfstumma« bringer i sit Februar-Nummer en kort Levnedsbeskrivelse af Frk. Jeanette Berglind, der netop i Aar fylder de 81 Aar. Frk. Berglind er Stifterinde af »Tysta-Skolen« (Tegnskolen i Stockholm). Hun blev født den 21de August 1816. Da hun allerede fra Vuggen af var fader- og moderløs, blev hun opdraget hos en Slægtning af den bekendte Døvstummeven Per Aron Borg og kom senere i hans Hus. Her var det, at hun bestemte sig til at leve og virke ene og alene for de døvstumme. I April 1860 aabnede hun en lille Skole med ikkun et Par Elever. I mange Aar maatte Skolen kæmpe med trange Kaar, indtil Kong Karl XV. 1871 skænkede den en Gave paa 30,000 Kr. I 1866 fik Skolen sit eget Hus, og i Fjor bleve Lo-

kalerne ombyggede og betydelig udvidede. Den 1ste Oktober 1882 fratraadte Frk. Berglind sin Virksomhed ved Skolen, og den 10de November samme Aar benaadede Kongen hende med Guldmedaljen: »För medborgerlig förtjänst«. 1893 optog Døvstummeforeningen hende som Æresmedlem.

En Komité, bestaaende af Direktøren og Forstanderne for de kgl. Døvstummeinstitutter, Bestyrelsen for Døvstummeforeningen i København tilligemed flere Mænd og Kvinder, der have Interesse for Abnormskolen, er traadt sammen for at indsamle Bidrag til et Alderdomshjem for døvstumme. Det Opraab, Komiteen udsendte for en Maaneds Tid siden, lyder saaledes:

Døvstummeforeningen af 1866, stiftet af de døvstumme selv, har nylig kunnet fejre sin 30aarige Bestaaen. Den har i de forløbne Aar væsentlig virket som Syge- og Begravelseskasse samt som Understøttelsesforening, idet den indtil Udgangen af sidste Regnskabsaar har udbetalt sine syge og trængende Medlemmer en Sum af ialt ca. 20.000 Kr. Samtidig har Foreningen imidlertid opsparet en Kapital af ca. 15.000 Kr., en efter Omstændighederne betydelig Sum, idet disse Penge — bortset fra Renterne af et Par Foreningen tillagte Legater — saa at sige udelukkende ere samlede af de døvstumme selv, ɔ: af døvstumme Haandværkssvende, Arbejdere og Smaamestre.

Allerede i flere Aar har det været disses Haab og Ønske at kunne anbringe en Del af den opsparede Kapital i en egen Foreningsbygning — nærmest tænkt som en Stiftelse med ca. 20 Friboliger for gamle og svagelige døvstumme —, men stadig har man maattet udskyde Virkeliggørelsen af denne Tanke af Mangel paa fornøden Kapital.

Undertegnede Komité er derfor traadt sammen for om muligt gennem en Henvendelse til den store, hørende Almenhed at skaffe de døvsumme den for deres smukke Formaal nødvendige Kapital til Veje.

Enhver, der selv er i Besiddelse af Hørelsens Gode, forstaar den døvstummes Mangel og har Hjerte for ham, enhver, der med Glæde har fulgt de døvstummes flittige Stræben gennem de forløbne 30 Aar og gerne under den gamle, arbejdsdygtige døvstumme frit Tag over Hovedet, yde da sin Skærv til et Alderdomshjem for døvstumme!

Bidrag, saavel én Gang for alle som fordelte over et Tidsrum af 3 Aar, modtages med Tak af enhver af os undertegnede, og Regnskab over det indkomne skal blive offentliggjort.

(Underskrifterne).

Det skulde glæde os, om den smukke Tanke ved kærlige Medmenneskers Hjælp snart maatte blive til Virkelighed. Der er sikkert ikke mange, der paa de gamle Dage trænge saadan til Hjælp og Støtte som de døvstumme.

Komiteen for det 4de nordiske Abnormskolemøde samledes den 15de Marts til et Møde paa det kgl. Blindeinstitut i København. Det vedtoges, at det 4de Abnormskolemøde skulde afholdes i København i Begyndelsen af Juli 1898.

Frk. Engel, Lærerinde ved det kgl. Døvstumme-Institut i København, opholder sig i disse Dage ved Instituttet i Fredericia for at gøre sig bekendt med Gymnastikundervisningen.

En døvstum Typograflærling i Stockholm har været saa heldig i et Lotteri at vinde 10,000 Kroner.

En døvstum Pige, Elev paa Institutet i Venersborg, var i Januar nær ved at drukne. Hun var i Selskab med en Kammerat gaaet ud paa Isen, men var saa uforsigtig at komme for nær til en Rende, som et Dampskib havde brudt i Isen, og faldt igennem. Paa hendes Skrig om Hjælp kom Folk til og fik hende reddet, efter at hun havde ligget omtrent 20 Minutter i det iskolde Vand.

Friherre Boguslav von Mundy, der døde den 4de December 1896, har testamenteret sin Formue (3,560,000 Kr.) til Instituttet for døvstumme og blinde i Brünn (Østrig) samt Hospitalet for uhelbredelige Sygdomme samme Steds.

En ung døvstum — Gustaf Wiberg — har faaet dannet en Gymnastik- og Atletklub for døvstumme i Malmø (Sverrig). Gustaf Wiberg er selv i Besiddelse af gode Kræfter; han er saaledes i Stand til at løfte en Vægt af 115 Kilogram (ca. 230 Pd.) i Tænderne.

Forstanderen for Døvstummeskolen i Borgå (Finland) O. Wichmann og Lærer ved Skolen i Jakobstad, P. Stade, have i Forening begyndt Udgivelsen af et Tidsskrift for svensktalende døvstumme i Finland. Vi have faaet det 1ste Nummer tilsendt og benytte Lejligheden til at ønske Udgiverne Held og Lykke i deres Bestræbelser.

I en Skole for hørende Børn i Glogau (Tyskland), indtraf for nogen Tid siden det mærkelige Tilfælde, at en lille Pige pludselig mistede Taleevnen. Lægen, som undersøgte hende, udtalte, at det var en Følge af Blodfattigdom og Nervøsitet. Ved Lægens Hjælp og god Pleje i Hjemmet har hun lidt efter lidt genvundet Taleevnen.

I Kvindernes Blad »Urd«, der udkommer i Kristiania, findes en Levnedsbeskrivelse af tidligere Forstanderinde for Døvstummeskolen i Kristiania, Fru Hed. Rosing. Mange af vore Elever erindre sikkert Fru Rosing, der ofte — sidst i Sommeren 1896 — har besøgt de danske Døvstummeskoler.

I en By i Nærheden af Paris, døde for kort Tid siden en døvstum, der opnaaede den høje Alder af 100 Aar og 11 Maaneder. Hele Byens Befolkning fulgte den gamle Mand til Graven.

Den tredje internationale Kongres for døvstumme afholdtes i Geneve (Schweiz) i Dagene fra 19.—23. August 1896. Den første Dag var der kun 50 Deltagere, men næste Dag voksede Antallet til 180. Der var mødt Deltagere fra Schweiz, Frankrig, Tyskland, Italien, Sverrig og Østrig.

Mandag d. 22de Marts fejredes Fredericia-Instituttets Stiftelsesfest paa sædvanlig Maade. Skolen var fri, og Kl. 4 samledes alle Eleverne til Kaffe.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for Døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 7. | April 1887. | 4. Aarg.

Paasken.

Vi have nu atter naaet en af vor Kirkes store Højtider: Paasken, som vi helligholde som Guds Søns Fest, idet vi paa denne særlig mindes Jesu Kristi Sejr over Døden.

Jødefolket holdt Paaskefest til Minde om deres Udfrielse fra Ægyptens Trældom; vi kristne holde Paaskefest til Minde om vor Udfrielse fra Syndens og Dødens Trældom. Som Dødens Engel i Ægypten gik forbi Jødernes Huse, fordi disse vare mærkede med Lammets Blod, saaledes vil Guds store Straffedom over Synden gaa os forbi, naar vi tro, at Jesus Kristus Langfredag udgød sit Blod for vor Skyld. »Thi ogsaa for os er vort Paaskelam slagtet, Kristus.«

Gud sagde til Adam og Eva, at dersom de syndede, saa skulde de dø. De syndede begge, og Døden blev Syndens Straf.

I kristelig Forstand skelner man mellem tre Slags Død, snart taler man om den legemlige Død, snart om den aandelige Død og snart om den evige Død. Hvad Forskel er der da paa disse tre Slags Død?

Ethvert Menneske har jo et Legeme og en Sjæl. Den usynlige Sjæl bor i det synlige Legeme og giver Legemet Liv. Naar Sjælen gaar bort fra Legemet, sige vi, at Mennesket dør. Det er denne Adskillelse af Sjæl og Legeme, som kaldes den legemlige Død.

Naar et Menneske ikke lever i Samfund med Gud, aldrig tænker paa Gud, aldrig beder til Gud, men derimod lever i Synd, saa er dette Menneskes Aand ligesom død for Gud. Det er denne Adskillelse mellem et Menneskes Aand og hans Gud, som vi i kristelig Forstand kalde den aandelige Død. Da den fortabte Søn kom tilbage til sit Hjem, sagde hans Fader om ham: »Denne min Søn var død og er bleven levende igen«. Men den fortabte Søns Sjæl havde jo ikke været borte fra hans Legeme, og her tales altsaa ikke om den legemlige Død. Nej, den fortabte Søn havde været aandelig død for sin Fader, da han — langt borte fra Faderen — levede sit vilde Liv og aldrig tænkte paa sin Fader.

Naar endelig et Menneske vedbliver at leve i Synd og ikke som den fortabte Søn omvender sig, da vil han paa Dommedag være blandt de ulykkelige Mennesker, til hvilke Jesus vil sige: »Gaar bort fra mig, I forbandede, i den evige Ild, som er beredt Djævelen og hans Engle.« Det er denne sidste store Adskillelse af de vantro Mennesker fra alle de helliggjorte Mennesker, som kaldes den evige Død.

Da Jesus Langfredag døde paa Golgathas Kors, led han, der ikke havde Synd, den Straf, som vi syndige Mennesker havde fortjent. Tro vi dette, skulle vi blive fri for Syndens Straf, Døden.

Den legemlige Død fritages vel ingen Mennesker for, lige saa lidt som for alle den legemlige Døds Forløbere: Møje, Sygdom, Lidelse, Nød, Fare o. s. v, og dog sige vi, at Jesus har frelst os fra Døden. Før vare nemlig alle disse Ting kun at betragte som Straf over Synden fra den retfærdige Gud. Nu har derimod et troende Menneske Lov til i alle disse Ting at se den kærlige Guds Prøvelser, der kun have til Hensigt at holde os faste i Troen og gøre os stærke i Samfundet med Gud. Selve den legemlige Død bliver for os kun en Udgang fra den syndige Verden til et bedre Liv.

I Lignelsen om den fortabte Søn har Jesus lært os, at ogsaa ugudelige — aandelig døde — Mennesker kunne blive frelste, naar de ville omvende sig. Hvis du er kommen bort fra Gud og lever ude paa Syndens vilde Veje, maa du derfor ikke tro, at Gud ikke ser dig. Den kærlige Gud vil vedblive at kalde dig tilbage. Vil du ikke høre, naar han kalder ved sit Ord, som prædikes i Verden, saa kalder han paa dig paa andre Maader, maaske ved at sende dig Sygdom, Fattigdom, Nød eller Sorg. Naar du blot som den fortabte Søn vil omvende dig og komme tilbage til Gud, saa vil Gud, for Jesu Skyld, give dig Forladelse for al din Synd og atter betragte dig som sit kære Barn.

For Guds Børn er der ligeledes Frelse fra den evige Død. Til disse vil Kristus paa Dommedag sige: »Kommer hid, min Faders velsignede, arver det Rige, som Eder er beredt fra Verdens Grundvold blev lagt.« Og da vil Jesus

føre alle de troende, helliggjorte Mennesker ind i sit himmelske Rige, hvor de skulle leve evigt, fri for Synd og fri for alle Syndens Følger.

Det er dog ved Paasketid ikke nok at mindes Jesu Død; vi maa ogsaa tænke paa Jesu Opstandelse. Apostlen Paulus har skrevet: »Dersom Kristus ikke er opstanden, da er Eders Tro forfængelig, saa ere I endnu i Eders Synder«. Vel blev det store Forsoningsoffer bragt Langfredag; men først ved Opstandelsen Paaskemorgen viste Jesus, at han havde sejret over Døden. Saa lad os da med hverandre glæde os over Jesu Sejr, og takke Gud derfor i Tro paa, at som Døden ikke kunde beholde Jesus, saaledes kan den heller ikke beholde os, som ere blevne frelste ved hans Blod. —

Fredericia, den 28de Marts 1897.

Ludvig Polke.

En blind og døvstum Piges Opdragelse og Undervisning.

(Fortsat.)

Efterhaanden som Undervisningen skred frem, og hun lærte at udtale flere og flere Lyde, voksede Vanskeligheden ogsaa, idet fremmede Mellemlyde fik Indpas. Lidt efter lidt blev de Tegn, som benyttedes ved Undervisningen, gjorte simplere. Saaledes blev Tegnet for **a**-Lyden forandret til blot et Tryk paa Hagen, hvorved hun mindedes om, at Munden skulde være aaben, og Stemmebaandene sættes i Svingninger; **e**-Lyden betegnedes ved en Bevægelse fra den ene Mundvig til den anden; for **i**-Lyden blot en Berøring paa Issen, og for **v**-Lyden tegnedes en Cirkel omkring Munden. Ved at benytte de her antydede Tegn som Hjælpemiddel, er det for Øjeblikket muligt at føre en Samtale med den blinde og døvstumme Pige, og hun svarer med hørlig Stemme. For end mere at lette denne besværlige Maade at føre en Samtale paa, har man indført Forkortelser af Ord og Sætninger. I Begyndelsen havde Artikulation ganske naturligt Overhaanden i Undervisningen; men som Theresa lærte at føje Lydene sammen til Ord og Sætninger, vare Betingelserne til Stede for en begyndende Sprogundervisning. Ved denne benyttedes altid virkelige Genstande eller Modeller, som hun kunde føle paa, derimod vare Billeder selvfølgelig ganske ubrugelige.

Efter som Theresa blev mere og mere Herre over Talen og Sproget, indsaa hun ogsaa Grunden til de lange og kedelige Øvelser, hun havde maattet gennemgaa. Hun forandrede sig fuldstændig. I Stedet for, at hun tidligere havde været indesluttet og bedrøvet, blev hun nu livlig, meddelsom og ærgerrig. Hun blev mere og mere ivrig efter at lære noget og bombarderede*) ligefrem sine Lærere med Spørgsmaal. Ofte spurgte hun forskellige Personer om de samme Ting for at sammenligne de forskellige Svar, og derigennem danne sig sin egen Mening. Alt, hvad hun lærte, blev hver Dag nedskrevet, først i Punktskrift, men senere lærte hun at benytte Apparater, hvormed hun kunde skrive almindelige Bogstaver, saaledes at hendes Skrift kunde læses af alle. Fra nu af begyndte hun at skrive Smaabreve, især til Kammerater paa Instituttet, og denne Udveksling af Tanker udviklede hende i høj Grad.

Efter som hendes Udvikling skred frem, medtoges flere Undervisningsfag, saaledes Geografi og Regning. I det sidste gjorde hun mindre Fremgang, men kender dog de forskellige Mønter og kan regne med dem. Hun elsker kvindeligt Haandarbejde. At strikke og hække er hendes største Fornøjelse, og hun laver mange nydelige Ting, dels til eget Brug og dels som Foræringer til sine Venner. Ved sin Lærerindes Hjælp har hun endogsaa lavet et fuldstændig Sæt Dukketøj. Med utrættelig Flid søger hun at udvide sine Kundskaber. Snart opskriver hun Navne paa alle Dyr, som hun kender, snart Navnene paa Menneskets forskellige Legemsdele. En særlig Glæde finder hun i at skrive smaa Breve til sine Adoptivforældre (Plejeforældre), Lærere eller andre af hendes Venner. I Samtalen med hørende forbavser hun ofte ved sin klare Forstand og livlige Aand. Saaledes gaar Tiden godt for den stakkels Pige, der er ramt saa haardt, og intet Haab har om nogensinde atter at faa Syn og Hørelse. Den Gud, der lagde den tunge Byrde paa hendes Skuldre, har ogsaa givet hende Evne til let at kunne indrette sig efter sine Forhold. Idet hun ser op til sin Frelser, har hun lært taalmodig at bære sit Kors og at stole paa ham, der har sagt: »Kommer til mig alle I, som arbejde og ere besværede, hos mig skulle I finde Hvile«.

(Frit af Silent Worker.)

*) var ivrig i at spørge.

Om Ægteskaber mellem døvstumme.

Naar jeg, der er døvstum, skriver om denne Sag, er det naturligt, at jeg føler, at Opgaven ligger over mine Kræfter og ikke bliver saa udførlig som denne vigtige Sag kræver, og jeg vil derfor indskrænke mig til at fortælle om min Hustru og mit Ægteskab, foruden nogle Bemærkninger i Almindelighed, som vi efter henved 17 Aars Samliv have tilegnet os. I Almindelighed tror jeg, at det var det bedste for den døvstumme at søge sig en Hustru blandt de hørende for Børnenes Skyld, og dette er vel ogsaa Tilfældet paa Landet, hvor de have hjemme, det omvendte er vel sjældent Tilfælde. Jeg kender dog en døvstum Gaardmandsdatter, der blev gift med en Gaardejer paa Fyn, men i dette Tilfælde spiller vel Medgiften en Rolle. I Reglen er det rimeligvis, at begge Parterne ere døvstumme, og Bekendtskabet indledes da navnlig fra Skoletiden og bliver til Kærlighed i den modnere Alder. Da det er gaaet os saadan, kunne vi tale af egen Erfaring. Det morer os ofte at tænke paa alle de Spørgsmaal, Folk gjorde os i Forlovelsestiden. Man spurgte om ikke Børnene ogsaa bleve døvstumme, hvad vi ville gøre, hvis Børnene græd om Natten, eller naar der kom nogen og vilde besøge os, og Døren var lukket. Ja, jeg maa tilstaa, at jeg, da Bryllupet nærmede sig, blev greben af Bekymringer for, hvad Fremtiden vilde bringe os, da jeg nok forstod, at vi kunde faa Vanskeligheder nok i Livet.

Jeg foreslog min Hustru at fæste en Pige straks, men hun svarede: »Lad os bare være fri for de ækle Piger, saa længe vi kunne undvære dem, men jeg tager en lille Hund med, og den skal nok lære at passe paa, naar man ringer paa vor Dør, saa at vi kunne mærke, der er nogen, der vil ind«. Og det kom ogsaa efterhaanden. Hunden lærte at passe paa, den løb hen til Stuedøren, bjæffede og snusede eller skrabede os paa Benene. Engang havde jeg den i Sengen en Morgen, saa mærkede jeg den knurrede og sprang op, og ganske rigtig var der en uden for og ringede paa. Det første Aar efter Bryllupet levede vi saa lykkeligt og sorgfrit, de eneste Ærgelser vare, at Maden var sveden engang imellem, eller Skjorten manglede en Knap og lignende Bagateller, men efter et godt Aars Forløb nærmede det længe imødesete

Øjeblik sig, da den førstefødte meldte sig. Vi havde været saa forsynlige 3 Maaneder i Forvejen at fæste en skikkelig Pige fra Fyen, da vi vare der i Ferien, og hun kom 3 Uger før den lille ventedes, desuden fik vi en mere passende Bopæl, saa alt var i Orden 3 Uger før Fødselen. Da den var heldigt overstaaet, fik vi meget at tage vare. Jeg flyttede ind i en anden Stue, og Pigen laa hos min Hustru i 2 Maaneder, efter den Tid tog hun Barnet ind til sig om Natten, og bar det ind, naar det vilde have Bryst, hvilket varede i 9 Maaneder. De andre Børn bleve passede paa lignende Maade, vi havde 5, en er død, 10 Aar gammel. Naturligvis var Børnepasningen besværlig for min Hustru, men hun var en god Moder, og har opammet dem alle i 6—9 Maaneder.

Efterhaanden voksede Børnene til, og nu kom et andet Tidspunkt: nemlig Opdragelsen, der for os naturligt var det vanskeligste. Man foreslog os at tage en Dame i Huset og lade Pigen rejse. Det vilde vi imidlertid ikke, da vi med Rette ventede herved at miste vor Selvstændighed, og min Hustru maatte saa selv tillige besørge det ubehagelige Arbejde, da vi jo ikke godt kunde føde en Pige ogsaa. Vi foretrak at søge en dannet Pige, der ogsaa kunde bruge sine Hænder, og saa lade Børnene tidlig begynde Skolen. Den førstfødte begyndte i en Børnehave 3 Aar gammel, indtil hun kom til at læse hos en Dame i Huset.

Vi indsaa godt, at hvad der var Hovedsagen for os, det var, at søge at faa Børnene tidligt udviklede, og gennem dem faa vor bedste Støtte, og dette er til dels ogsaa lykkedes os. Saa snart vi kunde undvære at holde fast Pige, ophørte vi dermed og anvendte de derved sparede Penge til Undervisning for Børnene, vi fik ogsaa en Hjælp af kærlige Slægtninge, saa at vi kunde lade de ældste lære Musik og andet ekstra og fik anskaffet et godt Piano, hvorved Hjemmet er bleven mere livligt, muntert og hyggeligt.

Man skulde have set vor sidste Juleaften, de to ældste, Marie 15 Aar og Carl $12^1/_2$, spillede og sang nogle Julesalmer, og derpaa dansede vi alle om Juletræet med de mindste, Knud er 7 Aar og Anna 3, og alle vare de saa glade og muntre, som man kunde ønske sig. Marie kan gøre Honnør i Hjemmet, naar vi have Gæster, og underholde Selskabet og hjælpe ved Husvæsenet. Først nu begynde vi at høste Frugterne af mange Aars Arbejde. Vi have ogsaa døjet meget af ubehagelige Tjenestepiger og huslige Sorger under Børnenes Mindreaarighed.

Vore Erfaringer gaa altsaa i den Retning, at naar der er Børn, bør de døvstumme, i den bestemte Forudsætning ved dem at faa deres bedste Støtte, af al Magt, og muligt ved Slægtninges Bistand, sætte alt ind paa at skaffe Børnene en god Opdragelse, hvad der forsømmes i den Retning, vindes sjældent tilbage, og kan det end koste store Ofre af Tid og Penge, bør de ofres, naar det gælder denne Sag. Jeg maa bemærke, at vore Indtægter fra 1600 ere stegne til 2400 Kr. aarligt nu.

Ere Forældrenes Kaar mindre gode, og det er jo uheldigvis oftere Tilfældet, da bør man indrette sig paa en anden Maade, saa var det heldigt at have en hørende Slægtning i Huset, der ved sit eget Arbejde kunde bidrage til de fælles Udgifter og samtidig vaage over Børnene. Og var det ej umuligt om Kommuner eller Velgørenheden stod dem til Støtte i deres Bestræbelser for at opdrage Børnene, ved Protektion eller paa anden Maade. Have Børnene et godt og venligt Hjem, lære de ogsaa at sætte Pris paa det, og vi vide jo alle, hvad et godt Hjem har at sige.

Det er ellers interessant at iagttage, hvor snart Børnene lære at gøre sig forstaaelig for os ved Tegn eller Gebærder.

Saa vidt vides, leve de døvstumme gifte bedst og lykkeligst paa Landet i deres Fødeegn. Her i Byen er der saa mange Næringssorger, vi kende flere ulykkelige Ægteskaber. En Gang kom en Aften en hel Familie herop, bestaaende af nogle døvstumme Folk med 3 Børn, de klagede over de vare saa fattige og vare komne paa Fattiggaarden, da Manden, der var Cigarmager, var uden Arbejde. Vi gav dem lidt til Hjælp, og dette gentog sig flere Gange, men nu vide vi ikke, hvordan det gaar dem længere.

En anden var Skomager og levede ulykkeligt med Konen, som var svagelig. For et Par Aar siden døde hun, og nu lader Faderen Børnene skøtte sig selv. Der er flere Gange klaget til os over, at Datteren, 17 Aar, løber ud hver anden Nat paa Dansebod, og Faderen gør intet derved, skønt vi og andre have skrevet til ham om det. Den Mand vilde i sin Tid belære afdøde Professor Keller om Socialismens indre og ydre Væsen, og skrev i den Anledning til Professor Keller, at han forstod sig ikke paa Socialismen, men det vilde han, Skomageren, lære ham. Jeg fik det at vide en Dag jeg kom til Keller, saa sagde han til mig: »Hør, Julius, véd du, at I. vil lære mig, hvad Socialismen er,« og saa viste han mig Brevet. Den Mand dyrkede for meget Politikken, og for lidt sit Arbejde og er fremdeles en ivrig Socialist. I Nærheden af os bor en døvstum Skrædder, hvis Hustru, der er hørende, hjælper til ved Professionen, saa det gaar ganske godt, men der er ingen Børn. Den i sin Tid omtalte Poul Lange se vi jævnligt, han beklager sig over sine Slægtninges Overgreb, men vi vide ikke, om han saa blev gift alligevel. Ovre paa Fyn kender jeg 3 døvstumme Snedkere, der alle 3 ere gifte med hørende, men de have ogsaa noget Landbrug ved Siden af at passe. Jeg tror de ere lykkeligst, som kunne hjælpe sig selv og bevare deres Selvstændighed. Intet er saa saarende for den døvstumme som at skulle behandles som umyndig, selv om det kun er i Pengesager.

Det var naturligvis Synd at forhindre 2 døvstumme, der holdt af hinanden, fra at gifte sig, naar blot Forholdene vare nogenlunde gunstige. De fleste stole jo paa Fremtiden og bedre Tider. De hørendes Pligt maa indskrænke sig til, at lede og raade de døvstumme i saadan en Sag, og det maa jo ogsaa være en Selvfølge, at det maa være en ganske frivillig Sag fra de unges Side, en Forbindelse, der stiftes af Forældre eller paarørende bliver sjældent lykkelig. Og naar de døvstumme oplæres til Selvstændighed, ville de bedst have Udsigt til et selvstændigt Liv og dermed følgende Tilfredshed.

København, d. 20de Marts 1897.

Julius Møller.

Kong Kristian den 9de og Hyrdedrengen.

Om Sommeren flytter Kongefamilien fra København ud paa det lille Slot Bernstorf, der ligger i en dejlig Skovegn en god Mil fra Hovedstaden. Som bekendt har Kongen en Del Køer paa Bernstorf. For nogle Aar tilbage var der en lille Hyrdedreng, som vogtede disse Køer. Naar Kongen gik sine daglige Spadsereture, kom han ogsaa ofte ud i Marken til sin Hyrdedreng. Kongen havde da ofte Frokost med i Lommen til Hyrdedrengen. Det bedste var dog, at Kongen ogsaa altid talte venligt med den lille Dreng.

Da nu Drengen blev stor, spurgte Kongen ham en Dag, hvad han vilde være, naar han blev konfirmeret. »Jeg vil gerne være Sømand«, svarede Drengen straks. Han fik sit Ønske opfyldt; thi Kongen skaffede ham Plads om Bord paa Skoleskibet »Georg Stage«, hvor Drenge uddannes til flinke Søgutter.

Efter Konfirmationen kom Drengen op paa Slottet for at tage Afsked med Kongen. Det var ved Frokosttid, og Kongen befalede derfor sin Tjener at dække til Drengen ved Kongens og Dronningens Bord.

Her sad nu Drengen ved Kongens og Dronningens Side og fik mangt et godt Ord med sig ud i Livet. Men det bedste gav Dronningen ham dog. Inden han gik hjem, gav hun ham et nyt Testamente og sagde til ham: »Vil du

Hs. kgl. Højh. Prins Christian af Danmark og Hertuginde Alexandrine af Mecklenburg-Schwerin.

love mig, at du ikke vil lade gaa en Dag, uden at du læser i denne hellige Bog. Du skal ikke bryde dig om, hvad Kammeraterne sige, eller at nogen ler ad dig«.

I et Par Aar sejlede Hyrdedrengen med »Georg Stage«. Saa kom han atter ud paa Bernstorf for at hilse paa Kongen. Kongen fik under Samtalen at vide, at den unge Sømand nu gerne vilde om Bord paa et større Skib, for at se sig om i fremmede Lande. Ogsaa her hjalp Kongen ham, saa han fik Plads paa et stort Handelsskib, der skulde til Avstralien.

(Kr. B.)

Hs. kgl. Højh. Prins Christian af Danmark og Hertuginde Alexandrine af Mecklenburg-Schwerin.

Vor Konges Sønnesøn, som skal
En Gang bestige Danmarks Trone
Og faa en Plads blandt deres Tal,
Som bar de danske Kongers Krone,
Han nylig drog mod Syden ud
For fremmed Land at gæste,
Der fæsted' han saa ung en Brud
Sig selv og Danmarks Folk til bedste,
Saa fager som den unge Vaar,
Med Øjne blaa og blonde Haar,
Og alle danske Hjerter slaar
Med Hilsen dem i Møde,
Mens Ønsket stiger op til Gud:
»Bevar Prins Kristian og hans Brud,
Velsign dem deres Livsdag ud
Til sildigst Aftenrøde!

Kronhjorte.

I Oldtiden og langt op i Middelalderen vare store Dele af vort Fædreland bevoksede med Skove, der afgave rigelig Næring for en Mængde stort og smaat Vildt. Efter som Landet blev tættere og tættere befolket, maatte Skovene vige, og hvor før Urokser, Hjorte, Vildsvin o. s. v. sorgløse vandrede omkring, der gaar nu Bonden bag sin Plov. Skovene ere ryddede og forvandlede til Agerjord; men dermed er ogsaa Vildtet aftaget. Det er nu kun i Dyrehaver (indhegnede Skove), hvor Vildtet fredes, at man kan glæde sig ved Synet af Kronhjorte.

Kronvildtet bebor næsten hele Evropa, men i stærkt befolkede Lande som Schweiz og Tyskland findes det kun i middelhøje og skovrige Bjærgegne. Det foretrækker store, sammenhængende Skovstrækninger af Løvtræer. Her samles det i større eller mindre Flokke. De meget gamle Hjorte leve som oftest enkeltvis indtil Brunstiden (Parringstiden), da de slutte sig til de øvrige Flokke. Om Dagen søge Dyrene Skjul inde i det tætteste af Skovene; først hen imod Aften gaa de ud paa mere aabne Steder for at søge Føde. Kronvildtets Bevægelser ere lette, sirlige og fulde af Anstand. Især udmærke de gamle Hjorte sig ved deres ædle og smukke Holdning. De udføre med Lethed vældige Spring, og i Nødstilfælde svømme de endogsaa over brede Floder. Kronhjorten hører til Jægerens kæreste Vildt.

John Bost.

(Pastor P. Wittrup, Søby.)

Den Mand, som her i Dag skal fremdrages, har gjort sig bekendt paa forskellig Maade, og hører til den Række af Mænd, hvoraf den protestantiske Kirke med Rette kan være stolt. Ogsaa vi kunne have godt at at lære ham at kende gennem hans Livsgerning

John Bost — egentlig Jean Antoine Bost — er af Fødsel en Schweizer, da han er født i Kanton Bern, hvor hans Fader var Præst i to Aar. Han blev opdraget strengt religiøst, men fra Begyndelsen af uden Tanke om, at han skulde studere. 12 Aar gammel kom han i Bogbinderlære i Genf, men da han havde arvet megen Sans for Musik, forlod han efter 6 Aars Forløb sit Haandværk, for alene at leve for Musikken. Han fik Undervisning deri, bl. a. af den berømte Liszt. 1839 drog han for Kunstens Skyld til Paris for at uddanne sig videre, og der skete det store Omslag i hans Liv. Trods sin store Kærlighed til sin Kunst, følte han, at han maatte ind i noget, som dybere kunde udfylde hans Sjæls Trang. En Aften var han i Teatret for at høre en Opera (et Stykke, hvori der hele Tiden synges i Stedet for at tales). Pludselig slog den Tanke ham: »Om du nu skulde dø her straks — hvor vilde du saa komme hen«? Han blev dybt rystet og gik hjem, hvor han tilbragte hele Natten under Bøn og Taarer. Om Morgenen var han fuld af Glæde over, hvad han havde oplevet i Bønnen, og nu stod det fast for ham: »Gud skal have hele min Kraft!«

En kort Tid var han Huslærer i Irland, men vendte saa tilbage til Frankrig for at studere Teologi i Montauban under den berømte Adolf Monod. Kun 18 Maaneder tilbragte han der. Endnu før hans Studier vare endte, blev han kaldet til Præst paa en saadan Maade, at han mente deri at se Guds Styrelse, saa at han ubetinget maatte adlyde. Det var som Fripræst for en lille protestantisk Menighed, der havde dannet sig i Byen Lafarie. I September 1844 blev han ordineret (indviet til Præst), og han prædikede da over de Ord af Evangeliet om Jesu Indtog i Jerusalem: »Løser dette Asen og fører det til mig, Herren har det behov«.

Han anvendte dem paa sig selv, og viste derved straks, at han længtes efter at indvie sine Kræfter til Herrens Tjeneste.

Han var en nidkær Præst. Han var meget begavet og kendte nøje den hellige Skrift. Han forstod saa udmærket godt at gøre sin Tale klar og forstaaelig for sine forskellige Tilhørere, hvorved han ogsaa fik dem til at elske den Livsgerning, han efterhaanden kom ind i, og blive hans Medarbejdere deri. Det var ogsaa til stor Gavn for denne hans Gerning, at han altid havde et aabent Øje for at finde netop den rette Plads for enhver, hvor de bedst kunde bruges og gøre Nytte.

Det varede ikke ret længe, før han fik bygget en Kirke — de havde i Begyndelsen kun en Sal — og en Præstegaard, i hvilken han boede i en lang Aarrække. Nogle faa Aar efter fik han ogsaa bygget en Skole, og til Lærer i Skolen fik han en Mand, Bartier, som saa at sige skyldte ham sit Liv. Fra sit 7de Aar havde Bartier ført et omstrejfende Liv, var ofte straffet som Landstryger. Hans Legeme var nu sygt og svækket, og han førte en ynkelig Tilværelse ved at forevise et Voksbillede af Jomfru Maria. Bost fandt ham en mørk og kold Vinteraften paa en afsides Bivej, hvor han, træt og syg, havde lagt sig. Bost tog ham med sig hjem, men næste Dag var han saa syg, at han ikke kunde komme af Stedet. Han led af Lamhed i Hofterne. I $1^1/_2$ Aar beholdt Bost ham nu og ydede ham den omhyggeligste Pleje og underviste ham tillige. Da Manden havde gode Evner, fik Bost ham optaget paa et Seminarium, for at han kunde blive Lærer, som han havde stor Lyst til. Bartier bestod $2^1/_2$ Aar efter sin Eksamen som Nr. 1 af 65, og kunde derefter med stor Glæde og Taknemmelighed imod sin Velgører, blive Lærer i den nye Skole, Bost havde faaet oprettet. Senere ægtede han en ung Pige, som udgik fra den Anstalt, jeg nu skal til at omtale.

Mens Bost som Kunstner opholdt sig i Paris, havde han en Dag besøgt et af Hospitalerne. Her var han bleven tiltalt af en ung Pige, som allerede var Moder, idet hun sagde: »Vidste de kun, hvad det vil sige at befinde sig uden Fader og Moder alene paa Parises Gader i en Alder af 15 Aar.« Disse Ord og et andet Ord fra en anden ung Pige, der kastede sig for hans Fødder og raabte: »Frels mig!« kom han nu i Tanker om, da han sad i sin lille Præstegaard. Da dukkede den Plan op i hans Sind at grundlægge et Asyl (Hjem) for forældreløse og forsømte Piger og vise de stakkels Børn den Kærlighed, de trængte saa meget til. Af Penge havde han rigtignok kun 17 Fr., men han tænkte: »Herren er rig!«

(Fortsættes.)

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Til Alderdomshjemmet for døvstumme er indtil den 5te April d. A. indkommet ialt Kr. 12034,60 samt en Byggegrund til Værdi af Kr. 5000,00. En forholdsvis stor Del af disse Penge er indsamlet af døvstumme i de forskellige Byer. En af Fredericiainstituttets tidligere Elever, Margrethe Noll, har saaledes i Aarhus indsamlet Kr. 156.75. Ved Forstander Forchhammer i Nyborg er indkommet Kr. 71.00, ved Forstander Jørgensen i Fredericia Kr. 421,75 og ved Inspektør Polke i Fredericia Kr. 106,00.

Paa Kunst- og Industriudstillingen i Stockholm, som aabnes den 15de Maj d. A., ville alle Landets Døvstummeanstalter udstille Elevarbejder. Fra det kgl. Døvstummeintitut i Fredericia sendes en Samling Elevarbejder, saavel fra Drengenes som Pigernes Haandgerningsskoler samt fra Drengenes Tegneskole. De udstillede Arbejder vise Fremgangsmaaden ved Undervisningen i disse Fag paa Instituttet. Af større Arbejder er der et Staffeli med Ramme, hvori er indsat et stort og smukt udført Fotografi af Instituttet, samt et Tobaksbord, udskaaret i dansk Almuestil.

Efter Forlydende er der i København en lille Forening af døvstumme, der for flere Aar siden begyndte indbyrdes at samle Penge sammen til en Rejse til Paris under Verdensudstillingen, der aabnes om et Par Aar.

Den 8de April, Hs. Maj. Kongens Fødselsdag, fejredes som Fridag, baade i Fredericia og Nyborg. Her paa Døvstummeinstituttet samledes Lærerpersonale og Elever til en lille Festlighed Kl. 4 med Kaffe og Wienerbrød. Da Kaffen var nydt, talte Forstanderen til Eleverne om Dagen, og sluttede med Ønsket om et godt og velsignet Aar for Hs. Maj., hvorpaa alle, baade store og smaa, raabte 9 Gange Hurra.

Arbejdshjemmet for døvstumme Piger. Virksomheden i det forløbne Aar har haft god Fremgang. Kundekredsen er vokset, og som Følge deraf har det været nødvendigt at anskaffe flere Maskiner. Sundhedstilstanden har været god. Der er tilgaaet 3 og afgaaet 4 fra Hjemmet, de to som Følge af Giftemaal. Indtægten har været 57,407 Kr., og Udgiften 55,568 Kr.

Foreningen »Abnormskolens Venner« har afholdt Generalforsamling under Ledelse af Formanden, Forstander Moldenhawer. Indtægten har været 1012 Kr. og Udgiften 427 Kr. Pensionsfonden ejede 11.377 Kr. Et Forslag om at skænke »Døvstummeforeningen« 300 Kr. forkastedes. Et af Inspektør Damm fremsat Forslag om at stifte en Byggefond for Foreningen gav efter en længere Forhandling Anledning til Nedsættelse af et Udvalg paa 5 Medlemmer. Den gamle Bestyrelse genvalgtes.

Den 31te Marts afgik ved Døden Fru Professorinde Heiberg, Enke efter afdøde Forstander for det kgl. Døvstummeinstitut i København, Professor Heiberg. Den afdøde bevarede sin Kærlighed og Interesse for de døvstumme til det sidste, og hendes Navn fandtes blandt Navnene paa de Mænd og Kvinder, der for Tiden arbejde paa at skabe gamle og svage døvstumme et Alderdomshjem. De ældre døvstumme, der have kendt Fru Heiberg fra Instituttet, ville bevare Mindet om hende. Fredericia Instituttet sendte en Krans til hendes Baare.

Konrad Nielsen, der i nogle Aar har arbejdet paa Skomager Villiens Værksted her i Byen, og der uddannet sig videre i sit Haandværk, er i disse Dag bleven Svend.

En ung Dame fra Maribo, har i Vinter besøgt Døvstummeskolen i Nyborg for at lære at aflæse fra Munden, da hendes Hørelse stedse er gaaet mere og mere tilbage, og det maatte befrygtes, at hun kunde blive helt døv. I Løbet af 5 Maaneder har hun opnaaet et saa godt Resultat, at hun har ment nu at kunne slutte sine Aflæsningsøvelser.

»Hephata« meddeler efter »Organ« følgende: En lille Dreng i Døvstummeskolen i Graz (Østrig) kunde allerede tale temmelig godt, da han pludselig i Begyndelsen af Oktbr. f. A. blev fuldstændig stum. Alle Forsøg paa at faa Drengen til at tale vare ganske frugtesløse. Aarsagen til denne pludselige Stumhed viste sig at være følgende: Drengen havde en Dag i September vogtet sine Forældres Kvæg, der gik ind paa Naboens Mark. Denne blev saa vred derover, at han kastede en Sten efter Drengen og ramte ham paa Rygraden. Af Skræk blev Drengen pludselig stum og kunde ikke raabe om Hjælp, og i 3 Dage maatte han paa Grund af Smerterne ligge i Sengen. Lægen erklærede, at Stumheden var en Følge af Skrækken og kunde muligvis atter hæves ved Hjælp af en elektrisk Strøm.

Efter at Lægen havde forvisset sig om, at Drengens Hjerte var fuldstændig normalt, maatte han sætte sig paa en Stol lige over for Læreren, medens Lægen lod den elektriske Strøm virke paa hans Hals. Det lykkedes virkelig Lægen paa den Maade at gengive Drengen Stemmen, saa

at han atter — efter nogen Øvelse — kunde tale ligesom tidligere.

Det finske Tidsskrift for døvstumme indledede sit første Nummer med en kort Skildring af Biskop Alopæus, der ved sin opofrende Kærlighed til de døvstumme, har indskrevet sit Navn med uudslettelige Træk i Døvstummeskolens Historie. Hans smukke Bøn for de døvstumme hidsætte vi her i Oversættelse:

Vær, kære Gud, de stumme nær,
Og mildn med kærlig Haand
Du deres Lod, som vandre her
Med bundne Tungebaand.

De stumme kunne ikke saa
Lovsynge Dig som vi.
Vor Sang og vore Bønner gaa
Uhørte dem forbi.

De høre ikke Havets Brus,
Ej Fuglens glade Sang.
For dem er Dagens Larm og Sus
Som Nattens stille Gang.

Og i dit Tempels høje Rum
Ej høre de med Fryd
Din Lov, dit Evangelium,
Ej Sangens skønne Lyd.

Kom, kære Frelser, dem i Hu
Og i din Aand dem mød.
For dem paa Korsets Træ og Du
Dit dyre Blod udgød.

Da ej igennem Talens Røst
Dit Ord de her kan faa,
Lad gennem Øjets Lys din Trøst,
Din Sandhed til dem naa.

Send Lærere, som ret forstaa
Dem give Raad og Trøst,
Saa ogsaa de tilbede maa
Og kende Naadens Røst.

Dit »Effata«, o Herre Krist,
Lad deres Hjerte naa,
At de, som Talens Gave mist',
Dog tavs Dig prise maa.

Lad dem og høre faa en Gang
Din Røst i Himlens Sal,
Saa de med løste Tunges Sang
Din Naade prise skal.

C Joh.

I det franske Døvstummeblad »Journal des Sourds-Muets« fortælles følgende morsomme Historie:

I Aaret 1867 aflagde Kejser Napoleon III. uventet et Besøg i National-Instituttet i Paris, der ligger i kun faa Skridts Afstand fra Slottet Luxembourg. Den overraskede Direktør (Forstander) M. de Col samlede i et Øjeblik alle Anstaltens Funktionærer og Elever paa første Sal. Da alle vare forsamlede, gik Eleverne en for en forbi Kejseren og hilste, nogle med Haanden eller Hovedet, andre med Miner, Fingersproget eller Tegn. Endelig hørtes der fra en Gruppe af smaa Drenge Raabet: »Længe leve Kejseren!«

Den forbavsede Kejser spurgte, hvorfor man optog Børn i Anstalten, som baade kunde høre og tale.

Direktøren nærmede sig Kejseren og svarede med dybe Buk: »Der er ingen hørende Børn her; men takket være Talemetoden ere vi i denne Anstalt i Stand til at gengive de døvstumme Talens Brug.«

Langt fra at blive overrasket betragtede Kejseren ham med et mistænksomt Blik, som om han vilde sige: Hvad antager du mig for? Derpaa vendte han ham Ryggen, trak paa Skulderen og gik sin Vej.

Alle de til Stede værende bleve forundrede, men Direktøren indsaa, at han havde handlet uklogt ved ikke ganske at holde sig til Sandheden. Han rødmede af Skam og og vendte modfalden tilbage til sin Plads.

Sagen var, at den lille Dreng, som havde raabt: »Længe leve Kejseren!« var først bleven døv i sit 10de Aar og allerede optaget i Anstalten, da han var 11 Aar gammel, og derfor havde hans Stemme bevaret den naturlige Velklang.

I Døvstummeanstalterne i de nordamerikanske Fristater og Kanada var der den 15de November 1896 i alt 10,305 Elever.

Af disse bleve 4,769 underviste alene ved Hjælp af Tegn og Skrift. De lærte hverken at tale eller aflæse fra Læberne. Denne Metode — den franske — er altsaa endnu den fremherskende og mest udbredte i Nordamerika.

2,924 Elever bleve underviste efter Talemetoden uden Anvendelse af Tegn. Hertil kom desuden 173 tunghøre, der modtoge Undervisningen væsentlig igennem Hørelsen, altsaa ligeledes igennem Talemetoden uden Anvendelse af Tegn.

2,439 Elever modtoge deres Undervisning efter den blandede Metode (Tale i Forbindelse med Tegn).

(»Hephata«.)

Central-Foreningen for døvstumme i Berlin er i stadig Fremgang. Indtægten i Aaret 1896 har været 11,000 Mark (neppe 10,000 Kr.), og Udgiften 10,500 Mark. Foreningen har opført et Hjem for døvstumme i Elisabethgade.

Det fjerde nordiske Abnormskolemøde. Posten som Generalsekretær for det fjerde nordiske Abnormskolemøde, der som tidligere omtalt her i Bladet skal afholdes i Juli Maaned næste Aar, er overdraget til den fra Arrangementet af de sidste Aars Skolemøder vel kendte Kancelliraad Fr. Thomassen. Mødets Præsident er Direktøren for de kgl. Døvstummeinstitutter, Gehejmeetatsraad C. Goos.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden".

Nr. 8. | Maj 1897. | 4. Aarg.

„Søger Herren!"

Allerede i den gamle Pagt raaber Profeten Esaias til Israels Folk: »Søger Herren, medens han findes, kalder paa ham den Stund, han er nær«, og denne Kaldelse udgik atter og atter til Israelitterne hver Gang, de vare i Nød. Og hvorfor kom Nød og Trængsel over Guds Ejendomsfolk? Hvorfor trængte Fjenderne ofte ind i Landet, og Sygdom og Hungersnød plagede dem? Var det, fordi Gud havde glemt sit udvalgte Folk, det, hvorfra Naade, Liv og Salighed skulde udgaa til alle Jordens Folk? Nej, visselig ikke! Gud havde ikke glemt Israelitterne, tvært imod, han kom dem ihu, han søgte dem paa alle Maader og kaldte ad dem, fordi de havde glemt ham. Han vilde ikke slippe og ikke forlade dem! Og hver Gang de atter vendte tilbage til Herren, hver Gang de søgte hen til ham i Bøn og Anger over Synden, saa lod han sig atter finde af deres Bønner, kom atter til dem med Syndsforladelse, Hjælp og Bistand. Det er altsammen fortalt os, for at det skal være et Forbillede for os.

Johannes den Døber gentog Formaningen om at søge Herren, da han ved sin Prædiken i Ørkenen viste hen til Jesus, som er Guds Herligheds Afglans og hans Væsens rette Billede. Da lød Kaldelsen mægtig og med ny Kraft: Nu er det Tid, nu er Herren at finde; bered hans Rige Vej inden i Eder og ud ad til i Verden omkring Eder, at mange kunne finde Frelse ved ham, Faderens enbaarne Søn. Kære Venner, endnu lyder denne kaldende Røst til alle Guds Folk, de kristne over alt paa Jorden: »Søger Herren!« Saaledes vedbliver Gud at kalde ved forskellige Tjenere, undertiden svagere, undertiden stærkere, for at vække dem, som sove Syndesøvnen og glemme, at vi skulle vaage og bede. Vi maa vel vogte os for at gaa ligegyldige den ene Dag efter den anden; thi saa finde vi aldrig i Evighed hjem til ham. Hver Gang hans Forjættelse om Frelse og hans Evangelium lyder til os, saa er det en Formaning til at søge ham, som alene har Magt og Kærlighed til at rive os ud af Syndens og Dødens Baand, og tage os hjem til sig. Hver Gang Lidelser og Prøvelser komme over dig, saa husk, at de have Bud til dig fra ham, din himmelske Fader, om at du skal søge hen til ham, der alene kan tage og give, som han vil. Naar nogen ikke vil søge Gud, saa er det, fordi hans Samvittighed bliver urolig, naar han tænker paa den hellige og retfærdige Gud. Hans Synd gør ham bange, og han gaar bort fra Gud, længere og længere bort og beholder sin Synd, i Stedet for at faa den trykkende Byrde taget bort. Den aandelige Død har grebet hans Hjerte, og han vaagner maaske aldrig mere.

Søger du Herren? — Spørg dig selv derom i Alvor og Sandhed; thi ingen anden véd det, og ingen andre kende, hvad der er i dit Hjerte. Kun Gud og du selv véd, om der er Længsel efter Herren, om du søger ham i Bøn og Paakaldelse i de stille Timer, og om du stræber at gøre hans Vilje! Spørg dig selv, om du søger ham i dit Liv, om du søger Vejen, som føre til ham. Hvad nytter det dig, at Kristus er kommen til Verden, naar du aldrig mødes med ham, og hvad nytter det dig, at han døde for Verdens Synd, naar du ikke kommer til ham med din Synd, at den kan blive udslettet.

Det er aldrig Herrens Skyld, naar Menneskene ikke finde ham, thi han har atter og atter sagt, at han vil lade sig finde af dem, som søge ham. Han har, siden Verdens Skabelse aabenbaret sig for Menneskene, kaldt paa dem, lovet dem Naade og evig Salighed, givet dem alt og ikke sparet sin eneste Søn, for at de skulle komme til ham og leve evigt i hans Rige, hvor der hverken er Synd, ej heller Skrig, ej heller Pine. Døden er ikke mere, og han vil aftørre hver Taare af deres Øjne, som kom til ham her nede i Ydmyghed og Tro!

Gud, lade os søge ham af Hjertet, medens han findes, at vi maa blive hos ham til evig Tid! Amen!

John Bost.

(Pastor P. Wittrup, Søby)

(Sluttet.)

Han drog ud med Anbefalingsskrivelser fra Monod og andre, og snart havde han faaet samlet Pengemidler til at grunde sit første Asyl, som han kaldte »Familien« (la famille). Det kunde optage 50 Pigebørn, men det viste sig snart at være for lille (nu er der 100). Det viste sig ogsaa snart at være nødvendigt at oprette et særskilt Asyl for enkelte af Pigerne, som vare blinde og brystsvage eller havde andre Slags Lidelser. »La famille« kunde ikke baade være Opdragelsesanstalt og Sygehus. Han vilde nødigt til at indsamle Penge igen. Hans egen Menighed havde givet saa meget til »la famille«, at han ikke gerne vilde bede den om mere. En Dame havde f. Eks. givet 8000 Frs., og af Kørsler var der frivillig gjort 2000, hvis Værdi var mindst 24,000 Frks. Men Nøden blev større og større. En Dag fik han et Brev fra Paris om at tage et stakkels idiotisk Barn, som var fundet og taget op af en Møddingdynge, mens Moderen var i Fængsel. »Umuligt, vi kunne ikke tage imod Idioter,« svarede han straks. Et Øjeblik efter at Brevet var afsendt, holdt der en Omnibus udenfor og afleverede et Barn og et Brev, hvori der stod, at man afsendte Barnet straks, da man ikke kunde afvente hans Svar. Han ilede forfærdet ud i Forstuen. Der laa en uformelig Klump, og ved Siden af stod hans Tjenestepige ubevægelig af Rædsel. Man fik nu Barnet op, fik det vasket, Haaret raget af. og det blev klædt paa. Et Par Timers Tid efter væltede det sig lige saa snavset i Savl og Spyt paa Gulvet, og man maatte begynde forfra. Det blev anbragt i Præstegaarden sammen med et allerede tidligere modtaget idiotisk Barn, men der kunde de ikke forblive. Der maatte skaffes en anden Bolig, og der kunde købes en passende Grund, naar man havde 45,000 Frs. Et Fjerdingaar derefter var den fornødne Sum samlet, og den 15de November 1855 blev det indviet og kaldet Bethesda. Han fortæller selv om disse to første Idioter, hvorledes Louison mødte med aaben Mund, snavset og savlende, undertiden helt modbydelig at se paa. Endnu værre saa dog Emma ud med sit altfor store Hoved, som den vanskabte Krop ikke kunde bære, saa at Hovedets Vægt trak hende bag over, naar hun sad. Hun saa frygtelig ud med sine Øjne dybt begravede i Ansigtets Kød, og ofte vendte saaledes, at kun det hvide i dem var synligt.

Efter usigelig Møje fik man det menneskelige frem hos dem. Det blev Musikken, som først hjalp til at bringe Forstaaelse mellem dem og deres Omgivelser. Da dette Middel var fundet gik det stadig fremad, langsomt, men dog hurtigt i Sammenligning med den første Tids Arbejde, som næsten var haabløst. Efter $^1/_2$ Aars Forløb vare Lemmerne blevne styrkede. Emma, som før næsten ikke kunde gaa, kunde nu løbe og springe. Louison havde en paafaldende god Hukommelse, naar hun var kommen til at holde af noget. En Dag fortalte hun om sin gamle, 80aarige Bedstemoder: »Det var min kære Bedstemoder, som plejer min stakkels Moder (som var Idiot). De to bo sammen i en Kælder; men de holde meget af hinanden og skændes ikke«. Da Bedstemoderen døde, vilde hun endelig have Moderen til Bethesda. Bost viste hende, at alle Værelserne vare fuldt pakkede, men saa udbrød hun: »Aa, hvis hun maa komme, saa vil jeg give min Moder min Seng, jeg vil sove paa Gulvet under Sengen. Min stakkels Moder vil faa det saa godt i min Seng, og jeg skal pleje hende saa godt!«

»Vi have ikke Raad til at have hende,« sagde Bost, men hun svarede: »Jeg vil give hende min Suppe, jeg kan nøjes med lidt tørt Brød.«

Ikke sandt, det var et smukt Vidnesbyrd om, hvad der var naaet med disse stakkels Børn. Hendes datterlige Kærlighed kan beskæmme mange, som ikke mangle noget paa Forstanden.

Det blev da ogsaa til sidst saaledes, at Bost lod sætte en Seng oven paa Louisons og optog Moderen.

I 18 Aar levede Louison i Stiftelsen, ofte under store Lidelser, men saa vare ogsaa hendes Dage paa Jorden til Ende. Efter en meget slem Nat sendte hun Bud efter John Bost.

»Mit kære Barn,« sagde han, »vilde du være glad ved at komme op i Himmelen, og hvorledes tænker du dig Saligheden?«

»Ak ja! jeg vil saa gerne snart være der. Jeg vil ikke mere være uartig. Saa skal jeg se Frk. Bost og alle Profeterne, alle Apostlene og Vorherre Jesus, som har elsket mig saa højt.«

Denne Frk. Bost havde undervist hende 17 Aar tidligere, og siden den Tid havde hun hverken set hende eller nævnt hendes Navn. Kort efter døde hun.

»Hvorfor ere Drengene ikke lige saa gode som Pigerne?« udbrød en lam Dreng, som forgæves havde søgt Optagelse i Bethesda, men ikke kunde blive optaget, fordi han ikke var Pige. Han blev saa, som sædvanligt, foreløbig anbragt i Præstegaarden. Snart kom der flere til, og efter mangfoldige Anstrengelser fik Bost bygget det første Drengeasyl. Han kaldte det Siloam, og det blev indviet 1858.

Han havde al Tid forlangt Lægeattest om Børnenes Helbredstilstand. Alle de, der lede af Epilepsi (faldende Syge), havde han afvist trods utallige Anmodninger. Alligevel vare der komne to Pigebørn, som lede af denne Sygdom, ind blandt de andre, og deres Anfald forstyrrede i høj Grad de andre. En Dag kom Bost netop, da en af dem havde et usædvanlig stærkt Anfald. Hans Medhjælpersker og Børnene stode forfærdede ved at se Barnet ligge stivt udstrakt med fraadende Mund, og en af Lærerinderne udbrød: »Vi kunne ikke mere have dem, alle Børnene blev epileptiske!« (Sygdommen er nemlig smitsom.) Længe stod han tavs, da sagde han: »Ebenezer« (= hidtil har Herren hjulpet), og Bestemmelsen var taget til at opføre et nyt Asyl for epileptiske Piger. Men Pengene?

Han skulde netop til Paris for at faa Penge til Driften af Asylerne. Det var jo ikke nok at faa dem byggede. Der behøvedes store Summer til Driften hvert Aar med de mange Børn og de nødvendige talrige Medhjælpere. Nu skulde han foruden dette ogsaa have Penge til noget nyt.

Ved Mødet aflagde han først Regnskab og Aarsberetning. Derpaa begyndte han at tale om det paatænkte Asyl, men nu blev der Uro i Salen. Folk grebe efter deres Hatte, og man rejste sig for at gaa. Det var øjensynligt, at man ikke vilde have flere Udgiftsposter, end man allerede havde.

Med Taarer i Øjnene raabte han da: »Det er for de stakkels epileptiske, Barmhjertighed for dem!«

Han fik Ørenlyd, og nu forelæste han disse hjerteskærende Anmodninger om Optagelse — hele hans ædle, varme Hjerte bævede i hans Ord, og Forsamlingen blev overvunden.

Dirigenten for Mødet traadte hen til ham og sagde: »De skal hjælpes; til en Begyndelse er her 1000 Frks. fra mig, og der vil blive givet meget mere«.

Flere andre Herrer traadte ogsaa til, rakte ham deres Kort og sagde: »Kom til os, vi ville hjælpe Dem, Gud velsigne Dem!«

Saaledes kom Ebenezer i Stand. Dette medførte ogsaa, at der kom et Asyl for epileptiske Drenge, han fik f. Eks. et Brev saalydende: »Vi have en stakkels forældreløs Dreng. Vi have henvendt os til alle Asyler i Schweiz, men forgæves. Paa Blindeinstitutterne ville de ikke have ham, fordi han er Idiot, og paa Aandssvageanstalterne ville de ikke have ham, fordi han er epileptisk.

Af den Slags Anmodninger kom der mange. Det hjalp ikke, at man — som man saa mange Gange tidligere havde gjort — advarede ham imod at have alt for mange Jærn i Ilden.

Han kunde ikke standse. Snart stod der atter en Bygning for de stakkels epileptiske Drenge, og han kaldte den Bethel. Den første, som kom derud, var en stakkels Dreng, som var blind. døvstum, lam og epileptisk.

I Aaret 1861 havde han giftet sig, 44 Aar gammel, med en Frøken Panteric. Denne ædle og velstaaende Dame var ham en trofast Medhjælperske, saa at det var langt fra at hans Ægteskab standsede hans Iver. Hun ejede en Herregaard, Meguard. Der flyttede han hen og overlod Præstegaarden til sine Medhjælpere. Da de epileptiske i høj Grad forstyrrede Gudstjenesten for de andre Kirkegængere, blev der bygget en særskilt Kirke for dem og indviet 1867.

Saa fik Bost Øje paa en ny Slags ulykkelige Mennesker. Det var de gamle, enlige Enker og ugifte Kvinder, især udtjente og udslidte Lærerinder. Ofte havde saadanne henvendt sig til ham, men hidtil havde han intet kunnet gøre for dem. Mange vare gaaede fra ham i Fortvivlelse, og enkelte af dem havde endt deres Dage ved Selvmord. For saadanne dannede han Hvilehjemmet (le repos). Hver skulde have sit eget Værelse, hvor de kunde trække sig tilbage i Ensomhed, naar de havde Lyst. Forøvrigt boede de sammen til fælles Oplivelse og Opbyggelse. Her i Danmark har, som bekendt, Fru Marie Bojesen, med stor Opofrelse dannet et lignende Hjem for gamle Lærerinder. 1875 blev hans Hvilehjem indviet, og 1878 desuden »Tilflugtsstedet« (la retraite) især for gamle Tjenestepiger og gamle Koner, som havde levet i tarvelige Kaar.

Men endnu manglede Slutstenen paa alle disse Asyler for menneskelig Trang og Elendighed. Der var ikke saa lidt Fare ved at samle saa mange ulykkelige paa et Sted, da de lede af alle Grader af Aands- og Legemssvaghed. Man havde faaet det at føle.

De fuldkommen dyriske Idioter og de Epileptikere, hvis Forstand fuldstændig var gaaet tabt, forstyrrede Nat og Dag ved deres vilde Skrig og sære Adfærd dem, der havde deres Forstand. ja de udøvede en smittende Indflydelse og ødelagde ofte det, man allerede havde opnaaet. Man burde have en særlig Anstalt for saadanne.

Herren banede Vejen. To fornemme protestantiske Damer hørte, hvilke Planer han nærede, og af egen Drift tilbøde de ham 100,000 Frks., men deres Navne maatte ikke nævnes. »Ikke os, Herre, ikke os, men Dit Navn give Du Ære for Din Miskundheds og Sandheds Skyld.« (Ps. 115, 1.)

Saa blev dette Asyl. »Barmhjertigheden« (la misericorde), indrettet med særlige Hensyn til de forskelligo Kure, som Patienterne kunde komme til at trænge til. Der var særskilte, polstrede Rum til dem, som slaa om sig, kradse i Væggene, dunke Hovedet imod Murene o. s. v.

1875, samme Aar som Hvilehjemmet, blev det indrettet og belagt med Patienter fra Bethesda og Ebenezer, og naturligvis varede det kun faa Aar, saa rejste »Medlidenheden« (la compassion) sine Mure for en tilsvarende Anstalt for Drengene. 1880 blev det vedtaget, 1881 indviet, men først taget i Brug 1882, efter at John Bost var død.

Allerede længe havde han været svækket paa Legemet. Det overvældende Arbejde med Bestyrelsen af saa mange Asyler, Grundlæggelsen af nye, Rejser for at indsamle Penge til Drift og Nybygninger, Præstegerningen, som han fortsatte i 36 Aar, alt dette havde udtømt hans Kræfter. Et Hjerteslag, som han fik i Februar 1881, just som han vilde tage Ordet ved et Møde, lammede ham aldeles. Vel kom han sig endnu en Gang, men han maatte dog nu med Smerte nedlægge sit Embede som Præst. Pastor Regroux blev ham en udmærket Medhjælper i Bestyrelsen af Asylerne, men Kræfterne vilde ikke komme igen. Sin fulde Sjælskraft beholdt han, men en heftig Forkølelse gjorde Ende paa hans daadrige Liv.

I Paris var han død, men i Lafare skulde han begraves.

Man kan tænke sig, hvilken Bevægelse det vakte, da Jean Monod i sin Ligtale oplæste følgende Stykke af Hjobs Bog, 27. Kap.: »Jeg reddede den fattige, som skreg, og den faderløse, som ingen Hjælper havde. Deres Velsignelse, som ellers maatte omkomme, kom over mig, og jeg frydede Enkens Hjerte. Jeg var den blindes Øje, den lammes Fod, de fattiges Fader. Jeg smilte til dem, der vare modløse. Jeg boede som en Konge blandt Hærskarerne, som den, der trøster de sørgende«.

Hans Værk taler for sig selv. Lad os dog heller ikke overse den Kraft, som disse protestantiske Menigheder have, at de, foruden saa mange andre Kærlighedsgerninger, ogsaa bestride denne, der dog kræver saa uhyre meget. Ikke alene Pengebeløbet er stort — der bruges aarligt 270.000 Frks. til Bost's Asyler, men hvilket Fond af Kærlighed maa der ikke ogsaa være hos de Mænd og Kvinder, hvis Liv er indviet til disse ulykkeliges Pleje.

Det franske Folk er et mærkeligt Folk. Glimrende Bedrifter har det udført, og mange ere de Gerninger, hvorved det hendrager Verdens Opmærksomhed paa sig, baade gode og onde. Godt at der ogsaa i Stilhed sker Gerninger, som har Guds Velbehag, Gerninger, som vise, at der ogsaa arbejdes paa andet end det, som ellers tiltrækker sig Verdens Opmærksomhed.

Det østasiatiske Kompagni.

Før Søvejen i Aaret 1498 blev funden til Indien, havde man ikke haft nogen synderlig Glæde af dette Lands store Rigdomme. Indtil da var det nærmest Araberne, som ved deres store Handelsvirksomhed havde omsat (købt og solgt) de indiske Varer. Men da dette kun kunde ske pr. Karavane, bleve Varerne paa Grund af Transportens (Forsendelsen) store Udgifter saa dyre, at kun faa Evropæere kunde tillade sig den Luksus (faa Raad til) at købe dem.

Saa blev altsaa Søvejen funden. Næste Aar er det akkurat 400 Aar siden. Det var Portugiseren Vasco da Gama, som sejlede om Afrikas Sydspids og landede paa Vestkysten af Indien. Portugiserne satte sig efterhaanden i Besiddelse af flere og flere Kolonier i Indien og forsvarede sig tappert imod de indfødte; som søgte at fordrive dem der'ra. Nu kunde altsaa Evropæerne paa deres egne Skibe hente de indiske Rigdomme og føre dem til Evropa, hvorved de maatte blive langt billigere end tidligere. Men man skal ikke tro, at alle Lande straks fik de samme Fordele (Nytte) deraf. Det var Portugiserne, der havde opdaget Søvejen, og da de holdt den hemmelig for andre Folk, blev det ogsaa dem, der fik hele Handelen.

Det varede dog kun 100 Aar, saa lykkedes det Hollænderne at finde den hemmeligholdte Vej. De fortrængte (jagede bort) Portugiserne og bemægtigede (tog) sig Handelen og flere Øer og Kolonier. Dog, megen Fordel fik Hollænderne ikke af deres Besiddelser i Forindien. Det var først Englænderne, der paa Grund af deres store Handelsdygtighed der, som saa mange andre Steder, forstode at blive de første.

I Aaret 1600 dannedes det engelsk-ostindiske Kompagni. Kompagniet bestod fra Begyndelsen af af en Del engelske Handelsfolk, som satte sig i Besiddelse af vigtige Kolonier rundt omkring i Landet. De skulde være som en Slags Mellemhandlere, i det de opkøbte Varerne af de indfødte og atter sendte dem til England, som saa havde Omsætningen til de andre evropæiske Lande. Men Kompagniets Herrer opdagede snart, at de vare saa langt borte fra Eng-

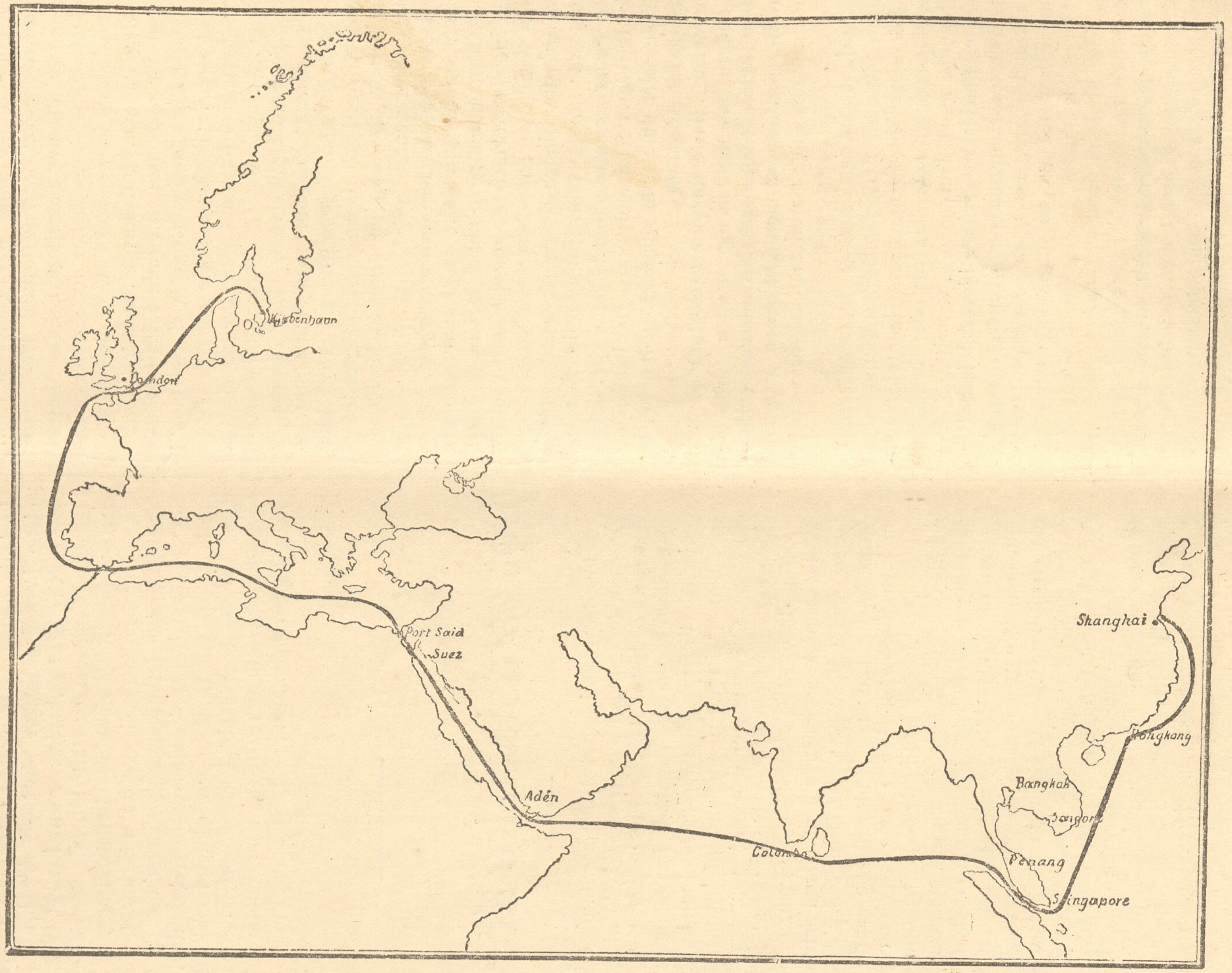

Dampskibslinien fra København til Østasien.

land, at de omtrent kunde gøre, hvad de vilde Paa enhver Maade søgte de at berige (at gøre sig rige) sig selv. De købte Varerne billigt af de indfødte, og solgte dem atter dyrt til andre Lande. Desuden havde de store Bomulds- og Theplantager samt Skove, hvor der fandtes kostbare Træsorter, som de tjente mange Penge paa. Paa den Maade bleve de umaadelig rige og levede i Indien som smaa Fyrster.

Men i al deres Havesyge (Begærlighed) gjorde de sig forhadte af de indfødte, bestandig levede de i Strid med dem, men kunde dog som oftest dampe Oprørene ved Hjælp af deres eget Militær (deres egne Soldater). Indtil endelig den store Opstand i 1857 gjorde det nødvendigt, at England sendte en Hær der over. Oprøret blev dæmpet, Indien blev erobret og Kompagniets alt for store Magt var forbi, idet Indien blev en Provins af England og styredes af en Vicekonge, Handelen blev livligere og mere indbringende (bragte Penge til Landet); thi England tog den helt i sine Hænder, og den blev drevet fra store engelske Handelshuse, som oprettedes i de indiske Byer.

Allerede Christian den 4de havde forstaaet, hvor store Fordele Danmark kunde have af at faa sine Varer lige fra Indien i Stedet for at maatte købe dem af Mellemhandlerne, hvorved de bleve langt dyrere. Derfor blev der, kort efter at England havde dannet sit Kompagni, ogsaa oprettet et dansk ostindisk Kompagni, og Danmark købte en Besiddelse paa Indiens Vestkyst, som hed Trankebar, og hvorfra Udførselen af Varer kunde foregaa. Men Danmark var kun et lille Land, saa det har sikkert ikke været saa mange danske Skibe, som paa den Tid sejlede den lange, farlige Vej syd om Afrika. Senere blev Trankebar solgt igen, og Handelen døde hen, indtil den i Slutningen af forrige Aarhundrede, under Frederik den 5te atter begyndte at vokse. I gamle Beretninger kan man faa Oplysning om, hvad Indien for 100 Aar siden var for Danmark.

I Aaret 1775—84 sendte det østasiatiske Kompagni, som det den Gang kaldtes, 46 Skibe syd om Afrika, medens en Del danske Skibsredere udsendte 49 Skibe. Disse Skibe, Ostindiefarere kaldtes de, udførte Varer til Indien for omtrent 12 Millioner Rigsdaler (24 Millioner Kroner), og om Bord paa de Skibe, som i det samme Tidsrum (fra 1775—84) ankom til Danmark fra Indien, var der Ladninger til et Beløb af 44 Millioner Rigsdaler (88 Millioner Kroner). Altsaa blev der fra Midten af forrige Aarhundrede hvert Aar, paa danske Skibe, omtrent indført for 10 Millioner Kr. Varer fra Indien til Danmark.

Faa have vist nok tænkt paa, at Danmark, allerede den Gang, da Gaderne vare smalle, Husene lave, Butikkerne smaa og tarvelige, drev saa stor Handel med Indiens fine, kostbare Varer, og man kan ogsaa undres over, at Købmændene, der den Gang hverken havde Frihavn, Damp eller Elektricitet, viste en saa stor Dygtighed, Klogskab og Dristighed, at det næsten synes som om Handelsvirksomheden var større den Gang end nu.

De smaa Sejlskibe fra Helsingørs Skibsværft vare ikke bange for at sejle den lange, farlige Vej syd om Afrika, og man kunde den Gang se Dannebrog veje fra Skibene, baade ved Indiens og Kinas Kyster. Nu er der kun en Grosserer i København, hvis Dampere sejle paa Indien, ellers faar Danmark sine indiske Varer gennem tyske og engelske Handelshuse.

Det var ikke paa Grund af Krig, at Danmark trak sig ud af Verdenshandelen. Det var heller ikke, fordi vi manglede Søfolk, thi de danske Sømænd fare baade paa Kina og Indien, men paa engelske og tyske Dampere. Da de store Dampskibsselskaber kom og tog Magten fra Sejlskibene, mente Købmændene ikke, at de kunde kappes med de store Lande. Saa opgave de den østasiatiske Handel, og fra den Tid ere de danske Skibe forsvundne fra de store Have.

Det blev England, Frankrig, Tyskland og Holland, som delte Østasiens Handel imellem sig, og det er især Tyskland, som har været Mellemhandler mellem Danmark og Asien. Danmark sender sine Varer til Indien paa tyske Skibe, og modtager de indiske paa samme Maade. Men det gøre Tyskerne ikke for ingen Ting, og derfor maa vi betale en ikke lille Fragt, baade for Indførsels- og Udførselsvarer.

Da Frihavnen blev bygget for et Par Aar siden, var det Meningen, at den skulde være et toldfrit Oplagssted for de Varer, der skulde gaa til Østersøens Havnestæder, altsaa ogsaa til Byer som Lübeck, Rostock, Stralsund, Stettin og Kønigsberg. En stor Del af de Varer, som der var Tale om, altsaa Kolonialvarer fra Østasien, skulde saa hentes i Hamborg, for bag efter fra København igen at udføres til de tyske Byer. Selvfølgelig (naturligvis) vilde det være en Ordning, som intet fornuftigt Land vilde gaa ind paa, da de tyske Byer langt lettere og billigere selv kunde hente deres Varer i Hamborg.

Da Frihavnen blev aabnet, kom der derfor ogsaa straks et Forslag frem om paa ny at danne et østasiatisk Kompagni, saa at Danmark selv, med egne Dampere kunde udføre og indføre Varer til og fra Indien. Nu er det allerede flere Aar siden, men nu er man ogsaa blevne enige. Alle have fundet Forslaget godt og nødvendigt, især have mange Landmænd sluttet sig dertil, fordi de mene at kunne faa stor Afsætning (at kunne sælge) for deres Varer til Østasien (altsaa baade Indien og Kina). En Sum paa ca. 6 Millioner vil være nødvendig, men over Halvdelen er tegnet af Banker, Grosserere og Landmænd, som mene derved at kunne tjene Penge, hvis Foretagendet lykkes.

Det østasiatiske Kompagni, som Selskabet kommer til at hedde, vil faa stor Betydning for den danske Handel. De tre nye Dampskibe, der skulle bygges, blive af Størrelse som de største Udvandrerdampere, og selv om tre Dampere ere lidt imod hvad andre Lande sende til Indien, vil det dog være et stort og indbringende Foretagende. Og nu, da Søvejen til Indien gaar gennem Middelhavet og Suezkanalen, er Sejladsen hverken saa farlig eller langvarig som tidligere.

For at vi kunne forstaa, hvad det østasiatiske Kompagnis Dannelse betyder for den danske Handel, maa vi nærmere lægge Mærke til, hvad disse Dampere skulle føre fra København til Østasien og fra Østasien tilbage til København.

Fra Havnestæderne ved Østersøen skulle Skibene hente som Fragtgods forskellige finske, russiske og østtyske Varer. Desuden skulle de fra København udføre Cement, Øl og Smør, der bliver lagt i kolde Rum i Skibene, hvor det kan holde sig langt bedre, end hvis det, som før, skal gaa over England og omlades. Desuden Viktualier (Pølser, røget Kød o. s. v.), henkogte Sager, Tændstikker, forskellige Fabriksgenstande og færdige Træhuse samt Øl, der hidtil er blevet forsendt over Hamborg med tyske Skibe. Man kan forstaa, hvor meget dyrere dette maa blive, naar man hører, at Fragten paa en Kasse Øl (48 Flasker) fra København over Hamborg med tyske Skibe til Østasien er $6^1/_2$ Kr, medens Forsendelsen af den fra Hamborg til Østasien kun er omtrent 4 Kr. Altsaa bliver det en Besparelse paa over 2 Kr. alene for 48 Flasker Øl, naar de sendes lige fra København til Østasien.

Baade paa Udvejen og Hjemvejen ville de danske Skibe anløbe en engelsk Havn og en Middelhavshavn, desuden Port Said, Suez, Adèn, Kolomba, Penang, Singapore, Bangkok, Shanghai og Hongkong.

Før der er aabnet Handelsforbindelse med de østasiatiske Handelshuse, kan Danmark naturligvis ikke sende Varer derover, derfor maa Damperne i Begyndelsen hente Fragt i England, bestaaende af Kul, Kokes, Jern, Støbegods og andre Varer.

Fra Østasien til Danmark ville Damperne bringe forskellige Træsorter til Møbel- og Bygningsbrug, Horn, Huder, Peber, Tin, Gummi, Kaffe, The, Sago, Sagomel, Ris, Ingefær, Nelliker, Muskat, tørrede Frugter, Kanel, Kakao, Vanille, Farvestoffer, Fjer, Perlemoer, fine Krydderier o. s. v.

Hvis man synes, at disse Varer ikke ere saa nødvendige, eller at der ikke bruges saa mange af dem, vil man faa andre Tanker, naar man hører, at der i Aaret 1895 til Danmark alene indførtes $3^1/_2$ Million Pund Sago, og at

én københavnsk Grosserer samme Aar indførte 20 Millioner Pund Ris.

Hvad der meget vil hjælpe til, at Kompagniets Handel hurtig vil komme i Gang er, at der allerede i Østasien findes en stor dansk Forretning, nemlig i Bangkok i Siam, hvor Handelshuset Andersen & Co. driver en meget stor Forretning med alle de Varer, som bruges i Østasien. Dette Handelshus ejer store Skove af Teaktræ (kostbart Træ) i Omegnen af Bangkok og har allerede, da Frihavnen blev aabnet, faaet baade Lager og Kontor der, hvorfra der drives en stor Forretning med Træ. Med dette rige Handelshus vil Kompagniet straks komme i Forbindelse baade ved Indførsel og Udførsel af Varer.

Længe vil det vel ikke vare, før det østasiatiske Kompagni begynder sin Virksomhed, da alle sikkert gerne ville støtte et Foretagende, der kan blive til saa stor Gavn for Danmarks Velstand. Og bliver det oprettet, da vil en stor Mængde Mennesker faa Beskæftigelse derved, baade Arbejdere, Søfolk, Handelsfolk og Industridrivende. Landmændene ville faa større Afsætning for deres Varer, og alle ville faa Indiens Varer billigere.

B. M.

Lidt om Krigen.

Første Paaskedag bragte Telegrafen Meddelelse om, at Krigen mellem Tyrkiet og Grækenland, der saa længe havde ulmet, nu var brudt ud i lys Lue.

Denne Meddelelse kom ikke uventet. Man havde med temmelig stor Sikkerhed kunnet forudsige, at det Skridt, som Grækenland gjorde, da det sendte Hjælpetropper til Kreta, før eller senere maatte faa en Krig mellem den tyrkiske og den græske Nation til Følge, og det foraarsagede da ogsaa, at den tyrkiske Sultan lod samle store Troppemasser, som han sendte mod den græsk-tyrkiske Grænse, hvilket Grækenland besvarede med at sætte sin Hær paa Krigsfod og sende den til den samme Grænse. Og da alle Tegn tydede paa, at man ikke vilde naa til nogen fredelig Løsning af de foreliggende Stridsspørgsmaal, fortsatte bægge Rigerne deres Udrustninger med stor Kraft.

Det er tvivlsomt, om Grækerne ret have betænkt, hvad der kunde blive den endelige Følge af, at de sendte deres Tros- og Stammebrødre paa Kreta Hjælp. Sydens Folkeslag ere let bevægelige, Blodet ruller hurtigere i deres Aarer end f. Eks. i vore, deres Hjerter tale varmere og mere indtrængende end vore, og de følge deres Hjerters Indskydelser og Tilskyndelser ganske anderledes livligt, end vi følge vore. I et eneste Nu bemægtiger Glæden sig dem og lige som beruser dem, men lige saa brat kunne de opfyldes af Forbitrelse, Had og Hævnfølelse.

Dog, det kan være, at Grækerne have taget alle Muligheder i Betragtning, og det kan da kun komme den græske Nation til Ære, at den alligevel, for at hjælpe sine Brødre i Nøden, frejdig, stolende paa sin Sags Retfærdighed, har gjort det Skridt, der maatte føre til Forviklinger med det langt stærkere Tyrki.

Den Grænsestrækning, hvor de græske og tyrkiske Soldater kom til at staa Ansigt til Ansigt med hinanden, falder i en meget bjærgrig Egn. I Bjærgene findes der flere Passer, der tjene som Forbindelsesled mellem de to Riger. Nogle faa Mile fra Grænsen ligger paa græsk Grund Byen Larissa, og omtrent i samme Afstand paa den anden Side Grænsen ligger den tyrkiske By Elassona.

De græske Soldater havde besat de ovennævnte Passer og skulde, naar Krigen udbrød, forhindre Tyrkerne i at trænge gennem Passerne ind i Grækenland, ja, det var vel ogsaa Meningen, at de skulde trænge Tyrkerne tilbage og forsøge at erobre Elassona, for derfra at føre Krigen videre paa tyrkisk Grund.

Men hvad blev nu Anledningen til den længe ventede Krigs Udbrud? Ja, nogle græske, bevæbnede Skarer vare gaaede ind i Tyrkiet, og saa paastode Tyrkerne, at der havde været rigtige Soldater blandt disse Skarer, og at Grækenland dermed havde aabnet Krigen, og de begyndte dernæst deres Angreb paa den græske Hær. Denne er dannet af unge, fædrelandskærlige Folk; men de ere uøvede. De have ikke før været i Krig, og det havde derfor været meget ønskeligt, at deres første Kamp havde ført til Sejr; thi netop dertil trænger den unge Soldat, for at han kan faa Tillid til sig selv som Kriger. Lider han første Gang Nederlag, saa gaar der ofte lang Tid, inden han erhverver sig denne absolut nødvendige Tillid; det er kun gamle Soldater, der, opdragne med Krigens Farer for Øje og hærdede gennem dens rædselsfulde Begivenheder, kunne bevare Sindsligevægten efter et tabt Slag og koldblodigt sige, som en af Napoleon Bonapartes Generaler en Gang sagde: »Slaget er tabt, men der er Tid til at vinde et nyt.«

Desværre førte den første Kamp efter nogen Svingen til Nederlag for Grækerne. Det er ikke let at angive den bestemte Grund hertil. Maaske vare Førerne Skyld deri, maaske vare de ikke deres Opgaver tilstrækkelig voksne; men det kan ogsaa gerne være, at det i det vigtigste Øjeblik har skortet den menige græske Soldat paa den fornødne Aandsnærværelse; vi vide det ikke bestemt endnu.

Men skulde ogsaa dette sidste være Tilfældet, skulle vi derfor ikke dømme den græske Soldat haardt. Det er let nok at være tapper og modig, naar man sidder godt og lunt hjemme i sin Kakkelovnskrog og er langt borte fra alle Farer; men der kræves særdeles stor Aandskraft til, naar Kuglerne suse os om Ørerne, naar man ser sine Kammerater døende segne om, naar de saaredes Jamren lyder over alt, naar hvert Skridt frem maa gøres over et Lig, da at kunne gaa uforsagt frem uden at blinke.

Nederlaget havde til Følge, at Grækerne maatte gaa tilbage. Uheldigvis blev dette Tilbagetog ikke — efter Bladenes Beretning at dømme — en rolig, vel ordnet Tilbagegang, men en skyndsom Flugt i Forvirring. Først ved Farsalus, langt paa den anden Side af Larissa, der tillige med en Del Kanoner blev prisgivet til Tyrkerne, blev der atter bragt Orden til Veje i den græske Hær.

Da Budskabet om Hærens Nederlag og Tilbagetog kom til Athen, tabte Hovedstadens Befolkning Besindelsen; Fortvivlelse bemægtigede sig alle, og i nogle Dage saa det ud til, at der skulde blive Oprør. Kongens Ministre bleve Genstand for det fortvivlede Folks Forbitrelse, og selv mod Kongen, der var aldeles uden Skyld i Ulykken og kun var gaaet med til Krigen, fordi Folket havde ønsket og villet den, hævede Vreden sig, saa der var Fare for baade ham og hele hans Hus. Folket glemte i sin Fortvivlelse alle de Velgerninger, det har Kong Georg at takke for, ja, det glemte dette i den Grad, at det forfulgte Medlemmer af Kongehuset, og at det begyndte at tale om at afsætte Kong Georg.

Tiden læger alle Saar, den borttager ogsaa Sorgens Tynge. Nogle Dage ere forløbne, Folket har ligesom faaet Tid til at fatte sig i sin Sorg, og der er igen kommet roligere Tilstande i Athen. Samtidig synes det, som om Krigslykken havde vendt sig til Grækerne, og det er vel mere end noget andet i Stand til at føre Folket frelst ud over dets dybe Sorg. Vi vide ikke, hvad Fremtiden vil bringe, om den indeholder Sejre eller Nederlag for Grækerne, men skulde det ogsaa paaføre Folket endnu større og dybere Sorger, ville vi ønske og haabe, at Folket ikke under disse maa glemme, hvad det skylder sin ædle og gode Konge!

O.

Efterskole.

»Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden«, har som bekendt sat sig som Opgave paa alle Maader at bidrage til en fortsat Udvikling hos Taleskolens konfirmerede Elever.

Det har hidtil særlig været Anbringelse af disse i Læretiden under saa gunstige Forhold som muligt, hvorpaa man har haft Opmærksomheden henvendt; men man har tillige længe haft under Overvejelse, hvorledes man mere direkte kunde finde Lejlighed til at bibringe dem Udvidelse af tidligere erhvervede Kundskaber, særligt med den praktiske Virksomheds Krav for Øje.

Tanken ledes da hen paa Oprettelsen af et aarligt ***Efterkursus for Taleskolernes konfirmerede Elever***, saaledes, at der vekselvis kunde optages mandlige Elever det ene Aar og kvindelige Elever det næste.

Det stod da klart, at saadanne Kursus lettest lode sig ordne i Sommerferien, saaledes at Deltagerne indkvarteredes paa Institutet i Fredericia og der skaffedes fuld Forplejning.

En Henvendelse desangaaende til Regeringen fandt en særdeles imødekommende og velvillig Modtagelse, saaledes at det rimeligvis vil blive muligt allerede i August Maaned i Aar at sætte Planen i Værk. Det vil denne Gang være for mandlige Elever, og hver af disse vil der blive tilstaaet fri Rejse til og fra Fredericia, samt fri Kost og Logis i de 3 Uger, Kursuset tænkes at omfatte. Der vil senere nærmere blive bekendtgjort derom i forskellige Blade, naar man ser sig i Stand til at fastsætte Tiden, da det kan tage sin Begyndelse.

Vi have imidlertid fundet det heldigst allerede nu at henlede Opmærksomheden paa det Tilbud, der her gøres, for at saa mange som muligt kunne faa Lejlighed til i Tide at indrette sig derpaa.

Det vil ogsaa af Hensyn til Plads være rettest, at de, som ville sikre sig at komme i Betragtning, snarest muligt indsende Begæring derom til Forstanderne for Institutterne i Nyborg og Fredericia.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Onsdag den 21de April fejrede Institutet i København 90 Aarsdagen for sin Stiftelse. Indtil Aaret 1795 var der her i Danmark intet gjort for de døvstummes Undervisning; men i dette Aar beskikkede Kongen den berømte Pfingsten til Lærer og Forstander for det nyoprettede Døvstummeinstitut i Kiel, der senere flyttedes til Slesvig. Dette Institut var imidlertid beregnet paa Rigets tysktalende Elever. For at nu ogsaa de døvstumme i selve Kongeriget kunde faa Undervisning, bevirkede Regeringen, at Dr. med. P. A Castberg fik en Rejseunderstøttelse for at besøge og gøre sig bekendt med de vigtigste Døvstummeinstitutter.

I Maj 1803 tiltraadte Castberg sin Rejse, og efter sin Hjemkomst i Sommeren 1805 begyndte han samme Efteraar privat at undervise to døvstumme Drenge. Efter $1/_2$ Aars Arbejde afholdt Castberg den første Prøve med sine Elever den 18de Juni 1806, og den 28de Januar n. A., paa Frederik VI's Fødselsdag, aabnedes Institutet offentlig. Allerede Aaret efter overgik Anstalten til at blive et kongeligt Institut (17de April) med Dr. med. Castberg som Forstander. Institutet laa først i Sølvgade, senere i Stormgade og fik endelig i 1839 sin nuværende Plads ved Citadelsvejen. Da den 17de April i Aar faldt i Paaskeferien, var Festen henlagt til den første Skoledag efter Ferien.

I Dagene Torsdag den 22de April og Fredag den 23de April havde Døvstumme-Institutterne i Fredericia og Nyborg et kort Besøg af Dr. Haderup fra København.

Niels Chr. Olesen, konfirmeret fra Fredericia Institut, har faaet Plads som Skomagersvend hos en Mester her i Byen. Han har rejst omkring i en Del af Jylland og besøgt flere jydske Byer, før det lykkedes ham at faa Arbejde.

Vilhelm Christiansen har faaet Arbejde paa et større Skomagerværksted i København.

Emilie Otzen fra Aalborg har sendt sit Billede til en af Institutets Lærerinder. Hun havde forandret sig saa memeget, at flere her ikke straks kunde kende hende.

Pastor Kejberg, Forstander for det kgl. Døvstummeinstitut, i København agter sig til Paris for at gøre sig bekendt med de forskellige franske Døvstummeinstitutter og deres Ledelse.

Forstanderen har haft den store Sorg at miste en Søn, der var Sømand. Skibet, hvormed han sejlede, blev oversejlet i Kanalen mellem England og Irland. Næsten hele Skibets Besætning omkom.

Døvstummeforeningen af 1866 agter at lade en ny tre-etages Bygning opføre i Helgesensgade. Bygningen vil faa en større Have.

Ulykken i Paris. Ministerraadet har besluttet, at der paa Lørdag skal afholdes en Sørgegudstjeneste i Notredamekirken for Brandkatastrofens Ofre. Foran Kirken vil der i Regeringens Navn blive holdt en Tale. — Blandt de forulykkede befinde sig flere af Blindeinstitutets Elever, som paa Basaren falbød Institutets Arbejder.

De tyske døvstumme smykkede den 10de April Mindesmærket for Samuel Heinicke med Kranse. Denne bekendte Døvstummelærer, Talemetodens Fader, fødtes den 10de April for 170 Aar siden.

Storhertuginde Sophie af Sachsen, der havde vist stor Interesse for døvstummes og blindes Opdragelse og Undervisning, afgik ved Døden den 23de Marts.

Den finske Billedhugger Tallroth arbejder paa en stor Statue af en døvstum ung Mand.

Fra Finland berettes der atter om en ældre døvstum Mand, som er bleven overkørt af Toget. Det er jo ogsaa undertiden sket her i Danmark. Enhver døvstum, der passerer et Jærnbanespor, bør have sine Øjne godt med sig.

Foreningen for blinde og døvstumme samt andre abnorme afholdt sit aarlige Repræsentantmøde den 21. ds. i Grenaa.

Formanden, Pastor Bielefeldt, Rimsø, aflagde Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar. Det reviderede Regnskab fremlagdes og godkendtes.

Den samlede Kontingentindtægt i 1896 var 501 Kr. 20 Ø., og desuden havde Foreningen modtaget en Gave paa 10 Kr.

Foreningen havde i Aarets Løb uddelt 110 Kr. i Understøttelser til trængende Patienter og ydet 290 Kr. 30 Øre

til Hjælp til Lægebehandling, Operationer, Bandager m. v. — ialt 400 Kr. 30 Øre.

Regnskabet sluttede med en Kassebeholdning paa 786 Kr. 24 Øre.

Det vedtoges at lade trykke en Aarsberetning, som vil blive uddelt til samtlige bidragydende, naar Kontingentet for indeværende Aar opkræves.

Foreningens Bestyrelse tvivler ikke om, at deres Tal ogsaa udenfor denne Forening maa være stort, som i Virkeligheden nære en oprigtig Medfølelse over for den Del af Samfundet, som med Rette kan kaldes Samfundets Stedbørn, og hvis sørgelige Lod ofte end yderligere formørkes ved, at de ved saa mange Lejligheder maa føle sig upaaagtede og tilsidesatte. Bestyrelsen nærer den Forvisning, at der endnu er mange uden for Foreningen, som kunde ønske at være med i en saa kristelig og human Kærlighedsgerning som nærværende, naar blot de blive opmærksomme paa Sagen. Foreningens Formaal er ikke alene efter bedste Evne at mildne Tilværelsen for de uhelbredelige og sætte dem i Stand til delvis at blive nyttige Borgere i Samfundet, men tillige og fornemlig ved rettidige Operationer m. v., at virke forebyggende.

Den herværende stedlige Bestyrelse er opfyldt af et levende Ønske om, at den gode Sag maa støttes, ikke alene ved Indmeldelse i denne Forening; men at den tillige maa vinde forøget Opmærksomhed og Interesse i videre Kredse. (Nat. T.)

Døvstummeskolen i Kalkutta (Indien) har nu faaet Understøttelse af Staten. I Indien mener man, at der findes 200,000 døvstumme; men der er endnu kun to Skoler med Plads til ca. 50 Elever. Forstanderen for Skolen i Kalkutta hedder Jamini Nath Banerji. For et Aars Tid siden foretog han en Rejse igennem Evropa og Nordamerika og besøgte forskellige Døvstummeanstalter. I England og Amerika arbejdes der paa at indsamle Penge til Støtte for Døvstummeskolen i Indien.

Eleverne ved Døvstummeskolen i Nyborg havde i Begyndelsen af Maj den store Fornøjelse at overvære en Forestilling i den store Cirkus Beketow, som da gæstede Nyborg. Det var vist særlig Klownerne og en stor Elefant »Jimbo«, som gjorde Lykke hos Børnene. Alt i alt var det sikkert en af de fornøjeligste Aftener, de længe have haft.

Den 7de Maj holdt Ane Knudsen (fra Fredericia-Inst.) Bryllup med Arkitekt Jensen i Aalborg.

Forstander Jørgensen afrejste den 6te Maj i Anledning af Udstillingen i Stockholm. Forstanderen agter tillige at besøge Døvstumme-Instituttet paa Manilla.

En lille morsom Tildragelse hændte, da Nordpolsfareren Dr. Nansen i Begyndelsen af Marts opholdt sig i Bristol (England). En af Eleverne paa det derværende Døvstummeinstitut havde skrevet et Brev til ham og spurgt ham, om han ikke vilde besøge Instituttet og modtage et Billede af Bygningerne. Brevet blev sendt til Dr. Nansen, der høfligt svarede, at han ikke saa sig i Stand til at komme til Instituttet; men det skulde glæde ham at se saa mange af Eleverne, som kunde indfinde sig i hans Bolig. Et Antal af de ældste Elever i Forening med deres Lærere aflagde derpaa Dr. Nansen et Besøg, og de bleve meget venligt modtagne af Dr. Nansen og hans Hustru. Dr. Nansen gav enhver af sine Gæster Haanden, og disse viste deres Glæde ved at svinge med Hattene. Eleverne ville sikkert længe bevare Mindet om dette Besøg.

Senere har Dr. Nansen sendt sit Billede, der skal sættes i Ramme og hænges op til Erindring om hans Besøg i Bristol.

I Februar-Numret slutter »Am. Ann.« en længere Afhandling om Ægteskaber mellem døve i Amerika. Forfatteren kommer til den Slutning, at Faren for døvstumt Afkom er størst, hvor de døve Ægtefæller have døve Slægtninge. Hvor dette ikke er Tilfældet, hvor der altsaa ikke er Døvhed i Familien, er Sandsynligheden for døve Børn kun ringe — ikke større end hos hørende. Han mener, at Ægteskaber, hvor bægge ere døve, ere lykkeligere, end hvor den ene Part er hørende.

Den 12te Maj havde Hr. Eriksen, Lærer ved Fredericia-Inst., Bryllup i Aulby Mølle paa Fyen.

En Kongres for døvstumme skal afholdes i London fra 3die til 9de August i Aar. Til at deltage i Kongressen indbydes døvstumme og Folk, som arbejde for de døvstumme fra alle Lande. Man har allerede anmeldt Deltagelse fra Amerika, Frankrig og andre Lande. Spørgsmaal, vedrørende de døvstummes Vel, ville blive behandlede, ligesom der ogsaa vil blive Anledning til at deltage i Udflugter til forskellige interessante, historiske Steder. En Komite er nedsat for at ordne Kongressens Anliggender, samt for at samle Penge til Bestridelse af Udgifterne ved denne. Deltagere kunne melde sig til F. W. G. Gilby, M. A., 419 Oxford street, London W. (D. d. B.)

Helen Keller, den bekendte døvstumme og blinde unge Pige i Amerika, behøvede Hjælp for at kunne opholde sig ved et Universitet. Nogle af dem, som interesserede sig for hende, opfordrede Folk til at yde Bidrag hertil. I Løbet af en Maaned indkom der 100,000 Kroner, og man haabede inden kort Tid at kunne faa 100,000 Kr. til. Helen Keller og hendes Lærerinde skulle leve af Renterne af disse Penge. Efter deres Død skulle Pengene gives til en eller anden Velgørenhedsanstalt. Det fortælles, at Helen Keller, som nu er 17 Aar gl. og har været døv og blind, siden hun var $1^1/_2$ Aar gl., har flere Kundskaber end studerende Piger i Almindelighed paa hendes Alder. (D. d. B.)

I Paris findes et Døvstumme-Musæum, i hvilket man har samlet Portrætter af fremragende Døvstummelærere fra alle Lande, Billeder af Frankrigs Døvstummeanstalter fra gamle Dage og indtil Nutiden, Lærebøger, Tidsskrifter, Medailler og i det hele taget alt, som har med Døvstummesagen at gøre. Der findes ogsaa en stor Samling Arbejder af døvstumme Billedhuggere, Malere, Gravører o. s. v. (D. d. B.)

Hr. Thomsen, Lærer ved det kgl. Døvst.-Inst. i København, opholdt sig i Begyndelsen af Maj en 8 Dags Tid ved Fredericia-Instituttet for at gøre sig bekendt med Gymnastikundervisningen. Paa Hjemvejen aflagde han ogsaa et Besøg ved Skolen i Nyborg.

Foranstaaende Kort over Dampskibslinien imellem København og Østasien er os velvilligt overladt af »Næstved Tidende«.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden“

Nr. 9. | Juni 1897. | 4. Aarg.

Efterkursus for døvstumme.

Unge døvstumme Mænd konfirmerede fra „Døvstummeskolen grundet paa Talemetoden samt fra Institutterne i Fredericia og Nyborg“, kunne, naar de derom snarest indsende Andragende, faa Lejlighed til at gennemgaa et Efterkursus i Tiden fra den 19de Juli til den 7de August.

Der gives Deltagerne fri Rejse frem og tilbage samt frit Ophold, saa længe Efterskolen varer. Deltagerne møde paa Instituttet i Fredericia Mandag den 19de Juli.

Ansøgningerne indsendes snarest til Forstanderne for Institutterne i Fredericia og Nyborg.

1ste Søndag efter Trinitatis.

»Høre de ikke Moses og Profeterne, da troede de ej heller, om nogen opstod fra de døde.«
(Luc. 16 Kap. 31 V.)

Det, som Gud over alt i sit Ord og i sine egne Gerninger imod os vil lære os, det er Kærlighed.

Kærlighed er hans eget Væsen, og han har sagt, at det er Lovens Fylde.

Ogsaa i denne Dags Epistel lyder det til os, at »Gud er Kærlighed, og hvo, som bliver i Kærlighed, bliver i Gud og Gud i ham«.

Naar vi nu se paa den rige Mand i dette Evangelium, saa se vi ogsaa straks, at hans største Synd netop var den, at han ikke havde Kærlighed hverken til Gud eller hans Næste. Han elskede kun sig selv, og det fører os aldrig til det gode.

Hans Liv var fuldt af Travlhed med verdslige Ting, fordi han tænkte altid paa sin egen Behagelighed. Han brød sig ikke om den fattige Lazarus, som laa paa hans Trappe, og han holdt ikke af at tænke paa Fattigdom Sygdom eller Død.

Han elskede sin Rigdom, men han tænkte aldrig paa at takke Gud, som gav ham den, og han brød sig ikke om at kende Gud.

Lazarus derimod, som intet ejede, glemte ikke at takke sin Skaber, hver Gang han blev mæt, og hver Gang Hundene kom og slikkede hans Saar og derved lindrede hans Pine.

Han havde ikke saa mange Venner som den rige Mand, men Gud var hans Ven, og han sørgede for ham og sendte ham det daglige Brød.

Da nu Døden kom og skilte den rige Mand fra det Liv, han elskede her paa Jorden i Herlighed og Glæde, saa tog den ham ogsaa bort fra hans mange Venner. De kunde ikke følge ham længere end til Graven, saa skiltes de fra ham.

Men Lazarus's Ven, den Gud, som han kendte og forlod sig paa i hele sit Liv, han slap ham ikke i Dødens Time, men tog ham med ind i de evige Boliger og sagde: »Gak ind til din Herres Glæde!«

Naar vi saaledes se, hvorledes Gud kun gav den rige Mand Medgang i Livet, men prøvede den fattige, saa kunne vi ogsaa se, at Modgang ofte er bedst for Menneskene og forstaa, at Gud maa prøve os for at opdrage os for sit Rige og bevare os fra Fortabelse.

Baade Lovens Strenghed og Kærlighedens Mildhed ere ofte nødvendige for os.

Thi lad os huske paa, kære Venner, at skønt den rige Mand døde, saa har han endnu mange Brødre paa Jorden, og Gud vil advare os imod at blive en af dem.

Den rige Mand sagde selv om disse Brødre, at de hverken brød sig om Moses (Loven) eller Profeterne (Evangeliet). De brød sig ikke om Guds Befalinger og

heller ikke om hans Kærlighed, Frelsen i hans kære Søn, vor Herre Jesus Kristus.

Dersom vi leve vort Liv uden Gud og kun fylde det med verdslige Begæringer og vore egne Lyster, saa ere vi selv den rige Mands Brødre og ligne ham.

Men for os alle kommer der en Dag, som bliver den sidste her paa Jorden, for os alle kommer Dødens Time og skiller os fra vore jordiske Lyster og Venner. Saa er Livsdagen forbi, og med den er Naadetiden forbi, i hvilken vi kunne arbejde baade i vor verdslige Gerning og paa vor Sjæls Frelse. I Døden bliver den forladt af Gud, som ikke levede sammen med ham her nede, og da bliver det for sent at omvende sig. Da bliver der sagt til ham ligesom Abraham sagde til den rige Mand, at Gud har talt til alle Mennesker baade alvorligt og kærligt og har sendt dem baade Prøvelser og Velgerninger, og det er deres egen Skyld, at de ikke vilde høre hans Røst.

Og vi, som leve nu, vi have faaet mere end Moses og Profeterne; thi for os er der ogsaa prædiket af en Mand, som er opstanden fra de døde, nemlig Frelseren, vor Herre Jesus Kristus, han, som ogsaa har fortalt os denne Lignelse for at advare os, medens det endnu er Tid. Fra ham lyder det med alvorlig Røst: »Køber den belejlige Tid og vis Eders Kærlighed til Gud ved at være gode mod hverandre«.

Ere vi end ikke rige, som Manden i Dagens Evangelium, saa har dog Gud givet en Rigdom til hvert Menneske, der har Sundhed og Kræfter og det daglige Brød, og dersom der er Kærlighed til vor Næste i Hjertet, saa kan man altid finde paa noget, hvormed man kan hjælpe hverandre.

Hver Venlighed og Tjeneste, vi vise et andet Menneske, og hver Gang vi bede for ham til Gud, hver Gang vi tilgive vor Fjende, og hver Gang vi overvinde det onde med det gode, gøre vi en god Gerning i Guds Kærligheds Aand.

Saaledes vil Kærligheden vokse mere og mere, naar vi øve den; men der maa arbejdes meget med Guds Aands Hjælp, før vi lære at elske vor Næste som os selv. Kunne vi naa det i vort Liv her paa Jorden, saa ere vi sandelig Guds Børn, og Gud lever i os og vi i ham! Saa kan Døden ikke skille os fra ham, men forene os med ham for evig Tid.

Du, som er Kærlighed, fyld os med din Kærligheds Aand!

Amen.

Kalmarforeningen.

1397—1897.

Nogen Tid efter Dronning Margrethes Død digtede en Mand en Bog, der hedder »Den danske Rimkrønnike«. Heri fortæller hver Konge om sit Liv, og Dronning Margrethe siger:

Den Snor, som lægges af Strenge tre,
den brister fuldnæppelig,
det siger Vismand foruden Spe, *)
naar hun lægges lempelig.
Jeg lagde en Snor med alle**) stærk,
da jeg vandt Sverrigs Krone
og arved Norge til Dannemark,
at de skulde staa i Lune.***)
Ingen Vold eller Verdens Magt
kan de Riger skade,
imedens de blive ved samme Pagt,
som jeg dem sammen lagde.

Da Valdemar Atterdag døde 1375 uden Sønner, arvede hans Dattersøn, Oluf, Danmark. Oluf var en Søn af Margrethe og Kong Hakon den 6te i Norge. Da Hakon snart efter døde, blev Oluf ogsaa Konge der, og Danmark og Norge vare nu forenede til 1814.

Imidlertid døde Oluf efter kun 12 Aars Regering, og Rigsraaderne i Danmark og Norge valgte nu Margrethe til at styre Landene. I Sverrig regerede Tyskeren, Kong Albrecht. Svenskerne vare meget misfornøjede med ham, fordi han indkaldte Tyskere og gav dem de bedste Embeder. De henvendte sig til Margrethe og bad hende hjælpe dem at jage Albrecht bort, saa skulde hun faa Sverrigs Krone. Margrethe hjalp dem og fangede Kongen, som derpaa sad i Fængsel i 7 Aar. Saa blev der holdt et stort Møde i Kalmar i Juni 1397. Her mødtes hele Nordens Adel og Gejstlighed med Dronning Margrethe, og de bestemte — paa hendes Forslag — at Danmark, Sverrig og Norge al Tid skulde være forenede under en fælles Konge. Han skulde regere efter forskellige Love, men i Krig skulde alle tre Lande hjælpe hverandre.

Margrethe var meget klog. Hun forstod, at naar Danmark, Norge og Sverrig vare Lande hver for sig, vare de lidet mægtige (Russerne havde flere Gange gjort Indfald i Sverrig, og Tyskerne havde to Gange været nær ved at opløse Danmark), men naar de holdt sammen, bleve de meget mægtige, lige saa mægtige som de største Lande i Evropa, og ingen Fjende kunde skade dem. Før havde de spildt deres Kraft ved indbyrdes Kampe, nu skulde de ved fælles Hjælp gøre sig til Herrer over Østersøen og Nordsøen og ødelægge Hansestædernes Magt. Saa vilde Handelen blomstre i Norden og Velstand og Lykke brede sig blandt Borgerne.

Folkene i de tre Lande havde omtrent samme Sprog. De havde samme Tilbøjeligheder†), samme Skikke og Vaner, derfor var det naturligt, at de bleve forenede.

Under Dronning Margrethe gik det ogsaa godt, og Norden syntes at blive den Stormagt, hun havde tænkt sig; men da hun døde, var Enigheden borte. Allerede under Erik af Pommern valgte Svenskerne Karl Knutson til Rigsforstander, og da det lykkedes denne at blive Konge i Sverrig, var Foreningen faktisk ††) en Tid brudt.

Baade Hans og Kristian den 2den oprettede imidlertid igen Foreningen med Magt. Det var altid Svenskerne, som vare misfornøjede. Norge og Danmark vare paa fredelig Maade føjede sammen. da Oluf arvede Landene. Adelen var heller ikke saa mægtig i Norge som i Sverrig. De stolte Adelsmænd og Gejstligheden i dette Land kunde ikke glemme, at Margrethe havde erobret Sverrig. De syntes, det var en Ydmygelse for dem, at Danmark var Hovedriget, og at de skulde adlyde en dansk Konge. Kristian II var forbitret paa dem og lod en stor

---

*) Spot.
**) frem for alle.
***) i Fred.
†) Lyster.
††) virkelig.

Vildsvinejagt.

Del adelige og gejstlige Mænd henrette paa Torvet i Stockholm, idet han derved mente at knække deres Magt. Men Adelen gjorde Oprør, og da de i Aaret 1523 valgte Gustav Vasa til Konge, var Foreningen forbi for stedse. *)

I flere hundrede Aar bar Sverrig og Danmark Vaaben mod hinanden **), og det syntes, som Margrethes store Tanke var glemt og borte. Men i Juni 1843 blev den igen bragt kraftigt frem, da de danske Studenter gæstede Studenterne i Upsala.

»Længe var Nordens
herlige Stamme
spaltet ***) i trende
sygnende Skud« —

sang Digteren Carl Ploug et Par Aar tidligere, og han føjede til:

»Atter det skilte
bøjer sig sammen,
en Gang i Tiden
vorder det et.
Da skal det frie,
mægtige Norden
føre til Sejer
Folkenes Sag.«

Tanken greb mange med stor Begejstring, og at det ikke blot var Snak og Sang, viste sig baade 1848 og 1864. Mange Normænd og Svenskere kom til Danmark som frivillige og ofrede Liv og Blod for den retfærdige Sag.

Senere er Baandet mellem Danmark og Sverrig fæstnet †), idet Kronprins Frederik har hjemført en svensk Prinsesse som Brud. Hun vil altsaa nok med Tiden blive Dronning i Danmark.

Nu mødes de nordiske Folk ikke mere i blodig Strid, men netop i Aar — 500 Aar efter at Margrethe samlede Norden — mødes de til en fredelig Væddekamp i Sverrigs Hovedstad, for ved Sammenligning mellem Landenes Arbejder og Produkter at udvikle Dygtigheden mere og mere i alle tre Lande.

V. L.

Vildsvinet.

Her i Danmark er Vildsvinet ganske udryddet. Det findes kun paa enkelte større Herregaarde, hvor det fredes. Men for et Par Hundrede Aar siden var det hyppigt, især paa Sjælland. Der fortælles, at Christian den V i Aaret 1692 paa en eneste Jagt dræbte 33 af disse Dyr. I Mellemevropa og i Asien og Afrika forekommer det derimod mere almindeligt. Det ligner i Bygning vort tamme Svin, har mere opstaaende Øren, stærkere Hugtænder og noget mørkere Farve. Det holder mest af at leve i Moser, fugtige og vaade Kratskove, hvor det rigtig kan rode i den bløde Jord. I et eller andet Vandhul vælter det sig med Hjertens Lyst og ligner deri vort tamme Svin, der ogsaa nok holder af at søle sig rigtig godt til. De gamle Orner †) blive ondskabsfulde og farlige, og de vandre gerne omkring alene, medens de yngre slutte sig sammen med Søerne ††) og leve i mindre Flokke. Paa Kornmarkerne anrette de stor Skade ikke alene ved det, de fortære, men ogsaa derved, at de nedtrampe store Stykker Sæd. De leve af Rødder, Olden, Korn, døde Dyr o. lign., og ere altsaa altædende. Dersom man ikke driller Vildsvinet, saa angriber det ikke Mennesker; men bliver det først rasende, saa kan det være meget farligt, især maa man vogte sig for de gamle Orner og for Søer, som have Smaagrise. Vildsvinet har den samme gryntende Stemme, som vort tamme Svin, og det kan opnaa en Alder af 20—30 Aar.

C. J.

*) bestandig.
**) kæmpede sammen.
***) delt.
†) Hanner.
††) Hunner.

Arbejde er en Velsignelse.

Naar unge Mennesker staa ved Konfirmationen, saa spørge Forældre og Lærere: »Hvad vil du være, naar du kommer ud af Skolen?« Nogle have allerede valgt sig en Livsstilling. En vil være Købmand, en anden Haandværker, en tredje Sømand o. s. v. Andre have endnu ikke truffet deres Valg, de vide endnu ikke, hvad de ville være. Der gaar nogle Aar, Eleverne besøge atter Skolen, og Lærerne spørge: »Hvorledes har du det«? »Jo, tak, jeg har det meget godt«, lyder Svaret; men i samme Aandedræt høres ofte Klage over det strenge Arbejde. Tidlig op og sent i Seng. Arbejde fra Morgen til Aften. Aldrig fri o. s. v. Ulyst til Arbejde, Frygt for at bruge sine Kræfter er almindelig, baade blandt hørende og døvstumme. Med Misundelse se de hen til de af deres Medmennesker, der kun have lidt at bestille, eller slet ikke behøve at arbejde. At blive rige for at leve uden at arbejde; det er deres højeste Ønske, og det synes de er den største Lykke. Men mon de nu ogsaa vilde finde Lykken, dersom deres Ønske blev opfyldt.

Saadanne Mennesker glemme, at Gud har skabt os til Arbejde, at Arbejdet gør os sunde og raske, glade og tilfredse, at Arbejdet er til Velsignelse for enhver. Det er vor Pligt, at bruge vore Kræfter og vor Tid til en nyttig Gerning, der kan komme os selv og andre til Gode. Hvor kort er ikke den Tid, der er givet os. Nogle faa Aar, 50—60 maaske 70 Aar, saa kommer Døden og tager os Arbejdet ud af Hænderne. Dertil kommer, at mindst 1/3 af denne Tid maa anvendes til Søvn og Hvile. En Mand, som har levet i 70 Aar, har sovet mindst 30 Aar bort; kun i 40 Aar har han kunnet virke og arbejde. Derfor er det klart, at vi have ingen Tid at spilde. Enhver Time paa Dagen maa benyttes og udnyttes til flittigt og dygtigt Arbejde. Kedsomhed bør aldrig forekomme, lige saa lidt som Tiden bør drives hen med Lediggang og unyttigt Arbejde. Naar vi se os omkring, saa finde vi mange Mennesker, til hvilke man kan sige det samme, som Frelseren sagde i Lignelsen: »Hvorfor staa I her den ganske Dag ledige«? Her er et Menneske, som intet har lært. Da han gik i Skole tænkte han: »Jeg behøver ikke at lære noget, jeg er rig, jeg har Penge nok og behøver ikke at arbejde«. Nu duer han intet til. Han er en »Dagtyv«, der driver Tiden hen til ingen Nytte. Tror du, han er lykkelig, trods han ikke kender Arbejde, har Penge nok, og kan skaffe sig alle mulige Fornøjelser? Jeg tror, nej.

Her ser jeg en anden Mand. Han har tjent saa mange Penge, at han kan leve beskedent af Renterne, og derfor har han holdt op med at arbejde. Vel er han ikke gammel endnu, tvert imod, han er en kraftig Mand i sine bedste Aar. Endnu en 15—20 Aar kunde han have udrettet noget nyttigt. Men han var bleven ked af Arbejdet og følte ingen Glæde ved det. Mon han nu føler sig lykkelig ved sin Uvirksomhed, eller mon han ikke ofte længes til sit gamle arbejdsomme og virksomme Liv.

Her er atter andre, som vel have en Gerning eller et Arbejde; men enhver Nydelse, enhver Fornøjelse lokker dem bort fra Arbejdet. De undskylde sig med, at ingen kan holde ud at arbejde Dag efter Dag. Lidt Adspredelse og Fornøjelse maa der til. Saa tager man atter fat med nye Kræfter. Men de glemme, at deres meste Tid gaar til Fornøjelser. Den Slags Folk fylde Værtshuse og Forlystelsessteder, hvor de ikke alene spilde Tiden, men ogsaa bortødsle deres Penge. Lysten til Arbejdet tabes, Fortjenesten bliver mindre Dag for Dag, og snart bliver der Fattigdom i Hjemmet.

Vi se andre, der slet ikke kende det gamle Ord: Morgenstund har Guld i Mund. De have aldrig set Solen staa op, de ligge helst i Sengen saa længe som muligt. For dem er Dagen kort og Natten lang baade Sommer og Vinter. De have aldrig følt sig styrkede og forfriskede af den rene Morgenluft, høre aldrig den Fuglesang og Jubel, der vaagner i hele Naturen, naar de første Solstraaler kigge over Horisonten. Komme de saa endelig ud af Sengen, saa har det endda ingen Hast med Arbejdet. Saa skal der først spises Frokost, og inden de blive færdige dermed, tænke de allerede paa Middagen. Mon disse Mennesker i Længden ville føle sig glade og tilfredse? Mon ikke snarere Fattigdom og Nød bliver deres Lod?

Til Slutning endnu kun et Billede: En jævn Haandværker i beskedne Forhold. Tidlig om Morgenen rejser han sig fra Lejet og bader Ansigt og Bryst i friskt, koldt Vand. Arbejdstøjet er han ikke længe om at iklæde sig. Hans Hustru har imidlertid lavet en tarvelig Morgendrik til ham, og efter at han har spist og kastet et sidste Blik paa sine sovende Børn, følger hun ham til Døren. Et muntert Farvel og paa Gensyn, og han iler glad til sit Dagværk. Den første om Morgenen, den sidste om Aftenen. Strengt er Arbejdet ofte, og store Sveddraaber perle paa hans Pande; men Glæde og Stolthed lyser ham ud af Øjnene, naar hans Gerning lykkes, og han betragter et fuldført og vel udført Arbejde. Hans Flid og Møje lønner sig. Han ikke alene fortjener, hvad han og hans Familie behøver til Underhold, til Føde og Klæder; men han faar endogsaa lidt tilovers, som han sætter i Sparekassen og som kommer ham tilgode paa de gamle Dage. Glad og tilfreds sidder han om Aftenen i sin lille Familiekreds, hører hvad hans Hustru og Børn have foretaget sig og fortæller selv, hvad han har set og oplevet.

Men om Søndagen ser man hele Familien glad og tilfreds vandre ud for at nyde Guds skønne Natur. Tidlig Søndag Aften gaar det atter hjemad, thi den følgende Dag er atter en Arbejdsdag.

Kære Læser, hvem vil du nu helst ligne?

(Efter det tyske. C. Joh.)

Fra Naturen.

I. Havet.

Kun omtrent en Fjerdedel af vor Jords Overflade bestaar af Land, Resten, de tre Fjerdedele, er Vand, og deri er endda ikke medtaget alle de Søer og Floder, som ligge inde i Landet. Disse store Vandmasser, som paa alle Sider omgive Fastlandet, kalder man Havet. I Havet er Vandet salt.

Mange undre sig maaske over, hvorfor Gud har skabt saa meget Vand og kun ladet en Fjerdedel af Jordens Overflade være tørt Land. Uforstandige Mennesker tænke maaske, at Havet ingen Nytte gør, medens derimod Landjorden er Opholdssted og Hjem for Mennesker og Dyr. Det havde derfor, mene de, været bedre, om den største Del af Jordoverfladen havde bestaaet af tørt Land. Men vi skulle huske paa, at hverken Mennesker, Dyr eller Planter kunne leve og trives uden Vand. Landets Frugtbarhed kommer af, at der udspringer Kilder fra Jordens Indre, og at det gennemstrømmes af Floder, Aaer og Bække. De vandløse Egne paa Jorden ere derfor altid ufrugtbare, golde og øde Ørkener. Alt Vandet kommer fra Havet. Fra Havets Overflade, ligesom ogsaa fra Søer og Floder, opstiger der Vanddampe. Vi have alle set, hvorledes en Mose kan dampe efter en varm Sommerdag. Naar disse Dampe komme højere op i Vejret, hvor Luften bliver koldere, saa forvandles de til ganske smaa Vanddraaber, der danne Taage og Skyer, som atter falde ned paa Jorden som Regn.

Dersom Havet var mindre, saa vilde der ogsaa falde meget mindre Regn, men Følgen deraf maatte blive, at store Stykker af Landjorden vilde ligge hen som øde Ørkener, hvor der hverken kunde leve Mennesker, Dyr eller Planter.

Heraf lære vi altsaa, at alt Vandet stadig bevæger sig i et Kredsløb op og ned. Fra Havet stiger det op i Luften, falder atter ned som Regn eller Sne, løber igennem Floder og Aaer ud i Havet, stiger atter op i Luften osv.

Havbunden er ujævn ligesom Jordens Overflade. Der er høje Bjærge og dybe Dale, lige som paa Landjorden. Havets Dybde er derfor meget forskellig. Man har ude i de store Verdenshave maalt en Dybde af et Par Mil, altsaa større end de højeste Bjærge. En Ø ude i Verdenshavet er altsaa ikke andet end Toppen af et meget stort og højt Bjærg, hvis Fod findes helt nede paa Havbunden. Paa mange Steder, især i Nærheden af Kysterne, naa disse Havets Bjærgtoppe ikke helt op til Vandets Overflade, men danne skjulte Klipper, Skær, der ere meget farlige for Sejladsen. — Man maa ikke tænke sig Havet som øde og ubeboet. Paa Havbunden vokser der en Mængde forskellige Planter — vi kende alle Tangen, som skylles op ved vore Kyster, og Vandet er Opholdssted og Tumleplads for talrige Fiskearter og Havpattedyr.

En døvstum Soldat.

Det er nu over 100 Aar, siden Døvstummeundervisningen blev indført. I den Tid fortæller Historien om mange døvstumme, som i Krigens Tid bleve Soldater og kæmpede tappert og døde under Kampen. Og dette er jo rimeligt. Thi de døve elske deres Fædreland lige saa højt som de hørende, og de have lige saa stor Lyst som de til at kæmpe for Fædrelandet. Men efter Loven maa de ikke blive Soldater.

Det var en smuk Foraarsdag i Aaret 1887. Solen skinnede venligt paa den ungarske By K..., som laa der smukt med sine blomstrende Træer og nydelige Smaahuse.

Befolkningen stod tidlig op, og der var meget livligt i Byen, og mange Folk skyndte sig hen til Byens Raadhus, thi der skulde i Dag være Lodtrækning til Udtagelse af Rekrutter (nye Soldater). Alle, som gik derhen, havde den Tanke: Skal jeg blive Soldat, eller bliver jeg fri? De første Formiddagstimer vare forbi, og de fleste af de unge Mænd vare prøvede af Lægerne, nogle vare blevne fri; men de fleste skulde være Soldater. Disse sidste havde alle stukket en Blomst i Hatten som Tegn paa, at de skulde være med at forsvare Fædrelandet.

Midt iblandt dem, som gik til Raadhuset, var der en

middelhøj Mand af et smukt Udseende. Han talte venlig med mange af de unge, og disse tænkte ikke paa, at han var døv, thi han var mere end almindelig flink til at aflæse Tale fra Læberne. — Nu stod han og saa sig om; han blev mere og mere urolig. Han vendte sig til alle Sider; det var ligesom han ventede paa en Hjælper i Nøden. Hans Fader havde nemlig lovet ham, at han skulde komme i rette Tid og bevise for Militærkommissionen, at Sønnen havde været døv fra Fødselen af og saaledes ikke kunde være Soldat. Men Faderen kom ikke. Og pludselig blev den døves Navn opraabt. Hans Venner puffede til ham og sagde, at han nu skulde frem for Kommissionen.

Vilhelm, saaledes hed den unge Mand, blev bange og forvirret. Hvad skulde han gøre? Hvorledes skulde han bevise for Kommissionen, at han var døvstum? Han kom skælvende ind i Stuen, bukkede for Formanden, Skriveren og Doktoren og sagde fortvivlet: »Jeg er døvstum; vil de vente, til min Fader kommer?« — Doktoren saa forundret paa ham og gik hen til ham og sagde: »Er De døvstum? hvorledes kan De da tale saa godt?« Vilhelm svarede: »Jo, det er sandt, jeg er døvstum; jeg har gaaet paa Døvstummeskolen i Budapest. De kan spørge min Fader og mine Venner. De skal se, at jeg taler sandt.« Men disse Ord talte han saa tydeligt, at Doktoren rystede paa Hovedet og tænkte: Det er en Bedrager; han er hørende, han vil indbilde os, at han er døv. Formanden blev derfor vred og sagde strengt: »Klæd dig af!« Vilhelm maatte adlyde. Doktoren undersøgte ham og sagde, at han var duelig til at være Soldat. (Sluttes.)

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Fru Malling-Hansen, Enke efter afdøde Forstander Malling-Hansen, afgik ved Døden den 11te Maj. Begravelsen fandt Sted den 18de Maj fra Frederiksberg Kirke under stor Deltagelse saa vel fra hørendes som døvstummes Side.

Fredag den 11te Juni holdt Pastor Valeur 25 Aars Jubilæum som Præst. Vi haabe i næste Nr. at kunne glæde vore døvstumme Venner med et Billede af Præsten og skulle da ogsaa komme lidt nærmere tilbage til selve Festdagen.

Lørdag den 12te Juni havde Fredericia Instituttets Elever deres aarlige Skovtur. Tidlig om Morgenen dels kørte og dels spadserede hele Skaren til Fuglsang, hvor der tilbragtes en meget fornøjelig Dag. Turen var begunstiget af det mest udmærkede Sommervejr.

Direktør Kerfstedt (Blindeinstituttet i Stockholm) havde Sølvbryllup den 12te Juni. Fra Fredericia Inst. sendtes Lykønskningstelegram.

Lærerinde ved Frk. Mathisens Døvstummeskole, Frk. Madsen, har i Aar erholdt Statsunderstøttelse til en Rejse i Udlandet for at gøre sig bekendt med Døvstummeundervisningen.

Næste Aar vil der i den preussiske Landdag blive forelagt et Lovforslag, som indfører almindelig Skolepligt for alle døvstumme.

Arkitekt Jensen fra Aalborg med sin unge Hustru (Ane Knudsen) besøgte i Pinsen Instituttet i Fredericia.

De døvstumme i Cirkus. Bestyrelsen for »Cirque du Nord« har indbudt Pigerne og Funktionærerne fra »Arbejdshjemmet for døvstumme Piger« til at overvære en Forestilling i Cirkus.

Det er Bestyrelsens Hensigt i Sæsonens Løb at sende lignende Indbydelser ud til andre Arbejdshjem og milde Stiftelser.

Jubilæum. Formanden for »Arbejdshjemmet for døvstumme Piger«, Overretsprokurator F. E. Tvermoes fejrede den 21. Maj sit 25 Aars Jubilæum som Medlem af Bestyrelsen for nævnte Anstalt, idet han den 21. Maj 1872, kort efter at Arbejdshjemmet under Johan Kellers Ægide var flyttet fra sit oprindelige Lokale i Store Kongensgade til Havnegade, valgtes til Bestyrelsesmedlem; som Formand afløste han Gehejmeraad Trap, da denne et Par Aar før sin Død trak sig tilbage. Under Overretsprokurator Tvermoes's Formandsskab har Anstalten i 1890 erhvervet sig sin egen Ejendom i Løngangsstræde, og navnlig fra dette Tidspunkt er Virksomheden paa Vaskeriets Omraade udvidet betydelig. Udadtil er Arbejdshjemmet saaledes gaaet fremad, og indadtil har den nu snart 70-aarige Formand ved sin hele elskværdige Optræden forstaaet at vinde alle i »Hjemmet« for sig, ikke mindst de døvstumme Alumner, der altid med et venligt Smil se deres hvidhaarede, desværre næsten blinde Beskytter træde over Anstaltens Tærskel. (Natt.)

40 Aars Jubilæum. En i vide Kredse kendt Mand, Kunstmaler og Tegnelærer C. L. Petersen, fejrede for nogle Dage siden sit 40 Aars Jubilæum som Lærer ved det kgl. Døvstummeinstitut i København, idet han den 1. Juni 1857 modtog Ansættelse ved nævnte Anstalt. Hr. Petersen, der har virket som Tegnelærer ved forskellige Skoler i København siden 1843, og som for et Par Aar siden under stor Deltagelse fra Offentlighedens Side fejrede sit 50 Aars Jubilæum ved Melchiors Borger- og Realskole, vil ogsaa paa Døvstummeinstituttet finde fortjent Paaskønnelse for sit trofaste og dygtige Arbejde, idet der fra Instituttets Bestyrelses Side vil blive foranstaltet et Festmaaltid for Jubilaren, ved hvilket forskellige Overraskelser ville blive beredte den gamle Kunstner. (Natt.)

Den offentlige Aarsprøve paa det kgl. Døvstumme-Institut i Fredericia afholdes i Dagene fra den 7de til den 12te Juli 1897.

Onsdagen den 14de Juli Kl. 10 finder Overhøringen af Konfirmanderne Sted i Trinitatis Kirke ved Hr. Pastor Valeur.

Torsdag den 15de Juli Kl. $9^1/_2$ er der Gudstjeneste med Konfirmation og Altergang i Trinitatis Kirke, Hr. Pastor Valeur. Skriftemaalet for Konfirmandernes Slægtninge og for tidligere Elever af Instituttet, som maatte ønske at deltage i Altergangen, begynder Kl. 9.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri, Fredericia.

Udgivet af „Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden“

Nr. 10. | **Juli 1897.** | **4. Aarg.**

G. Jørgensen, R.* p. p.
Forstander for det kgl. Døvst. Inst. i Fred.

L. M. Valeur, R.*
Sognepræst til Trinitatis Menigh. i Fred.

To Jubilæer.

Den 1ste August er det 40 Aar siden Forstander for Fredericia-Instituttet, Georg Jørgensen, ansattes som Døvstummelærer. Fyrretyve Aar, det er en lang Tid, og i al den Tid har han, som vi her skulle mindes, virket utrætteligt for Døvstummesagen. Det er et helt Livs Arbejde. Og Haaret, som en Gang var brunt, er blevet graat. Men lige kraftig og sund paa Legeme og Sjæl staar han blandt os, og vi ønske ham endnu i mange Aar Kraft til den Gerning, han har ofret sig for.

Det var i 1857, at Jørgensen — kun 19 Aar gammel — kom til det kgl. Institut i København. Det var Tegnmetoden, som herskede den Gang, Tegn og Haandalfabet. Og Jørgensen har endnu Venner og bekendte blandt de gamle døvstumme.

I 24 Aar virkede han blandt dem — stadig med Tegn- og Haandalfabet. Og hans Virksomhed faldt ikke blot i Skolen, men ogsaa de udgaaede Elever tog han sig af — paa lignende Maade, som vi nu indenfor Taleskolen ville have Efterkursus for vore konfirmerede Elever. I mange Aar var han ogsaa Formand i Døvstummeforeningen, den gamle Døvstummeforening, som han nu er Æresmedlem af.

I disse Aar lærte han Tegnmetoden at kende, saaledes som ingen af os yngre kender den; thi han kender den af praktisk Erfaring gennem 24 Aar.

Men da han saa lærte Talemetoden at kende — navnlig paa en Rejse i Tyskland —, da greb det ham: den er dog den bedste. Den døvstumme, som kan tale og aflæse, er bedre stillet i Samfundet, end den, der kun kan Tegn- og Haandalfabet.

Og det skal være Jørgensens Ære — som det var Dahlerups —, at han for de døvstummes Skyld valgte Talemetoden uden Hensyn til, at Metoden er sværere for Læreren at gennemføre og anderledes udsat for offentlig Kritik.

Jørgensen har vel ikke indført Talemetoden her i Landet; thi det var Dahlerup, der i 1849 (efter nogle Aars Forsøg paa Instituttet) begyndte med den lille Taleskole, der i 1856 gik over til afdøde Professor Keller, den senere Døvstummeskole i Baldersgade, der i 1891 blev afløst af den kgl. Døvstummeskole i Nyborg. Men Jørgensen er den første, der har anvendt Talemetoden i sin Renhed paa fuldstændig egentlige døvstumme.

Det var i 1881, at Jørgensen blev ansat som Forstander for det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia, som netop oprettedes paa dette Tidspunkt. Og siden den Tid — i 16 Aar — har han med fast Haand ledet nævnte Institut.

Og I, I døvstumme Elever fra Fredericia, I have meget at takke Eders gamle Forstander for; ikke blot Talen og Aflæsningen og de Kundskaber, som han og Eders Lærere have givet Eder, men i særlig Grad hele den Opdragelse, I have faaet paa Fredericia-Instituttet. I have lært Flid og Orden, Høflighed og Ærbødighed for Eders overordnede, og om Søndagen har han lært Eder om Gud, at I ikke skulle glemme at ydmyge Eder for ham og takke ham for alle Ting.

Men naar vi mindes Jørgensens Gerning nu ved hans 40-Aars Jubilæum, da skulle vi ikke glemme det, der som en Traad forbinder de to Afsnit af hans Virksomhed: hans Kærlighed til alle de døvstumme og i særlig Grad til de daarligst stillede, de svagt begavede, at de ikke maa blive skubbet til Side i Skolen af Hensyn til de andre Elever.

Det var hans Tanke paa Døvstummeinstituttet i København, da han (i »Nordisk Tidsskrift« for 1868) skrev: »Hvorfor er der saa mange Sinker iblandt døvstumme Elever«? Og den samme Tanke har han fremsat i et Opraab til de tyske Døvstummelærere (Aufruf 1876), hvor han udtalte, at der var Hundrede og atter Hundrede døvstumme, som forlod Anstalterne med en aldeles utilstrækkelig Kundskabsmængde; og dette kunde ikke gaa an.

Derfor hævdede han fremfor nogen, Tanken om at dele de døvstumme saaledes, at enhver kunde faa den Undervisning, der passede bedst for ham. Og saaledes er det blevet her i Landet. Og ogsaa uden for Danmark, i Norge og Sverrig, har man Gang efter Gang søgt Raad hos ham i Døvstummesager.

Men Jørgensen er ikke bleven staaende ved Delingen. Ogsaa efter at den er bleven gennemført, har det været hans stadige Formaning til os yngre Lærere: Glem ikke de svage, sørg først og fremmest for at faa dem med i Undervisningen. Vær sanddru mod dig selv som Lærer, at du ikke indbilder dig, at alle Eleverne forstaar det, naar kun de bedste ere med.

Derfor skal til Jørgensens 40-Aars Jubilæum lyde en Tak fra mig og enhver, hvis Syn er blevet udvidet ved Omgangen med ham.

Men først og fremmest vil jeg bede om Lov til at bringe en Tak fra Eder, I hans døvstumme Elever, fordi han har været Eder en nidkær og trofast Forstander, som altid først og fremmest har tænkt paa Eder, Eders Udvikling, Eders Fremtid, Eders aandelige og legemlige Velfærd. En Tak til ham for det!

G. Forchhammer.

Den 11te Juni var det 25 Aar siden Pastor Valeur blev ansat som Præst i den danske Folkekirke. Pastor Valeur har i alle disse Aar været knyttet til Fredericia, og i den langt overvejende Del af Tiden til Trinitatis Kirke som Sognepræst. Paa Jubilæumsdagen overrakte Menigheden ham en smuk Sølvopsats i oldgræsk Stil, samt en smukt indbunden Adresse, der var underskrevet med 668 Navne. Mappen, hvori Adressen laa, var af Ruslæder og bar paa Forsiden Indskriften: »1872—11te Juni—1897«. Indvendig var den prydet med haandtegnede Billeder af Trinitatis Præstegaard, samt Præstens første Embedsbolig, som Kateket ved Michaelis Kirke. Selve Adressen lød saaledes:

Velærværdige Hr. Sognepræst,
Pastor L. M. Valeur,
Ridder af Dannebroge.

I Dag for 25 Aar siden kaldedes De til Præst i den danske Folkekirke. I alle disse Aar har Fredericia været Stedet for Deres Virksomhed, og i den længste Del af Tiden har De været knyttet til Trinitatis Menighed, som dens højt skattede Sognepræst.

Nuværende og tidligere Beboere af Trinitatis Sogn have derfor følt det som en Trang paa denne deres Højtidsdag at bevidne Dem vor Højagtelse, vor Taknemmelighed og vor Hengivenhed. Ved Deres Virksomhed iblandt os, har De forlængst vakt disse Følelser hos os i rigt Maal, og de ere blevne styrkede hos os i Aarenes Løb, alt som vi mere og mere lærte Dem at kende. Vi bede Dem modtage vor hjerteligste Lykønskning i Anledning af Deres Jubelfest, og vi bede Dem modtage vor Tak for den svundne Tid, hvis Minde vi ville bevare. Tak for Deres utrættelige Gerning som Kirkens Tjener, Tak for Deres trofaste Forkyndelse af Ordet, Tak for Deres Sjælesorg i Menigheden, Tak for Vejledningen af de unge, Tak for Trøsten til de syge og gamle, og først og sidst Tak for det trofaste og kærlige Sind, som vi alle over alt have mødt hos Dem. Og vi knytte til vor Tak Udtalelsen af vort Haab: at det maa forundes Dem at virke og færdes i Menigheden endnu i mange Aar.

Gud give dem Naade dertil.

Siden 1881, da Døvstummeinstituttet begyndte sin Virkning her i Fredericia, har Pastor Valeur været nøje knyttet til denne Anstalt. Ikke blot har Anstaltens Forstander og

Lærerpersonale i ham haft en fuldtro Ven, der fulgte Gerningen paa Døvstummeskolen med altid usvækket Interesse, men ogsaa Anstaltens Elever have følt, at de havde en stor Plads i hans Hjerte. Da Instituttet i Aaret 1889 skulde tænke paa at udsende sit første Hold Konfirmander, beskikkede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Pastor Valeur til, som Sognepræst, at lede Konfirmationsforberedelsen og til at konfirmere Instituttets Elever. Denne aarlig tilbagevendende Gerning indenfor Døvstummeskolen har kun bidraget til end yderligere at knytte Pastor Valeur til Instituttet og dets Elever. Vi vide fra mange Sider, at de unge døvstumme, der ere konfirmerede fra Fredericia-Instituttet, bevare deres Præst i kærlig Erindring, og at vi berede dem en Glæde ved i dette Nummer at bringe et Billede af ham.

Da Præsten paa Jubilæumsdagen samlede en Kreds af Slægt, Embedsbrødre og Venner i sit Hjem, var ogsaa Forstander Jørgensen til Stede og bragte Jubilaren en Tak for den Gerning han med saa stor Kærlighed og Trofasthed havde udført og endnu stadig udfører paa Instituttet.

C. J.

3die Søndag efter Trinitatis.

»Der skal være Glæde i Himmelen over en Synder, som omvender sig, mere end over 99 retfærdige, som ikke have Omvendelse behov«.

(Luc. 15 Kap. 10 V.)

»Der skal være Glæde i Himlen«, altsaa hos Gud og hans hellige Engle, som bo i Himlen! Og hvem er da saa rig og mægtig paa Jorden, at han kan glæde Alverdens Skaber og hans hellige Sendebud, som saa ofte udsendes til Jorden for vor Skyld, for at bringe Hjælp i Nød, Trøst i Sorgen, for at vogte og bevare os i Fare eller for at hente Guds kære Børn hjem til Himlens Land, naar Døden har lukket deres Øjne? Vi kunne næsten ikke forstaa det, og dog er det os, der tales om, dig og mig, der ere saa mægtige; thi Jesus siger jo kun »en Synder«, og det passer jo paa os. Vi vide det fra vor Børnelærdom, at »alle have syndet imod Gud« og der er ingen retfærdig, end ikke en!

Synes du ikke, at det var vel værd at tænke paa og overveje, hvorved vi da kunne glæde Gud, og hvad vi skulle gøre for at opnaa dette.

Der staar jo kun, at den, som er Synder, skal omvende sig. Vi ville derfor prøve at forstaa, hvad Omvendelse er!

Der behøves to Ting til Omvendelse. Det første er, at vi maa kende os selv og vide bestemt, hvorledes vi ere, hvordan vi tænke og handle. Det er nu slet ikke saa let, som man skulde tro, thi det er meget lettere at se, hvorledes andre Mennesker ere, end hvorledes vi selv ere. Vi have nemlig altid saa mange Undskyldninger paa rede Haand, naar vi se paa, hvad vi selv gøre, og vi ville altid saa gerne skyde Skylden paa andre, ligesom Adam og Eva gjorde.

Naar vi dømme strengt om vor Næste, saa synes vi selv, at vi dømme retfærdigt, og vi synes altid, at vor Næstes Fejl ere stygge og slemme, men vi se ikke, at vi selv ere ukærlige, medens vi foragte ham. Naar vi synes, at vor Næste er stolt eller hovmodig eller forfængelig, saa glemme vi at se efter, om det maaske er os selv, der er misundelig paa ham, fordi han har mere end vi, og saaledes gaar det fremdeles med mange andre Ting. Vi se Skæven i vor Broders Øje, men Bjælken i vort eget Øje blive vi ikke var.

Du tror maaske ikke, at du er saa slem, men dersom du blot passer rigtig paa dig selv og er ærlig, saa skal du snart se, at naar du bliver vred paa din Næste, saa er det ofte dig selv, som er mest skyldig. Du skal snart erfare at du synder meget mere, end du før har tænkt eller troet og saa faar du ikke saa megen Lyst til at se paa de andres Fejl. Det kaldes Selverkendelse, og naar vi først ret kende os selv, saa kunne vi aldrig indbilde os, at vi ere bedre end andre, men vi lære at forstaa, hvor nødvendigt det er for os at tale med Gud om vore egne Fejl og bekende dem for ham i Ydmyghed, for at bede ham om Hjælp til at blive fri for dem og blive bedre. Naar vi bede ham om at fri os fra det onde, saa er det ej alene det, som kommer til os udefra, men mest fra det onde, som er inden i os, thi det følger os overalt. Vi maa erkende, at vi ikke ere retfærdige, og derfor behøve Omvendelse. Naar vi da gerne ville vende os bort fra alt det onde og daarlige, som vi se i os selv, og som altid gør Samvittigheden urolig, men ikke gør os glade og lykkelige i Hjertet, fordi det er Fjendskab imod Gud, saa kommer det an paa, at vi kende ham, der er stærkere end Synden og Døden og Djævlen, Han, den evige, den almægtige og allestedsnærværende Gud, han alene kan hjælpe os, og han vil hjælpe os, thi han elsker os mere end Fader og Moder har elsket os. Kære Venner, dersom vi ikke kende Guds Kraft og hans Kærlighed, saa ere vi blinde; thi vi kunne se dem hver Dag overalt! Han giver hver Dag Millioner af Skabninger Føde og opholder dem til Mennekets Tjeneste. Han lader Græs og Korn vokse op af den sorte Jord, han klæder Fuglene med Fjer og Dun og giver Dyrene en varmere Pels om Vinteren for at beskytte dem imod Kulden. Han har ogsaa opholdt os alle de mange Dage, vi have levet paa Jorden indtil nu. Ofte, naar vi vare bedrøvede eller bange, saa sendte han os Hjælp og Trøst, saa snart vi havde lært at bede ham derom. Guds Kærlighed falder paa os som Solens Straaler, og de skulle gennemvarme os, saa at vi ogsaa blive kærlige i vore Hjerter og bekende, at Gud er størst, stærkest i Magt og Kærlighed.

Naar vi kende os selv og erkende, at vi trænge til Frelse og Hjælp af den almægtige og algode Gud, og naar vi ret lære at kende ham, saaledes, som han er, saa bliver vort Liv en Lovsang til hans Ære, saa ønske vi altid at bekende ham baade i Ord og Gerning. Da skal det ses og kendes, at vi ere den himmelske Faders Børn. Saa bliver vort Liv til Glæde for os selv og for vore Medmennesker, og da stiger Glæden op i Guds Himmel over, at en Synder har omvendt sig!

Gid det maa ske enhver af os!

Amen!

Abnormskolemødet.

I disse Dage udsendes »Indbydelse til Deltagelse i det fjerde nordiske Abnormskolemøde i København 1898«.

Det første Abnormskolemøde holdtes i København i 1872. Efter et Mellemrum af 4 Aar, altsaa i 1876, samledes Abnormskolens Lærere og Venner atter til Møde, men den Gang i Stockholm. Det 3die i Rækken af disse Møder fandt Sted i Kristiania i Juli 1884.

I Kristiania modtog Mødet en Forespørgsel fra daværende Domprovst Alopæus i Borgå, hvor vidt der var en Mulighed for, at Abnormskolemødet næste Gang kunde henlægges til Finland. Hele Forsamlingen sluttede sig til denne Tanke, dog var der Stemning for, at der burde hengaa en længere Aarrække, inden man atter samledes til Drøftelse af Abnormsagen.

Indbydelsen til det forestaaende Møde lyder saaledes:

»Efter at man ved en til Finland rettet Forespørgsel havde bragt i Erfaring, at dette Land ikke for Tiden saa sig i Stand til at modtage det 4de nordiske Abnormskolemøde, sammentraadte undertegnede med Mandat fra samtlige danske Abnormanstalter for, som Komité at forberede dette Mødes Afholdelse i København i 1897.

Da der imidlertid fra det svenske Abnormskolevæsens Side senere blev udtalt Ønske om, at det paatænkte Møde, af Hensyn til den i Stockholm i 1897 stedfindende nordiske Industri- og Kunstudstilling, maatte blive opsat til 1898, har Komitéen troet at burde imødekomme dette Ønske.

Komitéen tillader sig derfor nu at indbyde Kaldsfæller ved samtlige Abnormanstalter i Danmark, Norge, Sverrig og Finland saa vel som alle andre, der interesserer sig for Abnormsagen, til at deltage i det 4de nordiske Abnormskolemøde, der agtes afholdt i København i de første Dage af Juli Maaned 1898.

Da Forsorgen for de Vanføre og Lemlæstede siden det sidst afholdte Abnormskolemøde har taget et betydeligt Opsving i de nordiske Lande, agter Komitéen med Tilslutning fra det herværende »Samfundet, som antager sig Vanføre og Lemlæstede« ved Mødet at aabne en Sektion for denne nye Gren af Virksomheden for de Abnorme, og vor Indbydelse gælder derfor ogsaa denne.

Dernæst ønsker Komitéen at se de Bestræbelser, der i de senere Aar ere udfoldede for Stammendes Helbredelse, repræsenterede ved Mødet, og endelig venter man Rammen for dette — uagtet det ifølge Traditionen fremdeles kaldes »Skolemøde« — udvidet til ogsaa at omfatte de Sider af Abnormsagen, som ligge udenfor Skolens Omraade: Asyler, Arbejdshjem, Klinikker.

Til Mødet tænkes knyttet en Udstilling af Undervisningsapparater og Elevarbejder fra de forskellige Anstalter, og for at gøre denne saa instruktiv og karakteriserende som muligt, har Komitéen ment, at den fortrinsvis bør indeholde en fyldigst mulig Samling af Arbejder fra det nærmest forud for Mødet liggende Skoleaar.

Mødets Sekretær, Kancelliraad Fr. Thomassen, Nørre Allé 11, 2. Sal, København N., modtager indtil 15de Maj næste Aar Indmeldelse til Deltagelse i Mødet, og indtil 1ste Februar næste Aar Anmeldelse af Forhandlingsemner og Foredrag samt af Udstillingsgenstande med Opgivelse af Størrelse af den for samme nødvendige Plads paa Væg, Bord eller Gulv.

Komitéen agter at henvende sig med Andragende til Generaldirektoratet for de danske Statsbaner samt til Bestyrelser for danske Dampskibsselskaber om at tilstaa Deltagerne i Mødet Nedsættelse i Passagerfragten paa Rejsen til og fra Mødet. Da det er i Sagens Interesse, at Mødet bliver saa talrigt besøgt som muligt, vil man henstille til de andede norske, svenske og finske Lokalkomitéer, at de, hver i sit Land, søge at bevirke en lignende Lettelse, og særlig vil man i denne Forbindelse henlede Opmærksomheden paa det ønskelige i, at den i Sverrig tilstaaede Nedsættelse ogsaa kommer norske og finske gennemrejsende tilgode. Underretning om Resultater af saadanne Henvendelser for Norges, Sverrigs og Finlands Vedkommende bedes meddelt Sekretæren inden 15de Maj 1898.

Det skal være Komitéen magtpaaliggende at søge at skaffe dem af Mødets Deltagere, der ønske det, Anvisning paa billige Hoteller og Privatboliger i København under Mødetiden.

Et udførligt Program for Mødet vil i Løbet af Juni Maaned næste Aar blive tilsendt hver enkelt Deltager, der i rette Tid har opgivet sin Adresse til Sekretæren.

Et tilstrækkeligt Antal trykte Eksemplarer af denne Indbydelse vil blive tilsendt de for hvert Land nedsatte Lokalkomitéer med Anmodning om at fordele dem til Abnormanstalterne og andre paagældende i de respektive Lande.«

I Komitéen for det 4de nordiske Abnormskolemøde.
Juni 1897.

(Underskrifterne).

En døvstum Soldat.

(Sluttet.)

Vilhelm gik bedrøvet ud af Raadhuset, og man satte en Blomst i hans Hat, som Tegn paa, at han skulde være Soldat og lære at forsvare sit Fædreland. Alle hans Venner rystede paa Hovedet af Forundring. Hans Fader kunde ikke hjælpe ham, han var kommen for sent; nu kunde det ikke mere forandres. Vilhelm skrev til Bestyreren af den Døvstummeskole, som han havde været paa, og bad ham om Attest for, at han var døvstum. Attesten fik han straks og sendte den til Øvrigheden, men det hjalp ikke, han skulde være Soldat. Saa maatte han sige sit Skomagerhaandværk Farvel og lade Hammer og Læst være hjemme og rejse til Ekserserpladsen.

Her fik han en smuk Uniform paa og begyndte straks paa Eksersitsen (Vaabenøvelse). Han havde en smuk Figur og en rank Holdning, og han lærte snart at aflæse Kommandoordene fra Officerens Mund. Naar han ikke kunde se Officerens Ansigt, saa han paa sine Kammerater, og snart kunde han gøre »omkring« og »venstre om« og »Gevær i Hvil«, »Præsentér Gevær«, »Gevær ved Foden«, og hvad det nu hedder altsammen.

Om Sommeren var han med paa store Feltøvelser. Han marscherede store Dagsmarscher og udholdt mange Anstrengelser. Men han taalte det altsammen godt, medens mange af hans Kammerater bleve liggende paa Vejen af Overanstrengelse. Han blev derfor afholdt af sine Officerer, og da han var venlig og hjælpsom mod alle, blev han afholdt af sine Kammerater.

Men en Aften kom han for sent hjem. Han havde været i Selskab og glemt at tænke paa Klokken. Han prøvede at liste sig forbi den Soldat, som stod paa Vagt

ved Lejren, og da han i Mørket ikke kunde forstaa denne eller sige, hvem han var, blev han arresteret og fik Lænke paa den højre Haand og den venstre Fod. Saaledes maatte han sidde i 24 Timer.

Imidlertid havde hans foresatte i Tidens Løb opdaget, at han virkelig var døvstum, og at han derfor efter Landets Love ikke kunde være Soldat. Hans Sag skulde da undersøges nøjere, og i den Tid skulde han arbejde paa det militære Skomagerværksted. Her var han saa flink, at han snart blev gjort til Haandværkerunderofficer.

Ved Undersøgelsen viste det sig, at der forelaa en Fejltagelse. Den døve Vilhelm havde nemlig en Fætter af samme Navn, som han, og som boede i samme Sogn. Dette havde bevirket en Forveksling af de to. Nu blev den hørende Fætter undersøgt, han blev fundet dygtig til Militærtjenesten, og han maatte straks trække Soldatertrøjen paa og tage den døve Vilhelms Plads.

I tre Maaneder havde nu Vilhelm tjent som Soldat. Da han blev fri, rejste han straks til Budapest, og det lykkedes ham her at begynde med eget Skomagerværksted. Han giftede sig snart med en af sine fordums Skolekammerater og lever nu lykkelig og fornøjet, men maa ofte tænke paa de Dage, da han gjorde Tjeneste som Soldat.

(D. d. Bl.)

Hs. Eksel. Kultusminister H. V. Sthyr.

De fleste af vore Læsere vide jo allerede, at vi for nogle Uger siden have faaet en ny Kultusminister, idet Biskop over Lolland-Falsters Stift, Lic. theol H. V. Sthyr kaldtes til denne Stilling. Biskop Sthyrs Udnævnelse til Kultusminister hilstes med Glæde og Tilfredshed af mange, navnlig af mange Lærere rundt om i Landet; thi som Biskop

har han vist meget stor Interesse for Skolen og dens Lærere. Ogsaa vi have al Grund til at være glade over Valget af den nye Kultusminister; thi man kan være sikker paa, at den Interesse, som en lang Række af hans Forgængere have vist for døvstummes Undervisning og Opdragelse, ligeledes vil blive vist af ham.

Hans Valdemar Sthyr er født i Frederikshavn den 3die Oktober 1838 (og er altsaa nu 58 Aar gl.). Han studerede Theologi (til Præsteeksamen) og var ogsaa Præst i nogle Aar (1873—77) i Alslev og Hostrup Sogne i Ribe Stift. 1877 udnævntes han til Professor ved Københavns Universitet, hvilken Stilling han beklædte i 10 Aar, indtil han udnævntes til Biskop over Lolland-Falsters Stift 1887.

Nu er han altsaa kaldet til et nyt Embede, som Minister, og vi ønske ham Held og Lykke til at udrette det gode og nyttige, som vi vide, at han gerne vil udføre.

Andreas Peter Bernstorff

blev født i Hannover i Aaret 1735. Hans Fader var Godsejer og gav ham en udmærket Opdragelse. For at blive uddannet som Statsmand rejste han om og studerede ved forskellige tyske Universiteter og foretog ogsaa lange Udenlandsrejser til Italien og de vestevropæiske Lande. Omtrent 1750 blev han indkaldt til Danmark af sin Farbroder, der var Minister og næsten enevældig styrede Landet. Her blev han ansat i et af Kollegierne (svarer til de nuværende Ministerier) og fik snart bedre og bedre Embeder. Da Struense fik afsat hans Onkel, tog A. P. Bernstorff selv sin Afsked, og blev først igen dansk Embedsmand, da Struense var styrtet (afsat). Han blev nu to Gange Udenrigsminister og styrede Danmarks udenlandske Anliggender paa en fortræffelig Maade.

Da han første Gang var Minister (1773—1780) var den nordamerikanske Frihedskrig udbrudt, og flere af Staterne i Evropa, som Frankrig, tog Parti for en af de kæmpende Magter. A. P. Bernstorff vilde ikke have Danmark med i nogen som helst Krig. Han forstod, at et lille Land kan ikke vinde noget i Krig, men kun tabe, derimod kan det vinde meget i Freden. Han forstod ogsaa, at det vilde være bedst for Danmark at leve i Venskab med England, men han vilde paa den anden Side ikke taale, at engelske Kapere erobrede danske Handelsskibe, og lod derfor danske Krigsskibe krydse omkring og beskytte Handelsskibene. Anden Gang var han Minister fra 1780—1797 og netop i denne Tid udbrød den franske Revolution, der satte Evropa i Fyr og Flamme. Krigen rasede over alt, men Bernstorff forstod bestandig at holde Fred og at undgaa alle Vanskeligheder. Aldrig har den danske Handel blomstret (været saa god), som den Gang. Alene den østindisk-kinesiske Handel hjemførte for 5 Mill. Rigsdaler Varer aarlig til København, og den vestindiske og nordamerikanske Handel, ligesom Fragthandelen paa Middelhavet var overordentlig fordelagtig. England, Nordamerika og Danmark delte Verdenshandelen imellem sig, og København havde Handelshuse over hele den handlende Verden.

I Arbejdet for Bondens Frigørelse var Bernstorff ogsaa en af de ivrigste. Snart efter sin Ankomst til Danmark fik han sin Farbroder til at give Bønderne paa Godset Bernstorff fri, og da der, den 26de Avgust 1786, blev nedsat en Kommission for at overveje, hvad der skulde gøres for Bønderne, fandt den kraftig Støtte hos Bernstorff. Efter at Hoveriet var afskaffet og Stavnsbaandet ophævet, købte mange Bønder selv deres Gaarde, og Velstand begyndte at brede sig blandt Bondestanden.

Den Velstand, der saaledes opstod ved den blomstrende Handel og ved Bondens Frigørelse, og som direkte (ligefrem) skyldes A. P. Bernstorffs Foranstaltninger, bevirkede ogsaa, at Danmark senere kom lettere ud over de ulykkelige Krigsaar, og medens man saaledes maatte savne hans overlegne Statsmandskløgt (Klogskab), der maaske kunde have undgaaet Krig, maatte man prise ham i Graven for alt, hvad han havde gjort for at ophjælpe Danmark.

Den 21de Juni 1797 døde han, og hele Landet sørgede over hans Død. Ved hans Kiste talte Biskop Balle varme Ord, idet han brugte Elisas Ord som Tekst: »Maatte dog de to Dele af din Aand blive tilbage«. Og det Ønske kunne vi dele: Gid Bernstorffs Aand ret maa være over hele det danske Folk, at vi maa forstaa, at for alle Nationer, men særlig for de smaa, er der flest Laurbær (Løn) at vinde i Fred, men liden eller ingen i Krig.

Det forstod den kloge, græske Konge, og havde det græske Folk ikke tvunget Krigen frem, saa havde maaske Grækenland føjet Kreta til sine Besiddelser, medens Landet nu økonomisk (pengeligt) er ødelagt, og en af de bedste Provinser, Thesalien, forvandlet til en Ørken. *V. L.*

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Cirkus Haucke, der i Juni Maaned besøgte Fredericia, viste Eleverne paa det herværende Døvstummeinstitut den store Venlighed at indbyde dem til en særdeles nydelig Eftermiddagsforestilling. 250 Pladser vare forbeholdte Børnene og Institutets Personale, som alle morede sig fortræffeligt.

Den 2:de Juni var der stort Dyrskue i Nyborg. Børnene paa Døvstummeskolen havde da den Glæde at blive viste omkring og se paa de mange smukke vrinskende, brølende, brægende og gryntende Dyr.

Den 8de Juli foretog Døvstummeskolen i Nyborg en Udflugt pr. Ekstratog til Svendborg, sammen med Børnene fra Nyborg Borgerskole.

Først besaaes den smukke Nikolajkirke, hvorefter man gik gennem Byen og ud til den dejligt beliggende Lystskov »Kristiansminde«, hvor Børnene beværtedes med Chokolade og Kage.

Resten af Dagen gik saa med Leg og smaa Spadsereture i Skoven og Anlægene. Skønt Vejret ikke var allerbedst, morede Børnene sig udmærket.

Ved Konfirmationen i Nyborg den 15de Juli konfirmeredes af Pastor Ravn 13 Piger og 4 Drenge fra Døvstummeskolen.

Frk. Thestrup fra Arbejdshjemmet i København, har besøgt Institutterne i Nyborg og Fredericia nogle Dage i Juni Maaned.

Forhenværende Elev af Døvstummeinstituttet i Fredericia (Pg. 12) Maren Nielsen i Ølsemagle ved Køge, havde i Pinseferien Besøg af sin tidligere Lærerinde. Besøget var til gensidig Glæde, da hun baade talte og aflæste godt. Hun havde faa Dage forinden i København overværet en ældre Broders Bryllup, som var oplært paa Instituttet der, og viedes af Pastor Hejberg.

Den finske Døvstummelærerinde, Frk. Aschan, har overværet Aarsprøven ved Instituttet i Fredericia.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri Fredericia.

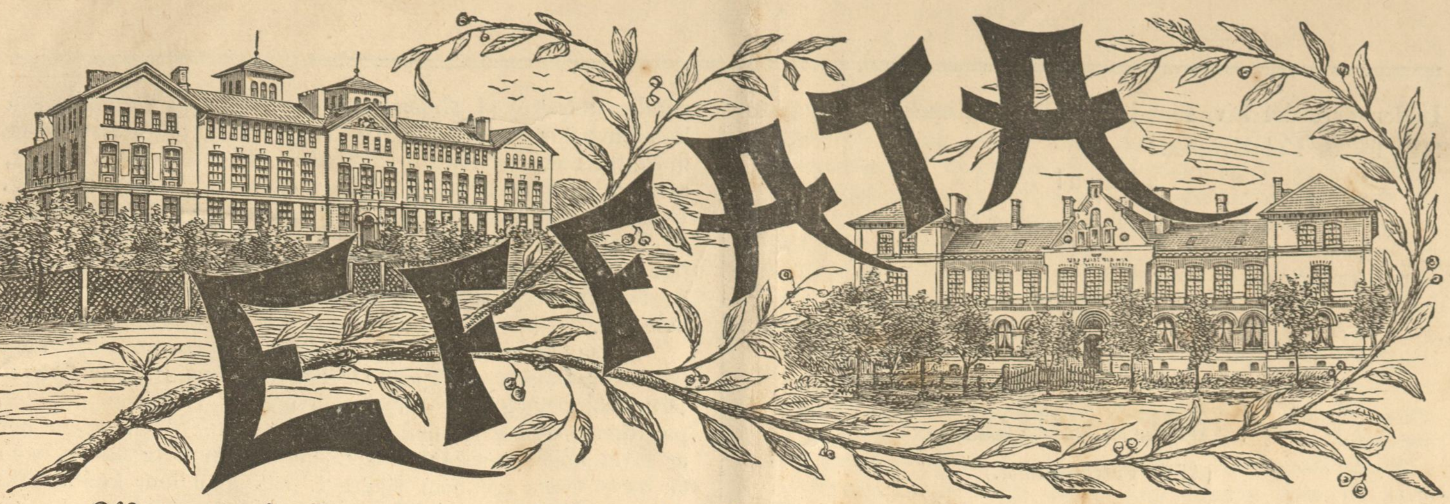

Udgivet af „Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden"

Nr. 11-12. | August-September 1897. | 4. Aarg.

13. Søndag efter Trinitatis.

»Hvad skal jeg gøre, at jeg kan arve et evigt Liv?«
Luk. 10 Kap. 25 V.

Det var dette Spørgsmaal, som den lovkyndige fordum gjorde Jesus, og det er endnu det samme Spørgsmaal, vi alle skulle gøre, dersom vi efter Døden skulle komme ind i Guds Rige og leve der evigt med Jesus Kristus, vor Herre! De, som ikke tænke paa Gud eller leve Livet sammen med ham, de bortkaste deres Barneret til det himmelske Hjem, og kunne derfor ikke komme derind. Døden kommer til alle Mennesker, fordi den er Straf for Synden; men det evige Liv er ingen Ret, det er en Naadegave, som Gud giver til hvem han vil, og han giver den kun til sine egne kære Børn, som han kender og elsker.

Livet her nede har han givet os alle, for at vi skulle stræbe at tilegne os det evige Liv; thi han tilbyder os alle det, men dersom vi foragte hans Naade og ikke hente Gaven hos ham selv, saa bliver den ikke vor Ejendom, og vi faa ingen Arveret til den himmelske Faders Rige.

Vi kunne altid faa at vide, hvad vi skulle gøre, thi Gud har sagt os det og aabenbaret det i sit hellige Ord, der kan vejlede os til al Sandhed og give os Svar paa alle Spørgsmaal. Vi maa derfor spørge os selv, om vi ret kende og bruge dette hans Ord, og om vi leve derefter, saa at vi leve sammen med Gud.

Samlivet med Gud giver Fred og Glæde i Hjertet ogsaa i Prøvelser og Modgang, men uden Gud er Livet tomt, og Døden fuld af Frygt og Angst. Naar Jesus følte Angst, da han skulde lide Døden, saa var det, fordi han, som Menneskenes Frelser, bar Alverdens Synd til Korset. Da han blev naglet fast til Korset, blev ogsaa vor Synd og Angst naglet fast dertil med ham, saa at de ingen Magt have over os mere, dersom vi høre ham til. Lige som Jesus gik glad og uden Frygt lige op til Gud paa Himmelfartsdagen, saaledes kunne ogsaa vi gaa lige ind til Gud, naar Dødstimen skiller os fra Jorden, dersom vi ved ham ere blevne Guds Børn.

Se, det er Slutningen paa et kristent Menneskes Liv hernede ved Døden at arve det evige Liv i Saligheden hist oppe; men Gud lader os ikke vente saa længe, før han giver os det evige Livs Velsignelse med Fred og Glæde den Helligaand! Nej, lige fra vor Daabs Time har han taget os i Favn og opkaldt os efter sin Søn, da vi fik vort Kristennavn, og han vil følge os paa alle vore Veje for at vogte os. Hans Haand er altid udrakt til at hjælpe og støtte os, lige som Moderens, der lærer det lille Barn at gaa; men dersom Barnet ikke vil lade sig lede, men løber bort, saa falder det! Saaledes gaar det ogsaa med os!

Svaret paa Spørgsmaalet om, hvad vi skulle gøre, er dette, at vi skulle slippe Synden og i Troen holde fast ved Gud!

Det er da ikke nok, at vi spørge som Manden i dette Evangelium, men det kommer an paa, om vi mene det ærligt og alvorligt med vort Spørgsmaal; thi det er det, som Gud allermest ser paa, og han kender altid vore Hjerter og vore Tanker, saa at vi ikke kunne bedrage eller narre ham.

Mange Mennesker hykle for sig selv lige som denne lovkyndige og sige: »Vi ville saa gerne være gode og fromme, men vi kunne slet ikke blive bedre, det er forgæves at prøve derpaa, thi vor syndige Natur er Skyld deri.«

Det er meget slemt, dersom du skulde gøre saaledes; thi du skal se, dersom du vil være ærlig, at det altid er, fordi du har en eller anden Synd, som du elsker og ikke vil give Slip paa.

Dersom du virkelig ærligt arbejder paa at blive fri for den, fordi du sørger over den og afskyer den, saa kan Guds Kraft ogsaa overvinde den og fri dig fra det onde, som har taget Bolig i dit Hjerte, og som vil overvinde dig, dersom du ikke overvinder det.

Saa gid vi da ikke maa holde fast ved vore Synder til evig Fortabelse og evig Død, men overgive dem til vor kære Fader i ærlig Tro og Tillid til hans Forsoningskraft og hans Livs Samfund allerede i denne Verden, saa at vi kunne blive skikkede til hans Saligheds Rige og ved

Døden arve det Liv, som ingen Død kan opsluge og ingen tage fra os i al Evighed!

Amen!

Stockholm.

(Af G. Forchhammer.)

Stockholm er jo Hovedstaden i Sverrig, den største og betydeligste Stad i Landet, om end ikke fuldt saa stor som København. En smuk By er det, en dejlig, henrivende By; og den synes at have klædt sig i sin Festdragt, for at modtage de mange rejsende til den store nordiske Udstilling, som for Tiden findes der oppe. Ogsaa min Hustru og jeg har for nylig været der oppe for at se baade Byen og Udstillingen, og jeg havde derfor tænkt mig, at et Par Minder derfra mulig kunde interessere vore døve Venner eller andre af Bladets Læsere.

Rejsen til Stockholm varer omtrent et Døgn. Vi toge fra København Fredag den 6te August, Kl. 11 Formiddag med Dampskib til Malmø paa Sverrigs Kyst, og derfra med Iltog hele Eftermiddagen og Natten op igennem Sverrig, lige til Stockholm, hvor vi ankom Kl. 7 Lørdag Formiddag.

Allerede Indkørslen til Stockholm er meget ejendommelig, idet man, for at komme frem til Stationen, maa køre igennem det Bjærg, hvorpaa den sydlige Del af Byen ligger. Højt oppe paa Bjærget ligge Huse og Gader i Lys og Solskin, medens vi køre gennem det lange, mørke Hul. Saa pludselig komme vi ogsaa ud i Lyset igen, og ere da allerede midt i Stockholm.

Faa Byer have saa smuk en Beliggenhed, som Stockholm, paa Øer og Fjelde, med Vand paa alle Kanter, og smaa Dampbaade farende frem og tilbage fra Sted til Sted. Man kan paa denne Maade let, med Dampbaad eller Sporvogn, komme hele Byen rundt.

Den midterste Del af Byen kaldes »Staden«. Den ligger paa en Ø, helt omgivet af Vand, det er den ældste Del af Stockholm; og man ser straks, at det er en rigtig gammel By. Den bredeste Gade er her som Østergade i København (eller Korsgade i Nyborg). Men de fleste Gader ere saa smalle, at naar man staar midt i Gaden og strækker begge Armene ud, kan man næsten naa Husene paa begge Sider. Disse Gader ere derfor meget mørke og skumle, og hvis man gaar der ved Aftentid, kan man let risikere *) at blive overfaldet og mulig udplyndret, saa det skal man være forsigtig med. Her i »Staden« findes det Torv, hvor den danske Konge, Kristian den anden (som den Gang regerede i hele Norden) lod en Mængde svenske Adelsmænd henrette. Denne Henrettelse blev kaldet det stockholmske Blodbad, og Kong Kristian kaldes derfor i Sverrig »Kristian Tyran«, det betyder den grusomme. Men han var dog en god Konge imod Landets andre Borgere.

Fra »Staden« kan man ad Broer komme over til de andre Dele af Byen, nemlig »Sødermalm« paa Sydsiden og »Norrmalm« paa Nordsiden.

Sødermalm er altsaa den sydlige Del af Stockholm, og den er bygget paa en meget mærkelig Maade, nemlig helt op ad et Bjærg. Det var det Bjærg, vi kørte igennem, da vi kom til Byen. Vil man op paa Sødermalm, maa man derfor gaa ad stejle Gader eller op ad nogle lange Trapper, som ere i Stedet for Gader. Men man har ogsaa en anden nemmere Maade at komme derop. Der er nemlig indrettet et Hejseapparat, saaledes at man ligefrem kan blive hejset derop. Dette Hejseapparat »Hissen« er indrettet i et Jærntaarn, som staar tæt nede ved Vandet, men er omtrent lige saa højt som selve Sødermalms Bjærg. Det koster 5 Øre at gaa der ind, saa bliver man hejset op til Toppen af Taarnet, og man kan saa paa en Bro gaa lige over paa Sødermalm. Vi vare flere Gange der oppe og nød den dejlige Udsigt, som man der har over den hele By.

Ogsaa den nordlige Del af Byen, Norrmalm, er bygget hen over Bakker og Fjælde. En af disse Bakker hedder Brunkebjærg, og man ser der, hvorledes Gaderne gaa op paa den ene Side og ned paa den anden. Men ogsaa her er lavet noget morsomt noget, nemlig en lang Gang, som er boret tværs igennem Bjærget, saa man kan komme fra den ene Side til den anden uden at behøve at gaa op og ned ad de stejle Gader. Den kaldes Brunkebjærg-Tunnelen, og vi vare flere Gange igennem den. Det koster kun 2 Øre for hver Person og er jo en stor Lettelse. En lang Gang var det ellers, vi talte over 300 Skridt, og saa er der saa mørkt, at der maa tændes Lygter hele Dagen.

Noget af det smukkeste ved Stockholm er iøvrigt de mange Anlæg. Vi sade ofte længe paa en Bænk, under Træernes Skygge og nøde de yndige Blomsteranlæg. Mange Planter, som ellers kun vokse i Syden, Palmer og Kaktus, blive her om Sommeren sat ud i det fri, saa man kan gaa og glæde sig over dem. En af de Gader, vi mest kom igennem, Karlavägen hedder den, er ligesom er lang Blomstervej med prægtige Huse paa Siderne. Saa smuk en Gade finder man næppe noget andet Sted.

Stockholm er i sig en dejlig By. Men det, som i Aar mest har trukket Folk dertil, er dog nok Udstillingen. Det er den store nordiske Kunst- og Industri-Udstilling, som for Tiden findes der oppe, og hvor ogsaa de danske Døvstummeinstitutter ere Medudstillere.

Udstillingen findes paa en stor Halvø (Djurgaarden) øst for Byen, og man kommer let der hen med Sporvogn eller Dampbaad.

Her findes Ting fra alle de nordiske Lande, fra Danmark, Norge, Sverrig, Finland og Rusland. Og det er mange mærkelige og interessante Ting, man kan se her: Jærnbanevogne og Lokomotiver, Gravemaskiner (Boremaskiner), Strikkemaskiner, Vævemaskiner og elektriske Maskiner, som kunne lave elektrisk Lys og oplyse den hele Udstilling, naar det bliver mørkt om Aftenen. Alle disse Maskiner findes samlede i en stor Træbygning, som kaldes Maskinhuset.

Ved Siden af den findes en anden stor Bygning, Kunsthallen, som indeholder alle Kunstsagerne, nemlig Malerier og Billedhuggerarbejder. Der er saa mange smukke Ting, at man kan gaa en hel Dag og se derpaa.

Men den største og vigtigste af alle Bygningerne er dog Industrihallen, hvor alle Industrisager og Handelsvarer findes. Med sin store Kuppel og sine fire høje Taarne rager den højt op over alt det øvrige, saa man kan se den fra hele Byen. Og naar man kommer op i et af Taarnene, som man kan blive hejset op i med et elektrisk Hejseapparat, saa har man derfra en storartet Udsigt over det hele.

Her i Industrihallen finder man Ting fra de aller fineste Butikker i København, Kristiania, Stockholm, St. Petersborg og andre Steder, fine Klæder af Skind og Tøj, Tæpper, Møbler, Porcellainstallerkener med Billeder paa o. s. v. Der findes ogsaa en Udstilling af de Ting, Nansen havde med, da han sejlede med sit Skib »Fram« hen over Nordpolshavet.

Her i Industrihallen findes ogsaa Udstillingen fra de danske Døvstummeinstitutter, som vi naturligvis i særlig Grad interesserede os for, og man kan ogsaa godt sige, at det var en rigtig pæn Udstilling.

Noget af det smukkeste fra Nyborg er vel de 5 store Lysduge, som ere udførte af Margrethe Jensen, Karen Lorentzen, Maren Madsen, Meta Nielsen og Marie Rasmussen.

*) risikere = udsætte sig for.

Fra Fredericia er der navnlig en Del store Træarbejder, man lægger især Mærke til et Staffeli med Ramme samt et Tobaksbord, udskaaret i dansk Almuestil.

Af andre Ting, som særlig interesserede mig paa Udstillingen, kan jeg nævne et Skolekøkken, hvor Skolebørn kunne lære at lave Mad. Det er noget, man er begyndt paa i Norge og Sverrig og tildels ogsaa i Danmark i enkelte Almueskoler. Og hvis det kan indrettes paa en god Maade, vilde det jo ogsaa være meget heldigt at faa indrettet i Døvstummeskolerne, men det er jo ikke nogen nem Sag.

Paa denne Maade var der flere Ting paa Skolevæsenets Omraade, som var meget interessant og lærerigt for mig at se. (Sluttes.)

Jubilæet i Fredericia.

Forstander Jørgensen fejrede, som tidligere meddelt, den 1ste August d. A. sit 40 Aars Jubilæum som Døvstummelærer. Skønt Forstanderen selv havde ønsket, at denne Dag skulde gaa stille og ubemærket hen, var Begivenheden dog af for stor Betydning til, at dette kunde ske. Forstanderen modtog da ogsaa talrige Beviser paa, at hans Arbejde i Døvstummesagens Tjeneste bliver paaskønnet og beundret, og Tallet paa dem, der paa denne Dag følte Trang til at hylde Jubilaren, var meget stort.

Jubilæumsdagen oprandt iklædt sit festligste Skrud: straalende varmt Sommervejr. Fra den tidlige Morgen vajede det store Flag i Instituttets Have, og snart fløj mindre Flag til Vejrs paa Flagstænger ved Privatboliger i Instituttets Nærhed. Ved samme Tid blev der livlig Færdsel til Forstanderboligen med Blomster, Planter og Gaver. Fra Instituttets Lærerpersonale, der paa Grund af Ferie var fraværende, modtog Forstanderen en Hilsen i Form af en ualmindelig smagfuldt pyntet Blomsteropsats. De døvstumme Børns Plejeforældre sendte ved en Deputation et Sølvbæger med Inskription. Ligeledes overbragte en Deputation af Efterskolens Elever paa disses Vegne Forstanderen en særdeles smuk Brevpresser — en Broncefigur paa Marmorfod. Marius Bondesen, tidligere Elev af Fredericia-Instituttet, var ved Lodtrækning bleven denne Deputations Ordfører, og han udtalte sig ved Overbringelsen af Gaven saaledes:

»I Dagens Anledning overrækker jeg Dem denne Gave paa Efterskoleelevernes Vegne som et Bevis paa vor dybtfølte Taknemmelighed for Deres faderlige Kærlighed. Vi haabe, at Gud giver Dem endnu et langt Liv, og at De paa Deres gamle Dage maa se Deres Arbejdes Frugt. Tak for alt godt, De har bevist os!«

Fra Efterskolens Lærere modtog Forstanderen en med Planter, Ranker og Roser smukt dekoreret Træstamme; endvidere havde disse med Assistance af Frk. Brüel pyntet Alteret og Talerstolen i Instituttets Kirkesal med grønne Træer, blomstrende Planter og en Mængde Lys, hvilket Arrangement tog sig særdeles festligt ud.

Kl. 10 holdt Forstanderen den sædvanlige Søndagsgudstjeneste for Efterskolens Elever. Forstanderen sluttede Udlægningen af Dagens Evangelium — Bespisningen i Ørkenen — med at sammenligne, hvad der den Gang ved Herrens Velsignelse var sket i Ørkenen, med, hvad han selv havde faaet Naade til at udrette over for de døvstumme i de forløbne 40 Aar.

Efter Gudstjenesten modtog Forstanderen en Del Gratulanter, af hvilke her skal nævnes Borgmesteren, Herredsfogden, Sognepræsten, Kammerherre de Thygeson, Repræsentanter for Byens Officerer, Haandværkere og Købmænd samt Efterskolens Elever og Lærere in pleno. Breve og Telegrammer indløb i Hundredvis, saaledes fra Kultusministeren, Direktøren, samtlige Landets Døvstummelærere, Døvstummeforeningen af 1866, fra en stor Del udenlandske Fagmænd o. s. v.

Som Forstanderen slet ikke havde tænkt sig, at denne Dag skulde bemærkes, saaledes var der ikke heller tænkt paa noget særligt Festmaaltid i Dagens Anledning. Ved Middagsbordet udbragte Inspektør Polke Skaalen for Jubilaren. Han fremhævede de betydningsfuldeste Mærkepæle paa Forstanderens Livsgernings lange Vej, bragte ham en varm Tak for den Taalmodighed, Udholdenhed og Kærlighed til Sagen og til de døvstumme, der lyste over hans Gerning, og sluttede med Ønsket om, at det maatte forundes Forstanderen endnu i mange Aar at gavne Døvstummesagen med sin store Dygtighed og ualmindelig rige Erfaring. — Inspektør Keller talte for Fru Jørgensen og fremhævede, hvilken stor Betydning, det havde haft for Forstanderen, at han ved sin Side havde haft en saa trofast, kærlig, opofrende og for hans Gerning forstaaende Hustru, som hun havde været. — Lærer Carstensen talte smukt for Forstanderens Børn og Forstander Forchhammer for Instituttet. — Forstander Jørgensen takkede bevæget for al den uventede Hyldest og udbragte et Leve for Talemetoden.

Om Aftenen samledes Efterskolens Elever med Forstanderens Familie i Instituttets Spisesal, og ved et Glas Punsch holdt Marius Bondesen følgende Tale for Jubilaren:

»For mange Aar siden var der i Danmark mange døvstumme, som ikke kunde tale, og Folk forstod dem ikke. Gud være lovet og takket, at Talemetoden blev indført! I Dag for 40 Aar siden blev Hr. Forstanderen Lærer for døvstumme, og Gud gav ham Visdom og Forstand til at lære de døvstumme, der nu har god Fremgang. Det er nu 16 Aar siden, at Hr. Forstanderen blev kaldet til Forstander her paa Anstalten; men før han kom her, var han Lærer for døvstumme, oplærte efter Haandalfabetmetoden. Han har til vor Glæde valgt Talemetoden, og det har været ham en stor Lykke, at hans Prøver er gaaede i Opfyldelse. I Dag fejrer Hr. Forstanderen sit 40-aarige Jubilæum, og vi maa alle takke Gud for, at han har bevaret Hr. Forstanderen og hans trofaste Hustru for Døvstummesagen. Vi vil bede vor himmelske Fader, om han vil skænke Hr. Forstanderen med Hustru et langt Liv endnu, da de har kæmpet saa trofast og udholdende. Hr. Forstanderen har gennemgaaet Livets besværlige Kampe og Sorger, det kan vi se deraf, at Hr. Forstanderens Haar, der i hans Ungdom var mørkt og brunt, nu er blevet hvidt. Gid det maa være os forundt at gøre Hr. Forstanderens Livs Aften lys og mild. Dette er vort oprigtige Ønske, og vi vil bekræfte dette ved at tømme et Bæger for Jubilaren med Ønsket: Hr. Forstander Jørgensen længe leve!«

Forstanderen takkede og udtalte sin Glæde over paa denne Dag at kunne være sammen med saa mange voksne døvstumme. Der herskede en meget livlig Stemning ved Bordet, og Taler fulgte Slag i Slag, indtil man ved Sengetid brød op.

Og saa var da Dagen til Ende; men i Forstander Jørgensens Erindring vil den sikkert bevares blandt de Minder, han i mindre lyse Tider tager frem til Opmuntring. Minderne fra en saadan Dag maa man kunne leve af længe.

Ludvig Polke

Kronvildt.

Dronning Victoria ved sin Tronbestigelse.

Skoleaarets Afslutning paa Fredericia-Inst.

den 12te Juli 1897.

Slutningshøjtideligheden foregik som sædvanlig i Institutets Andagtssal. Rundt om Talerstolen havde Aarets Konfirmander Plads. Hele den store Sal var fyldt af Tilhørere, dels fra Byen og dels fremmede tilrejsende. Efter at Trossalmen var afsungen, traadte Forstanderen op paa Talerstolen for at sige et Ord til Afsked til de unge Mennesker, der nu skulde forlade Institutet. Hans Ord løde omtrent saaledes:

»Atter er et Aar henrundet, og atter maa vi vende os med Tak til ham, der styrer alt; thi ogsaa i dette Aar har Herrens Velsignelse hvilet over dette Hus. Ogsaa i dette Aar har han givet os Kraft til at arbejde videre i vor Gerning. Svære Sygdomme have vi været forskaanede for, alt er ved Guds naadige Bistand gaaet sin rolige Gang.

Naar et Arbejde er afsluttet, skal der aflægges Regnskab, og det er ogsaa sket her. Som Forstander har jeg nu den kære Pligt at bringe en Tak til alle, der have haft en Gerning inden for Institutets Mure, til alle, der paa en eller anden Maade ere komne i Berøring med Institutet eller dets Elever. Jeg bringer Institutets Tak for al den Dygtighed og Ihærdighed, der er udvist i Gerningen, for al den Kærlighed, disse Børn have mødt baade her paa selve Anstalten og uden for i Byen hos Plejeforældrene.

Det er Pligtens og Kærlighedens Aand, der i dette som i de foregaaende Aar har været den raadende her paa Institutet, og takket være denne Aand er Gerningen Tid efter anden lykkedes os bedre og bedre. Vort Værk har naaet en større og større Fuldkommenhed.

Det ene Aar gaar, det andet kommer. Store Forandringer ske ikke inden for det enkelte Skoleaar, og det er ogsaa det bedste, thi der skal bygges op med Lempe.

Noget nyt har det gamle Aar dog bragt, idet det er lykkedes at vinde Ministeriet og Rigsdagen for at støtte Efterskolen for de konfirmerede Elever. Naar disse Børn nu forlade Anstalten, ville de om 5—6 Aar faa Lejlighed til at opholde sig her paa Institutet en 3 Ugers Tid for atter at opfriske det lærte. Alle de Udgifter, der ere forbundne med disse unge Menneskers Rejse frem og tilbage, afholdes af »Foreningen til Gavn for døvstumme, oplærte efter Talemetoden«, der i den Anledning af Regeringen har faaet en Hjælp af 300 Kr. Desuden har Regeringen bevilliget de unge døvstumme frit Ophold paa Anstalten, saa længe Efterskolen varer. Det er det første Sted i Verden, hvor man saaledes begynder at tage sig af dem, der ere gaaede ud fra Døvstummeskolen, hvor man lige som opretter en Slags Højskole for dem.

Da denne Sag kom paa Bane, var der ingen Tvivl om, at det var en god Sag, der, naar den blev grebet an paa rette Maade, nok skulde bære Frugt. Derfor blev den ogsaa grebet af fuldt Hjerte af Lærerpersonalet her og i Nyborg. Hver og en følte det som sin Pligt uden Vederlag at bære sin Del af Arbejdet.

Jeg vender mig nu til Eder, som i Dag for sidste Gang ere samlede om denne Talerstol. Eders Skolegang er nu forbi. Om nogle faa Dage blive I konfirmerede, og saa drage I ud i Verden for selv at arbejde og tjene noget.

I Oldtiden var det Skik og Brug i mange Lande, at svage og skrøbelige Børn bleve dræbte. Saadanne stakkels Børn fik ikke Lov til at leve; thi de kunde ikke lære noget og ikke arbejde som andre Mennesker, men de vilde kun falde Forældrene til Besvær. Menneskene kendte ikke den Gang den kærlige og barmhjertige Gud, og derfor følte de heller ikke selv Medlidenhed med de ulykkelige.

Da sendte Gud sin Søn, Jesus Kristus, som Verdens Frelser. Han vandrede omkring paa Jorden og helbredede de syge, trøstede de bedrøvede, hjalp de svage og nødlidende. Han lærte alle Mennesker at være barmhjertige, at elske Næsten.

Folket bragte en døvstum til ham, og Frelseren udtalte sit »Effata« — luk dig op — og straks kunde den døvstumme baade høre og tale. Frelseren lærte Folket, at ogsaa den døvstumme var et Guds Barn, at ogsaa den døvstumme er vor Næste, som vi skulle elske og hjælpe.

I kom her som smaa Børn, der ikke kunde høre og tale, der ikke kunde forstaa, hvad andre Mennesker sagde til Eder. Hjemme hos Eders Forældre kunde I intet lære. Men Eders Lærere og Lærerinder underviste Eder. I fik flere og flere Kundskaber. Som I voksede i legemlig Henseende, blev Eders Forstand ogsaa større og større, saa I nu kunne forlade Anstalten og blive dygtige Mennesker; I kunne lige som de hørende selv skabe Eder en Livsstilling og et Hjem. Men Skolen lærte Eder ogsaa at folde Hænderne i Bøn til den himmelske Fader, der i sin store Kærlighed sendte sin Søn, Verdens Frelser, for ogsaa at blive en Frelser for Eder og for at udtale sit Effata over Eder. Saa lad min sidste Formaning, min sidste Bøn til Eder være den: Glem ikke at takke Eders himmelske Fader. Men I vide jo, at I takke ham bedst ved at gøre hans Vilje.

Nu gaa I bort, ud i Verden. Men ude i Verden er der mange Fristelser. Fristeren kommer ogsaa til Eder for at drage Eder bort fra den himmelske Fader, bort fra Troen paa den treenige Gud. Men dersom I gaa bort fra Gud og følge Fristeren, saa kommer Straffen. En Gang skal hele Verden forgaa, og saa kommer Dommen over de vantro. Men holde I fast ved Troen paa Gud og paa Frelseren, Jesus Kristus, da skal visselig Skriftens Forjættelse opfyldes paa Eder, naar det hedder: En Gang skulle den døves Øren aabnes, og den stummes Tunge synge med Fryd.

Med Kærlighed modtoges I her paa Anstalten, og vor Kærlighed til Eder voksede Dag for Dag, saa I nu staa for os, som hørte I os til og vare vore egne Børn. Det er vort Haab, at I altid ville vedblive at være gode Børn, at I altid ville bevare Eders Tro og gaa frem i Gudsfrygt, og det er vor Bøn til Gud, at han vil styrke Eder dertil og lade sin Velsignelse være over Eder.« C. J.

Lidt om Bierne.

Kender du Bierne? Nej, jeg er bange for dem, vil du maaske sige, de vil stikke. Ja, jeg havde det engang lignende; men ved at høre Biavlere fortælle om deres interessante Fritidsarbejde med Bierne, fik jeg Lyst til at gøre et Forsøg.

I nogle Aar har jeg nu haft Bier, Frygten er borte, og hvor underligt det end lyder, saa kende mine Bier mig ganske godt, og der er ikke Tale om at stikke, det skulde da være, at en kom i Fare; thi saa værge de for Livet, som alle andre Skabninger.

Bierne leve i Samfund, og ligesom der i hvert Samfund maa være et Overhoved, saa er der ogsaa i et Bisamfund et Overhoved, og det er mærkeligt nok ingen Konge, men en Dronning. Hun styrer hele Flokken, der, naar Stadet er ret kraftigt, kan løbe op til over 30,000. Den langt overvejende Del af denne Flok er Arbejdsbier, og deres Opgave er at samle den søde Nektar hjem fra Blomsterne, og at forsvare Stadet mod dets Fjender. De ere i dette Øjemed

forsynede med Giftbrodde. Biernes værste Fjender ere Hvepse, Møl, Myrer, Mus og undertiden næsvise Drenge. Ve den Dreng, der vover at forstyrre Samfundets Fred og Arbejde. Fra den tidlige Morgen til Solen gaar ned ere de om Sommeren i Arbejde, og det er utroligt, hvad de kunne udrette. Man har haft Eksempler paa, at en kraftig Familie i Løbet af 10 gode »Trækdage« har samlet over 75 Pd. Honning ind.

At der maa hænges i, vil man let forstaa, naar man erindrer, at det kun ere de ældre Bier, der maa ud, de unge Bier blive hjemme i den første Tid for at passe Æggene, Dronningen lægger. De kunne ikke godt holde ud at flyve saa langt, som de tit skulle. Vingerne ere for spæde og Kræfterne for faa. Derimod kunne de sysle om og passe Larverne, saa de kunne blive udviklede i rette Tid. Hver 3 Uger kommer der gerne nye Bier frem. De ældre Arbejdsbier ere da opslidte Vingerne ere da afribbede, og de segne om ude paa de store Marker og gaa til Grunde.

Har det været en rigtig dejlig Dag for dem, har jeg ofte glædet mig ved at sidde og høre paa dem ved Aftenstid. Der sidde da gerne en Del Arbejdsbier udenfor Døren og »spille« med Vingerne, medens der inde fra Stadet lyder en slille Summen til Svar. Det er ikke hver Dag, de kunne komme ud paa »Træk«.

I Regnvejr maa de blive inde, men Tiden gaar alligevel ikke unyttet hen. De se til de smaa Larver, og tætte alle aabne Steder, saa det kan være »lunt inden Døre«.

I Septbr. Maaned svinder Trækket ind. Lyngblomstringen er da saa vidt ovre, der sker en vældig Nedslagtning. Hanbierne, der befrugte Dronningen, men ellers intet bestille, ere nu tilovers, og de smaa, fintbyggede Arbejdsbier trække saa de tykke, fede Droner (Hanbier) frem og dræbe dem. Det gælder om ikke at have overflødige Folk til Vinteren.

I Oktober Maaned er alt Træk ovre. Alle Aabninger tættes, de klumpe sig sammen om Dronningen midt inde i Huset, og i en Slags Dvaletilstand leve de saa Vinteren over. Jeg mindes et lille Vers, der lyder saaledes:

Se, du er af fornem Menneskeslægt,
Og Bien er kun et lille Insekt,
Men flittig den bruger de ringe Kræfter,
Og det maa du lære at gøre den efter.

Christensen.

Meddelelser fra Døvstummeverdenen.

Naar Eksamenstiden nærmer sig, saa begynder Længselen efter Fredericia hos vore døvstumme Venner ogsaa at indfinde sig. De længes efter at se de gamle, kendte Steder, besøge Plejeforældre, tale med gamle Kammerater o. s. v. De mange Breve, som Lærere og Lærerinder hen i Forsommeren modtage fra gamle Elever, vidne derom. Snart er der én, der jublende glad meddeler, at det er lykkedes at faa Rejseplanen i Orden, snart en anden, som vemodig fortæller, at i Aar kan det ikke lade sig gøre o. s. fr. Saa kommer Konfirmationsdagen, og fra alle Egne af Landet strømme de glade og fornøjede til deres gamle Skole. Men de, som i Aar ikke have kunnet komme her ned, ville sikkert glæde sig ved at høre lidt om dem af deres Kammerater, som have glædet os med et Besøg i Aar:

Johanne Borch — lærer at sy
Agathe Andersen, der er forlovet med Marius Bondesen — Syerske i Roum.
Karen Lund — gaar fremdeles til Haande i Hjemmet.
Karen Hansen — opholder sig for Øjeblikket i Hjemmet, men skal snart have en Plads.
Nielsine Laursen — Sypige hjemme.
Johanne Rasmussen — Sypige i Olstrup, et Par Mil fra Næstved.
Maren Olsen — Sypige hjemme.
Thorvald Andersen — lærer Bødkerhaandværket i Ringsted.
Klaus Klausen — Klodsemager i Løsning.
Frans Jensen — Snedkersvend i Præstø.
Jens Jensen — Landmand, han hjælper sin Fader med at drive Gaarden.
Jens Aase Jensen — i Saddelmagerlære i Horsens.
Jep Boysen Jepsen — var først i Skrædderlære i Aabenraa, men kunde ikke taale det stilletiddende Liv, nu hjælper han Faderen.
Hans Mortensen — Skomagerlærling i Veerst ved Lunderskov.
Axel Hansen — Drejerlærling i Skanderborg.
Peder Hansen Pedersen — Klodsemagerlærling hjemme hos Faderen.
Jens Marius Jørgensen — Skrædderlærling i Lille Viby ved Kjerteteminde.
Chr Skovgaard — Klodsemager i Hjemmet.
Marius Bondesen — Skomager, Kjædebæk ved Varde.
Jens Severin Jensen — Skomagerlærling i Rønde.
Johan Johansen — Træskomager.

Den af Ministeriet anordnede Prøve med Hensyn til Fordeling af døvstumme Elever til den kgl. Døvstummeskole i Nyborg og til det kgl. Døvstummeinstitut i København fandt Sted paa det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia i Begyndelsen af Juli Maaned d A. Resultatet blev, at 12 Børn — 6 Drenge og 6 Piger — efter Sommerferien overflyttedes til Nyborg, og 8 Børn — 4 Drenge og 4 Piger — overflyttedes til videre Oplærelse i København.

Paa min Ferierejse i Sommer har jeg truffet følgende af Fredericiainstituttets tidligere Elever:

1) Mathea Nørby, konfirmeret 1889, Sypige i Nordby paa Fanø.
2) Dorthea Hansen, konf. 1894, lærer Skræddersyning i Nordby paa Fanø.
3) Søren Petersen, konf. 1891, arbejder som Snedkersvend paa Fabriken »Skandia« i Randers.
4) Jensine Christensen, konf. 1889, Sypige i Randers.
5) Christen Christensen, konf. 1895, Snedkerlærling i Hobro.
6) Amalie Christensen, konf. 1889, har Arbejde paa Wibroes Væveri i Aalborg.
7) Jensine Jensen, konf. 1896, lærer Skræddersyning i Aalborg.
8) Ane Jensen, født Knudsen, konf. 1889, gift med Bygningstegner A. Jensen i Aalborg.
9) Otto Petersen, konf. 1896, Skrædderlærling i Brønderslev.
10) Viggo Olesen, konf. 1897, Skrædderlærling i Brønderslev.
11) Kristine Sørensen, konf 1896, lærer Skræddersyning i Hjørring.
12) Ottilia Lund, konf. 1890, Sypige i Hjørring,
13) Karen Simonsen, konf. 1889, Sypige i Sæby.

Det er fornøjeligt at se dem alle glade og tilfredse med Tilværelsen. De havde det godt og bade mig gennem »Effata« bringe Kammeraterne deres Hilsen.

Ludvig Polke.

Lørdag den 18de September holdt Pastor Valeur Sølvbryllup. Mange døvstumme omkring i Landet ville sikkert sende ham venlige Tanker.

Dronningens Fødselsdag og Prinsesse Ingeborgs Bryllup fejredes her paa Fredericia-Instituttet med Frihed hele Dagen og en lille Festlighed Kl. 4.

En af de sidste Dage i August forevistes for Eleverne paa Fredericia-Instituttet en Redningsbaad og de forskellige Apparater, som benyttes af Redningsvæsenet paa Jyllands Vestkyst

Medens Sommerferien paa et Døvstummeinstitut som Regel er en stille Tid, saa har i Aar det modsatte været Tilfældet paa Fredericia-Instituttet. Saasnart Eleverne vare afrejste til deres forskellige Hjem, saa mødte alle de unge Mennesker, der ønskede at deltage i Efterskolen. Senere havde Anstalten Besøg af en Del Lærere fra forskellige Egne af Landet, der vare samlede til Forhandling i Fredericia. Endelig afholdtes i Dagene omkring den 15de August det danske Lægemøde paa Instituttet. Til en Del af de tilrejsende Læger var der indrettet Bolig paa Anstalten.

En af Amerikas mest bekendte Døvstummelærere, Dr. phil. og jur. Edv. M. Gallaudet, har i Juli gennemrejst en Del af Evropa for at gøre sig bekendt med Døvstummevæsenet i den gamle Verden. De tyske døvstumme have modtaget ham med storartet Hyldest.

Døvstummeforeningen i Stockholm havde besluttet at afholde et Møde for døvstumme i denne By i Anledning af den store nordiske Udstilling. Da imidlertid kun nogle faa døvstumme meldte sig som Deltagere i Mødet, maatte det opgives.

I Anledning af Dronning Viktorias 60-aarige Regeringsjubilæum har det engelske Døvstummeblad udgivet et Jubilæums-Nummer, hvori der gives en kort Oversigt over den engelske Døvstummeskoles Udvikling siden 1837. Vi bringe foran et Billede af Dronning Victoria, da hun som ganske ung besteg den engelske Trone.

Til de talende døvstumme i Kbhvn.

»Effata« har i Dag en glædelig Nyhed at bringe sine unge Venner i København.

Det er en Indbydelse fra Inspektør Damm ved Aandssvageskolen i Rahbeks Allé til de unge, talende døvstumme i København til at tilbringe Aftenen i hans Hjem Søndagen den 3die Oktober Kl. 7—10,

Inspektør Damm, der jo tidligere i flere Aar har virket som Lærer ved det kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia, har længe tænkt paa at samle de efter Talemetoden underviste unge døvstumme, der opholde sig i København, og han har nu bestemt sig til at gøre Begyndelsen og saaledes udføre denne sin smukke Tanke.

Han og hans Hustru have derfor bedt os gennem »Effata« udsende en Indbydelse til førnævnte Søndag Aften at drikke en Kop Te og spise lidt Smørrebrød ude hos dem. Inspektør Damm vil saa fremvise nogle geografiske Lysbilleder og give Forklaring over de forskellige Steder, der saaledes fremstilles for Tilskuerne. Resten af Aftenen vil man saa tilbringe med hyggelig og fornøjelig Samtale.

Det er denne Gang kun de **mandlige** døvstumme, der ere indbudte. De kvindlige ville senere modtage Indbydelse til paa samme Maade at samles derude.

Det er et sjeldent smukt Tilbud, Inspektør Damm og Frue ved denne Inbydelse gøre vore unge Venner, og vi tillade os paa Forhaand paa deres Vegne at bringe Inspektøren og hans Frue den hjerteligste Tak for deres Gæstfrihed og Elskværdighed.

Vi ere overbeviste om, at den venlige Indbydelse vil blive modtaget med den største Taknemmelighed og Glæde, og at man talrigt vil give Møde hos Inspektør Damm Søndagen den 3die Oktober Kl. 7. Man vil være sikker paa at komme til at tilbringe en belærende og fornøjelig Aften i et hyggeligt og elskværdigt Hjem og i Kammeraters Kreds.

Hj K.

En Husholderske.

En paalidelig og dygtig Pige kan faa en let Plads til 1ste November hos en Brygger. Den største Del af Tiden kan blive til egen Raadighed, saa Lønnen bliver lille. Alder, Fotografi og mulige Anbefalinger bedes sendt til

Brygger **O. C Pedersen,**
Fuur pr. Roslev.

Redaktionsudvalget bestaar af:

Frk. Bøtcher, Inspektør Johansen og Lærer Vilh. Larsen, Fredericia, Frk. Møller og Lærer A. Hansen, Nyborg.

Vilh. S. Hansens Bogtrykkeri Fredericia.